

Thatcher blijft afgang bespaard

PAGINA 5

Joris Voorhoeve lucht zijn hart: 'Ik ben gestrand in het zicht van de haven.'

PAGINA 7

Belgische justitie ongeneeslijk ziek

PAGINA 9

Amateurs: de laatste loodjes

PAGINA 26

Hennie Griff draaft Europa in

PAGINA 28

Wiel Teeuwen weg bij VVV

PAGINA 28

Op 10 mei is het vijftig jaar geleden dat de Duitsers onverhoeds het neutrale Nederland binnenvielen. Limburg was de eerste provincie die onder de voet werd gelopen: 350.000 gelaarsde en zingende soldaten trokken in die eerste dagen door de provincie. Hoe verliepen de eerste uren, hoe reageerden de mensen, verstoorte de oorlog het dagelijks leven in de provincie, wat schreef de krant - vragen die beantwoord worden in onze speciale aflevering van Vrijuit getiteld

Met vele nooit eerder gepubliceerde foto's.

PAGINA 29 T/M 44

Scholieren bouwen huis

PAGINA 45

Maywood klaar voor Songfestival.

PAGINA 49

Radio- en tv-overzichten voor het weekénde.

PAGINA'S 51 en 53

Studenten op weg naar vreden gewond

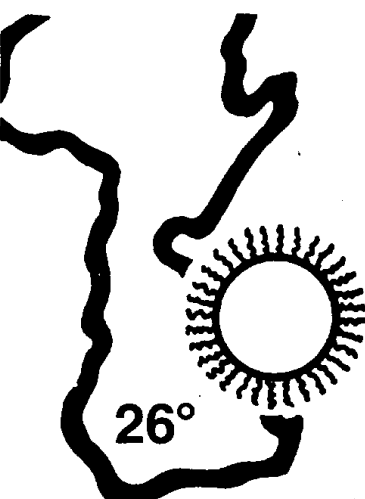
Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Op weg naar een iekontmoeting in Zweden zijn studenten van de Universiteit burg bij een verkeersongeval Münster (BRD) zo ernstig ge- geraakt dat zij in het zieken- van Ludingshausen moesten den opgenomen. Een van hen na behandeling uit het zieken- worden ontslagen.

uit Maastricht vertrokken nsdagavond vijf personenbus- net 32 studenten voor deelname de 'Sola-estafette', een loop over afstand van ongeveer 200 kilo- er tussen Karlstadt en Göte- . In de buurt van Münster raak- twee van de busjes bij een in- manoeuvre total loss. De juiste tracht is nog niet bekend.

tenden van twee busjes, die ruit gereden waren, hadden het eval niet bemerkt en werden bij Deense grens door de douane op loogte gesteld van de crash.

• Zie verder pagina 21

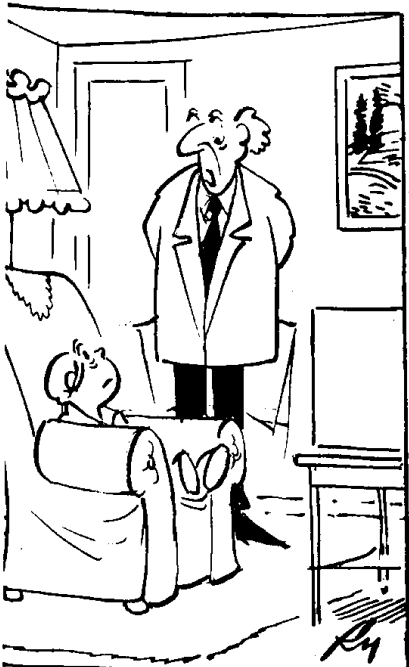
NHOUDEND ZONNIG t weekeinde blijft warm en t middagtempera- r loopt vandaag op tot cir- 26 graden bij een matige nd uit oostelijke richting. minimumtemperatuur or de komende nacht be- aagt 10 graden. Morgen aait de wind naar het zuid- sten en neemt af tot zwak. 'erdag wordt het ongeveer graden. Tegen de avond is kans op een lokale onweers- i.

or actuele informatie be- ffende het weer in Limburg nt u bellen 06-9112346

ANDAAG: n op: 06.03 onder: 21.12 aan op: 16.52 onder: 04.16

ORGEN n op: 06.01 onder: 21.14 aan op: 18.03 onder: 04.27

Inkomsten scholieren fors omhoog

....Kun je me een tientje lenen?..."

In verband met plaatsing moderne nucleaire raketten

NAVO wacht weer kernwapendiscussie

Van onze correspondent

BRUSSEL - Nederland en de NAVO staat de komende jaren weer een nieuwe raketendiscussie te wachten. Volgend jaar al moet ons land beslissen of het in principe bereid is om na de verwijdering van de Lance-raketten en de nucleaire artillerie een geheel nieuwe kernraket in gebruik te nemen. Het gaat om een door vliegtuigen af te vuren kernraket, de TASM ofwel Tactical Air-to-Surface Missile (tactische lucht-grondraket).

Volgens een hoge NAVO-functionaris moet de principe-beslissing al volgend jaar vallen, om in 1993 te kunnen beslissen hoeveel ervan waar geplaatst zullen moeten worden.

De TASM zou in 1995 operationeel moeten zijn, het jaar waarin naar verwachting de Lance-raketten voor de korte afstand door veroudering niet meer inzetbaar zullen zijn. Logische plaatsingslanden voor de nieuwe raket zijn Nederland, België, Duitsland, Engeland, Italië, Griekenland en Turkije. De Belgische regering heeft al verklaard 'op dit moment' geen voorstander te zijn van de introductie van een nieuw nucleair wapen.

'Emotioneel'

De NAVO-functionaris zei gisteren rekening te houden met emotionele discussies in de betrokken landen, zoals enkele jaren geleden rond de kruisraketten. Hij ontkende berichten in de Britse krant The Guardian, dat al besloten zou zijn de raketten te plaatsen. De krant wist te melden dat er 389 van die raketten zouden komen, waarvan elf in Nederland. Zij zouden onder F-16's van de luchtmachtbasis Volkel gehangen moeten worden. In tegenstelling tot de ontwikkeling van de Lance-opvolger is die van de TASM door president Bush niet stopgezet.

Zonder TASM zouden er op wat 'gewone' bommen na geen kernwapens in Europa meer over zijn. De NAVO voelt echter niets voor een kernwapenvrij Europa, zoals de ministers van Buitenlandse Zaken donderdag ook stelden.

Oneens

CDA en PvdA zijn het fundamenteel oneens over de mogelijke introductie van een nieuw kernwapen in Europa. De PvdA wijst dat volstrekt van de hand, terwijl het CDA zich 'niet op voorhand tegen' verklaart.

• Een eresaluut bij het herdenkingsmonument op het Koningsplein in Maastricht.

Foto: WIDDERSHOVEN

(ADVERTENTIE)

EXCLUSIEVE HERENMODE
SUNA

PROMENADE 55
HEERLESEWEG 36
GROTE STAAT 47

HEERLEN
SCHAESEBERG
MAASTRICHT

(ADVERTENTIE)

LAATSTE WEEKEND
27 april t/m 6 mei
Zat. 10.00 - 18.00 uur.
Lentebeurs '90
WINKELS DICHT?
T MECC IS OPEN!

Alles-Voor-Eva
Gezondheid
Woninginrichting
Bouwen & Wonen
Recreatie & Toerisme

mecc Maastricht
Trein - Toegangsbiljetten bij NS stations

(ADVERTENTIE)

vandaag geopend
alleen vandaag
van 09.00 - 17.00 uur
in ons filiaal Heerlen
van 25,- voor
in wit/zilver en wit/blauw.
(ook met klitteband-
sluiting). 2-kl. zool.
Maten 24-46
15. BRISTOL
alleen in ons filiaal in
HEERLEN
Hoogweg 2 - 4
(zijstraat Schelsberg)

WIJ ZIJN VANDAAG GEOPEND
VAN 09.00 - 17.00 UUR

WEEKEND-TOPPER
SURF-SHORT maten s t/m xl
2 stuks 9.90
ALLEEN VANDAAG

**HENDRIKS
TEXTIEL**
GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88. Tel. 045-721124
Sittard, Brugstraat 1. Tel. 04490-15656

Verstilde herdenking

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Stijlvol heeft Maastricht gisteravond zijn oorlogsdoden herdacht. Dat gebeurde op en rond het Koningsplein waar sinds de jaren '50 het bevrijdingsmonument staat van Charles Eyck die zich bij deze opdracht liet inspireren door de Burgers van Calais, de beroemde schepping van August Rodin. Ook werden in enkele kerken van Maastricht herdenkingsdiensten gehouden. De herdenking kreeg vooral een

verstild karakter toen rond acht uur het verkeer op de autoweg die langs het Koningsplein loopt, voor twee minuten werd stilgelegd.

Er waren tal van ontroerende momenten zoals de kranslegging door leerlingen van het in de buurt gevestigde St. Maartens-college, maar ook de declamatie door Jan van Kasteren, docent aan de Toneelacademie en een aantal van zijn studenten. Rabijn Van Gelder sprak een herdenkingsgebed uit in het Hebreuws en in het Nederlands.

Kransen

Kransen en bloemen werden nog gelegd door leden van de vereniging van ex-politieke gevangenen, het voormalig verzet en de politieke partijen van Maastricht. Ook vele nabestaanden van oorlogsslachtoffers en andere particulieren legden bloemen bij het bevrijdingsmonument. Net als de herdenking in Limburgs hoofdstad vonden er gisteren ook in tal van andere Limburgse gemeenten indrukwekkende dodenherdenkingen plaats.

Limburg heeft een hoger sterftecijfer

Van onze verslaggever

ROTTERDAM - Maagkanker, hart- en vaatziekten zijn de voornaamste doodsoorzaken in Limburg. Trouwens, in alle mogelijke doodsoorzaken 'scoort' het grootste gedeelte van de provincie Limburg het hoogst. Dat blijkt uit een rapportage van de wetenschappelijk onderzoeker dr J. Mackenbach van het Instituut Maatschappelijke Gezondheidszorg van de Erasmus Universiteit in Rotterdam.

Het opvallend hoge sterftecijfer voor maagkanker en hart- en vaatziekten in Zuid-Limburg komt echter ook voor in Twente, de Kop van Noord-Holland en in delen van Noord-Brabant. Voor een nadere toelichting was de opsteller van het onderzoek gisteren niet bereikbaar.

Moskou ontkent coup-geruchten

MOSKOU - Aleksandr Jakovlev, politburolid en belangrijkste adviseur van president Michail Gorbatsjov, heeft gisteren op een persconferentie geruchten over een militaire staatsgreep, in februari, met kracht ontkend.

„Er zijn geen militaire manoeuvres geweest. En er is geen druk van het leger op de politiek en Gorbatsjovs politiek van perestrojka zal niet worden bijgesteld,” aldus Jakovlev. De Britse tv-zender ITN meldde donderdag dat op 25 februari in Moskou 6.000 soldaten waren samengebracht in wat zou hebben kunnen uitdraaien op een staatsgreep, of wat ten minste een uiting van grote onvrede van het leger was.

(ADVERTENTIE)

m
DE LIMBURGSE
PERSONEELS
GIDS

Vandaag op de pagina's
4-6-8-10-12-13-14-15-16-56

Het impressionisme opgedeeld per regio

Expositie in
Walraff
Richartz
Museum
van Keulen

K

KEULEN - Weinig zal Claude Monet in 1874 hebben vermoed, dat zijn schertsende antwoord op de vraag wat de titel van een bepaald schilderij moest zijn - 'Ach, noem het maar de impressie van een opgaande zon' - zou leiden tot de betiteling van een van 's werelds meest bekende kunststromingen: het impressionisme. En in gelijke mate onderstreept deze toevallige opmerking hoe weinig wezenlijke waarde dit soort benamingen heeft. De ontwikkeling in de beeldende kunst van de laatste tien jaar heeft de behoefte van (vooral) kunsthistorici om wat zich voordoet in de kunst een naam te geven en daardoor in een hokje te kunnen plaatsen gelukkig hevig gefrustreerd: er gebeurt zo veel en van zo verschillende aard, dat er geen naam aan te geven is. En dat is maar goed ook.

Want wat betekent zo'n naamgeving eigenlijk? Het meest voor de hand liggend is aan te nemen dat een schilderij, die veel overeenkomsten vertoont, daarmee wordt geëtiketteerd. De tentoonstelling 'Landschaft im Licht' in het Walraff Richartz Museum in Keulen - geheel gewijd aan het Impressionisme in

Europa en de Verenigde Staten - laat van de overeenkomsten weinig heel. Uiteraard ziet men een imposante verzamelingen landschappen bij elkaar en ze vertonen zelfs een zekere overeenkomst: geen echt realisme, geen symbolisme, maar pogingen om de sfeer van een landschap weer te geven. Maar een van de meest essentiële kenmerken van het oorspronkelijke (Franse) impressionisme - namelijk het 'ontleden' van het licht in kleurelementen - is op de tentoonstelling zeker niet de grootste overeenkomst.

Tijdperiode

Het lijkt er veel op, dat de samenstellers van de expositie vooral een tijdperiode als uitgangspunt hebben genomen, ruwweg het laatste kwart van de vorige eeuw. En inderdaad: in de schilderkunst in Europa was er toen een brede neiging om het academische schilderen af te zweren en de inspiratie in het veld op te doen; heel vaak letterlijk: men schilderde in de vrije natuur.

Dat heeft geleid tot een omwenteling in de manier, waarop men tegen de schilderkunst aankeek. Hoewel: omwenteling? De schilders van de Haagse School - op de tentoonstelling gerekend tot het impressionisme - ontleenden hun herwaarderung van het licht in de schilderkunst veel meer aan de Hollandse meesters van de zeventiende eeuw en aan Barbizon (de voorloper van het impressionisme) dan aan de impressionisten zelf.

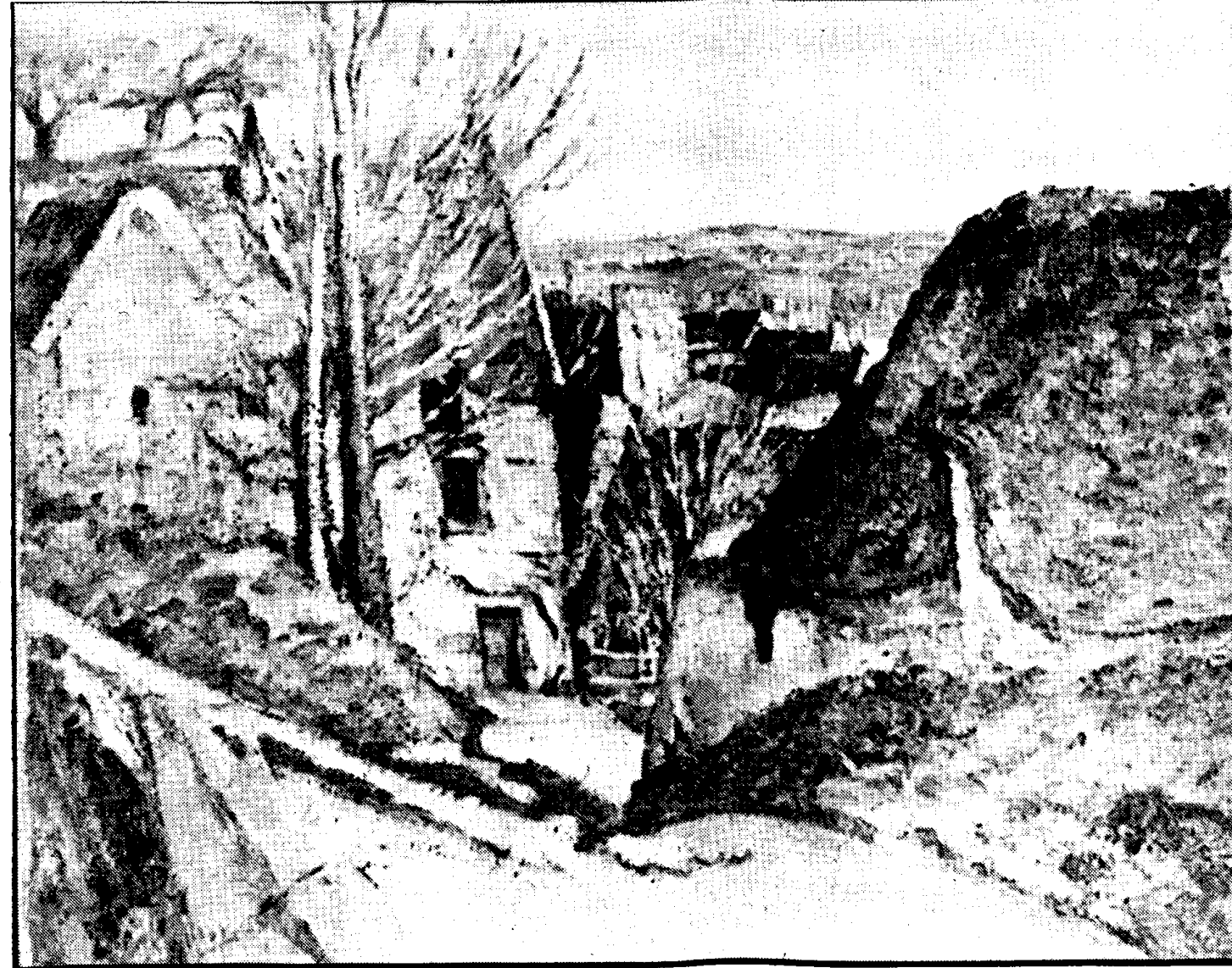
ging van de realiteit te realiseren.

De Amerikanen daarentegen schilderen heel nadrukkelijk 'op z'n Frans'. Maar dat is ook geen wonder: de meeste Amerikaanse schilders die zich tot het impressionisme voelden aangetrokken, reisden naar Frankrijk om zo dicht mogelijk bij de bron de nieuwe schildertrant aan te leren.

Wie zich in positieve zin onderscheiden zijn de Engelsen en de Belgen. Whistler hangt er met een schitterende 'Thames Nocturne' (1872), die de Fransen evenaart zo niet overtreft. En Ensor, de Belg die later zijn grote roem zou krijgen met zijn gevisualiseerde kritiek op de maskerade der mensheid is - helemaal aan het einde van de tentoonstelling - aanwezig met onder meer De Witte Wolk.

Een onwaarschijnlijk indrukwekkend schilderij, waarin de realiteit van het natuurafeel ondergeschikt is gemaakt aan - of zo men wil ten dienste is gesteld van - een emotioneel geladen dreiging. Alsof Ensor toen al (1884) voorzag dat de onschuld van de impressionistische verheerlijking van de ongerepte natuur in een feest van kleur geen stand kon houden.

Landschaft im Licht, het impressionisme in Europa en Noord-Amerika is te zien in het Walraff Richartz Museum Keulen; geopend tot 1 juli, di t/m do 10-20 uur, vr t/m zo 10-18 uur; catalogus DM 45; bekorte versie DM 5.

● Schilderij van Paul Cézanne, die korte tijd impressionistisch werkte.

(ADVERTENTIE)

Recente wetenschappelijke ontdekkingen

Te koop: Eeuwige jeugd

NEW YORK - Er heerst een koortsachtig klimaat sinds de hoge omes van het dermatologisch onderzoek in Amerika en Europa hebben bevestigd dat de wetenschap nu werkelijk op het punt staat de strijd tegen de rimpels te winnen.

In Europa hebben de onderzoekers van een multinational bedrijf een cosmetisch preparaat met retinol uitgewerkt (het schijnt dat de eeuwige jeugd in een paar gram crème vervat zit) dat ze aan diepgaande tests hebben onderworpen.

Prof. Puschmann van de Dermatologische Kliniek van Hamburg verklaart: «Het preparaat is werkelijk bijzonder doeltreffend, het vermindert het aantal rimpels en de diepte ervan zichtbaar. En het heeft geen enkel onaangenaam neveneffect». Het nieuws is als een lopend vuurtje rondgegaan en nu lopen de liefhebbers van de eeuwige jeugd storm op de apotheken.

«Ik heb nog nooit zoveel mensen gezien die één en hetzelfde preparaat wilden kopen. Tenminste 50% van mijn vrouwelijke klanten heeft de crème besteld, maar ik kan niet aan deze massale vraag voldoen met de weinige dozen die ik ontvang. En het zijn de mannen die het meest aandringen» zegt een apotheker uit het centrum van Rome.

De cosmetische crème met retinol die rimpelvorming tegengaat, getest door professor Puschmann, wordt verdeeld door het multinationale bedrijf Korff dat zijn hoofdzetel heeft in New York en cosmetica voor apotheken produceert. De crème heet Anti Age Retard en bestaat in verschillende formules naargelang de leeftijd van de gebruiker: 35, 45 of ouder dan 55 jaar.

De Hagenaars - Weissenbruch, Roelofs, Maris, Mauve - hadden herontdekt hoezeer de grote meesters als Ruysdael, Van Goyen, Vermeer, Van de Velde in hun dikwijls gefantaseerde landschappen het licht een wezenlijke functie hadden gegeven. En ze gebruikten die ontdekking om zich opnieuw op het landschap te storten in een eigen poging het karakter, de 'stemming' er van vast te leggen. De Nederlandse vertegenwoordiging op de tentoonstelling is wellicht juist daarom zeker zo indrukwekkend als de (kleine) Franse.

Wat de Fransen betreft: in de schilderijen van Monet zien men zijn ontwikkeling van tamelijk realistisch landschapsschilder naar de 'impressionist', voor wie de voorstelling alleen nog maar was opgebouwd uit kleurvlakjes voorbeeldig weergegeven; culminerend in de hooiberg uit 1891, een wonder van kleuranalyse en sfeertekening.

Regio

De tentoonstelling in Keulen is per regio opgedeeld. Dat maakt vergelijking en onderlinge beïnvloeding niet echt gemakkelijk waar te nemen. Toch valt op, hoezeer de landen, zonder 'impressionistische' voorgeschiedenis (zoals bijvoorbeeld de Nederlandse) het 'kunstje' hebben overgenomen; of hebben ingepast in hun eigen tradities.

De Duitsers, de Oost-Europeanen, de Scandinaviërs, de Spanjaarden, de Italianen hebben wel heel erg leentie buur gespeeld: de kano met twee dames, het rivierlandschap, de rupspartijen, het vergezicht vanaf een heuvel, het bosgezicht. Het lijkt allemaal verschrikkelijk veel op elkaar en helaas mist de meerderheid van de schilders de virtuositeit - of beter nog de overtuiging - om die speciale toets, die gedurfde ver-
136167

exposities

Duo-expositie in Artisat

MAASTRICHT - In én tentoonstelling worden de grafieken en schilderijen van Richard Schwarzenberg en de keramische beelden van To Crijns-Beckers vanaf vrijdag 17.00 uur tot en met 9 juni gepresenteerd in Galerie Artisat, Grote Gracht 43.

Het werk van Schwarzenberg is voornamelijk op waarneming gebaseerd. Al kijkend probeert hij de dingen om hem heen te interpreteren. Zijn interessegebieden strekken zich uit: de stapeling van architectuurblokken in het landschap, de maquettebouw, de Middeleeuwen, de bouw, bewegingsmogelijkheden en vormenrijkdom van het menselijk lichaam, tot geschiedenis, religie en filosofie. De beelden van To Crijns-Beckers zijn opgebouwd uit klei, vaak voorzien van structuur en beschilderd. De expositie is te bezichtigen van dinsdag tot en met zaterdag, 13.30-17.30 uur.

Charles Eyck

MAASTRICHT - De Kunsthandel Rob van Rijn houdt vanaf vandaag tot en met 9 juni op dinsdag tot en met zaterdag van 12.00 tot 18.00 uur een verkooptentoonstelling van schilderijen, gouaches en tekeningen van Charles Eyck.

Plastieken van Jo Ramakers

HOENSBROEK - De beeldhouwer Jo Ramakers exposeert vanaf aanstaande zondag tot en met 4 juni in het Slotgebouw van Kasteel Hoensbroek plastieken in brons, keramiek, plexiglas en giethars.

Ramakers werd in 1938 in Beek geboren en stamt uit een Geleense

● Werk van Richard Schwarzenberg

beeldhouwersfamilie. In het werk is zijn achtergrond nadrukkelijk terug te vinden. Technisch is het goed doordacht en zorgvuldig afgewerkt. Naast de ambachtelijkheid spelen ook fantasie, structuur en gevoel een grote rol in zijn werk. De tentoonstelling is dagelijks te bezoeken van 10.00-17.00 uur.

Regazzoni en Van der Linden

NUTH - Galerie Jac Vinken, Stationsstraat 282 toont tot en met 15 juni schilderijen van Pierdomenico Regazzoni en beelden van Lo van der Linden.

De schilderijen van Regazzoni, een 43-jarige bouwkundig ingenieur uit Bergamo, getuigen van een grote kunstzinnige betrokkenheid, interesse voor de natuur, de bergen en het leven zelf. Op deze expositie is een serie schilderijen te zien over een poolexpeditie.

De beelden van Lo van der Linden zijn ontstaan uit de assemblage van werktuiglijke onderdelen. Kleuren en toonaarden van geoxydeerd ijzer en vergane verfstoffen ondersteunen veelal zijn figuraties.

De galerie is van dinsdag tot en met

vrijdag van 9.00 tot 18.00 uur en zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur geopend.

Arie Berkulin in Kritzraedthuis

SITTARD - Tijdens de expositie van de van oorsprong uit Noord-Brabant komende kunstenaar Arie Berkulin worden in het Kritzraedthuis tot en met 27 mei beelden en tekeningen getoond.

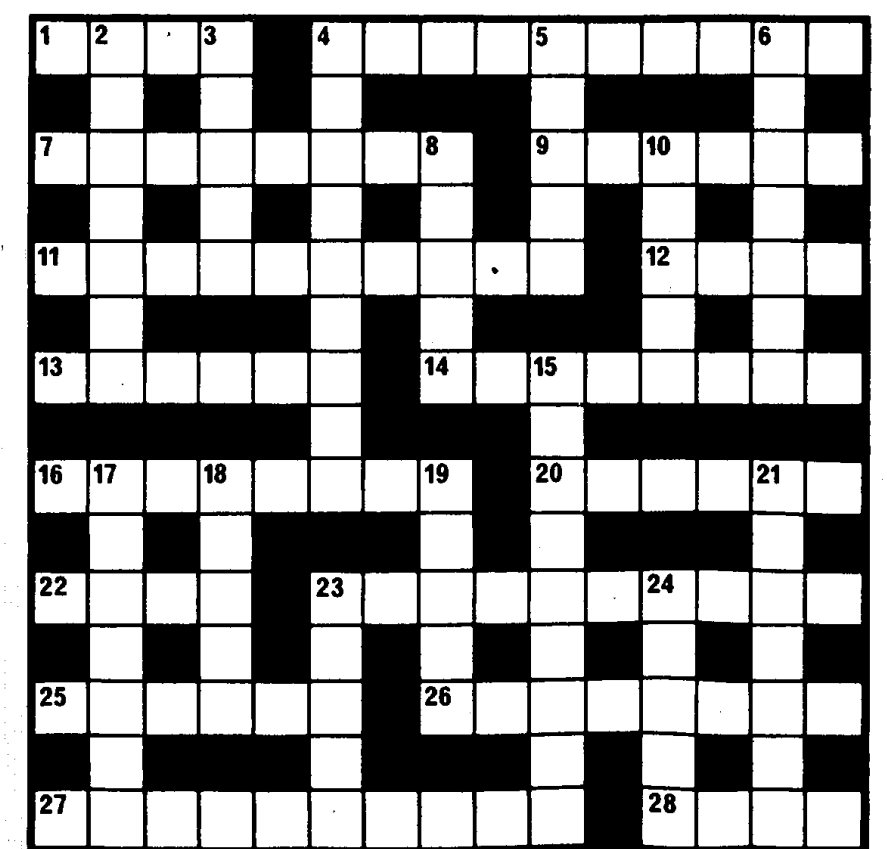
Het werk van Berkulin is constructief, helder en open. Ondanks de rationaliteit die uit zijn werken spreekt zijn ook de eigen emotionale, de natuur en dagelijkse ruimtelijke situaties inspiratiebronnen voor hem. De vormen die ten grondslag liggen aan zijn werk, zijn driehoeken, vierkanten en cirkels. Het werk van Berkulin is te bezichtigen van dinsdag tot en met vrijdag 10.00 tot 17.00 uur en op zaterdag en zondag van 14.00 tot 17.00 uur.

Caelen in Kunstkamer

CADIER EN KEER - In Galerie 'De Keerder Kunstkamer', Kerkstraat 10 is tot en met 10 juni een tentoonstelling te zien van de Limburgse schilder Jos Caelen. Het betreft gouaches, tekeningen en enkele grote schilderijen. Zij getuigen alle van een gedreven, zeer directe manier van werken. En er is altijd iets herkenbaars in zijn werk terug te vinden. Het naakt is nu meer naar de achtergrond verdronken. De dramatiek en het poëtische maken, naast het lijnenspel, de kracht uit van het nieuwe werk van de kunstenaar. Openingstijden vrijdag tot en met zondag van 13.00 tot 18.00 uur.

Tevens presenteert 'La Dependence', de Maastrichtse lokatie van de Kunstkamer op het O.L. Vrouwenplein 24 in Maastricht, kleuretsen van Anthonie van Lieshout. Van zondag 6 mei tot en met 3 juni, open woensdag tot en met zondag van 12.00 tot 17.30.

cryptogram

Horizontaal: 1. Belangrijkste persoon op schepen voor het verplaatsen van zware lasten? (4); 4. Vriend die zich bij het dansen verplaatst zonder zijn benen op te lichten? (10); 7. Dat deel van een japon geeft plezier voor een sukkel (8); 9. Dokter die koffie bereidt? (6); 11. Zware druk voor een scheepseigenaar? (10); 12. Revolutionair doorgedraaid? (4); 13. Het is niet de baas die ons onderdrukt! (6); 14. Verplichte rekenkundige opgave? (8); 16. Aangespoord om vrolijk te worden? (8); 20. Ook liefhebber van de naakte waarheid? (6); 22. Bepaald geen soepel tuingereedschap! (4); 23. Advocaat in een voetbalploeg (10); 25. Agent die zijn mond niet opendoet? (6); 26. Keuring toegangsbevis? (8); 27. Van die bestellers droomt iedere uitgever! (10); 28. Delfstof uit een overschot (4).

Verticaal: 2. M/v (7); 3. Jagerstaal (5); 5. Bij een stremming gaat niets vooruit (9); 6. Pot die men binnen een plaats geeft (5); 8. Levendig maakt een familielid nasi (7); 10. Moet men houden om niet te bezwijken (8); 11. Hoe laat verwacht u Gert retour? (8); 15. Ophitsers die niets inschakelt? (9); 17. Draaibare afbeelding? (7); 18. Alleen af een been te vinden? (5); 19. Zo hoog dat de boosheid hoorbaar wordt? (5); 21. Spoor evenement dat naar een ander hemelchaam leidt? (7); 23. Als vee verstand krijgt ontstaat er een ideale toestand (5); 24. Hiervan probeert men altijd het beste beeld in beeld te brengen (5).

de kleine postruiter

recept

Kippelevertjes op toast met pepersaus

Benodigdheden voor 4 personen: 250-300 g kippelevertjes, bloem, peper & zout, boter, 1-1/2 dl kippebouillon, scheutje sherry, 1 volle el verse peperkorrels uit een potje, allesbinder en zes geroosterde boterhammen. Spoel de leverties grondig af onder de koude kraan, dep ze droog en ver-

wijder eventuele ongerechtigdheden. Kruid de leverties met peper en zout en bestrooi ze rondom licht met bloem. Verhit boter en bak hierin de leverties rondom aan, draai de hittebron laag en bak ze verder gaar totdat ze lichtroze van binnen zijn. Neem ze uit de pan en houd ze warm. Schenk het braadvocht uit de pan en blus de bodem af met de bouillon, schenk hierbij de sherry, roer aanbaksels los en laat 1 minuut koken. Voeg peperkorrels toe en laat goed doorwarmen.

Bind de saus eventueel met allesbinder. Snijd geroosterde boterhammen schuin doormidden en leg op elk bord drie driehoekjes brood. Verdeel daarover de leverties en schep er een lepel saus over. TIP: Een snel voorgerecht dat ook met stobbrood geserveerd kan worden. Laat de leverties een half uurtje in wat melk 'weken'. Ze worden dan wat zachter van smaak.

hub meijer

Uitgeversmaatschappij

Limburgs Dagblad b.v.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemont
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
in de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Banken: ABN Bank Heerlen
57 75 35 935
Postbank
10 35 100

Tel.: abonnementen:
045-739881
advertenties:
045-739886
rubriekadvertenties:
045-719966

Rayonkantoren:
Brunsum 045-256363
Geleen 04490-46868
Kerkrade 045-717719
Kerkrade 045-452932/455006
Maastricht 043-254477
Schaarsberg 045-311719
Roermond 04750-18484
Sittard 04490-15577
Valkenburg 04406-15045

Fax:
redactie 045-739264
advertenties 045-739364

Telefax:
redactie 56123
overige afdelingen 56076

Abonnementen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 75,55
per maand f 25,20

Maatregelen om autoverkeer in te dammen

Benzine eind van jaar fors duurder

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Benzine wordt aan het eind van het jaar acht cent duurder. Met deze accijnsverhoging wil het kabinet het autoverkeer terugdringen. Bovendien moet het verkeer in de spitsuren verder worden teruggedrongen door de invoering van tol op de rijkswegen in de Randstad en - zolang de tol niet is ingevoerd - door een verhoging van de motorrijtuigenbelasting voor degenen die in het spitsuur rijden. Minister Maij-Weggen (Verkeer) heeft ervan afgezien de accijns op dieselolie te verhogen. Na de laatste verhoging van de dieselaccijns per 1 januari heeft de minister met het beroepsgoederenvervoer afgesproken dat dit de laatste verhoging in deze regeerperiode zou zijn. Ook LPG zal niet in prijs worden verhoogd.

Minister Maij-Weggen heeft van het kabinet toestemming gekregen de Wijkertunnel onder het Noordzeekanaal aan te leggen. Over de overige tunnels, die mevrouw Maij wil aanleggen (tweede Coentunnel, tweede Beneluxtunnel en Blankenburgtunnel) zal pas veel later worden beslist.

Spoorwegen

Het kabinet heeft besloten de investeringen voor de spoorwegen belangrijk uit te breiden, ten koste van de investeringen voor nieuwe auto's. In de komende twintig jaar zal 20 miljard gulden worden uitgegeven voor de aanleg en uitbreiding van de spoorwegen (was 12,5 miljard). Dat geld zal vooral worden gebruikt voor het driesporig maken van alle hoofdspoorlijnen. Voor de aanleg van nieuwe wegen is in dezelfde periode 15 miljard beschikbaar.

Letland verklaart republiek onafhankelijk

RIGA - Het parlement van de Sovjet-republiek Letland heeft gisteren de onafhankelijkheid van de Baltische republiek hersteld. De afgevaardigden namen daartoe een verklaring aan.

De verklaring werd aangenomen met 138 stemmen voor bij één onthouding. 57 afgevaardigden boycotten uit protest de stemming, aldus een niet-officiële telling. Voor het aanvaarden was een tweederde meerderheid (132 stemmen) van het parlement vereist.

Volgens de resolutie gaat het herstel van de onafhankelijkheid gepaard met een overgangperiode die moet uitmonden in daadwerkelijke onafhankelijkheid. „De soevereine republiek Letland (1920-40) heeft de jure nooit opgehouden te bestaan en is vandaag de facto hersteld,” aldus de resolutie.

Het Letse parlement wil dat een 'regeringscommissie' omverwerpt met Moskou gaat onderhandelen over de toekomstige verhouding tussen de republiek aan de Oostzee en het moederland, zo staat in de onafhankelijkheidsverklaring. Letland is de derde van de drie Sovjetrepublieken aan de Oostzee die kort na elkaar verklaard hebben dat ze het staatsverband van de Sovjetunie willen verlaten, of dat al gedaan hebben. Het verst ging Litouwen, toen het zich op 18 maart onafhankelijk verklaarde van Moskou. De centrale regering heeft daarop gereageerd met het afkondigen van een economische boycot van de kleine republiek aan de Oostzee.

In plaats van de aanleg van meer wegen, wil het kabinet vooral geld steken in het onderhoud van bestaande wegen.

Nu het autorijden duurder wordt, kunnen ook de tarieven voor het openbaar vervoer verder omhoog. Minister Maij wil dat de trein- en buskaartjes elk jaar 3,5 à 4 procent duurder worden. Het geld dat daarmee vrijkomt, zal worden gebruikt om de nog steeds stijgende exploitatiekosten in het openbaar vervoer te dekken. De minister wees erop dat de tarieven voor het openbaar vervoer, na afloop van het kabinetsoverleg, overigens op dat trein- en buskaartjes nog altijd voor 50 tot 70 procent worden gesubsidieerd door de overheid. Het zogeheten 'rekeningrijden', een uitvinding van de vorige minister Smit-Kroes, is voorlopig van de baan.

Als overgangsmaatregel denkt de minister aan een toeslag van 25 procent op de motorrijtuigenbelasting voor mensen die in het spitsuur rijden. Vanaf 1992 zullen automobilisten telkens twee girokaarten voor de motorrijtuigenbelasting in de bus krijgen: één met spitsuurstelsel en één zonder. Ze kunnen dan zelf kiezen welke ze insturen. De controle zal, net als nu plaatsvinden door het fotograferen van auto's. Deze controle zal in de spitsuren worden verscherpt.

Volgens de minister zullen twee spoorwegen voor de hogesnelheidslijn worden aangelegd: één naar Parijs en één naar Duitsland. Hoe die twee trajecten zullen lopen, is nog niet beslist.

PvdA en CDA hebben in beginsel positief gereageerd op de kabinetsbesluiten. Het CDA heeft wel twijfels bij de precieze verdeling van de beschikbare gelden voor openbaar vervoer en het wegenwet. De PvdA heeft 'grote bezwaren' van vooral praktische aard tegen de invoering van de spitsbelasting. Oppositiepartij VVD heeft ernstige kritiek op de plannen van het kabinet. „De rekening voor het verkeer- en vervoersbeleid wordt voornamelijk bij de automobilist gelegd,” aldus het VVD-Kamerlid Annemarie Jorritsma.

● Vermoedelijk na een botsing met een vogel is gisteren een NF-5 straaljager van de Nederlandse luchtmacht neergestort in een weiland in Best. De piloot heeft zich met zijn schietstoel in veiligheid gesteld. Hij werd naar een ziekenhuis in Eindhoven gebracht met rugklachten. Het toestel heeft op de grond nauwelijks schade aangericht. Het kwam middenin het

weiland tot stilstand, vlakbij de doorgaande weg van Best naar Oirschot. Ook het in de wei aanwezige vee werd niet geraakt. De straaljager wordt pas maandag geborgen. Het toestel zelf lijkt weinig schade te hebben opgelopen, maar een woordvoerder van het ministerie van Defensie sloot niet uit dat het vliegtuig zal worden afgeschreven.

Akkoord over einde geweld en intimidatie Doorbraak in Zuid-Afrika

Van onze correspondent

KAAPSTAD - De Zuidafrikaanse president Frederik de Klerk en ANC-leider Nelson Mandela hebben gisteren een akkoord bereikt dat de weg moet vrijmaken voor onderhandelingen over een nieuw politiek bestel in Zuid-Afrika. In drie gezamenlijke verklaringen, die na dagen van intensieve gesprekken in Kaapstad werd uitgegeven, verplichten zij zich een einde te maken aan het 'klimaat van geweld en intimidatie' en spreken zij zich uit voor

'stabiliteit en een vreedzaam onderhandelingsproces'. Tijdens een eveneens gezamenlijke persconferentie noemde De Klerk dit 'akkoord van Grote Schuur', naar het landhuis waar de gesprekken zijn gevoerd, een 'doorbraak' en een belangrijke stap naar de verbetering van het klimaat voor onderhandelingen.

'Winnaars'

Mandela zei dat het ANC de discussies was in gegaan met de bedoeling

dat er geen winnaars en verliezers mochten zijn. „We zijn niet alleen dichterbij elkaar gekomen, maar we zijn allemaal winnaars; Zuid-Afrika is een winnaar,” aldus de ANC-leider, die zei terug te kijken op de gesprekken als een 'droom die werkelijkheid was geworden'.

Doel van de gesprekken in Kaapstad was het verwijderen van 'struikelblokken' die de onderhandelingen over een nieuw politiek bestel in de weg staan. Het ANC wilde dat de regering alle politieke gevangenen vrijlaat en de noodtoestand op

heft, voordat aan deze onderhandelingen kon worden begonnen. De regering op haar beurt wilde dat het ANC de 'gewapende strijd' staakte.

Werkgroep

Beide partijen hebben nu besloten een werkgroep in te stellen die voorstellen voor een nieuwe definitie van politieke misdaden zal formuleren. Gevangenen en ballingen die zich volgens de regering schuldig hebben gemaakt aan terrorisme, komen dan in aanmerking voor een nieuwe beoordeling. Deze werkgroep moet voor 21 mei met haar werk klaar zijn.

De regering heeft in het akkoord haar bereidheid herhaald 'om de noodtoestand op te heffen, zodra dit mogelijk is. In dit verband zal het ANC alles doen wat in zijn vermogen ligt om een einde te maken aan 'het geweld en de intimidatie'.

In afwachting advies Raad van State Geen besluit omvang basisverzekering

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG - Staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) heeft zijn plan om 96 procent van alle voorzieningen in de gezondheidszorg onder een nieuwe, voor iedereen geldende basisverzekering te brengen, ingeslikt. De bewindsman heeft dit onder druk van het CDA en het kabinet gedaan. De Raad van State zal nu advies worden gevraagd over de omvang van de basisverzekering.

Voor de voorzieningen die niet onder de basisverzekering komen, moet eenieder zelf een aanvullende verzekering afsluiten. In 1991 zal begonnen worden met de invoering van de basisverzekering die er uiteindelijk in 1995 moet zijn.

Dit bleek gisteren na afloop van het

kabinetsberaad. Volgens Simons zullen in elk geval de essentiële risico's onder de basisverzekering moeten vallen. Over de omvang van dat pakket in procenten wilde hij zich niet uitlaten.

CDA'er Lansink zei 'goed te kunnen leven' met de nu gekozen opzet. Hij noemde het geheel wel 'een fraaie uitstelvariant'. De CDA'er zei het te betreuren dat het kennelijk erg moeilijk blijft om knopen door te hakken in de hele materie. Invoering in 1995 noemde hij 'te langzaam'. Van Otterloo (PvdA) zei er van uit te gaan dat uiteindelijk 96 procent van de zorg in de basisverzekering komt. Ook hij betreurde dat het tempo nu enigszins uit de operatie is gehaald. Bij de VVD was

niemand bereikbaar voor commentaar.

Premie

Bij de nieuwe basisverzekering zal 85 procent van de te betalen premie inkomensafhankelijk zijn, te innen door de belastingdienst. De overige 15 procent wordt een vaste jaarpremie in gulden, te innen door de verzekeraars zelf. Iedere verzekeraar mag zelf de hoogte van die (nominale) premie vaststellen. Individuele premiedifferentiatie is verboden. Aan iedereen moet hetzelfde pakket tegen dezelfde nominale premie worden aangeboden. Alleen voor collectieve contracten kan een korting worden gegeven. Het is niet uitgesloten dat na deze kabinetsperiode de verhouding 85-15 tussen inkomensafhankelijke en nominale premie wordt gewijzigd.

Het kabinet heeft de moeilijke vragen rond de inkomenseffecten van de nieuwe verzekering omzeild. Besloten is alleen de procentuele zielfondspremie na dit jaar niet meer te laten stijgen. Alle kostenstijgingen moeten dan via de nominale premie worden opgevangen.

(ADVERTENTIE)

Grote WK wedstrijd-actie in 't gezellige oranje winkelcentrum 't Loon!

ROME WE KOME

Grootse prijzen: ★ JVC Videorecorder
★ draagbare Philips kleuren-TV ★ Philips CD-speler ★ Philips magnetron
★ Sharp draagbare stereo-radio.
En nog 15 andere mooie prijzen! Bij elke f 10,- boodschappen krijgt u 't winkelcentrum 't Loon' n zegeltje + spaarkaat. Met 20 zegeltjes is de kaart vol. En u kunt meedoen! Heel gemakkelijk! Deze actie loopt van 1 t/m 19 mei a.s.

KOM DUS IN DROMMEN NAAR 'T LOON EN DOE ZEKER MEE!
Wie weet wint u 'n prijs!

Winkelcentrum 't Loon
U treft 't in 't Loon.

(ADVERTENTIE)

HELE DAG GEOPEND!
VANDAAG DE

NEW GENERATION Classic
PROMPTA 91 HEERLEN

punt uit

Opgerold

De Amsterdamse politie heeft bij een inval in een illegaal confectie-atelier aan de Prinsengracht 31 mensen aangehouden, van wie er slechts drie legaal in Nederland verbleven. De 25-jarige eigenaar van het atelier, de 25-jarige G.A., kreeg een aanslag van anderhalve ton opgelegd in verband met achterstallige loon- en inkomstenbelasting.

Luguber

De Rotterdamse politie heeft donderdag urenlang gedreigd naar handen en hoofd van een onbekende vrouw. Resultaat van al die inspanningen: nul komma nul. Reden voor de zoekactie was de eerdere vondst van een plunjezak, met daarin de stoffelijke resten van een vrouw. De handen en het hoofd ontbraken.

Opgepakt

De 26-jarige vrouw die donderdag werd aangehouden wegens het bekladden van kostbare schilderijen in Leiden, is vijf uur nadien voor de tweede keer opgepakt. Na de eerste arrestatie probeerde de politie om de vrouw in een psychiatrisch ziekenhuis te laten opnemen. Dat lukte niet. De politie kon de vrouw langer dan zes uur vasthouden, omdat het verhoor afgerond was. Na haar vrijlating probeerde de vrouw met een alarmpistool bij de Riagg alsnog een opname in een psychiatrisch ziekenhuis af te dwingen. Zij werd toen weer opgepakt.

Geen geld

Minister Maij (Verkeer en Waterstaat) krijgt van het kabinet geen 25 miljoen gulden extra voor het herstel van de schade die de stormen in januari en februari aan de duinen hebben toegebracht. De ministerraad heeft haar te verstaan gegeven dat zij dat geld binnen haar eigen begroting moet zien te vinden.

Hersencellen

Een groep onderzoekers van de John Hopkins universiteit in Baltimore (Maryland) is er voor het eerst in geslaagd in het laboratorium enkele menselijke hersencellen te vermenigvuldigen. De hersencellen waren afkomstig van een kind.

Kanonpijpen

Een Brits vrachtvliegtuig heeft in Turkije een van de tien meter lange stalen pijpen opgehaald die bestemd waren voor Irak en vermoedelijk als onderdeel moesten dienen voor een 'superkanon'. De Britse pijpen waren Turkije binnengebracht vanuit Bulgarije. Ook in Griekenland zijn onlangs pijpen voor Irak tegengehouden.

Seksmaniak

Een 45-jarige Australiër is beschuldigd van 800 seksmisdrijven. De man die gisteren voor de rechtbank in Hobart moest verschijnen, zegt onschuldig te zijn. Hij wordt verdacht van 131 verkrachtingen, 541 schendingen van de eerbareid en 135 aanrandingen in de periode van 1983 tot februari 1990.

Toename Aids

In april is het aantal Aidslijders wereldwijd met 17.000 toegenomen. Dit heeft de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) bekendgemaakt. Hiernaast komt het aantal geregistreerde Aidslijders op 254.078. Vooral in de Afrikaanse landen Oeganda en Malawi was de toename groot. De WHO vermoedt dat het werkelijke aantal Aidslijders 600.000 bedraagt. Daarnaast zouden tussen de drie miljoen en vijf miljoen mensen door het virus besmet zijn.

Koerden

Het Turkse leger heeft gisteren in gevechten nabij de Iraakse grens 17 Koerden gedood. De Koerden hoorden tot de Marxistische Koerdische Arbeidspartij (PKK). Het is een van de grootste slagen die de PKK is toegebracht sinds 1984.

Dolman

Oud-Tweede Kamervoorzitter D. Dolman is benoemd tot lid van de Raad van State. Premier Lubbers maakte dat gisteren bekend tijdens zijn wekelijkse persconferentie na afloop van de ministerraad. Met de overstap van Dolman naar de Raad van State heeft de PvdA een goed onderkomen gevonden voor de in september gesneuveld Kamervoorzitter. Het CDA claimde na wederom de grootste fractie te zijn geworden toen hoe dan ook die prestigieuze functie en schoof daartoe scheidend minister van Onderwijs W. Deetman naar voren.

(ADVERTENTIE)

Kwaliteitsmeubels koopt u beter bij

van sloun interieur

HERKEN T U AAN DE KWALITEIT

GELEEN, Annastraat 19, tel. 04490-52885
ROERMOND, Minderbroederssingel 33/
Zwartbroekstr. 20, tel. 04750-10110
SITTARD, Industriestraat 23, tel. 04490-13663
VALKENBURG, Reinaldstraat 1, tel. 04406-12705

(ADVERTENTIE)

DE FEESTEN EN FEESTJES MET ELS

Eigenlijk is er toch veel te vieren, zeker hier in Limburg, er is altijd wel een verjaardag, 'n trouwpartij, 'n jubileum. Altijd en overal zijn er de feesten van schutterijen en harmonieën. Wij Limburgers drinken met die dagen graag 'n Elske. Want 'n Elske hoort erbij, altijd, 'n Perfekt aperitief, 'n subliem digestief, gewoon een heerlijk kruidenborrel. Met het oog op de feestje van u is het raadzaam om meteen even te kijken of er een fles Elske op het ijs staat. Zonne, dan moeten er wel even maatregelen worden genomen.....

'n Ijskoud Elske, puur, on the rocks, met 'n klontje, met jus d'orange en als sluitstuk: 'n verrukkelijke Limburgse koffie.

ons eigen Elske.....

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Welke assistent-accountant gaat bij DSM persoonlijke successen boeken?

De omzet- en winstverwachting voor 1990 ziet er voor het DSM-concern weer rooskleurig uit. Hoe groot het succes dit jaar precies wordt, is natuurlijk nog niet met zekerheid te zeggen. Eerst moeten de jaarcijfers van de zeven concerndivisies bekend zijn.

Gegevens die vervolgens door onze Interne Accountantsdienst worden gecontroleerd. Dat geldt ook voor de jaarrekening van een groot aantal buitenlandse concernonderdelen. Daarnaast houdt deze dienst zich bezig met opdrachten op het gebied van Operational Audit en bijzondere opdrachten.

Voor een ambitieuze HBAO'er met bij voorkeur enkele jaren ervaring zijn op deze afdeling mogelijkheden als assistent-accountant. In eerste instantie gaat u zich bezighouden met de controle van de concernonderdelen die in het zuiden van Nederland zijn gevestigd. Op beperkte schaal wordt u ook ingeschakeld bij de controle van buitenlandse dochterondernemingen.

Verder ligt het in de bedoeling dat u in de nabije toekomst leiding gaat geven aan kleine controleteams.

Er zijn doorlooptmogelijkheden binnen de Interne Accountantsdienst als ook bij andere afdelingen van DSM.

Het spreekt vanzelf dat u accuraat bent en beschikt over een cijfermatig inzicht. Ook doen wij een beroep op uw kennisgevende capaciteiten. En op uw goede uitdrukkingsevangeligheid in woord en geschrift. Van onze kant kunt u rekenen op uitstekende studiefaciliteiten en loopbaanbegeleiding.

Wilt u meer informatie? Die wordt u graag gegeven door de heer D.C. Verlaak, directeur Interne Accountantsdienst, tel. 045-782376, 's avonds 04455-1902. Of de heer H. Nohlmanns, Personeelszaken, telefoon 045-782258, 's avonds 04750-29720.

Direct solliciteren kan natuurlijk ook. In dat geval kunt u uw brief richten aan DSM Limburg bv, afdeling Personeelsvoorziening en -beheer, t.a.v. de heer T. Ancon, Postbus 1160, 6160-BB Geleen, onder vermelding van vacaturnummer T8/90 PVB.

Een medisch en psychologisch onderzoek zullen deel uitmaken van de selectieprocedure.

Hoofd salaris- en personeelsadministratie (m/v)

Functie-inhoud

U rapporteert rechtstreeks aan het Hoofd Personeelszaken en werkt nauw samen met de sectorpersoneelsfunctionarissen. U bent verantwoordelijk voor een adequate uitvoering van de salaris- en personeelsadministratie en geeft leiding aan twee medewerkers. Tot de functie behoren evenszake taken op het gebied van sociale wetgeving, fiscale afdrachten, verspreiden van ziektekostenverzekering. Van u wordt verder verwacht dat u een belangrijke bijdrage zult leveren aan de verdere ontwikkeling van een geautomatiseerd personeelsadministratie- en informatiesysteem.

Functie-eisen

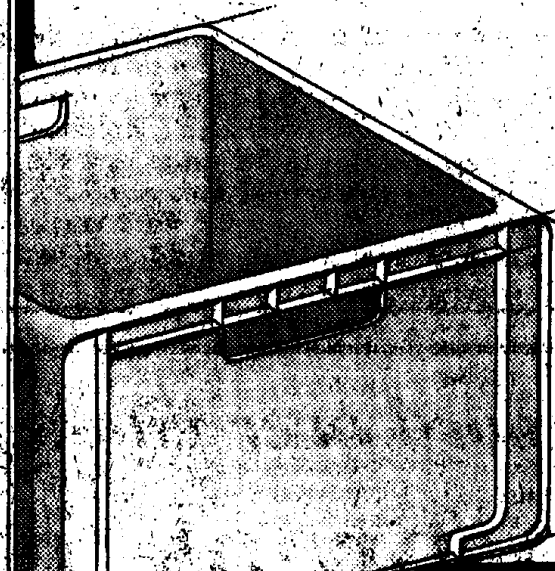
Om voor deze functie in aanmerking te komen heeft u een opleiding op minimaal MBO-niveau genoten, aangevuld met een MBA of vergelijkbare opleiding en beschikt u over de nodige kennis van geautomatiseerde systemen (MS-Dos, d-base III+) en sociale wetgeving.

Wij bieden

Naast een goed salaris en overige arbeidsvoorwaarden bieden wij u een zelfstandige functie binnen een dynamisch bedrijf waar een prettige werksfeer heerst.

Uw reactie

Went u voor bovengenoemde functie in aanmerking te komen dan verzoeken wij u uw schriftelijke sollicitatie voor 19 mei u.s. te zenden aan de heer J.C.P. de Ruijter, Hoofd Personeelszaken van Curver B.V. (Postbus 7, 6440 AA Brunssum, tel. 045-253131). Een medische keuring, maakt deel uit van de selectieprocedure. Een psychologisch onderzoek kan tot genoemde procedure behoren.

CURVER KLASSE IN KUNSTSTOF

We hebben een oplossing of we vinden er een.

MAJOOR ENGINEERING B.V.

MAASTRICHT - ARNHEM - AMERSFOORT

Wegens uitbreiding van onze activiteiten zoeken wij een:

Tekenaar/constructeur WTB m/v

Wij vragen:
- opleiding HTS/MTS
- ervaring op het gebied van algemene machine- en apparatenbouw of piping

Wij bieden:
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden
- doorlooptmogelijkheden
- studiefaciliteiten

Major Engineering B.V. is een dynamisch ingenieurs-architect- en ontwerp bureau voor machine- en apparatenbouw, werk- en transporttechniek, installaties, bestuurs- en automatische apparatuur, bestuurs- en automatische apparatuur, bestuurs- en automatische apparatuur.

Uw sollicitatie kunt u richten aan: Major Engineering B.V., Postbus 5075, 6202 WE Maastricht. Telefoon 043 - 635636.

Woningstofferderij

Jo Senden

Voerendaal

vraagt voor direct:
**ervaren woningstofferder
en leerling-woningstofferder**

Uw brieven naar dhr. drs. H.C.A. Kijlstra, Poyersstraat 68-70, 6101 GE Echt (Tel. 04794-62421).

Welke creatieve glasinstrumentmaker heeft het vakmanschap in huis om onze laboratoriumactiviteiten tot een succes te maken?

Bij een groot en veelzijdig concern als DSM hebben we altijd behoefte aan specialisten. Toen kwam het niet iedere dag voor dat bij de glasinstrumentmakerij een functie vacant is. Bij dit onderdeel van de dienst Instrumentatie Technische Ondersteuning heeft een klein team zich bezig met het vervaardigen van instrumenten van hoogwaardig glas. Het team bestaat uit een aantal medewerkers en een laboratorium van de Divisie Chemicals.

Wij zijn nu op zoek naar een glasinstrumentmaker die zelfstandig een zeer geavanceerd instrument kan gaan behouden. Het gaat u om de hand van een materiaal specialist, roeven en de glas instrumenten vervaardigen. Ook komt het regelmatig voor dat u naar eigen inzicht glas instrumenten ontwerpt. Naast het vervaardigen van laboratoriuminstrumenten krijgt u binnen de dienst Instrumentatie Technische Ondersteuning te maken met grootschalige projecten die u in overleg met uw collega's in de fabriek naar uitvoert. U doet dat alles in een unit met een goede werksfeer waar voortdurend wordt gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de producten.

Uw functie brengt veel contact met de medewerkers Intern met laboratoriummedewerkers en medewerkers van

DSM Research en-extern met glasinstrumentmakers.

Hierbij is het van belang dat u zelfstandig initiatieven neemt en oplossingen aandragt. U beschikt dan ook over goede contactuele eigenschappen. Wat betreft uw opleiding, die heeft u bij voorkeur geleid tot de glasinstrumentmakerij. Het is ook van belang dat u ook in het bezit bent van een MBO diploma. Het is ook van belang dat u een goede kennis heeft van de glasinstrumentmakerij. Het is ook van belang dat u een goede kennis heeft van de glasinstrumentmakerij.

Wilt u meer informatie? Dan wordt u verzocht te schrijven naar de heer J.W. A. de Ruijter, Personeelsfunctionaris (DSM Geleen, Postbus 1160, 6160-BB Geleen, tel. 045-782376) of bij de heer J.C.P. de Ruijter, Hoofd Personeelszaken van Curver B.V. (Postbus 7, 6440 AA Brunssum, tel. 045-253131). Een medische keuring, maakt deel uit van de selectieprocedure. Een psychologisch onderzoek kan tot genoemde procedure behoren.

Erkens Bakkerijen B.V., gevestigd te Brunssum, heeft sinds 1988 binnen de bakkerswereld een naam opgebouwd die alom bekend is vanwege zijn kwaliteit. Dagelijks worden er 60 verschillende soorten brood en zo'n 90 soorten verse vaaigebakken. Ook staat de productie van panes en andere bakkerijproducten op de markt. De producten worden niet alleen geleverd aan leveranciers, maar ook aan de eigen filialen. Export naar vele Europese landen, maakt een belangrijk onderdeel uit van de omzet. Export met hoge eisen aan de producten en de bedrijfsvoering. De 20 medewerkers die momenteel werkzaam zijn bij Erkens Bakkerijen B.V. staan in teamverband garant voor de goudmunt kwaliteits. Erkens Bakkerijen B.V. wil haar voornemen om op kwaliteitsgebied verder uit te breiden, daarom zijn wij op zoek naar een (m/v)

Manager kwaliteit en logistiek

die de kwaliteit uit de pan laat rijzen

De functie:
- U wordt coördinator van de kwaliteitsontwikkelingsprojecten.
- U wordt verantwoordelijk voor de kwaliteitsbeheer.
- U bent logistiek proces en de kwaliteit en in stand houden.
- U bent verantwoordelijk voor de kwaliteit en de logistiek aspecten van de kwaliteit en de logistiek.
- U bent verantwoordelijk voor de kwaliteit en de logistiek aspecten van de kwaliteit en de logistiek.
- U bent verantwoordelijk voor de kwaliteit en de logistiek aspecten van de kwaliteit en de logistiek.

De functie-eisen:
- U heeft een opleiding op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.

De functie-eisen:
- U heeft een opleiding op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.

De functie-eisen:
- U heeft een opleiding op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.

De functie-eisen:
- U heeft een opleiding op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.
- U heeft een ervaring op het gebied van kwaliteit en logistiek.

We hebben een oplossing of we vinden er een.

Tories kregen dreun, maar 'voorspelde slachting bleef uit'

Overwinning Labour kleiner dan verwacht

Van onze correspondent

LONDEN - De Britse Labour Partij heeft bij de gemeenteraadsverkiezingen van donderdag 42 procent van de stemmen behaald, elf procent meer dan de regerende Conservatieve Partij. De overwinning van Labour was echter veel kleiner dan op grond van opiniepeilingen werd verwacht.

Zelfs wisten de Conservatieven enkele Londense gemeenten te verliezen op Labour, terwijl het verlies elders in de hoofdstad beperkt bleef. In de hoofdstedelijke gemeente Wandsworth, waar het Conservatieve gemeentebestuur de laagste poll tax (gemeentelijke belasting) van het hele land had opgelegd, werd Labour nagenoeg weggevaagd.

De Tories kregen ook Ealing in handen. Labour verloor de meerderheid in Brent, en verloor zetels in Hammersmith en Fulham. Deze gemeenten hebben een hoge poll tax. Daarmee was de trend in Londen precies anders dan in de rest van het land.

Premier Thatcher verklaarde in haar reactie dat de boodschap van de kiezers was overgekozen. Zij wees erop dat juist de Labour-gemeenten in Londen, met de hoogste poll tax, hadden verloren. De uitslag vormde een goede basis voor een overwinning in de komende algemene verkiezingen, die voor eind 1992 gehouden moeten worden.

Oppositieleider Neil Kinnock stelde vast dat Labour 'erg bemoedigende' vooruitgang geboekt had, hoewel het resultaat minder was dan verwacht.

In het welvarende zuiden van Engeland, in het verleden immer een bastion van conservatisme, wist Labour daarentegen enige bressen in het Tory-bolwerk te slaan. In Northampton en in Bath raakte de

Conservatieve Partij haar macht kwijt.

Op het spel stond gisteren de zeggenschap over 200 gemeenten in Engeland, Wales en Schotland. Labour behaalde de absolute meerderheid in 89 van deze gemeenten (een winst van 10 ten opzichte van de vorige verkiezingen), de Conservatieve Partij in 36 (een verlies van 8), de Liberaal-Democraten in 4 (min 2). De strijd ging over ruim 5000 zetels. Gisterochtend al bleek dat de Conservatieven rond 200 zetels hadden verloren, terwijl Labour er bijna 300 had gewonnen.

Referendum

De verkiezingen vormden volgens de meeste deskundigen een referendum over de omstreken poll tax en premier Thatchers stijl van regeren. Vertaald in Lagerhuis-zetels betekent de uitslag dat Labour het landsbestuur zou overnemen. Neil Kinnocks partij zou zich met 357 zetels in het regeringspluch kunnen nestelen, een absolute meerderheid van 64 zetels en 90 meer dan de Conservatieve Partij.

Toch haalden veel conservatieve parlementariërs opgelucht adem. Slechts luttele uren voordat de uitslagen binnen begonnen te druppelen, hadden de opiniepeilers nog voorspeld dat Labour 51 procent van de stemmen zou halen, 19 procent meer dan de Conservatieven. Door de werking van het districtstelsel zou, dat Labour 420 Lagerhuiszetels hebben opgeleverd,

220 meer dan mevrouw Thatchers partij.

Cecil Parkinson, minister van Verkeer, sprak dan ook van een „zeer, zeer, zeer bemoedigend resultaat.“

En minister van milieu, Chris Patton, meende: „De voorspelde slachting is uitgebleven.“

Contenti

In de analyse van de uitslag meenden zoals gebruikelijk politici van alle slag dat zij gewonnen hadden. Labour-woordvoerders kraaiden victorie, omdat zij dankzij forse regeringssubsidies hun poll tax laag hadden kunnen houden. In Conservatieve kringen werd deze aanval afgedaan als prietpraat van een „slecht verliezer.“

Politieke commentatoren hadden voorspeld dat premier Thatcher bij een verlies in Westminster, Wandsworth en Bradford voor de herfst als premier zou zijn afgetreden. Nu de Conservatieven in Londen het hoofd boven water hebben weten te houden, wordt verwacht dat Thatcher de Tories ook bij de volgende algemene verkiezingen (waarschijnlijk volgend jaar) weer zal leiden. Gezien de impopulariteit van de premier noemde een commentator dit „het beste nieuws voor Labour.“

Vooral de uitslagen van Bradford, Wandsworth en Westminster werden met spanning tegemoet gezien. Elk van deze Londense gemeenten had een ongewoon lage poll tax aan haar inwoners opgelegd, en verlies van deze conservatieve modelgemeenten zou een bittere pil voor premier Thatcher hebben betekend. De leuze waarmee de Tories de verkiezingscampagne hadden gevoerd was 'Conservatieve gemeenteraden kosten u minder', een impliciete verwijzing naar de vermeende spijziekte van socialistische gemeentebesturen.

In Wandsworth werd Labour weggevaagd en in Bradford veroverde Labour de absolute meerderheid in de raad. Een Labour-parlementariër uit Bradford meende opgetogen: „We hebben hier het vlagge-

schip van Thatcher uit het water geschoten.“

Maar in schril contrast met de overwinning in Bradford stond de vernietigende nederlaag in Wandsworth. Hier behaalden de Conservatieven 48 raadszetels, 17 meer dan zij hadden en 35 meer dan Labour. De Labour-leider in de gemeente stelde dat de Conservatieven de kiezers hadden 'omgekocht', omdat zij dankzij forse regeringssubsidies hun poll tax laag hadden kunnen houden. In Conservatieve kringen werd deze aanval afgedaan als prietpraat van een „slecht verliezer.“

Politieke commentatoren hadden voorspeld dat premier Thatcher bij een verlies in Westminster, Wandsworth en Bradford voor de herfst als premier zou zijn afgetreden. Nu de Conservatieven in Londen het hoofd boven water hebben weten te houden, wordt verwacht dat Thatcher de Tories ook bij de volgende algemene verkiezingen (waarschijnlijk volgend jaar) weer zal leiden. Gezien de impopulariteit van de premier noemde een commentator dit „het beste nieuws voor Labour.“

MARGARET THATCHER
...vlaggeschip uit het water geschoten...

Ter Beek: geen militaire taak voor de EC

DEN HAAG - Minister Ter Beek (Defensie) vindt dat de Europese Gemeenschap zich in de toekomst „absoluut niet“ met de militaire aspecten van de veiligheidspolitiek moet gaan bezighouden. Dat moet voorbehouden blijven aan de NAVO. De bewindsman zegt dat in een gesprek met secretaris Mient-Jan Faber van het Interkerkelijk Vredesberaad in Kernblad, een publicatie van het IKV.

Ter Beek heeft er geen bezwaar tegen als binnen de Europese Gemeenschap over de politieke aspecten van het veiligheidsbeleid wordt gesproken. De bewindsman zegt niet begrepen te hebben dat hij op dit punt van inzicht verschilt met zijn collega Van den Broek van buitenlandse zaken. Deze heeft eerder een pleidooi gehouden voor versterking van het Europese besluitvormingsproces, onder meer door dit uit te breiden tot het buitenlands beleid en tot het veiligheidsbeleid.

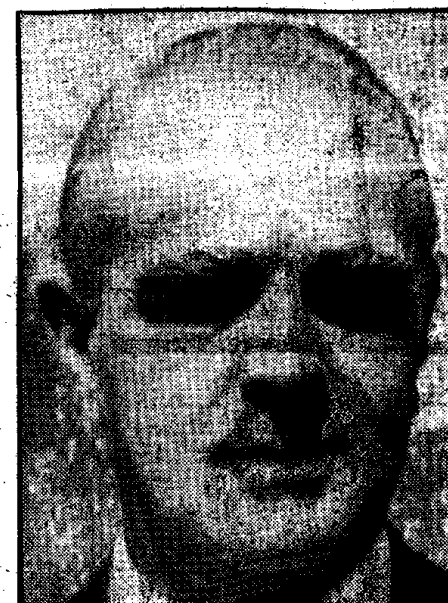
Ter Beek wil wat betreft de militaire aspecten van het veiligheidsbeleid vasthouden aan de NAVO wegens de band met de Verenigde Staten. „Ik ben een Atlanticus, een groot voorstander van de veiligheidsrelatie met de Verenigde Staten, omdat ik bang ben dat je bij het doorknippen van die band in Europa ongelijksoortige verhoudingen gaat krijgen tussen een aantal grote landen binnen de EG die op zich weer aanleiding tot spanningen kunnen geven“, aldus de bewindsman. „De Sovjetunie bevindt zich op ons continent. Moeten we soms afhankelijk worden van de Britse of Franse kernmacht?“ Ter Beek stelt vast dat de Sovjetunie uit dit continent een formidabele militaire macht vertegenwoordigt.

Macedonische strateeg Karamanlis opnieuw president Draconische bezuinigingen Griekenlands enige uitweg

Van onze redactie buitenland

ATHENE - Het Griekse parlement heeft gisteren Konstantin Karamanlis tot nieuwe president van de republiek gekozen. Karamanlis is de opvolger van het huidige staats-hoofd Christos Sartzetakis, die in 1985 door de socialistische PASOK naar voren was geschoven. De beslissing viel in een tweede verkiezingsronde die noodzakelijk was geworden, nadat afgelopen maandag geen van de drie kandidaten de noodzakelijke 180 (van de 300) stemmen had gekregen.

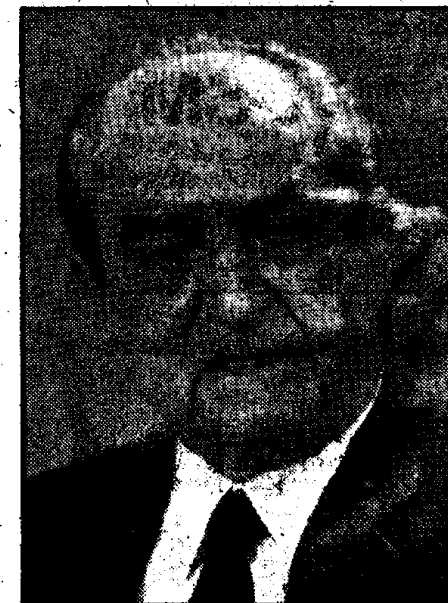
Bij de verkiezing van gisteren was 'slechts' de absolute meerderheid van 151 stemmen vereist. Karamanlis kreeg 153 stemmen. Alle 150 parlementariërs van de regerende conservatieve Nieuwe Democratie (ND) schaarden zich achter de 83-jarige nestor van de Griekse politiek. Verder kon Karamanlis rekenen op de steun van twee moslim-afgevaardigden van de Turkse minderheid in Thracië en was hij verzekerd van de stem van de enige representant van de kleine centrum-rechts partij Democratische Vernieuwing (DIANA), die de huidige regering van Konstantinos Mitsotakis gedoopte steun verleent. De fracties van de socialistische PASOK en de door de communisten beheerste Allian-

KOSTAS KARAMANLIS
...Weg naar Europa geëffend...

tie van Links en Vooruitgang (ALV) waren tegen de komst van Karamanlis en hadden eigen kandidaten naar voren geschoven. Beiden, Ioannis Alevras (PASOK) en Georgios Despotopoulos (ALV) maakten echter geen schijn van kans.

Hoewel ook in Griekenland aan het presidentschap een hoofdzakelijk ceremoniële waarde moet worden

KOSTAS MITSOTAKIS
...grondige sanering...

toegekend, is de rentree van Karamanlis als staats-hoofd van niet te onderschatten betekenis. Als geen ander in Griekenland boezemt de koele Macedonische strateeg ontzag in. Ondanks zijn hoge leeftijd demonstreert Karamanlis die al een politieke carrière van 55 jaar achter de rug heeft, een opvallende vitaliteit. Hij zwemt nog veel en staat bekend als een hartstochtelijk golfspeler. In de jaren vijftig en begin zestig was hij verscheidene malen minister en premier. Na een conflict met de toenmalige koningin-moeder Frederike trad Karamanlis in 1962 af en begaf hij zich in vrijwillige ballingschap. Hij vestigde zich in Parijs.

De oppositie in het parlement heeft de bezuinigingsmaatregelen verworpen. Ex-premier Papandreu hield de regering voor dat, over verworpen rechten geen sociale compromissen kunnen worden gesloten. Op dezelfde manier trok de communistische voorzitter van de Alliantie van Links en Vooruitgang, Christos Florakis, van leer. Florakis legde het economisch programma van de regering uit als een „uitnodiging aan buitenlands kapitaal“. Niettegenstaande de vakbonden reeds met harde toon hebben gedreigd, is Mitsotakis niet bereid van het nu gepresenteerde programma af te wijken. Voor de Griekse televisie becijferde de minister-president dat Griekenland opgeschrikt zit met een tekort van 22 procent van het bruto-sociaalproduct. De buitenlandse schuld is inmiddels opgelopen tot omgerekend 40 miljard gulden.

Wil Griekenland in de toekomst noemenswaardig op financieel vlak vooruitgang maken, dan zal het land eerst geloofwaardig moeten overkomen bij de Europese partners, aldus Mitsotakis. Volgens de premier kan dat als de Griekse bereid zijn langer en harder te werken. Gedwongen ontslagen in de kunstmatig opgevoerde overheidssector zullen zoveel mogelijk vermeden worden, maar dat er op termijn verbanen zullen worden, staat vast. Mitsotakis voor de hedendaagse gang van zaken in Hellas is tepestand bij de ERT, de Griekse NOS. Daar zijn momenteel 310 mensen in dienst. Ter vergelijking: de Britse BBC die bijnaal zo groot is, doet het met zo'n 650 werknemers. Experts hebben bevestigd dat binnen de bestaande organisatiestructuur van de ERT er bij de Griekse radio en televisie emiplooi is voor hoogstens 850 man.

frits schilts

Onenigheid over schadevergoeding asielzoekers

staat asielzoekers in het speciaal opgebouwde opvangcentrum op Schiphol-Oost vast te houden.

Justitie hield asielzoekers in afwachting van het besluit over hun toelating echter bij herhaling vast in het stationsgebouw van de luchthaven. Dat was volgens de vluchtelingenadvocaat in strijd met het noodwetje en de rechtspraak stelden hem daarin in het gelijk.

Als gevolg van een vergissing van Justitie zou de uitspraak van de Haarlemse rechtbank onherroepelijk zijn geworden. Justitie ontkent dat. De uitspraak heeft volgens een woordvoerder van het ministerie alleen betrekking op de met name in deze zaak genoemde asielzoeker(s). Een conclusie van meer algemene strekking kan uit de uitspraak volgens Justitie niet worden getrokken. De kwestie is

nog steeds niet tot in laatste juridische instantie uitgevochten. Als zich opnieuw een rechtszaak met dezelfde inhoud aandient, zal Justitie opnieuw in beroep gaan en dan zonder procedurefouten te maken, zo laat de woordvoerder van het ministerie weten.

Volgens de Vereniging Vluchtelingen Werk geldt hier echter het gelijkheidsbeginsel: in gelijke gevallen moet een gelijke behandeling van overheidswege plaatsvinden. De Haarlemse advocaat mr. Nol Vermolen denkt dat er helemaal geen procedurefout is gemaakt. Justitie stelt het nu zo voor om de handen in nog volgende zaken vrij te hebben, zo meent hij.

Van onze correspondent

DEN HAAG - Asielzoekers die na 21 januari vorig jaar bij hun aankomst in Nederland op Schiphol-centrum zijn vastgehouden, hebben geen recht op een schadevergoeding van vijftig gulden per dag. Dat stelt het ministerie van Justitie. De Vereniging Vluchtelingen Werk in Amsterdam meent dat deze asielzoekers wel recht hebben op een schadevergoeding.

Het meningsverschil draait om een uitspraak van de Haarlemse rechtbank. Die bepaalde dat het 'noodwetje-Schiphol' de overheid sinds januari 1989 alleen toe-

(ADVERTENTIE)

We hebben een meesterlijke spaarvorm voor de echte liefhebber.

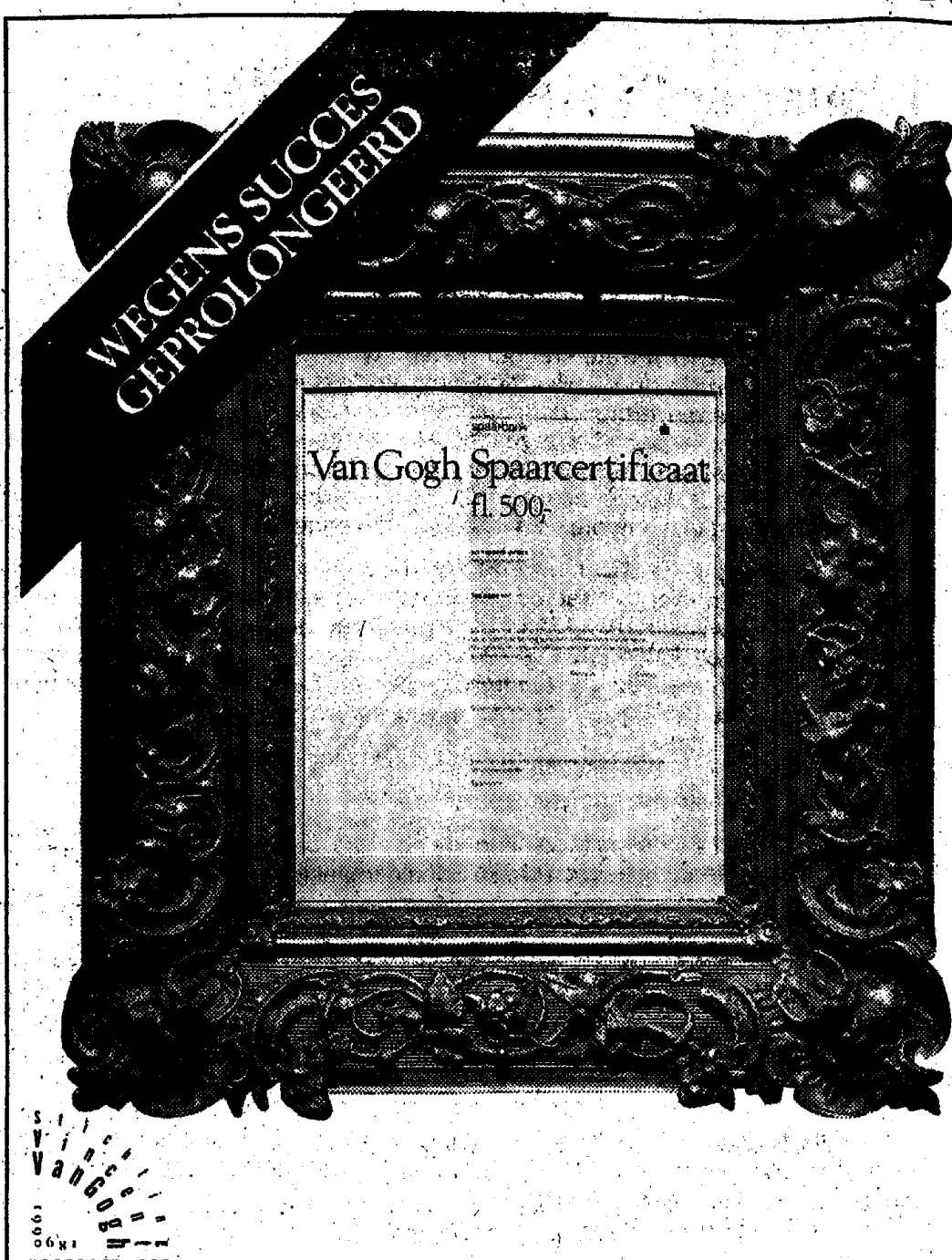
VAN GOGH SPAARCERTIFICAAT
RENTE NU: 8%*

Ter gelegenheid van het Van Gogh-jaar geeft de Spaarbank een uniek spaarcertificaat uit: het Van Gogh Spaarcertificaat. Dit spaarcertificaat heeft een looptijd van een jaar en is verkrijgbaar in coupures van f. 500,-, f. 1.000,- en f. 2.500,-. Na een jaar ontvangt u uw inleg plus de opgebouwde rente retour. Een rente die maar liefst 0,25% hoger ligt dan de rente op een vergelijkbare Deposito Rekening met een looptijd van een jaar.

De echte kunstliefhebber verrassen wij bovendien met prachtige reproducties van werken van Van Gogh. Voor iedere ingelegde 500 gulden ontvangt u er een, met een maximum van vier en uiteraard zolang de voorraad strekt. Voor meer informatie bent u van harte welkom bij de Spaarbank.

*renteverwijzingen voorbehouden

De Spaarbank Limburg en de Pancratiusbank
doen meer voor creatieve spaarders.

Van onze correspondent

BRUSSEL – De hoofdcommissaris van de Brusselse gerechtelijke politie had criminele vriendjes en zit nu in de cel wegens valsheid in geschrifte en ongeoorloofde politiepraktijken. Drie rijkswachters zitten vast wegens hun vermeende rol in moordpartijen. Rechters veroordelen kranten die kritisch schrijven over rechters.

Een oud-premier beschuldigt de Belgische staatsveiligheidsdienst van subversieve praktijken. Minder dan een op de vijf misdrijven wordt opgelost, omdat de politiediensten langs elkaar heen werken.

Wie in België vaststelt dat er wat mis is met het gerechtelijke en politieke apparaat, trapt een gigantische open deur in. Dat weet elke Belg immers al lang. Even goed als hij weet dat het altijd zo geweest is en toch nooit zal veranderen.

Justitie en politie zijn de laatste jaren herhaaldelijk in opspraak geweest. Wegens 'kleine' misstappen, zoals het neerschieten van een jongen van 14 die zonder helm op een brommer reed, of door agenten die in diensttijd de woning van hun superieur opknappen. Maar ook door grotere zaken, zoals de vermeende betrokkenheid van rijkswachters en magistraten bij plannen voor een extreem-rechtse staatsgreep, en de rol die rijkswachters gespeeld zouden hebben bij de bloedige moordpartijen van de Bende van Nijvel.

De meeste van die 'grote' misdrijven zijn nooit opgelost. Som-

Onderzoek parlementaire commissie levert niets op

'Belgische justitie ongeneeslijk ziek'

mige wegens onkunde van politie en justitie, andere wegens – naar boze tongen beweren – onwil. Omdat er vriendjes van de speurders of nog grotere belangen in het geding waren.

Het vertrouwen van de doorsnee Belg in zijn justitiële apparaat is zeer gering. En de gewone politiemans of rijkswachter hoeft helemaal niet op enige vorm van respect te rekenen. Moppen over rijkswachters zijn er net zoveel als over Nederlanders.

Fiasco

Het grootste fiasco van de Belgische justitie is dat men er na vijf jaar nog steeds niet in geslaagd is ook maar een spoor te vinden van de Bende van Nijvel, die sinds 1983 bij overvallen 28 mensen op een beestachtige wijze vermoordde. De laatste aanslag van de bende, op een supermarkt in Aalst (acht doden), is alweer viereenhalf jaar geleden. Sindsdien zijn mensen opgepakt en weer vrijgelaten, veronderstellingen geuit en vooral flaters begaan. Maar de bende is nog altijd spoorloos.

De historie van de bende speelt zich af in de sfeer van extreem-rechtse groepen, waarbij (ex-)rijkswachters, privé-detectives, een ex-gevangenisdirecteur en 'gewone' criminelen een rol spelen. Maar meer dan veronderstellingen zijn er niet.

Het onvermogen van justitie en politie werd in 1988 een aantal

Kamerleden te gortig en zij besloten (toen de hysterie rond de bende en de bomaanslagen van de communistische CCC over zijn hoogtepunt heen was) tot een parlementaire enquête-commissie. In ruim twee jaar vergaderde die commissie 187 maal en werden 118 mensen gehoord, politici, politiemensen, officieren van justitie, bazen van de staatsveiligheid en zelfs oud-premier Paul Vanden Boeynants, die van

staatsgreepplannen verdacht werd. De commissie werd in de volksmond de 'Bende-commissie' genoemd, omdat zij eigenlijk was opgericht om erachter te komen wie achter de Bende van Nijvel zaten, en of er wel sprake was van georganiseerde (rechtse of linkse) terreur in België. Ook moest worden nagegaan waarom politie en justitie er maar niet in slaagden die zaken op te lossen.

Gaandeweg werd het werktrein van de Bende-commissie breder en werden ook de vele geruchten over plannen voor extreem-rechtse staatsgrepen nagetrokken.

Geen wonder dat men in België reikhalzend uitkeek naar de inhoud van het eindverslag van de commissie. Dat maar liefst 1044 pagina's dikke verslag is woensdag officieel gepresenteerd,

● In januari stonden zes personen, die ervan verdacht werden tot de Bende van Nijvel te behoren, in de Belgische stad Bergen voor de rechter. Maar door het slechte werk van justitie niet bewezen worden worden dat het zestal inderdaad betrokken was bij de moordpartijen.

Het is begrijpelijk dat de commissie niet in staat is gebleken om het spoorwerk van de politie naar de Bende van Nijvel over te doen en te verbeteren. Wie dacht dat de kamerleden de bende wel even zouden ontmaskeren, komt natuurlijk bedrogen uit. Niet dat de commissie zijn best niet deed. De bij het onderzoek naar de bende betrokken opsporingsambtenaren en magistraten werden gehoord, de commissie bezocht de parketten en de plaatsen van de misdaden om zich een oordeel te vormen.

Wantrouwen

De conclusie was dat er teveel langs elkaar is gewerkt. Het parket in Nijvel lichtte dat in Brussel niet in over de bevindingen en vice versa. Speurders zaten elkaar dwars of werden om duistere redenen plots overgeplaatst. Er was veel wantrouwen. Er is onvoldoende onderzoek geweest naar de overplaatsingen en het raadselachtig verdwijnen van bewijsmateriaal. De commissie wil een apart onderzoek naar de tegenwerking van binneuit, die zelfs tot verjaring van zware misdrijven heeft geleid.

Maar verantwoordelijken worden in het rapport nergens met naam genoemd. Dat er geen 'gecoördineerd politieel of crimineel beleid' in België is, valt ook onder de categorie open deuren. Dat bleek op de avonden van de bende-moorden, toen de diverse politiekorpsen elkaar 'vergeten' in te lichten en de moordenaars konden ontkomen.

Extra geld

Nu houden minstens vijf verschillende opsporingsdiensten zich bezig met de bestrijding van de zware criminaliteit. De commissie wil dat er straks nog maar een politie, een recherche en een justitieel apparaat zijn. De commissie vraagt om extra geld voor justitie, maar stelt zelf al dat bijvoorbeeld in Nederland (toch het 'meest criminele land van Europa') met minder geld beter werk wordt verricht. Maar dat er iets gedaan moet worden, staat als een paal boven water.

Minister van Binnenlandse Zaken Tobback heeft de afgelopen week al voorstellen gedaan om te komen tot een betere taakafbakening tussen de gewone politie en de rijksmacht. Ook is de gerechtelijke politie (de recherche van justitie) nu beter georganiseerd. Of dat helpt, is de vraag.

Er bestaat weinig vertrouwen dat het nu ineens allemaal beter zal gaan. Het is als de dokter die vaststelt dat de patient ziek is (maar dat wist-ie natuurlijk al) en hem met een aspirientje weer naar huis stuurt.

hans de bruijn

Doorbraak buitenlandse politiek ophanden – Interne versoepelingen

'Vesting' Albanië op tweesprong

Van onze redactie buitenland

ATHENE – Na vierenvierentig jaar van welhaast strikte afzondering staat de Socialistische Volksrepubliek Albanië – het laatste stalinistische bolwerk in Europa – op het punt een spectaculaire doorbraak in haar buitenlandse politiek te realiseren. Tijdens een toespraak op het Tiende Plenum van het Centraal Comité van de Albanese communistische partij in Tirana heeft partijleider Ramiz Alia duidelijk hierop gezinspeeld. Herstel van de diplomatieke betrekkingen met de Verenigde Staten en de Sovjetunie, samenwerking met de twaalf lidstaten van de Europese Gemeenschap en toetreding tot de conferenties over Europese Veiligheid en Samenwerking (CVSE) vormen de kernpunten van het veranderende Albanese denken.

Het nieuws over de ophanden zijnde Albanese koerswending valt praktisch samen met de aankondiging in Washington dat VS-senator Edward Kennedy binnenkort in Tirana wordt verwacht. Het is voor het eerst sinds ruim een halve eeuw dat een prominente politicus uit de VS Albanië bezoekt. Niettegenstaande het bezoek van Kennedy een volstrekt informeel karakter zal dragen, kennen politieke insiders er toch grote betekenis aan toe. De komst van de senator wordt namelijk gezien als een behoeftige inleiding op het herstel van de betrekkingen tussen Tirana en Washington.

Sinds de proclamatie van de volksrepubliek in 1946 heeft Tirana zich onder het regime van de bikkelharde partijleider Enver Hodzja tegen elke mogelijke 'aantasting' van de marxistisch-leninistische levensbeschouwing in het land verzet, maar onder het bewind van de nieuwe sterke man, de pragmatische ingestelde Ramiz Alia, is er dan toch een frissere wind gaan waaien. Alia die april 1985 het roer van Hodzja overnam, heeft ingezien dat zijn land niet kan overleven als het niet inhaakt op de democratische ontwikkelingen die momenteel in Oost-Europa gaande zijn en daar reeds tot verregaande ontmanteling van communistische regimes hebben geleid.

Implicaties

Nu reeds kan worden gesteld dat de voorgenomen beleidsomkeringen in de buitenlandse politiek van Albanië, die mogelijk al op korte termijn zichtbaar zullen worden, onherroepelijk zullen doorwerken op de binnenlandse verhoudingen in het land, waar-

De Albanese partijleider Ramiz Alia temidden van opgetogen landgenoten in de Zuid-oostalbanese stad Korca, kort nadat de partijleider daar in het kader van de 1-mei-feestiteiten een toespraak had gehouden.

bij de vraag centraal staat of uiteindelijk ook in het koppigste van alle Europese totalitaire staten de discussie over voortzetting van het marxisme-leninisme als heilspatent voor de 3,1 miljoen Albanen aan de orde zal komen.

Tot dusver heeft het bewind in Tirana elke gedachte aan het aanknopen van diplomatieke betrekkingen met de VS en het herstel van zulke relaties met de Sovjetunie van de hand gewezen. Steeds fulmineerden de Albanen onverdroten tegen wat zij noemden de 'imperialistische en hegemonistische politiek' van de twee supermachten, die – volgens Tirana – 'uitsluitend gericht was op het uitbreiden van de eigen dominante positie in de wereld'.

De contacten tussen Washington en Tirana werden in 1939 verbroken. Dat gebeurde nadat troepen van de Italiaanse dictator Benito Mussolini op Goede Vrijdag van dat jaar Albanië vanuit zee binnenvielen en de toenmalige regering dwongen af te treden. Een poging in 1945 de banden te herstellen mislukte.

Het State Department in Washington heeft inmiddels voorzichtig positief gereageerd op de opmerkingen van partijleider Ramiz Alia. De VS, aldus een woordvoerder, zijn in principe bereid om met de Albanen over een herstel van de betrek-

kingen te praten. Eenzelfde geluid komt uit Moskou. Sovjet-zege-man Vadm Perfiljev sprak eveneens over een 'positieve stap in het normaliseren van de relaties tussen de twee landen.'

Breuk

De betrekkingen tussen Tirana en Moskou werden in 1961 verbroken na een hoog opgelopen ideologische ruzie. De toen ontstane kloof leidde tot een gedwongen exodus van Albanese studenten en wetenschappers uit de Sovjetunie en de uitwijzing uit Albanië van enkele duizenden Sovjet-russische technici en adviseurs op allerlei gebied. Doordat ook de handelscontacten werden verbroken en de Albanen dienengevolge verstoken bleven van levensnoodzakelijke goederen, kwam het regime van Hodzja sterk onder druk te staan. Al spoedig echter nam China de rol van de Sovjets over, maar na enkele jaren kwam Hodzja ook met het bewind van Mao Zedong in aanvaring. De ruzie die al in 1964 ontstond maar voor de buitenwereld verborgen bleef, culmineerde in 1978 in een verbreking van de contacten tussen Tirana en Peking over de gehele lijn. Sedert korte tijd is China opnieuw diplomatiek vertegenwoordigd in Tirana en komt het goederenverkeer tussen de twee landen weer enigszins op gang.

Ook binnen Albanië zelf treden sinds enige tijd veranderingen op, die op een wisseling van het politieke klimaat duiden. Voor Albanese jongeren bestaat thans voor het eerst sinds een jaar of vijftig de mogelijkheid om in groepsverband toeristische reizen naar Italië en Griekenland te maken. Het gaat hierbij uiteraard om geselecteerde gezelschappen. Zo mogelijk nog verrassender is dat de Albanese autoriteiten individuele reizen van Albanen naar het buitenland toestaan. De betrokkenen moeten dan wel kunnen aantonen dat zij daartoe beschikken over een uitnodiging van een familielid of een kennis, die voor alle kosten opdraait.

Deze beperkende voorwaarde houdt verband met het nijpende gebrek in het land aan buitenlandse valuta. Wat aan vreemd geld beschikbaar is, wordt uitgegeven aan het opkrikken van de volksrepubliekse economie.

Een andere opzienbarende ontwikkeling is dat het de Albanen sedert korte tijd officieel toegestaan is om particulier met het buitenland te bellen. De mogelijkheid bestond tot dusver nauwelijks of niet. Het aantal lijnen is uitgebreid en de wachttijden voor gesprekken, die vaak meer dan een halve dag bedroegen, zijn aanmerkelijk teruggebracht.

Maar de wellicht opvallendste maatregel die onlangs door toedoen van Ramiz Alia genomen is, behelst het ongedaan maken van repercurssies jegens Albanen van wie een familielid zich aan 'republiekvlucht' schuldig heeft gemaakt. Op dit vergrijp staat minstens tien jaar opsluiting. De maximale straf bedraagt 25 jaar. In crisistijden kan zelfs de doodstraf worden uitgesproken. Tot dusver was het gebruikelijk dat de naaste verwanten van een vluchter mede moesten boeten voor het 'verraad' waaraan de betrokkene zich schuldig had gemaakt. Die bestraffing bestond vaak uit verbanning van de familie naar een andere landstreek of in sommige gevallen zelfs uit het uit elkaar rukken van de familie.

In Albanië wijst de politieke barometer in de richting van hervormingen. Aan euforische volksuitbarstingen waartoe het destdijs bij de omwenteling in de DDR en Tsjechoslowakije kwam, valt echter niet te denken. Evenmin kan er sprake zijn van een revolutie in Roemeense stijl. Min of meer naar het voorbeeld van de Sovjetunie en Hongarije is het de partijleider zelf, die het Grote Initiatief ontplooit. Ramiz Alia heeft ingezien dat hij naderend onheil kan voorkomen door zich in het onvermijdelijke te schikken en het noodzakelijke te verwerven. Ietwat meer politieke vrijheid voor de drie miljoen Skiptaren en verbetering van de levensstandaard is het recept waarmee de partij de controle over de gebeurtenissen wil behouden. Verdere uitbreiding van de contacten op verschillende niveaus met het buitenland dienen, naar het zich laat aanzien, er in het bijzonder toe de volksrepubliekse economie uit haar desoliete positie te tillen en Albanië voorgoed weg te manoeuvreren uit het heilloze isolement, waarin Enver Hodzja het land bijna een halve eeuw geleden heeft gestort.

Hoewel de betrekkingen tussen Albanië en het buurland Griekenland momenteel als gevolg van onbeschaamd optreden van de Albanese politie jegens een vluchteling in de Griekse ambassade in Tirana onder spanning staan, hechten beide landen grote waarde aan een goed bilateraal contact; Tirana omdat het relatief veel naar Griekenland exporteert (stroom, olie, bitumen, chroom) en Athene omdat het langs deze weg het lot van de circa 45.000 etnische Grieken in Zuid-Albanië denkt te kunnen verzachten.

frits schils

(ADVERTENTIE)

WIJ VIEREN ONS

JARIG JUBILEUM

met vele superbriljante attracties.

Van heden tot 31 mei bieden wij aan voor f 90,-

18 karaat geelgouden hangers:
playboy Bunny, kruisje met corpus, bokshandschoen, hartje enz.
Normaal f 145,-

14 karaat geel/witgouden armband:
figaro schakel met carabijn slot. Normaal f 160,-

18 karaat geelgouden creolen (oorringen):
diverse mooie modellen. Normaal f 145,-

18 karaat geel/wit/rood gouden ringen:
V model. Normaal f 156,-

Mode horloge:
zwarte wijzerplaat met steentjes; diverse grote modellen en uitvoeringen

en voor f 900,-

14 karaat geel/witgouden armbanden
massieve armband model figaro met carabijn slot, stevig model.
Normaal f 1600,-

14 karaat geel/witgouden collier (bijpassend bij armband)
massief collier model figaro met carabijn slot, stevig model.
Normaal f 1600,-

18 karaat geel of witgouden beeldschone ring met brillant:
model alliance/solitaire
diverse uitvoeringen.
Prijs normaal: f 1.650,-

Zie onze speciale jubileum etalage met aanbiedingen.
Bij elke aankoop een blijvende herinnering.

VAESSEN

1900-1990

De juwelier met de grote internationale merken:
Cartier, Piaget, Baume & Mercier, Gio Caroli, Chopard,
Omega, Hublot, Laponia Jewellery, Ebel.

Hoek Bongerd-Oranje Nassaustraat, 6411 LD Heerlen, tel. 045-712440.
Maastrichter-Smedenstraat 11-13, 6211 GK Maastricht, tel. 043-211428

Kasopnamen, geldautomaten, incasso's en acceptgiro's

Betalingsverkeer via bank kost 4,7 miljard

Van onze redactie economie

AMSTERDAM - De banken zijn jaarlijks in totaal 4,6 miljard kwijt aan kosten voor het binnenlandse betalingsverkeer (kasopnamen, geldautomaten, overschrijvingen, incasso's, acceptgiro's en dergelijke). Daar staan inkomsten tegenover die, op hun gunstigst berekend, 3,4 miljard bedragen. Het verschil drukt op de rest van het bankbedrijf. Het lijkt onontkoombaar dat het bankwezen zal moeten zoeken naar middelen om daar verbetering in te brengen.

Het organisatieadviesbureau Klynveld Bosboom Hegener schrijft dat een rapport over de kosten van het betalingsverkeer, dat gisteren openbaar is gemaakt. Het onderzoek naar de kosten is verricht in opdracht van de Nederlandse Vereniging van Banken. Een half jaar geleden is het rapport al uitgebracht.

Onder meer de consumentenorganisaties hebben een- en andermaal gevraagd om openbaarmaking van de berekeningen die voor het bankwezen een fundamenteel waren voor hun functie als kassier. Binnenkort zullen de banken acceptgiro's en automatische incasso's niet langer gratis behandelen. Voor elke handeling zal de ontvanger een bepaald bedrag in rekening worden gebracht.

Verzet

De consumentenorganisaties hebben zich met af tegen de aangekondigde banktarieven verzet. Inmiddels heeft zich een 'Comité Banktarieven Nee gevormd' dat een groot aantal organisaties omvat. Ook de verzekeringmaatschappijen hebben aangekondigd dat zij zich zullen verzetten wanneer de banken voor de premie-incasso's (die door de banken als computerband of schijf worden aangeleverd) geld gaan vragen.

De rapportage van Klynveld Bosboom Hegener moet aan de buitenwereld nu duidelijk maken waarom de banken geld willen zien. Het Comité Banktarieven Nee heeft gisteren nog op een reactie op de cijfers.

Sommige kosten zullen volgens het onderzoeksbureau in de komende jaren nog flink stijgen. Op het moment dat het onderzoek werd uitgevoerd, werd bij voorbeeld nog slechts in zeer beperkte mate gebruik gemaakt van de mogelijkheid van elektronische betaling.

Bankpas

Ook de kosten van de bankpas waren toen nog beperkt omdat nog maar net begonnen was met de invoering op grote schaal van de magneetstrip. Daar staat tegenover dat de bankpas van de kas (de grootste kostenpost) sterk aan het afnemen is door de uitbreiding van het aantal geldautomaten.

beurs-
overzicht

Vriendelijk

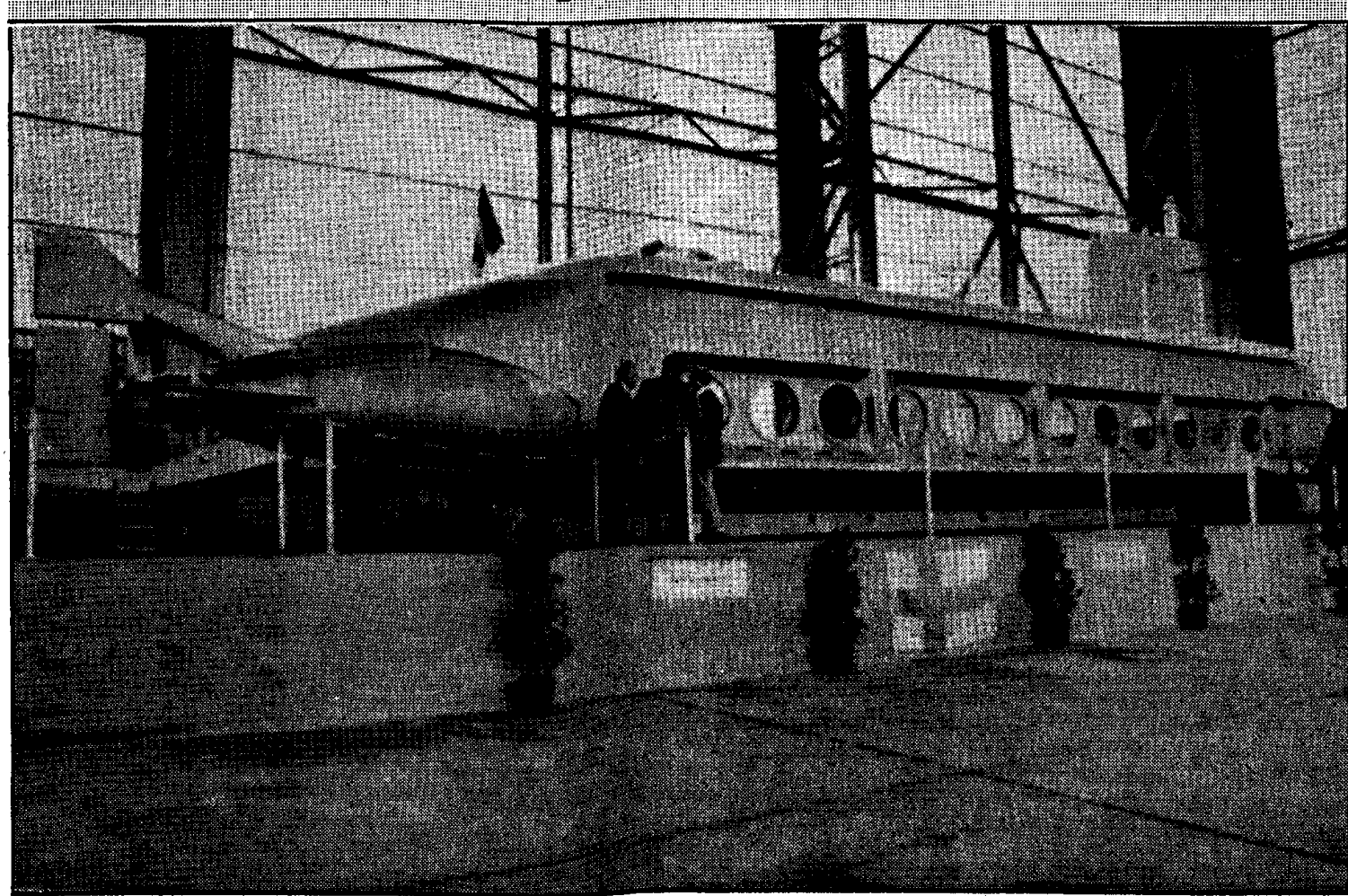
AMSTERDAM - Philips was ook vrijdag uit de gratie op de Amsterdamse effectenbeurs. Het elektronische effectenbeurs, dat in het eerste kwartaal de winst nagenoeg zag verdwijnen, was bij de hoofdfondsen de grootste daler met een verlies van 1,20 naar f 32,40.

Dat gebeurde in een vriendelijke en geleidelijk aantrekkende markt. Pas in de loop van de middag stakte de koersdaling. De omzet kwam op f 1110 miljoen, waarvan f 875 miljoen voor rekening van de aandelensector kwam. De obligatiemarkt trok eveneens geleidelijk aan. De 9 procent lening 1990 per 2000, waarvan de staat vrijdag de tweede aankondigde, ging bijna een vol punt omhoog naar 100,53.

Doordat de koersstijging later afzwakte lagen veel slotkoersen maar licht boven die van de voorgaande dag. Naast Philips viel bij de grote fondsen KLM uit de boot met een daling van 90 cent op f 35,10. Aegon trok f 1,20 aan tot f 120,10. In de collega-verzekeraar Amey f 1,70 tot f 93. Heineken was f 1,20 beter op f 120,50.

De wat sombere toekomstvisie van de Giessen de Noord in het jaarverslag leidde tot een koersverlies van f 41 op f 260. Het fonds werd zelfs tijdelijk uit de notering genomen. Ook op de optiebeurs was er weer een drukke handel in Philips. In dit fonds gingen 22.000 opties om op een totale omzet op de EOE van 49.000 contracten.

Rondvaart per onderzeeboot

● In Antwerpen is deze week een onderzeeboot opgeleverd, die speciaal is bestemd voor het maken van tochten met toeristen. De onderzeeboot, een Fins ontwerp, kan bijna 50 passagiers herbergen. De boot zal haar thuisbasis krijgen in het Israëlische Eilat aan de Rode Zee.

Franse regering wil maatregelen

Veel fouten met streepjescode

Van onze correspondent

PARIJS - Het Franse grootwinkelbedrijf heeft van de staatssecretaris voor consumentenzaken Véronique Nieertz twee maanden de tijd gekregen om iets te doen aan het grote aantal fouten met de streepjescode. Voor tien juli wil de Franse bewindsvrouw 'suggesties voor verbetering' hebben. Lukt dat niet, dan gaat ze in het vervolg hard optreden.

Een onderzoek van de fraudecommissie heeft aangetoond dat ongeveer vijf procent van de prijzen die via de streepjescode worden geregistreerd, fout is en bijna altijd in het nadeel van de klant.

Een twaalfal vertegenwoordigers van het Franse grootwinkelbedrijf werd deze week bij Nieertz op het matje geroepen. Bij twee onderzoeken (eind 1988 en eind 1989) werd een naar haar idee te groot aantal fouten geconstateerd, bij beide onderzoeken vijf procent. Veelal gaat het om producten waarvan de uiteindelijke prijs hoger blijkt dan op het vak in de winkel staat aangegeven.

Neiertz, die vindt dat een aankoop een contract is, „en dat de koper op z'n minst correct geïnformeerd moet zijn“ trok na beide onderzoeken al aan de alarmbel. Toen naar haar smaak echte verbeteringen uitbleven, ontbood ze de vertegenwoordigers van de bedrijven waar de meeste fouten werden geconstateerd bij haar op het ministerie. En dit keer wil ze resultaten. „Als we bij een vervolgonderzoek in september geen verbeteringen constateren, zullen we keihard gaan straffen“, liet Véronique Nieertz weten.

Staat leent tegen 9 procent

DEN HAAG - De staat gaat een obligatielening uitgeven tegen een rente van 9 procent, een kwart procent meer dan de vorige. Het is opnieuw een tienjarige lening met directe aflossing op 15 mei 2000. Uitgiftekoers en te lenen bedrag worden na sluiting van de inschrijving bepaald, zo heeft het ministerie van financiën gisterochtend bekendgemaakt.

De inschrijving staat open tot dinsdag, op 1 juni moet worden gestopt. De opbrengst van de lening is bestemd voor de dekking van het financieringsstekort van het rijk, dat voor 1990 op f 42 miljard wordt geraamd. De vorige leningen in dit jaar brachten samen f 18,75 miljard op.

De vorige lening werd 10 april uitgegeven. Met die 8,75 procent lening haalde de staat f 3 miljard uit de markt tegen een uitgifteprijs van 98,5 procent.

Tijdelijke vermindering productie Daf

EINDHOVEN - De Raad van Bestuur van Daf heeft besloten de productie in de Eindhovense bedrijfs-wagenfabriek tijdelijk te verminderen. De maatregel is het rechtstreeks gevolg van de eerder deze week bekend maakte prognose dat Daf in de eerste helft van dit jaar een verlies zal leiden van 20 tot 30 miljoen gulden.

Tot en met begin augustus worden 18 ploegen uit de productieplanning geschrapt. De Raad van Bestuur wil dat bereiken door elke week een collectieve adv-dag vast in het rooster op te nemen. De ondernemingsraad heeft er inmiddels mee ingestemd dat dit deze week en volgende week gebeurt. De Raad van Bestuur wil op korte termijn met de bonden en de ondernemingsraad overleggen over de wijze waarop de maatregel in de daarop volgende periode kan worden uitgevoerd.

(ADVERTENTIE)

Zadelhoff Makelaars
Van Hasseltkade 7
6211 CC Maastricht
Telefoon 043 - 25 66 33

Net van snelle goederentreinen op komst

UTRECHT - Aan het einde van deze maand gaat een internationaal netwerk van snelle goederentreinen van start. De eerste treinen zullen rijden tussen Nederland en Oostenrijk (de „Delta Donau Shuttle“) en België en Oostenrijk. Het zogenaamde Eurail Cargo-project is een samenwerkingsproject van de Europese spoorwegmaatschappijen, waarin de Nederlandse Spoorwegen het voortouw hebben.

(ADVERTENTIE)

PC-TRAINING

Ontwikkelingen op gebied van techniek en programmatuur dwingen PC-gebruikers regelmatig hun kennis aan te vullen.

RCL voorziet in deze behoefte door intensieve en praktijkgerichte PC-opleidingen.

Bel en vraag vrijblijvend onze brochure:

Reken Centrum Limburg
Steenbergstraat 42
6465 AB Kerkrade
045-424040

RCL

beurs en valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM - Voorlopige noteringen goud en zilver op 4-5-1990 om 14.30 uur bij de Bors Driehout, alles in kg:
Goud: onbewerkt f 22.290 f 22.890, vorige f 22.150 f 22.750, bewerkt verkoop f 24.490, vorige f 24.350 laten.
Zilver: onbewerkt f 270 f 340, vorige f 270 f 340; bewerkt verkoop f 380 laten, vorige f 380 laten.

Advieskoersen

amerik.dollar	1,82	1,94
austral.dollar	1,04	1,07
belg.frank (100)	1,36	1,48
canad.dollar	1,56	1,67
deense kroon (100)	2,97	3,22
duitse mark (100)	28,00	30,50
engelse pond	109,80	113,80
finse mark (100)	2,97	3,22
franse frank (100)	45,96	48,45
griekse dr. (100)	32,00	34,75
ierse pond	1,13	1,26
ital.lire (10.000)	2,89	3,09
jap.yen (10.000)	14,30	16,00
joeg.din. (100 nieuw)	115,00	121,00
noorse kroon (100)	14,25	16,25
oostschill. (100)	27,40	29,90
portecudo (100)	15,65	16,20
portecudo (100)	1,18	1,36
spanse pes. (100)	1,71	1,87
zweeds kr. (100)	29,45	31,95
zwits.fr. (100)	127,00	131,50

Wisselmarkt Amsterdam

amerik.dollar	1,82875-1,89125
austral.dollar	1,0400-1,07150
belg.frank (100)	1,4150-1,4250
canad.dollar	1,5495-1,5455
deense kroon (100)	2,9705-1,6225
duitse mark (100)	28,570-28,620
engelse pond	112,425-112,475
franse frank (100)	33,1105-33,1155
griekse dr. (100)	32,475-32,525
hongk.dollar (100)	1,0960-1,1960
ierse pond	24,1250-24,3750
ital.lire (10.000)	3,0130-3,0230
jap.yen (10.000)	15,315-15,365
joeg.din. (100)	119,01-119,11
noorse kroon (100)	1,0750-1,0850
oostschill. (100)	28,75-28,025
portecudo (100)	15,9790-15,9890
portecudo (100)	1,0375-1,0775
spanse pes. (100)	1,7940-1,8040
surin.gulden	1,0375-1,0775
zweeds kr. (100)	30,965-31,015
zwits.frank (100)	129,815-129,865
e.c.u.	2,3030-2,3080

INDEX Amsterdam ANP CBS

CBS-Koersindex (1983=100)	
algemeen	192,60 193,00
id excl.kon.olie	186,10 186,30
internationals	188,60 189,70
lokale ondernem.	198,90 199,70
id financieel	146,40 146,60
id niet-financ.	250,80 252,20
CBS-Herbeglijnsindex (1983=100)	
algemeen	254,00 254,90
id excl.kon.olie	235,40 236,30
internationals	257,40 257,40
lokale ondernem.	249,20 251,40
id financieel	193,80 195,30
id niet-financ.	303,20 305,40
Stemmingsindex (1987=100)	
algemeen	116,40 117,10
internationals	107,00 107,50
lokal	118,00 118,80
fin.instell	107,10 107,80
alg. banken	103,50 104,20
verzekering	111,40 112,20
niet-financ	121,30 122,10
industrie	124,10 125,30
transp/opsl	129,80 129,90

UTRECHT - Met een uiterst krappe meerderheid zijn de leden van de Industriehond FNV bij Akzo Nederland (23.000 werknemers) akkoord gegaan met het principe-akkoord over de nieuwe cao voor het chemieconcern. Van de 1015 aanwezigen op de diverse ledenraadplegingen stemden er 491 voor en 482 tegen. De overige 42 onthielden zich van stemming.

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen			Binnenl. aandelen			Koppelpoort H.			Bever Beleg.			Am.Tel. & Tel.			Certificaten Amerika			High.Devel.				
AEGON	118,90	120,10	8% NL87-85	97,80	97,90	8% KNSM 75	248,00	240,00	283,00	283,00	5,90	5,90	Am.Tel. & Tel.	40,30	40,60	AMAX Inc.	44,00	44,00	Homburg cert.	14,70	-	
Ahold	133,30	134,70	8%NL 88-89	96,55	96,75	8% Nijv 85	170,00	170,00	211,20	211,20	110,30	110,30	Amertech	50,80	60,00	Am. Home Prod.	133,00	133,00	Interview Eur.	7,30	7,10	
Alkzo	119,70	120,10	8% NL 77-82	96,00	96,00	8% Rol87	82,90	82,90	64,30	64,30	CLN OHL Waardf.	100,00	100,00	Amprovest Inc.	115,00	-	Inv. Mij.Ned.	46,30	46,30	Inv. Mij.Ned.	46,30	46,30
Alkerm.	36,00	36,10	8% NL 83-83	96,55	96,55	14 STIV 81	148,60	148,60	44,10	44,10	Delta Lloyd	43,00	43,00	ASARCO Inc.	218,00	-	Kon. Olie	46,30	46,30	Kon. Olie	46,30	46,30
Alenta	54,30	56,00	8% NL 84-84	97,80	97,80	8% NL 84-84	100,00	100,00	60,00	60,00	Maxwell Petr.	25,00	25,00	ASARCO Inc.	44,50	-	Loti Com.Ctr.	16,80	16,80	Loti Com.Ctr.	16,80	16,80
Amey	94,30	94,30	8% NL 85-85	97,25	97,25	8% Volker78	102,20	102,20	64,00	63,50	DP Energy Res.	45,00	45,00	ATI Richf.	71,00	-	Idem S.Ind.	0,70	0,67	Idem S.Ind.	0,70	0,67
Amro A. in F.	84,40	84,60	8% NL 90-90	94,90	95,70				59,00	-	Eng-Hol.B.T.I.	9,30	9,30	BAT Industr.	136,00	210,50	Boeing Corp.	310,00	310,00	Boeing Corp.	310,00	310,00
Amro-Bank	74,80	74,80	8 NL 83-83	97,70	97,70				48,00	48,00	EMF rentefonds	59,70	59,70	Bel Atlantic	31,50	31,50	BelCanEnterp.	128,00	131,50	BelCanEnterp.	128,00	131,50
Borsumij W.	79,00	79,50	8 NL 85-85	96,85	97,00				115,90	115,90	Euro.Ass. Tr.	10,50	10,50	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Bühm.Tet.	63,60	63,70	7% NL 77-82	96,50	96,50				62,00	62,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
C.S.M.cert.	81,00	83,20	7% NL 77-82	96,50	96,50				25,00	25,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
DAF	128,00	128,30	7% NL 82-83	97,00	97,00				101,50	101,50	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
DSM	114,00	114,00	7% NL 85-85	94,10	94,00				60,30	60,30	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Elsevier	81,20	82,10	7% NL 90-90	91,72	92,65				411,50	413,50	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Fokker cert.	47,80	48,10	7% NL 85-85	95,50	95,50				300,00	-	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Gist-Broc.c.	34,00	33,70	7% NL 85-85	95,50	95,50				50,50	50,50	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Heineken	14,00	14,00	7% NL 85-85	95,50	95,50				587,00	589,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Heineken	14,00	14,00	7% NL 85-85	95,50	95,50				369,00	369,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Hoogovens	120,50	120,50	7% NL 88-88	97,05	97,05				330,00	330,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Hunter Dougl.	104,80	105,00	7% NL 88-88	97,05	97,05				42,20	44,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Int.Müller	92,00	93,10	7% NL 88-88	97,05	97,05				163,00	163,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
KLM	36,00	35,10	7% NL 88-88	97,05	97,05				24,20	24,20	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Kon.Ned.Pap.	44,70	44,70	7% NL 88-88	97,05	97,05				101,00	101,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Kon. Olie	140,50	141,00	7% NL 88-88	97,05	97,05				73,90	73,90	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Nat.Nedert.	73,40	72,20	7% NL 88-88	97,05	97,05				83,50	83,50	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
NMB Postbank	60,40	60,40	7% NL 88-88	97,05	97,05				114,10	114,10	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Océ-v.d.Gr.	315,00	315,00	7% NL 88-88	97,05	97,05				13,90	13,70	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Pakhoed Hoid.	181,20	182,50	7% NL 88-88	97,05	97,05				72,70	74,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Philips	36,30	32,40	7% NL 88-88	97,05	97,05				228,00	228,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Robeco	93,90	94,00	7% NL 88-88	97,05	97,05				108,00	108,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Rodanex	79,90	79,90	7% NL 88-88	97,05	97,05				30,30	30,30	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Rolingo	79,90	79,90	7% NL 88-88	97,05	97,05				117,00	117,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Rorento	79,90	79,90	7% NL 88-88	97,05	97,05				178,00	178,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Stork VMP	52,80	53,70	7% NL 88-88	97,05	97,05				45,80	45,80	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Unilever	141,60	142,10	7% NL 88-88	97,05	97,05				74,00	74,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Ver.Bezit VNU	91,80	92,00	7% NL 88-88	97,05	97,05				53,20	53,20	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Vincor Softw.	42,00	41,00	7% NL 88-88	97,05	97,05				70,90	70,90	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
VOC	32,80	32,80	7% NL 88-88	97,05	97,05				29,20	29,20	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Westaan	69,10	69,80	7% NL 88-88	97,05	97,05				134,00	134,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Wolters-Kluwer	51,10	51,50	7% NL 88-88	97,05	97,05				48,80	48,80	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
Binnenl. obligaties (staatsleningen)			Binnenl. aandelen			Koppelpoort H.			Bever Beleg.			Am.Tel. & Tel.			Certificaten Amerika			High.Devel.				
12% NL 86-86	112,30	112,50	8% NL87-85	97,80	97,90	8% KNSM 75	248,00	240,00	283,00	283,00	5,90	5,90	Am.Tel. & Tel.	40,30	40,60	AMAX Inc.	44,00	44,00	Homburg cert.	14,70	-	
12% NL 81-91	103,70	103,70	8%NL 88-89	96,55	96,75	8% Nijv 85	170,00	170,00	211,20	211,20	110,30	110,30	Amertech	50,80	60,00	Am. Home Prod.	133,00	133,00	Interview Eur.	7,30	7,10	
12% NL 81-91	102,55	102,55	8% NL 77-82	96,00	96,00	8% Rol87	82,90	82,90	64,30	64,30	CLN OHL Waardf.	100,00	100,00	Amprovest Inc.	115,00	-	Inv. Mij.Ned.	46,30	46,30	Inv. Mij.Ned.	46,30	46,30
12% NL 81-91	102,55	102,55	8% NL 83-83	96,55	96,55	14 STIV 81	148,60	148,60	44,10	44,10	Delta Lloyd	43,00	43,00	ASARCO Inc.	218,00	-	Kon. Olie	46,30	46,30	Kon. Olie	46,30	46,30
12% NL 81-91	102,55	102,55	8% NL 84-84	97,80	97,80	8% NL 84-84	100,00	100,00	60,00	60,00	Maxwell Petr.	25,00	25,00	ASARCO Inc.	44,50	-	Loti Com.Ctr.	16,80	16,80	Loti Com.Ctr.	16,80	16,80
12% NL 81-91	102,55	102,55	8% NL 85-85	97,25	97,25	8% Volker78	102,20	102,20	64,00	63,50	DP Energy Res.	45,00	45,00	ATI Richf.	71,00	-	Idem S.Ind.	0,70	0,67	Idem S.Ind.	0,70	0,67
12% NL 81-91	102,55	102,55	8% NL 90-90	94,90	95,70				48,00	48,00	EMF rentefonds	59,70	59,70	BAT Industr.	136,00	210,50	Boeing Corp.	310,00	310,00	Boeing Corp.	310,00	310,00
12% NL 81-91	102,55	102,55	8 NL 83-83	97,70	97,70				115,90	115,90	Euro.Ass. Tr.	10,50	10,50	Bel Atlantic	31,50	31,50	BelCanEnterp.	128,00	131,50	BelCanEnterp.	128,00	131,50
12% NL 81-91	102,55	102,55	8 NL 85-85	96,85	97,00				62,00	62,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
12% NL 81-91	102,55	102,55	7% NL 77-82	96,50	96,50				25,00	25,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
12% NL 81-91	102,55	102,55	7% NL 82-83	97,00	97,00				101,50	101,50	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
12% NL 81-91	102,55	102,55	7% NL 85-85	94,10	94,00				411,50	413,50	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
12% NL 81-91	102,55	102,55	7% NL 90-90	91,72	92,65				300,00	-	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
12% NL 81-91	102,55	102,55	7% NL 85-85	95,50	95,50				50,50	50,50	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
12% NL 81-91	102,55	102,55	7% NL 85-85	95,50	95,50				587,00	589,00	EOE DuStiHr.	29,00	29,00	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60	Bel Sadr	53,60	53,60
12% NL 81-91	102,55	102,																				

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

MULDER LIFTSERVICE B.V.

vraagje wegens uitbreiding op korte termijn

jong enthousiast PLANNER - WERKVOORBEREIDER M/V

OP MIDDELBAAR TECHNISCH NIVEAU

commerciële ervaring strekt tot aanbeveling
schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan:

MULDER LIFTSERVICE B.V.

t.a.v. de heer M. Palmten

Handelsstraat 5

6361 KC NUTH

Tel. 045-241242

Wij zoeken een

VERKOOPSTER

Met de volgende capaciteiten
Vriendelijkheid naar de klant toe,
tegenover de baas is minder belangrijk
Organisatietalenten
Loyaliteit tegenover het bedrijf

Voor de juiste persoon hebben wij een goed
salaris, kans op promotie
Als u belangstelling heeft, dan graag een
schriftelijke sollicitatie met bijgesloten een
recente pasfoto richten aan

LUKE MAKKERIJ VAN EEGHEM

Kerkstraat 61a, 6441 BB Brunssum

Tel. 045-467780

De Stichting Cultureel Centrum Kerkrade vraagt wegens vertrek van de huidige functionaris een

STAF-medewerker Publiciteit en Educatie

De Stichting Cultureel Centrum Kerkrade is een zelfstandige stichting, nauw gelieerd aan de Gemeente Kerkrade, belast met de programmering, de exploitatie, het beheer en de organisatie van het Wijngrachttheater en de Rodahal te Kerkrade. Het hoofdaccent van de functie is gelegen in de verzorging van de algehele publiciteit en werving voor m.n. voorstellingen in het Wijngrachttheater. Daarnaast assisteert hij/zij de directeur in de beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering van zaken het theater betreffend en de organisatorische begeleiding van activiteiten. Coördinatie, opzet en uitvoering van educatieve activiteiten w.o. schoolvoorstellingen en kinderclub behoort eveneens tot het takenpakket.

Wij vragen een medewerker/ster op HBO-niveau met daarnaast:

- ervaring in en/of basiskennis van het theater, de professionele podiumkunsten in het algemeen en, t.v.m. profilering tot Muziektheater, muziek in het bijzonder;
- uitstekende redactionele en contactuele vaardigheden;
- organisatorische capaciteiten;
- goede kennis van de moderne talen;
- een flexibele en collegiale instelling;
- die bereid is om op onregelmatige tijden te werken.

- * Salaris afhankelijk van opleiding en ervaring nader overeen te komen.
- * De rechtspositie van de Gemeente Kerkrade is van toepassing.
- * Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de procedure.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de directeur van de Stichting Cultureel Centrum Kerkrade, mevrouw drs. A.M. Schipper.

U kunt uw sollicitatie voor 16 mei 1990 richten aan:

Stichting Cultureel Centrum Kerkrade
Europaplein 1
6461 AJ Kerkrade
Tel. 045-467780

Als nieuw gepatenteerde Europese dochter van een Amerikaanse beschermde technologie, bieden wij ons op het silicone-coaten van papier en kunststoffen door middel van moderne PLC-gesteunde productiemachines.

PRODUKTIEASSISTENTEN M/V (3-ploegendienst)

Taak: Assisteren bij het opzetten en bedienen van coating-, druk- en snijmachines. Bedienen van vithetdruk en het inpakken van gereed product.

Gewraagd

LTS C. MAVO mogelijk met aanvullende Vapro-opleiding.
Ervaring in de procesindustrie is gewenst. Leeftijd 20-35 jaar.

Voor deze functie geldt dat het beheersen van de Engelse taal een groot voordeel is. Het opzetten van een nieuwe onderneming vereist een flexibele aanpak. Voor alle functies wordt daarom vooral gevraagd om een actieve instelling en de bereidheid zich overal waar nodig in te zetten. Daarnaast verbonden zijn alle functies met alle ontwikkelingsmogelijkheden. Voor opleiding in 'kwaliteitsbewustzijn' en training op het gebied van coating- en snijtechniek zullen wij zorgdragen.

Zin om vooruit te komen?

Gedetailleerd wordt verzocht voor 19 mei 1990 te bellen (of te schrijven) naar:

Debbie Hendriks,

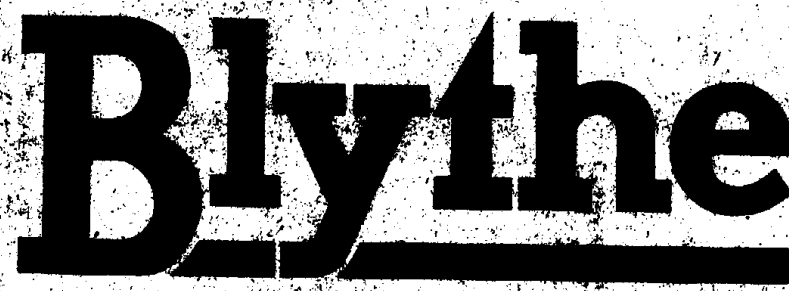
Akrosil Europe B.V.,

Immerwederweg 15,

6422 PM Heerlen,

tel. 045-437702.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer B. van der Maas, te bereiken onder tel. 045-437731.

Blythe Colours BV is een bloeiend en modern bedrijf gevestigd in de Beatrixhaven te Maastricht. Wij maken producten voor keramische decoratietechnieken. De toepassing is te vinden op aardswerk, porselein, glas etc. Er werken in ons bedrijf ca. 150 personen. Wij zoeken:

MEDEWERKER (M/V)

voor

- Mediumafdeling: hier werkt u zelfstandig in de bereiding van oliën voor het produceren van drukerven. U dient een LBO/MAVO-opleiding te hebben en kennis van chemie, bijvoorbeeld een gedeeltelijke MLO- of KMO-opleiding. Werktijd: 7.30-18.00 uur.
- Fritsmelterij: hier werkt u in ploegen van 2 personen in een 4-ploegensysteem van maandag 6.00 uur tot zaterdag 14.00 uur. U bent belast met het smelten van keramische fritten. Een LBO- of MAVO-opleiding is gewenst.

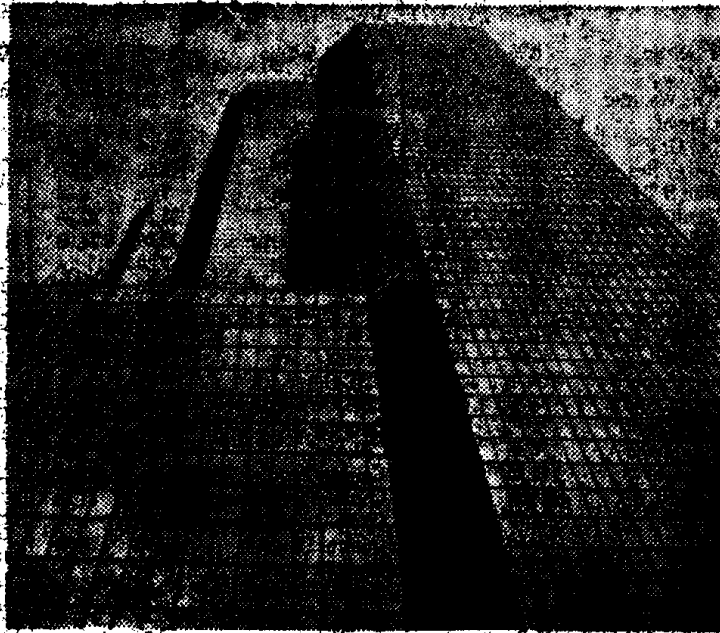
Bent u in staat om zelfstandig de opgedragen werkzaamheden nauwkeurig uit te voeren, dan kunt u telefonisch contact opnemen met dhr. J. Brandis.

Blythe Colours BV

Fregetweg 38

6222 NZ Maastricht

Tel. 043-632444

Assistent-accountant en belastingassistent m/v voor onze vestiging in Maastricht

Burg & De Raad Accountants
Administratieconsulenten
Belastingconsulenten te deel van
Oppers & Langer Dijkster Van
Dien, nationaal en internationaal
een toonaangevende accountants-
en adviesorganisatie.

Burg & De Raad bestaat in
Nederland uit een eenheids-
organisatie met een
gevoerd cliëntenpakket.
Kwaliteit, professionaliteit,
flexibiliteit en het toepassen
methoden en hulpmiddelen.

Centraal in onze organisatie staan
de mensen die de methoden
hanteren.

Een creatieve en doorgedreven
beelden van de resultaten
door samenwerking met uitstekende
medewerkers. Ambitieuze mensen die
hun kennis en vaardigheden
toepassen op de nieuwste
technieken en methoden.

Het werkteam van Burg & De Raad
Accountants-administratieconsulenten Belasting-
consulenten omvat alle accountants- en advies-
werkzaamheden, welke specifiek zijn toegesloten
op diverse ondernemingen in het midden- en
kleinbedrijf alsmede instellingen en vrije
beroepsbeoefenaren. Waar sta functies hier veelal
ontbreken is een hoge sociaal-economische waarde
aanbreng. Dit wordt verzorgd door mensen die zich
betrokken voelen bij de materie, en daar creatief en
inventief mee kunnen werken. Onze cliënten pro-
fiteren daarbij van de veelzijdige expertise binnen de
totale organisatie. Als gevolg van een constante groei
zoekt Burg & De Raad versterking met een aantal
assistenten-accountants, die kunnen worden ingezet
bij het opstellen van jaarrekeningen of het verzorgen
van aangaven inkomsten- en vennootschapsbe-
lasting.

Wij geven de voorkeur aan kandidaten
die enige jaren ervaring hebben op een accountants-
kantoor, maar ook als u dit jaar het VWO-diploma af-
haalt, met een voldoende voor Economie II, en daar
wilt studeren voor MBA/SPD of Federatie-belasting-
consulent.

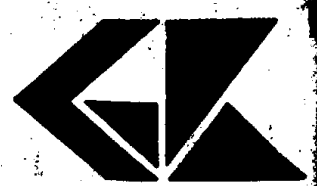
consulent kunt u reageren. U gaat zich onder leiding
van een mentor breed oriënteren en komt in aanraking
met alle facetten van de accountantspraktijk.
U weet dat werken en studeren samen moeten gaan.
Uiteraard kunt u rekenen op aantrekkelijke arbeids-
voorwaarden en een duidelijk carrièretraject.

Wilt u deze boeiende stap wagen en snel
doorgroeiën dan nodigen wij u graag uit uw schriftelijke
sollicitatie te richten aan Burg & De Raad, t.a.v.
de heer P.T.M. Penders, personeelschef, Postbus 466,
5900 AL Eindhoven. Nadere informatie verkrijgt u
bij de heer A.M. Schilperhoort van onze vestiging in
Heerlen, telefoon 045-716228.

Burg
& De Raad

Accountants-
administratieconsulenten
belastingconsulenten

GEMEENTE KERKRADE

Naast de Bestuursdienst bestaat de gemeentelijke organisatie uit een
aantal zelfstandig functionerende operationele- en middeleninstellen.
Een van de middeleninstellingen is de Dienst Financiën, bestaande uit een
veertal afdelingen waaronder de afdeling Onderzoek en Planning.
Bij deze afdeling is de functie vacant van:

FINANCIËEL BELEIDSMEDEWERKER (M/V)

Functie-informatie:

De aan te stellen medewerker zal worden belast met diverse tot het
takenpakket van de afdeling behorende werkzaamheden, zoals:

- ontwikkelen nieuwe budgetteringstechnieken;
- initiëren en introduceren van financiële beleids- en
beheersinstrumenten zoals bijv. begroting en rekening in één
oogopslag;
- ontwikkelen en begeleiden van technieken op gebied van
administratieve organisatie;
- initiëren en begeleiden van heroverwegings- en
bezuinigingsplannen/opdrachten;
- beleidsadviesgeving m.b.t. financiële verantwoordingsstukken
gemeenschappelijke regelingen;
- algemene financiële beleidsadviesgeving.

Functie-eisen:

- een afgeronde vakgerichte HBO-opleiding (b.v. HFBA);
- kennis van de Gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften;
- op de hoogte van de huidige ontwikkelingen m.b.t. het beleids- en
beheersinstrumentarium (BBI-project);
- goede redactionele vaardigheden en contactuele eigenschappen;
- bekendheid met geautomatiseerde systemen;
- ruime ervaring m.b.t. genoemde werkzaamheden, bij voorkeur
opgedaan bij de gemeentelijke overheid;
- in staat volledig zelfstandig te functioneren en als vervanger van het
afdelingshoofd op te treden.

Het is de bedoeling dat functionaris bij goed functioneren binnen
aanzienbare tijd het afdelingshoofd opvolgt.

Salaris:

De inschaling is afhankelijk van opleiding en ervaring.

Selectie en informatie:

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de
selectieprocedure.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de directeur van de
dienst Financiën, de heer drs. J.H.M. Monsewije, tel. 045-467280.

Sollicitatie:

Schriftelijke sollicitaties binnen 15 dagen na verschijning van dit blad te
richten aan het College van Burgemeester en Wethouders van Kerkrade,
Postbus 600, 6460 AP Kerkrade.

DE STICHTING SOCIAAL PEDAGOGISCHE ZORG WESTELIJKE MIJNSTREEK

behandelt de belangen van verstandelijk gehandicapten en hun leefomgeving in de
Westelijke Mijnstreek.
nept sollicitanten op voor de volgende functies t.b.v. de Sociaal Pedagogische Dienst
Westelijke Mijnstreek:

A. MAATSCHAPPELIJK WERKENDE M/V

voor 30 uur per week tot 01-01-1992. Het betreft een tijdelijke dienstverhouding. I.v.
m. de samenstelling van het team gaat de voorkeur uit naar een vrouw.

Functie-inhoud:

- Maatschappelijk werkcontact t.b.v.
- Toeleiding, verlijf en opvang van deelnemers aan 3 dagverblijven voor
ouderen in de regio W.M.
- Nazorgcontacten in deze regio.
- Plaatsingsverzoeken t.b.v. gezinsvervangende tehuizen, zorgvoorziening
internaten en intramurale dagopvang.

Functie-eisen:

- Diploma HBO maatschappelijk werk (kandidaten met een diploma van de
partij-opleiding genieten de voorkeur)
- Minimum leeftijd 25 jaar.
- Rijbewijs BE en in bezit van eigen auto.
- Van de kandidaten wordt tevens verwacht dat zij
zorgvuldig en enige ervaring hebben met en met de doelgroep en hun
leefomgeving.
- Op de hoogte zijn van de maatschappelijke dienstverlening aan
verstandelijk gehandicapten.

Inlichtingen over deze functie kunnen verkregen worden bij dhr. R. Hoijng,
tel. 043-632444, dagelijks tussen 9.00 en 10.00 uur (het n.v. 04490-28800).

B. MEDEWERKER T.B.V. HET PROJECT BEGELEID ZELFSTANDIG WERKEN M/V

voor 8 uur per week.

Functie-inhoud:

- Het praktisch ondersteunen van zelfstandig werkende licht verstandelijk
gehandicapten.
- Doelname aan teamoverleg en het verrichten van andere vooraf vastgestelde
werkzaamheden.

Functie-eisen:

- Diploma HBO-SA, SD of een gelijkwaardige opleiding.
- Minimum leeftijd 25 jaar.
- Ervaren in het in de omgang met deze doelgroep.
- Een grote mate van zelfstandigheid.
- Bereid zijn tot flexibele werktijden.
- Rijbewijs BE en in bezit van eigen auto.

Inlichtingen over deze functie kunnen verkregen worden bij dhr. R. Hoijng,
tel. 043-632444, dagelijks tussen 9.00 en 10.00 uur (het n.v. 04490-28800).

C. ORTHOPEDAGOGUS M/V

t.b.v. het project Praktische Pedagogische Dienstverlening

voor 8 uur per week.

Functie-inhoud:

- Deze functie zal belast worden met het begeleiden van zelfstandig
werkzaamheden en ondersteunende taken van de doelgroep in de
leefomgeving.

Functie-eisen:

- Een afgeronde universitaire opleiding tot orthopedagoge (een
psycho-pedagogische aanpak).
- Ervaren inzake opvoedingsproblemen en het begeleiden van gehandicapte
kinderen en in omringing daarvan.

Tevens wordt van de kandidaat verwacht dat zij beschikken over:

- Leidinggevende capaciteiten.
- Een praktijkervaring in het begeleiden van zelfstandig werkenden.

Inlichtingen over deze functie kunnen verkregen worden bij dhr. R. Hoijng,
tel. 043-632444, dagelijks tussen 9.00 en 10.00 uur (het n.v. 04490-28800).

Salariëring voor bovengenoemde functies wordt vastgesteld op de CAO voor de
WVJ-organisatie.

Sollicitanten dienen hun schriftelijke reactie met uiterste spoed op 18 mei met vermelding van
hun persoons, opleiding, ervaring en de voorkeur voor welke functie zij
solliciteren, te richten aan de
Directie van de Sociaal Pedagogische Dienst, t.b.v.
Eindhovenstraat 67
6131 JE Sittard

...ang niet iedereen weet dat men bij het Bouwfonds Limburgse Gemeenten tegenwoordig elke hypotheek kan afsluiten. Voor een vrijstaand landhuis net zo goed als voor een premie A-woning. Dus met gemeentegarantie, maar ook zonder.

Omdat iedereen z'n eigen levenswijze en z'n eigen woonwensen heeft, biedt het Bouwfonds verschillende hypotheek-vormen aan

die daarop aansluiten. Zodat u altijd de financiering kunt kiezen die het best bij uw eigen ideeën past.

Neem bijvoorbeeld de bekende Bouwfonds annuïteitenhypotheek. Dat vinden veel mensen nog steeds een aantrekkelijke oplossing.

Wilt u bij onzekere rente-ontwikkelingen financiële rust, dan is er de Rente Rust Hypotheek, die tussentijdse renteschommelingen sterk in bedwang houdt.

En waarom zou u de aantrekkelijke kanten van een annuïteitenhypotheek niet combineren met de financiële voordelen van een leven-

hypotheek?

Dat kan met de

Bouwfonds

SpaarVast

Hypotheek.

Maar ook als u

tijdelijk extra

geld nodig heeft, is er een hypotheek-vorm die daarin voorziet: de Aflossingsvrije Hypotheek.

Om een lang verhaal kort te houden: bij het

Bouwfonds Limburgse Gemeenten kunt u nu elke hypotheek of vervolg-lening afsluiten, ongeacht de hoogte van het inkomen

Bouwfonds

kunt u nu elke

hypotheek of

vervolg-lening

afsluiten, onge-

acht de hoogte

van het inkomen

...en dat alles met een zeer flexibel rentetijd

...verstanding en met de hulp van een deskundig

...assurantieadviseur, die u ook de juiste

...voordelen van de verschillende hypotheek-

...voor meer informatie kunt u bellen met

...bellen met de telefoonnummers 0475-111111

opsturen.

Er Is Nu Ook Een Bouwfonds-Hypotheek Voor Jan Met De Pet...

Coupon

Stuur mij geheel vrijblijvend uitgebreide informatie over de Bouwfonds-Hypotheek

Naam:

Straat:

Postcode:

Plaats:

Telefoon:

Mijn makelaar/assurantie-adviseur is:

Stuur de coupon in een enveloppe zonder postzegel naar:
Bouwfonds, Antwoordnummer 28, 6160 AA Geleen.

Bouwfonds Limburgse Gemeenten

Financieel vakwerk uit eigen regio.

Geleen, Jos Klijnenlaan 288, Tel. 04490 - 88588

Roermond, St. Christoffelstraat 10, Tel. 04750 - 16555

Venlo, Niimeegseweg 28, Tel. 04750 - 16555

GIMRET NEDERLAND B.V.

GIMRET Nederland b.v. is een erkend elektro-installateur. Onze activiteiten richten zich op de industriële meet-, regel- en elektrotechnische installaties. Dit voor wat betreft de montage, alsook reparatie, revisie, onderhoud en service.

Wij zijn dringend op zoek naar:

WERKVOORBEREIDER/CALCULATOR (M/V)
voor E- en I-montage

Functie-eisen:
- MTS-energietechniek met aanvullende applicaties
- Ruime ervaring in de E- en I-montage

ELECTRICIENS (M/V) en INSTRUMENTATIE-MONTEURS (M/V)

Functie-eisen:
- minimaal LTS-C, MTS-E of gelijkwaardige opleiding;
- enige industriële ervaring.

GIMRET Nederland b.v. betaalt krachtens de CAO voor het Elektrotechnisch Bedrijf.

Hij of zij, die denkt met ons de stap naar voren te kunnen maken, nodigen wij uit met ons contact op te nemen.

Telefonisch: onder nummer 04490 73089.
Schriftelijk: GIMRET Nederland b.v.,
Weth. Songersstraat 33,
6191 NA Beek

GIMRET Nederland b.v. is lid van de Unie van Elektrotechnische Ondernemers.

Intron, instituut voor materiaal- en milieu-onderzoek BV heeft voor haar vestiging te Sittard plaats voor twee nieuwe medewerkers in haar afdeling Technische Ondersteuning. Deze afdeling verricht werkzaamheden ten behoeve van het Materiaalkundig Laboratorium en het Chemisch Laboratorium alsmede voor de adviesgroepen van Intron.

De werkzaamheden betreffen met name:

- ontwikkelen en introduceren van specifieke meetopstellingen en meetmethoden;
- kalibratiewerkzaamheden in het kader van de Sterlab-erkenning;
- technische bewaking en verzorging van aanwezige faciliteiten.

Gevraagd wordt:

HTS-ER ELECTRONICA (M/V)

Eisen:

- HTS-electronica of gelijkwaardig;
- leidinggevende capaciteiten;
- goede contactuele vaardigheden;
- goede schriftelijke en mondelinge uitdrukingsvaardigheid;
- brede inzetbaarheid.

MTS-ER WERKTUIGBOUW OF MEET- EN REGELTECHNIEK (M/V)

Eisen:

- MTS-Werktuigbouw, meet- en regeltechniek of gelijkwaardig;
- goede contactuele vaardigheden;
- tenminste 5 jaar ervaring met soortgelijke werkzaamheden.

Informatie omtrent bovenomschreven vacatures is te verkrijgen bij ing. O. Kliphuis of dr. ir. G. van der Wegen, tel. 04490-26888.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 2 weken richten aan: Intron, instituut voor materiaal- en milieu-onderzoek BV, t.a.v. dr. ir. G. van der Wegen, Postbus 5187, 6130 PD Sittard.

Intron is een onafhankelijk instituut voor onderzoek, advies en certificatie met als belangrijkste deskundigheden materiaal- en milieukunde.

De activiteiten van Intron betreffen:

- bouwbegeleiding en schade-onderzoek in de bouw;
- materiaal- en corrosie-onderzoek;
- wegenbouwonderzoek;
- materiaalkeuringen;
- funderingstechniek en geohydrologie;
- ontwikkelen schone technologieën en integraal ketenbeheer;
- adviezen milieuzorgsystemen;
- luchtverontreinigingsproblematiek;
- bodem- en wateronderzoek;
- milieu-analyses.

Intron heeft 80 medewerkers verdeeld over twee vestigingen: Sittard en Houten.

Voor haar Certificatie-activiteiten is Intron erkend door de Raad van de Certificatie.

Voor haar laboratoriumactiviteiten op het gebied van milieu, bouwstoffen en wegenbouwstoffen is zij erkend door Sterlab.

Op materiaalkundig gebied is Intron in samenwerkingsverband actief in vele landen.

GEMEENTE LECHT

Wanneer u wilt weten welke functies er zijn in de Gemeente Lecht, dan kunt u terecht bij de Gemeentelijke Personeelsdienst.

Wanneer u wilt weten welke functies er zijn in de Gemeente Lecht, dan kunt u terecht bij de Gemeentelijke Personeelsdienst.

PERSONEELSFUNCTIONARIS M V

De Gemeente Lecht is op zoek naar een Personeelsfunctionaris M V. De functie is bedoeld voor iemand die ervaring heeft met het wettelijk kader van de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidsduurwet.

De functie is bedoeld voor iemand die ervaring heeft met het wettelijk kader van de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidsduurwet.

De functie
Wij zoeken een Personeelsfunctionaris M V. De functie is bedoeld voor iemand die ervaring heeft met het wettelijk kader van de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidsduurwet. De functie is bedoeld voor iemand die ervaring heeft met het wettelijk kader van de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidsduurwet.

De eisen
- een bachelordiploma in de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidsduurwet;
- HBO of schakelwet in de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidsduurwet;
- opleiding streekt tot 2000;
- kennis en ruime ervaring met het wettelijk kader van de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidsduurwet;
- goede contactuele vaardigheden;
- belangstelling voor het wettelijk kader van de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidsduurwet;
- een psychologische testresultaat dat voldoende is voor de functie.

Salaris
Bij aanstelling zal de salaris vastgesteld worden op basis van de functie en de ervaring. Het salaris kan variëren van maximaal 100.000,- tot maximaal 120.000,- per jaar.

Informatie
Nadere informatie kunt u verkrijgen bij de Gemeentelijke Personeelsdienst, de heer W. Ramackers, telefoonnummer 0475-111111.

Belangstellenden kunnen hun sollicitatiebrief met cv en foto's indienen bij de Gemeentelijke Personeelsdienst, de heer W. Ramackers, telefoonnummer 0475-111111. De sollicitatiebrief moet uiterlijk op vrijdag 15 september 1995 worden ingediend.

LET OP!

NIEUWE OPENINGSTIJDEN BIJ WARSON MEUBELEN IN MAASMECHELEN, BELGIË.
ZONDAG VAN 10.00 TOT 17.00 UUR.
WOENSDAG DE HELE DAG GESLOTEN.

MAASMECHELEN
België, Rijksweg 397, (Markt)
Telefoon 09-32.11.764159.
Openingstijden:
Ma.-di.-do.-vr.
9.00 - 12.00 en 13.00-18.30.
Zaterdag 10.00-18.00.
Zondag: 10.00-17.00.

Warson meubelen

musterring

CLASSIC COLLECTION

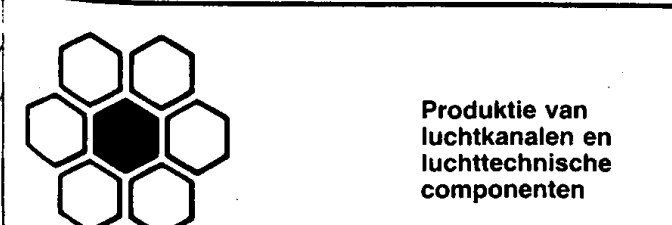
DE LIMBURGSE
PERSONEELSGIDS

Technische carrières
naar keuze.

- AC/CV Technicus**
MTS-ers: als tekenaar, kalkulator of service monteur.
HTS-ers: als constructeur/tekenaar of adviseur.
Carrière mogelijkheden ruim aanwezig.
- Engineer E/I**
Voor diverse projecten. MTS of HTS, ervaring noodzakelijk binnen de engineering van elektrotechniek of procesbesturing.
- Elektromonteurs**
Een groot bedrijf, een klein bedrijf of enige andere voorkeur: informeer vrijblijvend.
- Piping-engineer**
Ervaring gewenst in het behandelen van opdrachten in de (petro-) chemische industrie.
- Tekenaars**
MTS of HTS met de juiste instelling of achtergrond, zoeken wij samen met u de juiste functie.
- Civiele Techniek**
MTS of HTS, maak zelf u keuze. Kalkulator, werkvoorbereider of opzichter.
- Bouwkunde**
MTS of HTS, kalkulator met enige ervaring. Ruime doorgroeimogelijkheden aanwezig.

Multec geeft technische kennis toekomst.

Interesse in een van deze vakatures?
Neem dan voor meer informatie contact op met Multec Maastricht, Akerstraat 8 II, tel. 043-211472.

brema air products bv

Brema-air is een vooraanstaand bedrijf in het produceren en bedrijfsklaar monteren van luchttechnische installaties in de utiliteitsbouw en industrie, alsmede het fabriceren van luchttechnische componenten.

Voor een van onze vrachtwagencombinaties vragen wij een

CHAUFFEUR

t.b.v. het transport van de door ons gemaakte produkten. Uiteraard dient hij in het bezit te zijn van het grootrijbewijs en chauffeursdiploma. Van onze chauffeurs verwachten wij een grote inzet en een klantgericht optreden bij het afleveren van materiaal. Voor telefonische inlichtingen kan tussen 16.45 uur en 18.15 uur contact opgenomen worden met dhr. G. Schellingerhout, tel. 043-631166.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de directie, postbus 3029, 6202 NA Maastricht.

GEZOCHT
allround sekretaresse

Voor een nieuwe internationale onderneming in Kerkrade. Wij zijn op zoek naar een kandidaat voor het verrichten van boekhoudkundige werkzaamheden. Tevens ondersteunt u zonnig het directie-sekretariaat.

Een gedegen boekhoudkundige kennis en werkervaring als (directie)sekretaresse zijn noodzakelijk.

Kandidaten die in aanmerking denken te komen voor bovenstaande vakature verzoeken wij contact op te nemen met Sylvia Otten van ons kantoor in Kerkrade.

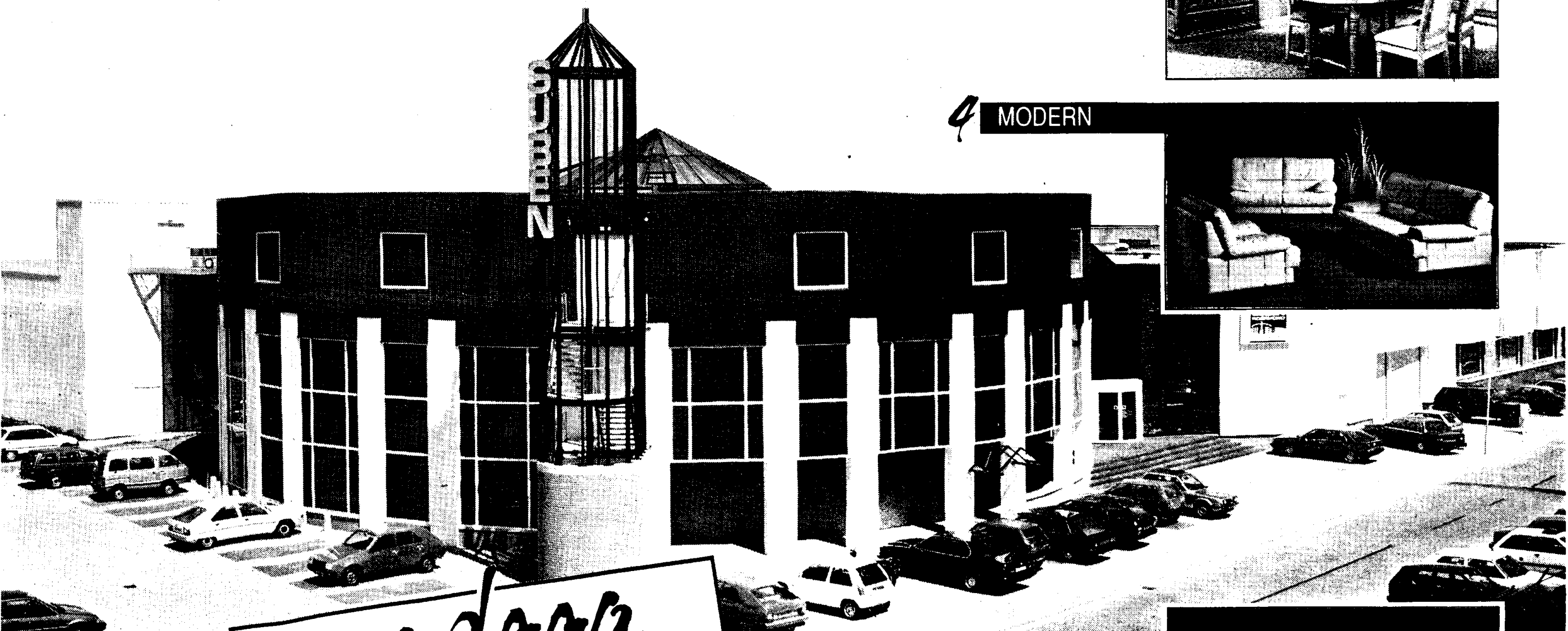
Uiteraard kunnen mannen en vrouwen reageren.

Dr. Poelsstraat 16, Heerlen, 045 - 713120
Hoofdstraat 39, Kerkrade, 045 - 463700

KESER
uitzend-kracht.

Wonen wordt
ontdekk

Nederlands opwindendste kollektie meubelen wacht op ontdekking. In een wooncenter waar elke stap u nieuwe verrassingen bezorgt. Sijben Wooncenter Roermond; 8 speciaalzaken onder één dak!

vandaag
geopend!

- B&B Italia - Cassina - deSede - Montis - Leolux - Saporiti - Moroso - Behr - Rolf Benz Creation - Fiam - Molteni - Arflex - Artifort - Kinast - Gelderland - Cappellini - Tonon - Pastoe - Castelijin - Colzani - Arco - Metaform - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Interart - Durlat - Walter Knoll - Vereingte Werkstätten - Banz Bord - Aleph - Ligne Roset - Ve Art - Grange - Bielefelder Werkstätten - R.A.C. - Hogenelst - JAB - Heldense - Sahco - Hesslein - Swissflex - Mer Italia - Alessi - Koekoek - Ghyczy - Gasparucci - Ploeg - van Besouw - SieMatic - Flos - Boley - Artemide - Exclusiv - Svedex - Arterluc - Tecno.

Maasnielderweg 33, Roermond, telefoon: 04750 - 16141
Maandag gesloten. Geopend: di. 10.00 - 18.00 uur za. 9.30 - 17.00 uur.
do. koopavond.

- 1

INTERNATIONAAL DESIGN
- 2

EIGENTIJD'S KLASSIEK
- 3

EIKEN
- 4

MODERN
- 5

SLAAPLAND
- 6

SIEMATIC KEUKENSTUDIO
- 7

WOONTEXTIEL
- 8

PROJEKTEN

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

FIAT
SITTYCAR

Dealer van personen-
en bestelwagens voor
Sittard-Geleen e.o.

Wij zoeken een

AUTOMOBIELVERKOPER

Onze kandidaat: - is ca. 25 jaar
- woont in Sittard of directe omgeving
- heeft bij voorkeur een IVA-diploma
- heeft enkele jaren verkoopervaring

Hij die denkt te kunnen werken in een jong team enthousiaste medewerkers en beschikt over een flinke dosis doorzettingsvermogen, kan een sollicitatiebrief v.v. pasfoto sturen naar:

FIAT Sittycar b.v., t.a.v. Jean Linssen,
Postbus 275, 6130 AG Sittard.

76069

Dynamisch herenmodebedrijf in het betere genre met o.a. een vestiging in Zuid-Limburg is op zoek naar een eerste klas.

VERKOPER

die na een inwerkperiode op korte of langere termijn geplaatst kan worden als chef/filiaalleider.

Tevens zal hij nauw bij de inkoop betrokken worden. Na verloop van tijd bestaat de mogelijkheid een eigen zaak te beginnen op franchise-basis.

Uitsluitend voor degene die meent:

- over voldoende ervaring te beschikken
- dynamisch is en over goede verkoopkwaliteit beschikt
- representatief is en niet ouder is dan 40 jaar

ligt hier een "gouden" toekomst.

Wij zijn genegen een zeer hoog salaris te betalen aan de persoon die wij zoeken. Bent u geïnteresseerd?

Richt dan een eigenhandig geschreven uitvoerige sollicitatiebrief, aan:
Postbus 359, 6200 AJ Maastricht,
t.a.v. K. van Gerwen.

Uw sollicitatie zal zeer discreet worden behandeld en iedereen, die uit de branche komt, krijgt van ons antwoord.

76074

Stelrad Idea

Stelrad B.V. maakt deel uit van Stelrad Group, een divisie van het Engelse Metal Box-Concern. Stelrad Group is de belangrijkste producent van radiatoren en ketels in de Europese verwarmingswereld. Stelrad B.V., met hoofdkantoor en fabriek te Nuth en dochterondernemingen in Duitsland en Frankrijk, bouwt aan haar toekomst gebaseerd op een 50-jarige ervaring.

Onze sterke expansie en een steeds belangrijker wordende export in geheel Europa nopen tot nieuwe investeringen en uitbreiding van onze productiecapaciteit.

In verband hiermee zoeken wij voor onze Technische Dienst enkele nieuwe collega's in 3-ploegendienst voor de functie van

Onderhoudsmonteur E en W

Wij vragen voor de E-monteur: diploma M.T.S., waarbij kennis/ervaring in P.L.C.- en relaisbesturing een pré is.

Voor de onderhoudsmonteur-W zoeken we mensen met het diploma M.T.S.-W, of L.T.S.-C met enige jaren ervaring als onderhoudsmonteur. Kandidaten met kennis/ervaring in pneumatiek en hydrauliek genieten de voorkeur.

Wij bieden:

- bij gebreken geschiktheid een vast dienstverband in een gezonde en snelgroeïende onderneming.
- prima salaris, met een aantrekkelijke ploegtoeslag.
- vergoeding van reiskosten, premievrije pensioenvoorziening, uitstekende studiefaciliteiten, aantrekkelijke bedrijfsspaarregeling, etc.
- een werksfeer welke gekenmerkt wordt door collegialiteit, openheid en een prettig arbeidsklimaat.

Uw sollicitatie kunt u binnen 8 dagen schriftelijk richten aan de heer Drs. B. Blake, afdeling personeelszaken van Stelrad B.V., Kathagen 30, 6361 HG Nuth, tel.: 045-241351.

THOMAS REGOUT NV

Als gevolg van de promotie van de huidige functionaris is binnen de afdeling Material Management plaats voor een

chef bedrijfsbureau M/V

Na een gedegen inwerkperiode wordt het uw taak leiding te geven aan een achttal medewerkers die zich bezig houden met de besturing van goederenstromen binnen de onderneming. Dit houdt onder meer in, het plannen van productieactiviteiten en het beheren van voorraden alsmede de daaraan verbonden administratieve en registratieve handelingen. Het bedrijfsbureau vormt de schakel tussen verkoop en productie. De afdeling maakt gebruik van een geavanceerd, geïntegreerd informatieverwerkend systeem. U levert een belangrijke bijdrage aan het onderhoud en de verdere verfijning van dit systeem.

Voor deze veelzijdige functie zoeken wij kandidaten met: - een opleiding op HTS-niveau of gelijkwaardig - affiniteit met de computer en de informatietechniek - kennis van de administratieve en registratieve systemen - goede communicatieve vaardigheden, een flexibele instelling en voldoende leidinggevende capaciteiten

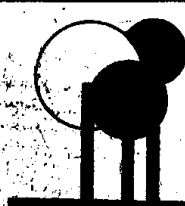
Thomas Regout N.V. biedt u naast een plezierige werksfeer in een groeiende onderneming, primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden die overeenstemmen met het belang van de functie.

Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure.

U kunt voor meer informatie altijd telefonisch contact met ons opnemen onder nummer 048-214141.

Uw sollicitatie kunt u richten aan Thomas Regout N.V., Industrieweg 1, 65215 ME Maastricht, afdeling Personeel en Organisatie.

Thomas Regout N.V. is een zelfstandige verkoop- en productie-organisatie in de metaalverwerkende industrie. De onderneming is een toonaangevend, internationaal opererend producent van kwalitatief hoogwaardige producten. Zij heeft met name op het gebied van telescopische ladegereedschappen wereldwijd een team opgebouwd. De huidige afzetgebieden zijn Europa, het Verre Oosten en de Verenigde Staten. Een geografische uitbreiding van de afzetgebieden is thans zeer actueel. De financiële sterke en goed renderende onderneming is gevestigd op twee locaties in Maastricht en telt ruim 600 medewerkers.

KICKEN heerlen b.v. kultuurtechniek

De Kruinen 85
6308NE Heerlen
Tel. 048-227181

Kicken Heerlen B.V. is een klein bedrijf dat zich richt op de productie van kunststof en metaal onderdelen voor de landbouw en de regio Zuid-Limburg.

Wegens uitbreiding van onze activiteiten vragen wij op korte termijn:

2 tractorchauffeurs

met ervaring voor machines t.a.v. wegbeheeronderhoud.

2 geofende hoveniers

met ervaring

Geboden wordt:

- goede secundaire arbeidsvoorwaarden;
- salaris conform CAO voor hoveniers (T en L);
- prettige werksfeer

- zonder ervaring is het noodig om te solliciteren;
- sollicitaties zowel mondeling als schriftelijk richten aan bovenstaand adres.

76154

Rathausstr. 72 Stolberg Franzstr. 1, Eschweiler
Tel. 02402/61004 Tel. 02403/32426

Wij zoeken voor ons team van Verkoopsteun- en Tasteninstrumenten verkopers iemand die enthousiast, flexibel en flexibel is.

Tasteninstrumenten verkopen is een uitdagende en machtige Spas! Wir suchen daher einen seriösen

VERKÄUFER

für den Bereich der Tasteninstrumente. Sie sollten selbstständig arbeiten können und die Bereitschaft mitbringen, mit unserer Firma in eine solide Zukunft zu wachsen.

Sie Sollten akzeptieren, dass Ihre Arbeitszeit der Kunde mitbestimmt! Ihre Bewerbungsunterlagen, die natürlich vertraulich behandelt werden; senden Sie bitte an Musikland Personalab. Rathausstr. 72, 5190 Stolberg

ALS JE REGELMATIG DE HANDEN UIT DE MOUWEN WILT STEKEN, KUN JE BIJ ONS ALS OPROEPKRACHT AAN DE SLAG

Het is razend druk bij ons. Daarom hebben wij behoefte aan mensen die onze vaste medewerkers in de Wijkzorg, Kraamzorg en in administratieve functies bij afwezigheid kunnen vervangen.

Wij zijn op zoek naar:

WIJK- ZIEKENVERZORGENDEN EN WIJKVERPLEEGKUNDIGEN

die een diploma HBO-V, Verpleegkundige A met of zonder MGZ (aankleding), Ziekteverzekering met of zonder applicatiecursus wijkzorgverzekering hebben.

DIËTISTEN

het bezit bent van het diploma HBO diëtist en een bewijs van bevoegdheid.

KRAAMVERZORGENDEN

Voor deze functie komt u in aanmerking als u aan een van de volgende diploma's bent: HBO-V, Verpleegkundige A met kraamverzorging of een specifieke opleiding genoten heeft bij een kuisorganisatie.

ADMINISTRATIEF MEDEWERKERS

met HAVO en typediploma of MEAO's.

SALARIERING/ ARBEIDSVOORWAARDEN:

Ten aanzien van de salariering en de arbeidsvoorwaarden is de CAO voor het Kruiswerk van toepassing.

INLICHTINGEN:

Als u geïnteresseerd bent en dit middels de antwoordenkaart wilt laten weten, zullen wij je op een nog later te bepalen datum uitnodigen voor een informatiebijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst geven wij je informatie over de functie van oproepmedewerker binnen onze organisatie en, de mogelijkheden om werkervaring op te doen.

SOLLICITATIES:

Wanneer je belangstelling hebt om in een van de genoemde functies als oproepmedewerker werkzaam te zijn, verzoeken wij je onderstaande antwoordcoupon vóór 18 mei a.s. te sturen aan de Districtsvereniging Het Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limburg, ter attentie van de dienst Personeelszaken, Postbus 2690, 6401 DD Heerlen.

centraal bureau voor de statistiek

vraagt voor de hoofdafdeling Statistische Methoden, een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER (M/V) wiskundige statistiek

vac.nr. 21.80.001/LID

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft tot taak het verzamelen van statistische gegevens over een groot aantal aspecten van de Nederlandse samenleving. Deze informatie wordt verwerkt tot actuele en betrouwbare informatie voor vooral bedrijfsleven en openbare organisaties. Het CBS telt bijna 3000 medewerkers en kan worden getypeerd als een modern informatieverwerkend bedrijf. Het CBS is gevestigd in Voorburg en Heerlen en heeft een dependance in Apeldoorn. In Heerlen zijn ca. 1300 personen werkzaam.

De Hoofdafdeling Statistische Methoden bestaat uit 23 medewerkers in Voorburg en 7 in Heerlen. Deze zijn belast met onderzoek, ondersteuning en advisering op het gebied van de verzameling, verwerking en analyse van statistische gegevens. Het werkterrein van de Hoofdafdeling kent vier zwaartepunten: steekproefmethoden, toegepaste wiskunde en statistische rekentechnieken, econometrie en sociometrie.

Taak:

- verrichten van onderzoek op het gebied van statistische methoden en de toepassing daarvan, in het bijzonder op het gebied van steekproefmethoden;
- uitbrengen van adviezen op bovengenoemde gebieden;
- samenstellen van rapporten en op andere wijze overdragen van verworven inzichten en resultaten van verrichte werkzaamheden.

Het onderzoek is in eerste instantie gericht op methoden voor het behandelen van ontbrekende waarnemingen bij enquêtes, in het bijzonder:

- modelleren van non-respons, zowel op het niveau van de gehele vragenlijst als op het niveau van afzonderlijke enquêtevragen (items);

- analyseren van de statistische kwaliteit van procedures ter compensatie voor non-respons;
- ontwerpen van prototypen van statistische programmatuur voor het behandelen van (item-)non-respons.

Vereist:

- voltuilde universitaire opleiding in de wiskunde met specialisatie wiskundige statistiek, dan wel een vergelijkbare opleiding met uitgebreide kennis van wiskundig-statistische methoden;
- kennis van en ervaring met methoden voor het behandelen van ontbrekende waarnemingen strekken tot aanbeveling.

Salarisschaal:

- max. schaal 11, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring max. f 6.376,- bruto per maand. (Functie-niveau: hoofdgroep 5, niveaugroep B).

Standplaats:

- Heerlen.

Contactpersoon:

- dhr. dr. J.C. Akkerboom, senior/chef Statistische Methoden. Tel: 045-73 66 68 toestel 2955 Heerlen of dhr. dr. Ir. P. Koolman, Hoofd v.d. Hfd. Statistische Methoden. Tel: 070-664341 toestel 2978 Voorburg.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek wil meer vrouwen en leden van etnische minderheden in dienst nemen. Bij gelijke geschiktheid zal aan hen de voorkeur worden gegeven.

Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van het vacaturenummer, binnen 21 dagen zenden aan het Hoofd van de hoofdafdeling Personeel en Organisatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek: Kipsterweg 1, of Postbus 4481, 6401 CZ Heerlen.

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDACTIE: FRANK SEUNTJENS. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Op weg naar de Sinai

● Korporaal Petra Palmes (23) van het Nederlands Administratief Squadron van het NAK Afcant in Brunssum keek afgelopen week even naar op toen haar collega's een kameel als 'vervoermiddel' voor haar lieten opdraven. Petra uit Brunssum vertrekt op 11 mei naar het Sinai-detachement van de Afcant en kreeg gisteren op de hoofdbasis in Brunssum alvast enkele 'rijlessen'. In november keert de Brunssumse uit de woestijn terug.

Foto: MARCEL VAN HOORN

Zestig procent bewoners ingeschreven als woningzoekende

De Vossekuil bereid tot huurweigering

door joos philippens

HEERLEN - Het overgrote deel van de bewoners van de vier Vossekuilflats in Heerlen is bereid om mee te doen aan een collectieve huurweigerings. Tachtig procent van de mensen gaat daarmee akkoord als het geld wordt gestort op een rekening bij een notaris.

Dit blijkt uit een enquête die is gehouden door het bewonerscomité Vossekuil. De respons bleek met 80% verrassend hoog. Dat de bewoners niet zomaar tot huurweigerings willen overgaan, blijkt uit het feit dat ze zeer voorzichtig reageren op de vraag of ze huurweigerings een goed idee vinden. Maar als de enquêteurs met het concrete voorstel komen dat voorziet in het inschakelen van een notaris, gaat men massaal overstag.

De maatregel van huurweigerings werd ruim een maand geleden voor het eerst in het openbaar geopperd tijdens een bijeenkomst van wethouder Hub Savelsbergh met de bewoners. Dit uit onvrede over het feit dat de oplossing van het probleem zo lang op zich laten wachten. De bewoners achten het niet betalen een drukmiddel om met name de Bouwvereniging Heerlen tot meer spoed aan te manen, en minimaal als aansporing om beter onderhoud te plegen. Zoals bekend heeft de Bouwvereniging drie jaar geleden al besloten tot sloot van de flats. Door allerlei formele barrières is echter pas eind vorige maand een slootaanvraag ingediend bij het Centraal Fonds, een nog niet zolang geleden door VROM in het leven geroepen instantie.

Afraden

Wethouder Savelsbergh heeft de bewoners overigens afgeraden om over te gaan tot huurweigerings. De gemeente krijgt namelijk alleen leegstandspremie van het rijk als tenminste nog een deel van de woningen bewoond is. Hiervoor wordt uitgegaan van het aantal mensen dat huur betaalt. De overgebleven tweehonderd bewoners (er zijn vierhonderd woningen) lijken hier niet zo erg van onder de indruk en ook niet van de mededeling dat wie geen huur betaalt, ook niet door andere woningverenigings geaccepteerd wordt. En dat terwijl zestig procent van de bewoners aangeeft elders ingeschreven te staan als woningzoekende. Ruim tachtig procent zegt weg te willen uit De Vossekuil, maar als de situatie 'beter' zou worden, wil zestig procent wel weer blijven. Als meest storende zaken worden genoemd: het rondhangen van mensen die niet in De Vossekuil thuishoren, viezigheid in de hal, de drughandel en slechte behandeling door de Bouwvereniging.

Vrachtauto gekanteld

● Waarschijnlijk door een defect aan de remmen vloog gistermorgen rond half elf een vrachtwagen ter hoogte van de Heerlense autoweg afslag In de Cramer uit de bocht. Doordat de chauffeur in de bocht het stuur helemaal omgooide, kantelde het met frisdrank gevulde gevaarte. De lading kwam wonder boven wonder niet op het wegdek terecht. De chauffeur, die op de foto juist uit zijn cabine kruipt, kwam met de schrik vrij. Pas nadat de krakten frisdrank uit de oplegger waren gehaald, kan de wagen op de wielen worden gezet. Het verkeer ondervond van het ongeval weinig hinder.

Foto: MARCEL VAN HOORN

(ADVERTENTIE)

SANITAIR EN BADKAMERMEUBELS

Showroom vandaag, 5 mei, geopend
Tevens shown wij u de nieuwste modellen sanitair van Sphinx, Villeroy & Boch en Duravit met bijbehorende tegels

IM INSTALLATIEBEDRIJF
LEMMENS-MEESSEN B.V.

Litscherveldweg 2 - 6413 BA Heerlen, tel. 045-213661, fax. 045-228636

Openingstijden sanitair showroom:
maandag t/m vrijdag 9.00-17.00 uur; zaterdag 10.00-15.00 uur

Rijkspolitie Nuth zoekt getuigen Bestuurders in de clinch

NUTH - De Rijkspolitie in Nuth is op zoek naar ooggetuigen van een handgemeen tussen twee automobilisten die elkaar gisteren rond 12 uur op de afslag ABP van de Keulse baan in Heerlen het leven zuur maakten. Volgens de politie betrof het de bestuurders van een blauwe Fiat 127 en een witte Opel Kadett Caravan. Op de afrit Nuth ging het tweetal vervolgens op de vuist waarna beiden aangifte deden van mishandeling. Ook wil de Rijkspolitie Nuth in contact komen met mensen die op donderdagmiddag rond 15 uur op de kruising Diepestraat Provincialeweg in Arensgenhou getuige waren van een bijna-botsing tussen een blauwe Opel Kadett en een lichtbruine Opel Ascona. De bestuurder van de bruine Opel was na het voorval blijkbaar zo over zijn

toeren dat hij de bestuurder van de andere auto achtervolgde tot in de De Bockhofstraat te Schimmert. Daar trapte hij een deuk in het portier van de blauwe Opel.

Motordieven aangehouden

LANDGRAAF - De politie in Landgraaf heeft twee 17-jarige jongens aangehouden die op een in Duitsland gestolen motor reden. Bij een controle konden beide knapen geen rij- en kentekenbewijs tonen. Bovendien was op de motor een valse kentekenplaat bevestigd en bleken contactslot en de afsluitdop van de benzinetank geforceerd. De jongens zijn ingesloten.

(ADVERTENTIE)

Makado-Beek

vandaag
de gehele dag
GESLOTEN!

Referendum

Een referendum kan een van de meest zuivere democratische mogelijkheden zijn om de bevolking direct bij de politieke besluitvorming te betrekken. Het feit dat de gemeente Onderbanken onder aanvoering van D66-burgemeester Vincent Ritzer als eerste gemeente in Limburg een referendum wil

houden (rond de eventuele komst van een proefdierenfokbedrijf), is dan ook een goede zaak.

Als men evenwel kiest voor een referendum, dan zijn twee zaken van eminent belang. Op de allereerste plaats moeten de burgers terdege worden voorgelicht over datgene, waarover zij hun mening gaan geven. Zij moeten op de hoogte zijn van achtergronden en consequenties om een genuanceerde uitspraak te kunnen doen. Indien de voorlichting vooraf niet voldoende is, is een referendum zinloos.

Van evengroot belang is dat bestuurders zich voorafgaand aan een referendum bereid verklaren de resultaten van de volkspeiling als bindend te ervaren. Het is immers niet de bedoeling dat de resultaten van een referendum slechts ter kennisgeving worden aangenomen. Per slot van rekening win je geen adviezen in om ze schouderophalend naast je neer te leggen.

Kortom: Onderbanken heeft een stap in de juiste richting gezet, maar zal ervoor moeten waken dat het goed bedoelde referendum over het proefdierenbedrijf straks niet gezien wordt als een democratische vorm van zoethouden...

R. W.

Beroving mislukt

BRUNSSUM - Een onbekende man heeft gistermorgen rond 11 uur in winkelcentrum Klingbenden in Brunssum geprobeerd een vrouw van haar beurs te beroven. Hij nam de benen toen de vrouw begon te gillen. De man had halflang lichtblond haar en droeg een grijsblauw trainingspak. De afdeling recherche van de politie Brunssum heeft een onderzoek ingesteld dat nog zonder resultaat gebleven is en zoekt getuigen. De informatie zal vertrouwelijk behandeld worden: ☎252555.

Heroïne

KERKRADE - De politie van Kerkrade heeft dondermiddag op de Meuserstraat een man aangehouden die 7,2 gram heroïne bij zich had. De verdachte is in verzekering gesteld.

Transporteur aan banden

Van onze correspondent
DEN HAAG/HEERLEN - De Raad van State heeft strengere voorwaarden vastgesteld voor het gebruik van een opslagterrein aan de Schaesbergerweg in Heerlen. Dit om de overlast voor omwonenden te beperken. De eigenaar van het terrein, transportbedrijf Leers BV, mag nog maar twee auto's per dag laden of lossen. Tussen acht uur 's avonds en vijf uur 's ochtends mogen helemaal geen werkzaamheden worden verricht die geluidsoverlast kunnen veroorzaken. Verder is vastgesteld dat op het terrein geen auto's of machines voor langere tijd mogen worden geparkeerd.

(ADVERTENTIE)

VANDAAG 5 mei

is onze supermarkt de
gehele dag geopend van
9.00 tot 17.00 uur

GRUMA

Verrassend volledig, verbazend voordelig.

Nobelstraat 48, Heerlen
tel. 045-713616

(ADVERTENTIE)

Aan de vernieuwing en uitbreiding van ons instituut is een eind gekomen.
Zondag 6 mei van 11.00 - 17.00 uur is iedereen van harte welkom op de
OPEN DAG (geen verkoop)

Sonya
HUIDVERZORGING

- tweeling-cabine
- ruimte voor lichaamsverzorging
- instructielokaal
- zonnestudio
- exclusieve parfumerie

SONJA MESSING-TUBÉE
Wijnenweg 181, Treebeek-Brunssum
Tel. 045-225511

Zie ook ons programma tijdens
de feestweek op pagina 20.

Abraham

● Heerleenaar Jan Vencken werd gisteren vijftig. En naar goed gebruik krijg je dan een Abraham cadeau, een kunstig in elkaar geknutselde pop. Maar dat ging de vrienden van Jan niet ver genoeg. Ze verrasten Jan met een levend exemplaar. De hele dag week de Abraham geen centimeter van zijn zijde. Op een manier waar je het benauwd van kreeg achtervolgde hij Jan als een schaduw. Om gek van te worden, lijkt ons, maar Jan vond het wel leuk. En daar ging het per slot van rekening om.

Bus

● Wie vreest zich morgen te zullen vervelen, kan naar Den Haag. Voor een tientje is nog een plaatje vrij in de supportersbus van VGGZ/Sittardia. In Den Haag staat een belangrijke wedstrijd van de heren - tegen Copes Hermes - op het programma. Jan Brands (☎ 04490-15079) bellen.

Kinderfeest

● Nog even te herinnering: vanmiddag viert het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen feest in de plaatselijke schouwburg. Op het programma staan de voorstelling Aladin en de Wonderlamp door het Limburgs Jeugdtheater, een mini-playbackshow en de prijsuitreiking van een tekenwedstrijd. De middag begint om 13 uur en de entree bedraagt slechts een rijksdaalder. Aan de kassa van de schouwburg zijn nog volop kaartjes verkrijgbaar.

Ruilbeurs

● We hebben u blij gemaakt met een dode mus: de ruilbeurs van De Verzamelaar in het HKB-gebouw in Heerlen is helaas niet gratis toegankelijk. Van bezoekers wordt wel degelijk een bijdrage verwacht, zo staat de organisatie weten. Iedereen moet betalen. Desondanks veel plezier.

Terug

● Freek Berendse (70) uit Hoensbroek emigreerde ruim veertig jaar geleden naar de Amerikaanse staat Zuid-Dakota om nooit meer terug te keren. Maar nu heeft hij zijn zuster laten weten dat hij medio mei voor een korte vakantie naar Nederland komt. Zusterlief wil haar broer verrassen door een aantal van zijn oude vrienden op te trommelen. Wie Freek gekend heeft en hem graag nog eens wil ontmoeten, wordt daarom verzocht contact op te nemen met mevrouw Van Veen-Berendse in Hoensbroek: ☎ 215754.

plat du jour

Kind I

● Een pas geboren kind sliep in d'r kindskorf en droeg een 'kingerdoo' (luier). Na een tijd mocht het kind dan in e 'kingersteutke' of 'kakssteutke'. En dan de opvoeding van kinderen. Wie me de kinger trekt zoe haat me ze. Vao! kinger zint Gado's zenge, meh ze hawte dich de noppe va ge lief. Bie veul kinger trekt 't ent 't angert. In Kerkra-de zegt men: kinger maache ruer tse laache, kinger trekke ruer tse vrekke. 'n Moeder ka beter tieen kinger groeet bringe es tieen kinger 'n moeder. Klein kinger trae de moeder op de de tieen, groeete kinger trae haor op 't hart.

In de publicatie in het Limburgs Dagblad van 4 mei jl. werd vermeld dat onze ouders

Anna Hansen-Philips

en

Bar Hansen

op maandag 7 mei a.s. hun 50-jarig

huwelijksfeest bopen te vieren.

Abusievelijk is de wens van onze ouders dat, eventuele giften bestemd zijn voor het Kankerfonds, in de publicatie niet tot uitdrukking gebracht.

De kinderen: Rina, Wim, Octave, José

Neerbee 53, Valkenburg a/d Geul

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken bij de overweldigende belangstelling ter gelegenheid van ons

50-jarig huwelijk

zeggen wij namens kinderen en kleinkinderen onze hartelijke dank.

Het was voor ons een onvergetelijke dag.

Leo Willems en

Agnes Willems-v.d. Bergh

Raadhuisstraat 6, Grevenbicht

Na een leven dat getekend werd door eenvoud, goedheid, priesterlijke zorg en behulpzaamheid, is heden geheel onverwacht op 84-jarige leeftijd van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken, onze broer, zwager, heerser en neef

z.e.w. pastoor

Johannes Joseph Suijker

Rotterdam: M. Suijker-Michels

Vlaardingen: C. Suijker-Spijkers

Geleen: F.W. Suijker

Schiedam: G.W. Suijker

en C. Suijker-Kloosterman

na verdere familie

Geleen, verpleeghuis Odilia, 3 mei 1990

Corr.adres: Wagenaarstraat 32, 6104 XL Geleen.

Avondwake maandag a.s. om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.

In de Pastoor van Akerk aan de Liensertstraat 90 te Geleen zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op dinsdag 8 mei om 14.00 uur.

De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium Nieuwsteeg, Vuurhof 1 te Geleen.

Bemenkomst in de kerk, waar gelegenheid is te nemen, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in de rouwkapel van het ziekenhuis te Geleen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Na een druk, werkzaam en liefdevol leven, dat getekend werd door oprechte levensvreugde, eenvoud en grote hulpvaardigheid, is heden op 3 mei 1990, van ons heengegaan op de leeftijd van 70 jaar, mijn lieve man, onze vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Henri Jozef Paschalis Sijen

begiftigd met de pauselijke onderscheiding

Pro Ecclesia et Pontifice

echtgenoot van

Hendrikje Hooiveld

Nieuwenhagen: In dankbare herinnering:

Eygelshoven: H. Sijen-Hooiveld

Westereinden: Jeanny Ligter-Sijen

Westereinden: Piet Ligter

Westereinden: Marcel - Elise, Pascal, Roger

Westereinden: René Sijen

Westereinden: Theresie Sijen-Driessen

Westereinden: Annie, Frits

Westereinden: Monique Layouni-Sijen

Westereinden: Michel Layouni

Nieuwenhagen, 3 mei 1990

Marijkestraat 11, 6373 NR

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op

dinsdag 8 mei 1990 om 11.00 uur in de parochiekerk

O.L. Vrouw Hulp der Christenen te Nieuwenhagen.

Aansluitend zal de crematie plaatsvinden in het

crematorium te Heerlen, IJmstaderweg 10.

Er is gelegenheid tot schriftelijke condolances in

voornoemde kerk.

Mijn man is opgebaard in het mortuarium van het

De Weverziekenhuis te Heerlen.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.30

tot 17.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving

te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, geven wij u met droefheid kennis dat heden onverwacht, maar in alle rust van ons is heengegaan, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Pieter Lambert Glaesmaekers

begiftigd met de pauselijke onderscheiding

Pro Ecclesia et Pontifice

weduwnaar van

Maria Elisabeth Tummers

Voorzien van het h. sacrament der zieken overleed hij op

80-jarige leeftijd.

Geleed: Jan Glaesmaekers

Geleed: Mts Glaesmaekers-Brings

Alleen D66, Groen Links en PNL tegen

Statenleden eens met grindakkoord

de nationale behoefte, onduidelijk.

Tjeu Kusters (D66): „Er zijn teveel open einden in het convenant”. Karin Kienhuis (Groen Links) vroeg

zich af waarop de 35 miljoen ton gebaseerd is. Zij eiste een duidelijke einddatum waarop de grindwinning in deze provincie moet stoppen en diende dan ook een amendement in.

Het was van meet af aan duidelijk dat zowel de motie die Kusters indiende als het amendement van Groen Links zouden sneuvelen. Toch deed deputé Piet Hilhorst water in de wijn door te beloven dat er precies wordt aangegeven hoe snel er gestopt wordt met het winnen van grind in bestaande plassen.

Eveneens zegde Hilhorst toe dat hij de minister uitdrukkelijk zou vragen een grindheffing in te voeren om het grind duurder te maken. Daardoor zou het gebruik van de thans nog duurdere alternatieve materialen zoals puin en steenslag aantrekkelijker worden.

Slechts 8 van de 24 gebieden overgebleven

Aantal winlokaties grind zeer beperkt

door egbert hansen

MAASTRICHT – Uit een onderzoek van het Buro Oranjewoud in opdracht van de provincie blijkt dat er van de 24 potentiële grindwinlokaties in het Zuid- en Middenlimburgse Maasdal er maar acht zonder (hydrologische) problemen ontgrond kunnen worden. Deze lokaties zijn in totaal 962 hectare groot en leveren 130 miljoen ton grind en 48 miljoen ton zand op.

Ontgronden van zestien andere lokaties zou grote tot zeer grote hydrologische consequenties hebben, hetgeen wil zeggen dat een flinke daling van het grondwaterpeil wordt gevreesd. Voor bepaalde natuurgebieden op de hogere zandgronden (waaronder het Leudal) zou dit desastreuze gevolgen hebben.

Probleemloos

Acht gebieden waar zonder problemen gebaggerd kan worden:

● Maastricht, ten noorden van Itteren (182 ha.). Dit levert 10 miljoen ton grind op en 4 miljoen ton zand. Het gebied wordt zeer geschikt geacht voor natuurontwikkeling en is tevens geschikt als baggerspecie-depot. Het enige probleem is het laat middeleeuwse kasteel Haertelstein. Archeologisch onderzoek wordt aanbevolen.

● het gebied tussen Grevenbicht en Obbicht (42 ha.) waar 2 woningen af-

gebroken zouden moeten worden. Het gebied levert 3 miljoen ton grind op en 1 miljoen ton zand.

● verreweg de grootste lokatie is die tussen Papenhoven en Grevenbicht (319 hectare), waar maar liefst 47 miljoen ton grind zit en 11 miljoen ton zand. De plas zou volgens het onderzoek uitstekend geschikt zijn als baggerslibdepot maar kan ook goed voor natuurontwikkeling worden ingericht.

● ten noorden van Roosteren (de Rug en Schansberg) ligt nog een aantrekkelijk grindwingebied van 149 hectare) dat 25 miljoen ton grind en 7 miljoen ton zand oplevert. Geadviseerd wordt deze plas in te richten als drinkwaterspaarbekken.

● ten zuiden van Berkelaar (54 ha.) in de gemeente Echt is 6 miljoen ton grind en 3 miljoen ton zand te baggeren. Vanwege de geïsoleerde ligging tussen A2 en kanaal is het gebied geschikt voor natuurontwikkeling.

● ten noorden van Berkelaar ligt 186 hectare waar 24 miljoen ton grind en 10 miljoen ton zand te winnen is. Vanwege de nabijgelegen woonwijken zou deze grindplas uitstekend geschikt zijn als lokatie voor woningbouw aan het water.

● in Herten wordt ingehaakt op het plan Maasdorp, dat voorziet in ontgrinding van 37 hectare grond vlak tegen het dorp aan in combinatie met woningbouw (200 tot 500 woningen) op aantrekkelijke lokaties aan het water. Het gebied levert 4 miljoen ton grind en 3 miljoen ton zand op.

● ten zuidoosten van Beegden kan zonder hydrologische gevolgen 93 hectare ontgrond worden (11 miljoen ton grind en 10 miljoen ton zand). Ten aanzien van deze lokatie wordt echter opgemerkt dat ze zowel voor woningbouw, als watercreatie, natuurontwikkeling en als baggerslibdepot slechts matig geschikt is.

Deputé Piet Hilhorst zei gisteren dat GS nog voor de zomervakantie met een startnotitie voor een milieueffectenrapport komen waarin de nieuwe grindwinlokaties worden opgesomd. Provinciale Staten kunnen dan een keuze maken uit die lokaties.

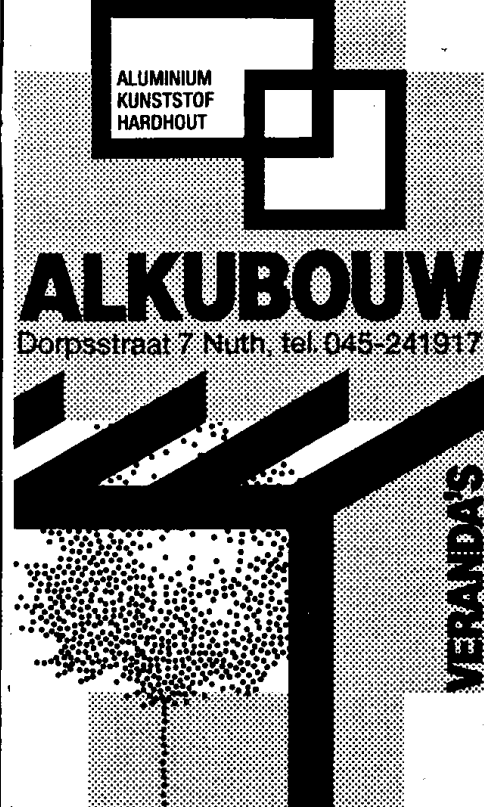
(ADVERTENTIE)

Stoffels
INTERIEURVERZORGING
Aldenhofweg 3 - Born
Tel.: 04498-51867

3 etages, ruim 2500 m², boordvold ideeën met klassieke, tijdloze kwaliteitsmeubelen.

(ADVERTENTIE)

ALKUBOUW
Dorpsstraat 7 Nuth, tel. 045-241917

ALUMINIUM
KUNSTSTOF
HARDHOUT

VERANDA'S

Controle bestuur stelde niets voor

VJV-zaak gaat door

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De rechtzaak tegen de ex-directeur van het VJV te Maastricht wordt gewoon voortgezet. Mr Wortmann heeft dat gisteren gezegd bij aanvang van de vijfde zitting in deze omvangrijke rechtszaak, waarin het gaat om de vraag of VJV-man G. van R. zich schuldig heeft gemaakt aan fraude.

De advocaat van de verdachte had de rechtbank gevraagd te stoppen met het proces, omdat hij officier van justitie, mr P. van Hilten ervan verdacht de zaak te hebben aangespannen op onrechtmatige gronden. Namelijk niet om de schuld van Van R. te bewijzen maar om aan te tonen dat het Openbaar Ministerie en de rechtbank niets te verbergen hebben en om niemand heen gaan.

De rechtbank heeft de vraag van advocaat mr Cor van den Born niet afgewezen, maar schort haar beslissing op tot aan het einde van het proces, als de volledige uitspraak wordt geformuleerd. Twee redenen gaf rechtbank-president Wortmann daarvoor. In de eerste plaats kan de officier van justitie in zijn requisitor reageren op de aantijgingen en de rechtbank acht het belang van de verdachte bij een volledige gang van zaken groter dan bij een snelle uitspraak.

Getuigen

Dat betekent dat de rechtbank gisteren gewoon doorging met het horen van de getuigen. Er zijn er in totaal dertig. Ook volgende week maandag, woensdag en vrijdag zullen ze voor het hokje staan.

Uit het voorhoor van de ex-voorzitter van het VJV Jean Dols kwam vast te staan, dat het goed mogelijk is dat hij lijsten heeft ondertekend met „verkeerde” geboortedata. „Dat is best mogelijk, ik ging er namelijk van uit dat die lijsten klopten,” zei hij.

Verder heeft het bestuur nooit zelf de moeite genomen om controle uit te oefenen op de deelnemerslijsten die naar Den Haag gingen en op grond waarvan men subsidie kreeg.

Bij het constateren van ongeregelde heden werd of een commissie ingesteld, of er werden externe deskundigen aangetrokken, maar nooit ondernam men zelf actie.

Opgezegd

Wethouder Jan Hoen bestreed toen hij door de rechtbank verhoord werd dat het faillissement van het VJV een politieke beslissing was geweest waarin ook burgemeester Kaiser van Margraten de hand had gehad. „Kaiser heeft in een brief de suggestie gedaan de VJV-instellingen in het Heuvelland niet te betrekken in de problemen van het VJV te Maastricht. Die samenwerking was gepland, maar is toen opgezegd.”

Hoen zei dat de gemeente slechts op afstand bemoeienis had gehad met het VJV, een instelling die hij overigens prees voor het goede werk.

● Al actievoerend bruin worden in Heerlen.

Foto's: MARCEL VAN HOORN

Actiedag in Limburgse gezondheidszorg

Bezetten in Kerkrade en zonnen in Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Actievoerders hebben gisterochtend de directievlucht van het Kerkrade St.-Jozefziekenhuis bezet. Personeel van het De Weverziekenhuis in Heerlen verkoopt de buitenlucht en vleiende zich op een grasveld onder het genot van muziek en koude versnaperingen. Het was gisteren actiedag in de Limburgse gezondheidszorg. In zes instellingen in de provincie werd de eis van 6 procent loonruimte voor alle werkers in de gezondheidszorg nog eens onderstreept via acties, variërend van werkonderbrekingen tot zondagsdiensten.

De directie van het ziekenhuis in Kerkrade kwam gisterochtend voor een gebarricadeerde deur te staan. De bezetting maakte deel uit van een werkonderbreking van vier uur in het ziekenhuis. De Kerkrade actievoerders zijn van plan elke week een andere afdeling van het ziekenhuis te bezetten. Volgende week is het laboratorium aan de beurt, daarna het magazijn en de huishouding.

Het actiecomité wil de patiënten zoveel mogelijk ontzien. Woordvoerder Piet van Oort sluit echter niet uit dat in een later stadium ook verpleegafdelingen zullen worden bezet. De directie van het Kerkrade ziekenhuis heeft volgens woordvoerder De Rouw begrip en waardering voor de acties, omdat de patiënten er geen hinder van ondervinden

en hoopt dat dit soort acties snel overbodig wordt.

Popmuziek

In Heerlen schettert luide popmuziek over het grasveld, omringd door een ijsventer en tapinstallatie. Mensen in witte werkkleding – en een enkling in badpak – koesteren zich in de zon. „Onze grote werkgever is het met de actie eens en heeft voor een goede accommodatie gezorgd”, zegt een verpleegkundige wijzend naar de hemel.

De belangstelling voor een stoel op het grasveld is wisselend. Veel werkers uit de gezondheidszorg zijn niet aangesloten bij een vakbond. Een dag staken, want daar komt zo'n zondagsdienst toch op neer, scheelt een dag salaris. Wie niet georganiseerd is, kan geen beroep doen op de stakingskas van de bond. Dus hebben erg veel personeelsleden een vrije dag genomen in plaats van staken.

Het doel, een leeg ziekenhuis, is bereikt. De meeste poliklinieken zijn dicht en er worden geen operaties verricht, op de spoedgevallen na. Maar de uitstraling van een echte demonstratieve actie heeft het niet. Dat enkele poliklinieken de deuren hebben opgehouden is zeer teleurstellend, zegt een van de verpleegkundigen. De actievoerders willen meer geld en een vermindering van de werkdruk. „Dat laatste heeft prioriteit”, zegt Riet Kemp van het Heerlens actiecomité. Vorig jaar hebben de acties wel wat meer salaris opgeleverd, maar meer handen aan de bedden zijn er toen niet bijgekomen.

De directie van het De Weverziekenhuis is niet blij met de zondagsdienst. „Maar de rechter heeft vorig jaar geoordeeld dat het een geoorloofd actiemiddel is, dus we accepteren het”, aldus directievoerder Houben. De directie staat overigens achter het beleid van de NZR, dat een salarisruimte van 3 à 3,5 procent heeft geboden en de overheid om een extra procent heeft gevraagd voor een verlichting van de werkdruk. Simons heeft dat inmiddels afgewezen.

Vrij

Het actiecomité van het ziekenhuis in Brunssum, waar gisteren eveneens zondagsdienst werd gedraaid, is teleurgesteld over het feit dat een deel van de poliklinieken niet meedeelde aan de actie. Ook hier hadden veel personeelsleden een vrije dag genomen. Rond de twintig georganiseerde staakten, en brachten de achturige werkdag door in de verpleegstersflat.

In Geleen kwam het personeel gisteren in het bedrijfsrestaurant bijeen voor een werkonderbreking van een uur. CFO-bestuurder Peter Paulus wees in een toespraak op het gevaar van het hoge ziekteverzuim in de gezondheidszorg. Paulus en zijn collega Jan van Dongen van de Abvakabo waren eveneens aanwezig op de werkonderbreking bij Vijverdal in Maastricht. Na de toespraken trokken de ongeveer zeventig actievoerders naar het plein voor het psychiatrisch centrum om een groot spandoek te maken. In het Maaslandziekenhuis in Sittard tenslotte werden kantinebijeenkomsten gehouden voor het personeel.

● De bezetters in Kerkrade hangen even uit het raam.

Kerkradenaar verongelukt

KERKRADE – De bestuurder van een personenauto is donderdagavond in Kerkrade na een aanrijding om het leven gekomen. Om ongeveer 19 uur botste de man op de grachtstraat tegen een lichtmast van een geparkeerde auto, waarna de wagen tot stilstand kwam tegen de hevel van een huis. De politie denkt dat de man onwel is geworden en daardoor de macht over het stuur heeft verloren. Hij overleed op weg naar het ziekenhuis. Een inzittende van de personenauto raakte lichtgewond. De materiële schade bedraagt ongeveer tienduizend gulden.

Provincie ziet wel wat in nachttreinen

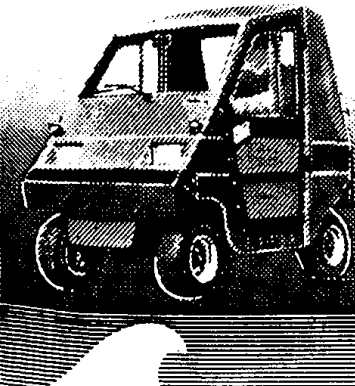
MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten van Limburg zien wel wat in een experiment met zogenoemde nachttreinen die in de nachten van vrijdag, zaterdag en zondag in de dichtbevolkte gebieden van Limburg moeten gaan rijden. Raadsacties van Groen Links in Geleen, Sittard, Heerlen, Maastricht en Oermond hebben hierop aangehouden.

SS zeggen nu in antwoord op vragen van Groen Links-leden in de Staten dat zij verwachten dat in de tweede helft van dit jaar een experiment met nachttreinen van start kan gaan. Ook de busondernemers worden bij dat experiment betrokken.

(ADVERTENTIE)

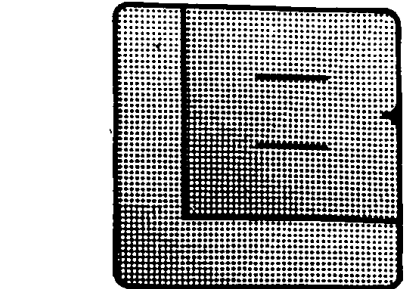
Slecht ter been? De Arola brengt u overal heen.

Door weer en wind, binnen en buiten de bebouwde kom. Op volle tank 120 km Max. snelheid 40 km/uur. Ook leverbaar als rolstoel-inrijwagen. Vraag documentatie over deze fantastische twee-zitter. (Uitsluitend voor gehandicapten.)

WAAIJENBERG bv
Postbus 142, Pannhuis 6, 3905 AX Veenendaal
Tel. 08385-11251
Service-punten in heel Nederland

Looking for something special?
MOSCHINO
Tassen en ceintuurs exclusief bij

Elbee mode
t Flintstonehuisse
Honigmanstr. 39
Heerlen

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

contactlens-
buitenspecialzaak

Wie de scherpe blik niet van nature heeft, houdt ons voor ogen!

Richting
Emmastraat
20 m voorbij
ABN-Bank

P. HOPPENBROUWERS
EMMAPLEIN 11
HEERLEN, Tel. 711984
Met onze bekende garanties

INFORMATIE-
BIJENKOMST

ZATERDAG

12

MEI 1990

DAG VAN DE
VERPLEGING

Aanvang 10.00 uur;
einde 12.00 uur
Gouv. v. Hövellstraat 2
6131 KD Sittard
Telefoon (04490) 9 13
03

HBO-Verpleegkunde
Vrijstellingen HBO-V
voltijd/deeltijd/avond

Maatschappelijke
Gezondheidszorg
wijk-/basis-
gezondheidsdienst

Managementopleiding
Kaderopleiding

Post-HBO
12 cursussen

HOGESCHOOL SITTARD

Michiel
MANNENMODE
Beekstraat 48-50 Meerssen
Telefoon 043-844799
Gratis parkeren pal
1/0 zaak

'n kwestie van goede smaak

Wilt U eens exclusief écht Indonesisch eten
Natuurlijk: **Restaurant Sumatra**
Arnoldenstraat 29 Stein (Lb) 04490-33180
Sate op houtskool geïmporteerd
(winnaar Sate-Trofee Pasar Malam Den Haag 1989)
ook op deze Pasar

Echt Indonesisch eten moet U geproefd hebben

Voor het opgeven van familieberichten voor de
krant van maandag, bestaat gelegenheid op
zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op
ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op
045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen

BIOmarkt
NATUURVOEDING
VOORHEEN "DE OLIEMOLEN"
Culinaire hoogstandjes?
Zonder de Biomarkt kom je niet van de grond!

**SUPERMARKT VOOR
NATUURLIJKE LEVENSMIDDELEN**
Laanderstraat 51, Heerlen, tel. 045-719143 (naast Eurologi)

Michiel
MODE
Beekstraat 48-50 Meerssen
Telefoon 043-844799
Muntstraat 9 Maastricht
Telefoon 043-214190

'n kwestie van goede smaak

Lindeman
Uitvaartcentra

Uw vertrouwen waard!

Stationsstraat 6
6372 GS Landgraaf
Tel. 045-313197

Spoorsingel 4
6412 AA Heerlen
Tel. 045-724808

Einderstraat 53
6461 EM Kerkrade
Tel. 045-463141

DE MODESPECIAALZAAK VOOR 3 GENERATIES

JONG EN VLOT

CHIQUE EN JEUGDIG

KLASSIEK

- ☆ Sportieve vlotte mode voor de jonge vrouw
- ☆ Chique mode voor de jeugdige vrouw
- ☆ Klassieke mode voor de oudere dame

Finy
Bleijlevens
dames
mode
simpelveld

Dit alles in de maten 38 t/m 52

U kunt ons vinden vanaf richting
Heerlen: bij de markt naar rechts
en dan na 50 mtr. 1e of 2e straat
links, naast het Dr. Poelsplein.

Van onze verslaggever
BEK - De rijkspolitie is begonnen met een onderzoek naar de oorzaak van een buiklanding die een piloot op het vliegveld van Zuidlimburg heeft gemaakt met een klein toestel. De piloot, dring. H. von Villiez, raakte daarbij niet gewond. Von Villiez is oud-directeur van Eurocontrol in Beek en een ervaren vlieger. Het toestel waarin hij vloog was gehuurd.

Donderdag klapte het landingsgestel van een twee-motorige Piper niet uit, waardoor het toestel op de romp tegen de landingsbaan neersloeg. De Piper stortte van geringe hoogte neer tijdens een zogeheten 'touch and go'. Daarbij wordt bijna

Politie onderzoekt buiklanding Beek

geland maar net voordat het vliegtuig de grond raakt, stijgt het weer op.

Leerzaam

Het onderzoek is ingesteld door de dienst luchtvaart van de rijkspolitie,

onderzoekenafdeling Beek. Gisteren kon over de oorzaak van het ongeval nog niets gemeld worden.

Een woordvoerder van de dienst luchtvaart bevestigde gisteren dat een 'touch and go' veelal beoefend wordt bij vlieglessen. Op vliegveld Beek is dat vaker te zien door leerlingen van de luchtvaartschool. Om-

dat bij start en landing veel handelingen tegelijk verricht moeten worden, is een 'touch and go' een leerzame methode.

Volgens de woordvoerder was de piloot op Beek bezig met het opdoen van de noodzakelijke vliegering. Een piloot is verplicht om, afhankelijk van de aard van zijn brevet, een bepaald aantal uren per jaar te vliegen.

De dienst luchtvaartonderzoek, die de oorzaak van het neerstorten probeert te achterhalen, wordt onder andere bij ongevallen met vliegtuigen ingeschakeld. De dienst is ook belast met controle van de kentekenregistratie en vervoer van gevaarlijke stoffen.

Extra personeel voor gevangenis in Sittard Toch weekendbezoek voor langgestraften

Van onze verslaggever

SITTARD - De directie van de gevangenis 'de Geerhorst' in Sittard komt de langgestraften van de nieuwe inrichting tegemoet. Gevangenen in één van de vier vleugels, die geplaatst zijn onder beperkt regime, klaagden vorige week over het feit dat ze teveel 'op cel' zaten en dat er geen weekeindeverlof voor de langgestraften mogelijk was.

Op beide punten kon de directie hen gisteren tijdens een overleg tegemoet komen. Volgens directeur J. Gorissen heeft hij de toezegging gekregen voor een uitbreiding van het personeel met vier formatieplaatsen. Daarmee zal, waarschijnlijk binnen drie à vier weken, weekeindebezoek mogelijk worden.

Verder zullen, aldus Gorissen, verschillende activiteiten worden verlengd of de mogelijkheden daartoe worden verruimd (zoals sport, lichten). Op die wijze wordt de tijd dat de langgestraften in hun cel moeten doorbrengen, de zogeheten witte vlekken, zover mogelijk verkort.

Verschil

De directie is tot de voorgenomen maatregelen gekomen na een vergelijking van de situatie in Sittard met die van soortgelijke gevangenissen als Leeuwarden en Hogeveen. Directeur Gorissen: „We hebben hier meteen exact binnen de regeling gewerkt, maar er bleken tussen de inrichtingen verschillen te zijn.”

Hij grijpt het verschil in toepassing van regimes verder aan om daar in het landelijk overleg met de andere directieuren van strafinrichtingen over te praten. Volgens Gorissen moet dit overleg tot een uniforme toepassing van de regimes kunnen komen.

• Bij het St. Laurentiusziekenhuis Roermond verdrong het publiek zich gisteren voor een bijzondere oldtimer: een Chevrolet Eagle ambulance uit 1933 waarvan er in Nederland geen tweede rijdt. Het pronkstuk van de heer Coppus uit Venray was naar Roermond gehaald in verband met een beurs en expositie 'Ziekenhuis en bedrijf'. Voor de autoliehebbers hier de gegevens: zes cylinders, 3865 CC, 1783 kilo, en een top van 60 km per uur. Elf jaar geleden haalde Coppus de ambulance oldtimer uit Dene-marken. De oldtimer is ook gebruikt voor de televisie-serie 'De Brug'. Foto: JEROEN KUIT

Gouverneur tijdens laatste bedrijfsopening: 'Ligging van Limburg Europese troefkaart'

MAASTRICHT - Gouverneur dr. J. Kremers heeft gisteren zijn laatste bedrijfsopening verricht. Met een druk op een knop en met het doorknippen van een lint opende hij een nieuwe fabriekshal en een nieuw kantoor van Brema Air in de Beatrixhaven te Maastricht.

Het bedrijf, waar tweehonderd mensen werken, houdt zich bezig met klimaatbeheersing in veelsoortige gebouwen. In de toekomst wil het bedrijf, dat in Nederland marktleider is, zich ook gaan richten op de Europese markt.

De gouverneur onderstreepte tijdens zijn laatste opening nog eens de gunstige ligging van Limburg. „Het kiezen van een goede lokatie in Europa wordt in de toekomst steeds

belangrijker voor een bedrijf. Wie de kaart ter hand neemt, ziet dat Nederland met één been in Europa staat. Dat been is Limburg. In een recent rapport van het Centraal Planbureau wordt nog eens bevestigd wat wij hier al enige tijd wisten: Limburg behoort bij de best gelegen regio's in Europa en is met grote afstand de gunstigst gelegen regio van Nederland. Dat met de 'Europese troefkaart' ook werkelijk slagen worden binnengehaald blijkt uit de vestiging van de vele buitenlandse bedrijven en internationale instituten in de afgelopen jaren”.

Met het doorknippen van het lint liet de gouverneur drie trossen ballonnen de lucht invliegen. „Hoewel we nog geen Oost-Westbaan hebben in Limburg, zien we ze nu toch vliegen”, luidde zijn commentaar.

Vrouw bestelt drankje na bankoverval

KERKRADE - De politie van Kerkrade heeft gistermiddag rond half twaalf een 29-jarige Heerlense gearresteerd die kort daarvoor een gewapende overval op de NMB-bank aan de Hoofdstraat te Kerkrade had gepleegd.

Op aanwijzing van het bankpersoneel kon zij in een frituur aan de Poststraat worden aangehouden. Het geldbedrag dat zij opgeëist had bedroeg zesduizendvijfhonderd gulden. Het vuurwapen bleek een luchtdrukpistool te zijn.

De vrouw had in de frituur frisdrank besteld, maar voordat ze de bestelling in ontvangst kon nemen, was de politie al ter plekke. Dezelfde vrouw sloeg overigens 14 dagen geleden op soortgelijke wijze bij de Heerlense NMB-bank toe. Daar naakte zij tienduizend gulden buit.

Provincie Limburg

Enige en algemene kennisgeving

Het College van Gedeputeerde Staten van Limburg nodigt u gaarne uit voor de openbare receptie, waarmee Limburg afscheid neemt van Gouverneur Kremers en zijn echtgenote.

De receptie vindt plaats in de Feestzaal van het Gouvernement, Limburglaan 10 te Maastricht op donderdag 10 mei a.s. van 17.00 tot ongeveer 19.00 uur.

Gedeputeerde Staten van Limburg,

ing. E.M. Mastenbroek,
wnd. voorzitter

mr. B.J.M. Gudde,
griffier

Begrafenis- en krematieverzorging

HEERLEN e.o. HOENSBROEK e.o.
v.h. CROMBACH v.h. OTERMANS

ZEKERHEID VOOR EEN WAARDIG AFSCHEID

Een stijlvolle en zorgvuldige begeleiding. Stermige opbaar- en ontvanguimten. Tevens verzorging van complete koffietafel.

Ruime parkeergelegenheid op eigen terrein. Begrafenis- en krematieverzekeringen. Koopsommen en wilsbeschikkingen.

Heerlen e.o.
Olimolenstraat 30 - Postbus 2755
6401 DG Heerlen - Tel. 045-714427.
Waarin opgenomen: J.G. Boon. Tel. 045-416814.
DAG EN NACHT BEREIKBAAR.
J.S. Post, gedipl. uitvaartverzorger.

Hoensbroek e.o.
Nieuwstraat 118
6431 KW Hoensbroek - Tel. 045-211094
DAG EN NACHT BEREIKBAAR.

piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimum-hoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeterhoogte: f 1,20.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist Gevonden f 1,00 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven f 1,60 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolom, in 4 mogelijke lettergroottes met minimaal een woord in grotere letter (14 pnts.). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeterhoogte per kolom: f 1,60.

Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden. Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven

045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave in de regel tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 220.000 personen van 15 jaar en ouder.

Stichting Cabuco Summo Scanner

Zaterdag 5 mei Open Dag

met fantastische
stuntaanbiedingen

TV, Video, Audi,
koken, vissen, drogen

Maxwell

Landgraaf, Rosier-passage 11-15
Winkelcentrum Op de Kamp, Tel. 045-225556

Verzameling van ca. 300 Hanteel DANK voor de vele schenkingen, Teashen-pot, die mij op mijn ziekbed en Ambranduren, Silber, bereikte. Ik was er heel erg dankbaar voor. Kunstgebeden, Klein, Valkenburg, Landgraaf, Aachen, Tel. 045-225556. Voor al uw SCHILDER- en sierpleisterwerkzaamheden. Tel. 045-210480

ZANGER in bezit van eigen installatie zoekt dansorkest of trio. 045-210999.

Pride automation BV

zoekt u in vaste dienst of op free-lance basis
Deskundige docenten
op netwerken, Symfonie, dBase IV.
Een goede en snelle honorering.
Bel 020-810131 voor meer info.

1e Monteur

goed salaris. Soli. na telef. afspraak met dhr. Brouns. Tel. 045-725607.

Wegens uitbreiding gevraagd enkele
Fulltime-verkoopsters en
Parttime-verkoopsters

Soli. na telef. afspraak 045-441470.
Bakkerij Franssen Sijpeveld.

Golden Tulip Hotel

Zuid Limburg Epen
vraagt voor spoedig indiensttreding
Leerf. Restaurantmedewerker
M/V leeft. 18 tot 21 jaar

Bovengenoemde functie is op basis van een vaste
jaarbetaling met een werkweek van 38 uur.

Belangstellenden kunnen kortstondig openen met de
directeur, P. Heijmans, Julianastraat 23A, 6285 AH, Epen.
Telefoon 04456-1818

Golden Tulip Zuid Limburg

Julianalaan 23A, 6285 AH Epen (LL) Tel. 0456-1818, Mns 5821

Met spoed gevraagd

Vrachtautochauffeur

Vee- en vleeshandel Jan Heugens, Puth, Tel. 04493-1843.

Oproepkracht gevraagd

voor werkende dienst in de Shop v. Y. Kantelaten.
A.P. Wieman, Easo Selservice, TOPSHOP,
Aanstr. Nrd. 57, 6446 XC Brunssum. Tel. 045-213207

Verkoopster

gevraagd voor bijeenkomst in regio Heerlen, ca. 30
uur per week. Int. Bakkerij Steevens Stein. 04490-34242.

Vrachtautochauffeur

met diploma gev. v. de distributie van onze winkelketen,
voor ca. 45 uur p. week. Int. Bakkerij Steevens Stein.
Tel. 04490-34242.

Buffetmedewerker M/V en Keukenmedewerker M/V

Leest. 16-21 jaar, periode met t/m september.
Voor lunchroom OASE te Valkenburg. Tel. 04406-13558.

Operaties

chemotherapie en bestraling zijn belangrijke instrumenten
bij de behandeling van levensbedreigende ziekten.
Ze vergen echter het uiterste van Uw weerstand en licha-
melijke conditie. Met behulp van de nieuwste bio-enge-
nieringstechnieken zijn er moderne middelen in ontwikkeling
die weerstand en conditie verrassend positief beïnvloeden.
Indien U serieus geïnteresseerd bent in het verbeteren en
herstellen van Uw natuurlijke krachten en eventueel bij een
onderzoek hieromtrent behulpzaam wilt zijn, stuur dan een
ongefrankeerd brief met Uw naam en adres naar:
Antwoordnummer 423, 2130 Hoofddorp.
U ontvangt dan gratis uitgebreide inlichtingen.

Fotomodellen gevraagd

Giomar MAP

Zkt. meisjes/dames tot ongev. 30 jr. die geïnteresseerd
zijn in een carrière of uits. bijverd. in het fotomodellenvak
als artistiek naakt-, topless- of lingerie-model voor binnen
en/of buitenlandse grote bladen en fotograferen. Uits.
condities en hoge verdiensten.

Schr. reacties met foto aan Giomar MAP,
Neerhem 97c, 6301 CG Valkenburg a/d Geul.

T.B. Industrie Service

Met spoed gevraagd ijzerwerkers, scheepsbouw en sa-
menbouwers, voor werk in Belgisch Limburg. 01686-2205.

Meisjes gevraagd met

MDGO-opleiding

richting mode en kleding
Wij bieden een leuke baan met goede werksfeer CAO-loon
Vaste baan met uitsluitend.
Tel. 04493-4789.

ECM Heerlen BV

is werkzaam op het gebied van elektro-, meet- en
regeltechniek in de industriële sector.

Electromonteurs

Instrumentatiefitters
Pijpfitters

ECM HEERLEN BV, Postbus 520, 6400 AM Heerlen.
Tel. 045-718877.

ECM Heerlen BV

is werkzaam op het gebied van elektro-, meet- en
regeltechniek in de industriële sector.

M&R-Monteurs

ECM HEERLEN BV, Postbus 520, 6400 AM Heerlen.
Tel. 045-718877.

Fysiotherapeut

V.a. 1 juli: full-time baan in Ned. praktijk in BRD (ca. 40 km
v.a. grens). Voor "Duitse Aankomst" wordt gezorgd.
Sollicitaties te: aan wim Hermann, Viersenerstr. 24,
4040 Neuss 1. 09-48210125/2929 of 48210667834.

techno-time bv

Heeft direct werk voor
Electromonteurs
Onderhoudsmonteurs
Tekeners alle vakgebieden
Productiepersoneel
MTS Procestechiek
Lassers

Bel. na of kom even langs. Tel. 045-717183.
Nobelsingel 1, 6411 EK Heerlen. 24 uur bereikbaar.

Tempo-Team Uitzendbureau

zoekt:
Productie-medewerkers m/v

die gemotiveerd zijn, voor diverse afdelingen van een auto-
fabriek. Het bedrijf ligt in Born en is werkt in 2-ploegen-
dienst. Vervoer is geregeld. Wilt u hard werken voor een
prima salaris? Kom dan langs voor een inschrijving of bel!

Voor informatie:
04490 - 1 42 22, Jeanette Vaessen
Sittard, Rosmolenstraat 4
04490 - 5 61 56, Marjon Janssen
Geleen, Rijksweg Zuid 1a
045 - 71 83 66, Jaap Rolden
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat
043 - 21 05 51, Adrienne Keulen
Maastricht, Hoenderstraat 3

Voor Sittard vragen wij

bezoekers m/v
die genegen zijn dagelijks tussen 6.00 en 7.00 uur
's ochtends onze krant te bezorgen.
Melden: Limburgs Dagblad
Baander 18, Sittard
Tel. 04490-15577

E.I.T. Nederland b.v.

Hekweg 41, 6301 RJ Valkenburg. Tel. 04405-2853.
zoekt voor naar diverse projecten:

Elektro-Monteurs

Instrumentatie-monteurs
(bischoling mogelijk)
Schriftelijke of telefonische sollicitaties te richten aan
bovenstaand adres.

Met spoed gevraagd
timmerman/ramenplaatser

Soli. na telef. 04499-2166.
Meurs Timmerfabriek en kunststof ramen,
Liesstraat 8, Susteren.

Dirigent (E)

Voor meer informatie: bel of schrijf naar Ise Dieteren,
Marie Koenenstr. 7, 6191 BT Beek, tel. 04490-77536.

Strijksters

gev. voor 2 à 3 dagen p.w. int. maandag v. 9.00-15.00 u.
Mangels Stomerij Heerlen. Tel. 045-724706

Firma M.B.S. Roadstar

vraagt met spoed:
Betontimmerlieden, Meubelaars, Glaziers, Bankwerkers
en Electriciërs
Voor Nederland en Duitsland.
045-228346 - 713208.

Tempo-Team Uitzendbureau

heeft werk voor:
boekhoudkundig medewerker m/v

bij een producent van aardappelprodukten in Kerkrade. U
bent in het bezit van een diploma MEO-A of een gelijk-
waardig certificaat, u hebt ervaring met Lotus 1, 2, 3 een
goede beheersing van de Nederlandse taal.

Voor meer informatie:
045-718332, Marie-Cecile Willems
HEERLEN, OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

Kotteraar

Constructie bankwerkers
Liefst met ervaring, goede salariering,
goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Hilton Engineering b.v.

Klipperweg 22, 6222 PC Maastricht. 043-622777.
Voor nadere informatie Dhr. Bosma.

Tempo-Team Uitzendbureau

zoekt:
MTS-er WTB m/v

met enige tekenervaring, voor een ingenieursbureau in Sit-
tard. Bent u langere tijd beschikbaar? Dan is dit uw kans
op een enerverende baan. Ook schoolverlaters kunnen re-
ageren als zij tijdens hun stage in een tekenkamer hebben
gewerkt.

Voor informatie:
04490-17360, Ton Peters
SITTARD, ROSMOLENSTRAAT 4

Urgent:

Agent commercial indépendant

Introduit Horeca Hollande 1e Force.
Nouveau système distribution ice-cream.
Gians importants:
Parlant Français pour contact.
Ecrire: Ponet André
33 rue Rembrandt, 1040 Bruxelles-Belgique
ou tel. 02-7705771, Fax 09(32)-366.15.43.

Whirla-Whip

Albert-Heyn Sittard
Heeft voldoende werk op diverse afdelingen.
Wij zoeken, zeker nu in de vakantieperiode, enthousiaste,
klantvriendelijke medewerkers M/V.
Indien U geïnteresseerd bent verzoek wij U, zo spoedig
mogelijk schriftelijk te reageren.

Albert Heyn Sittard, Walstraat 71, 6131 CV Sittard.
T.a.v. Dhr. J. Deusingen.

Golfclub Hoenshuis te Voerendaal vraagt

2 Medewerkers bediening
voor ons clubhuis, terras en restaurant. Part-time is ook
mogelijk. Te bevragen bij me. Corsten of dhr. Nederhorst.
Tel. 045-753300.

Voor onze afd. containertransport zoeken wij ervaren

chauffeurs
Soli. na tel. afspraak ma t/m vrijd. 8.00-18.00 uur.
Tel. 045-212358. L'Ortye Transportbedrijf,
De Kousen 72, Hoensbroek.

Brouns Fashion Group Holland bv

te Hoensbroek zoekt voor direct:
modinettes, leerlingmodinettes, part-time krachten,
thuiswerksters en thuiswerk-groepen.
Bel: 045-225890, dagelijks tussen 9-12 uur.

Hoogeveen Cosmetics

zoekt een part-time vertegenwoordigster
voor de regio Limburg.
Bent U representatief en ondernemend, bel
voor informatie: 03438-18140 tussen 19.00 en 20.00 uur.

Groepsvervoer- Chauffeurs M/V

gevraagd, klein en groot rij-
bewijs, part-time. Pers.
aanmelden Akkerstraat
Noord 132, Hoensbroek.

Gev. ervaren MACHINIST

voor mobiele graafmachine,
voor sloop- en grondwerk-
zaamh. Goed loon en goede
soc.voor. Zonder evr. on-
nodig te soll. 043-632433

Charmante maseuse gevraagd

voor nieuw
privé
massage adres
04490-75028

intern mogelijk

Dierenarts- assistente

voor p.m. 30 uur per week.
Geschreven sollicitatie met
pasfoto sturen naar:
Dierenarts J. Wiertz, Mauri-
tiaan 80, 6161 HX Geleen

Bouw en ingenieurburo
Brunssum vraagt voor lang-
durende werken omg. Aken,
Keulen, BERTONTIMMER-
LIEDEN, metselaars, ijzer-
vlechters ook kolonnes.
Wekelijks geld en hoog loon.
Soli. na telef. 045-229529
Trichterweg 125, Brs
Teebeek.

Alleen de APC heeft in ge-
heel Ned. plaats voor meer
dan 100 RIJ-INSTR. Studie-
kostenverg. voor asp.-rij-
instr. Bel. 070-3501725/
3548306.

Prepark de Valkenier vraagt
voor het hele seizoen 1990
(25-09 t/m 30-09-90) vaste
MEDEWERKERS voor
kassa's, restaurants en
attracties. Geen vakantiewer-
kers. Lf. 15 t/m 19 jr. Soli. na
tel. 04490-12289.

De Prahistorische Monster-
grot Valkenburg vraagt voor
direct GIDSSEN (periode 2
5-90 t/m 30-9-90). Soli. na
tel. 04490-14992 of 12289.

MC COSMETICS introdu-
ceert een geheel nieuwe
geurlijn, genaamd Frenche
Options. Daarom zoeken wij
enthousiaste mensen in
Limburg die de geurlijn wil-
len opstarten. Het begint als
een goede bijverdiens-
ten maar kan binnen een maand
een full-time job worden.
Neem vrijblijvend contact
met ons op tijdens kantoor-
uren: 049-836670.

Gevr. brood- en BANKET-
BAKKER. Tel. 045-1630-
1730 uur. Bakkerij van
Stout te Born. Tel. 04490-
51408.

Jonge erv. BARKEEPEER
m/v gev. voor café in
Hoensbroek voor vrij. zat. en
zond. van 23.00-03.00 uur.
Tel. 045-229056

Amusementhal Bingo, Val-
kenburg, Grotestraat 12
vraagt: KASSIER(IERE).
min. 30 jr., parttime 20 uur.
Melden na telefonische af-
spraak 04406-14999.

Restaurant 't Cadetje vraagt
LEERLING-KOK en zelfst.
werkend kok. Aanmelden na
tel. afspraak 04406-13649
Valkenburg, Grotestraat 5.

Hotel Heineken Hoek vraagt
voor HUISHOUDELIJKE
DIENST parttime dame, 20
uur p. week. Aanmelden na
tel. afspraak 04406-12795.
Grotestraat C13, Valkenburg.

Frituur 't Cadetje vraagt
toonbank/VERKOOPME-
DEWERKERS voor 't se-
zoen. Aanmelden na af-
spraak 04406-12767, Gro-
testraat, Valkenburg.

Ned. familie in AKEN zoekt
voor 1 of meer halve dagen
hulp. Tel. 09-49240595822.

Ervaren STOFFEERDER
bekleedt uw trap! Postbus
157, 6460 AD Kerkrade.

RECEPTIONISTE gev.
Aanmelden Camping Mooi
Bemelen, Gasthuis 102,
Bemelen. Tel. 04407-1321.

Gevr. WERKSTER ong. 30
jr., vrijd. 1 w.k., tel. 045-
229663 (na 18.00 uur).

Wilt u een bijverdiens-
te? Wordt dan AVON-Consu-
lente. Tel. 045-310300.

Gevr. ervaren RESTAURA-
TEUR liefst met eigen werk-
plaats, op free-lance basis.
Tel. 045-273610.

Gevr. ervaren MACHINIST/
vrachtautochauffeur, met
voorkeur gepens., tel. int.
045-453975 na 19.00 uur.

Gevraagd nette JONGEN
leest. 16 tot 18 jr. op motor-
schip 1000 ton, intern: vaart.
Tel. 04498-55878.

Gevraagd nette VROUW
voor alle voorkomende ho-
telwerkzaamheden met en-
ge ervaring, met spoed. Tel.
04406-18204.

GRILLCOUNTER zoekt net-
te jonge man met enige ho-
recaervaring voor het op-
starten van onze nieuwe
zaak. Tel. 045-351300, na
18.00 uur.

KAPPERS/STERS ge-
vraagd voor fulltime baan.
Int. 04490-53313.

AKB Hulsberg BV vraagt
met spoed vakbekwame
Timmerlieden voor pro-
jecten in Krefeld en Düsse-
ldorf. Tel. 045-230045/
04405-1236/045-310348.

Motel Heerlen zoekt enthousi-
aste RESTAURANTME-
DEWERKERS m/v. Full-
time (36 uur) en/of part-time
(min. 20 uur). Indienstre-
ding per direct. Leefijd van
af 18 jaar. Schriftelijke soli-
citaties: Motel Heerlen, Ter-
worm 10, 6411 RV Heerlen.

AU PAIR voor Amerikaans
gezin in Atlanta voor 1 jr.
045-410518. na 18.00 uur.

Fa. WGW Bouw. Voor direct
gev. voor Duitsland MET-
SELAARS, betonimmerli-
eden. Ook kolonnes. 045-
231366/230777. Hommer-
weg 77, Hensbroek.

TAXICHAUFFEURS gev.
full-time. Pers. aanm. Hom-
pertsingel 12, Landgraaf.

Jonge VROUW gev. als
hulp in de huish. voor enkele
ochtenden per week. Alfe-
nar, Puth, 04493-1855.

Wek lief en verantwoordelijk
MEISJE wil mij helpen bij de
verzorging van 4 kleine kin-
deren. Wsk. bij Den Haag,
eigen kamer en badk. Tel.
01751-76089.

HAUPT- of nebenberufliche
Tätigkeit zu vergeben.
(Finanzdienstleistungen)
Guten Verdienst, und Car-
rieremöglichkeit. Tel. 045-
241400 oder 09-49-2451-
68595.

Gezocht zelfst. FRITURE-
WERKER(STER). Met evr.
ervaring hebben. 045-219376

Wij zoeken een enthousi-
aste FRITUREHULP. Tel.
045-272554. (Te Brunssum)

Vriendelijke bakkerij-VER-
KOOPSTER en leerling
verkoopster, gezocht voor
verkoop van later. Bakkerij Moss
Peters. 40, Aachen, tel.
09-49-241-34555.

Gevraagd met spoed, zelf-
standige KOK en zelfstandi-
ge Keizer fulltime of parttime
Tel. 045-741360. Steak
House Eldorado te Heerlen.

Gevraagd BEZORGER voor
direct. Bakkerij Moss, tel.
09-49-241-34555.

Hotel De La Frontière te
Sierikhuizen vraagt voor direct
SERVEERSTER/Keizer en
kamermeisje. Aanmelden
na tel. 04456-205.

CAMPING zoekt voor kom-
mend seizoen kantinhulp.
Br. n. 8-4484, LD, Post-
bus 3100, 6401 DP Heerlen.

Amusementhal Bingo, Val-
kenburg, Grotestraat 12
vraagt: KASSIER(IERE).
min. 30 jr., parttime 20 uur.
Melden na telefonische af-
spraak 04406-14999.

Restaurant 't Cadetje vraagt
LEERLING-KOK en zelfst.
werkend kok. Aanmelden na
tel. afspraak 04406-13649
Valkenburg, Grotestraat 5.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Look who's talking, dag. 16.30 uur. 18.45 en 21 uur, za zo wo ook 14.30 uur.
Rivoli: Always, dag. 15.30 18 en 20.30 uur. De Reddertjes, za zo wo 14 uur. **Maxim:** She Devil, dag. 15.30 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 14 uur. **H5:** Tango & Cash, dag. 14.30 19 en 21.30 uur, za zo ook 16.45 uur. The war of the Roses, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur, za zo ook 16.30 uur.
Internal Affairs, dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo ook 16 uur. **Romeo,** dag. 18.30 en 21 uur, ma di do ook 14 uur. **Koko Flanel,** dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo ook 16 uur. **Honey,** I shrunk the kids, za zo 14 en 16 uur. **De Spiegel:** Raiman, za t/m di 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Koko Flanel, za en zo 21.30 uur. Loverboy, za en zo 24 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Look who's talking, za en zo 14.30 18.30 en 21 uur, ma t/m do 21 uur, wo ook 14.30 uur. **Young Einstein,** za en zo 14.30 en 18.30 uur, wo ook 2.30 uur. **The cook, the thief, his wife and her lover,** dag. 21.15 uur. **De Reddertjes,** za zo en wo 14.30 uur. **Born on the fourth of July,** dag. 21.15 uur. **She devil,** za en zo 14.30 18.45 en 21.30 uur, ma di en do 21.30 uur, wo ook 14.30 uur. **Cinema-Palace:** Tango & Cash, dag. 19 en 21.30 uur, za zo wo ook 15 uur. **Koko Flanel,** dag. 18 en 21 uur, za zo wo ook 15 uur. **Honey,** I shrunk the kids, za zo wo 15 uur. **The war of the Roses,** dag. 18.30 uur. **Dead Poets Society,** dag. 21.15 uur. **Lumière:** A dry white season, dag. 20 uur. **Afrika special,** dag. beh. wo 21 uur. **Le Million,** wo 21 uur. **Sweetie,** dag. 22 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Pinokkie, zo 14 uur.

exposities

● HEERLEN

Limburgse Volkssterrenwacht, Schaapskooiweg 95. Werk van kunstenaarsgroep Concreet. Vanaf 6/4. Open di t/m vr en zo 13-17 uur, di en vr ook 19-30-22 uur. **Stadsgalerij, Raadhuisplein 19.** Werk van Walker Svennen. T/m 4/6, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Signe, Akerstraat 82a.** Beelden en tekeningen van Twan Lendfers. T/m 6/5. Open wo t/m zo van 14-17 uur. Schilderijen van Berdt Mullenders en Arjen van Prooijen. Vanaf 13/5 t/m 10/6. Open wo t/m zo van 14-17 uur. **Stadsschouwburg,** Werk van Theo Lenz. T/m 15/5. **Thermeneumuseum,** Heerlen in vogelvlucht. T/m 10/6, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Geologisch Museum,** Voskuilenweg 13. Expositie 'Dieren vroeger en nu'. T/m 6/7, open ma t/m vr 9-12 uur en 14-16 uur. **ABP, Black Country,** foto's van Leo Tillmanns. T/m 13/5, open tijdens kantooruren. **Galerie De Nor, Geerstraat 302.** Expositie 'Verschuivingen' van Ali-na Vis. T/m 13/5. **CBS, Kloosterweg 1.** Schilderijen van Anja Smeets. T/m 7/5, open tijdens kantooruren. Foto-expositie van de Fotokruis. Geleen. Van 6/5 t/m 4/6, open tijdens kantooruren. **NMB, Bongerd 13.** Expositie van mevr. Capijn de Ridder. T/m 30/6, open ma t/m vr 9-16 uur.

● HOENSBROEK

ABN bank, Fototentoonstelling, Jan Lamerichs. T/m 15/5, open ma t/m vr 9-16 uur. **ABN bank, Fototentoonstelling** van Jan van Veen. Van 15/5 t/m 15/7, open werkdagen van 9-16 uur. **Slotgebouw Kasteel Hoensbroek,** Beelden- tentoonstelling van Jo Ramakers. Van 6/5 t/m 4/6, open dagelijks van 10-17 uur.

● NUTH

Galerie Jac Vinken, Stationsstraat 282. Schilderijen van Piedadomenico Regazzoni en beelden van Lo van der Linden. T/m 15/6, open di t/m vr van 9-18 uur en za van 9-17 uur.

● LANDGRAAF

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Werken op papier van de Amerikaanse kunstenaar Rik Ritchey. T/m 27/5, open do t/m zo van 13-17 uur.

● UBACHSBERG

Atelier Ben Bonke, Hunsstraat 58. Objecten, schilderijen en sieraden van Ben Bonke. Vanaf 18/3. Open, iedere zondag van 13-18 uur. Werk van Thijs Hekkens. Zo 13 en zo 20 mei, open van 14-18 uur.

● MAASTRICHT

Galerie Signature, Kapoenstraat 24. Permanente expositie van steeds wisselende objecten. Open wo t/m vr 13-18 uur, za 13-17 uur. **Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43.** Werken van Felix Stephan en Hans van Meeuwen. Van 12/5 t/m 30/6, open di t/m za van 11-17 uur. **Bonnetanmuseum,** Dominikanerplein 5. Werk van Theodore Schaeppkens. T/m 6/5. Tekeningen van Richard Serra. T/m 27/5. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. **Galerie La Dependence, OL Vrouweplein 24.** Stockexpositie. Open wo t/m zo 12-17.30 uur. Kleurteken van Anthonie van Lieshout. Van 6/5 t/m 3/6, open wo t/m zo van 12-17.30 uur. **Perroengalerij, Vrijthof 29.** Werk van Ton Franssen en Henk Hulstijn. T/m 5/5, open wo t/m vr 13-18 uur en za 13-17 uur. **Galerie Dis,** Een beeld van de workshop porselein, olv Babs Haenen en Netty van den heuvel. T/m 13/5, open wo t/m zo 13-18 uur. **Galerie Fah, Brunssestraat 80.** Werk van Wouter van Romondt. T/m 6/5, open vr t/m zo van 13-17 uur. **Kamer van Koophandel, Het Bat 2.** Expositie van Bert Roijen. T/m 14/6, open van ma t/m vr tijdens kantooruren. **Galerie Amarna, Rechtstraat 84.** Ope-ningsexpositie met werk van Trudy Kleinen, Maggie de Moor en Philippe Kersten. T/m 5/5, open wo t/m vr 12-18 uur, za 12-17 uur, zo 13-17 uur. **Stadsschouwburg,** Expositie van Renaud Le-vigne. T/m 18/6. **Galerie Henn, St. Nicolaasstraat 26c.** Werk van Jack Ox. T/m 19/5, open wo t/m za van 16-20 uur.

Regioedactie
Oostelijk Zuid-Limburg

Kantoor Heerlen,
☎ 045-739284

Emile Hollman,
☎ 045-422345

Hans Rooijackers,
☎ 045-714876

Frank Seuntjens, chef
☎ 04750-22937

Richard Willems,
☎ 04406-15890

Joos Philippens,
☎ 04455-2161

Kantoor Kerkrade,
☎ 045-455506

Jeanette Ackens,
☎ 045-351740

Voor klachten
over bezorging
☎ 045-739881

Maria Maas, een duizendpoot in het verzet:

Ik heb nooit
angst gekend'

AMSTENRADE - In Huize Elvira te Amstenrade brengt Maria Maas-Sanders (90) haar levensavond door. Onwillege knieën kluisteren haar aan een betrekkelijk klein kamertje op de eerste etage. Het bed, de tafel met vier stoelen, een kast en een televisietoestel vormen de hoofdbestanddelen van het meubilair. Door het raam heeft Maria uitzicht op een grasperk. Daarachter staat een rij nieuwbouwwoningen. Aan de muur foto's van haar overleden man Chris, haar vader de Belgische koetsier, kinderen en kleinkinderen. Niet ongebruikelijk.

Minder alledaags is de Israëlische onderscheiding Yad Vashem die er sinds kort tussen hangt. De tekst op de oorkonde is in het Hebreeuws en Engels gesteld. Maria kan beide talen niet lezen. Maar wel weet ze heel goed dat het een hoge onderscheiding is voor jodenhulp tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Cris en Maria zijn bijgeschreven op het herinneringsmonument te Jeruzalem. Yad Vashem betekent zoveel als: monument in de naam van God.

De zes miljoen mozaïeksteentjes in de grote hal van het monument symboliseren de verschrikkelijke holocaust die bijna een halve eeuw geleden plaatsvond onder de Europese joden. Het verhaal van een moedige vrouw.

Filiaalhoudster

Bij aanvang van de oorlog woonde het gezin Maas in Treebeek. Maria was een jaar eerder getrouwd met Chris die uit een vorig huwelijk vijf kinderen meebracht. Zij had tot dat tijdstip 15 jaar als filiaalhoudster gewerkt bij een Brunssumse drogisterij.

Na het huwelijk verbood de directie van de cokesfabriek Carisborg haar om nog langer de drogisterij aan te houden. Waarom? „Omdat ze vermoedelijk dachten dat de ondergeschikten van mijn man, hij was cokesmeester, zich verplicht voelden om in mijn winkel te kopen. Zoiets was het.”

Na het Duitse bombardement op Rotterdam verschenen de eerste oproepen in de krant om dakloze kinderen uit de verwoeste stad onderdak te verlenen. „Ik herinner me nog dat Chris direct zei:

ontmoeting op zaterdag

We nemen er ook een.” Het werd Ad van der Beek die een half jaar in Treebeek bleef en er ook naar school ging. Het joodse meisje Treesje Hagenaar was de volgende die in het gezin opgenomen werd. „Voor ze bij ons kwam heeft ze veertien dagen in een Apeldoornse kolenkelder gezeten. Tegen de mensen uit de buurt vertelde ik dat zij een van de drie kinderen was van de overleden broer van mijn man uit Den Bosch. Treesje leerde ik om mij met 'tante' aan te spreken.

De ouders van Treesje gingen op transport naar het vernietigingskamp Auschwitz in Polen. Alleen de moeder van de kleine Amsterdamse zou terugkeren. Stella Hamerslag (12) kwam als volgende illegale naar het adres aan het Treebeekplein. Maria: „Zij was een Jordaanse die goed met Treesje overweg kon.” De gymnasiaste Hetty Schepp uit Vught completeerde het joodse meisjes trio. De plaats Vught zou later nog een grote rol gaan spelen in de oorlogsjaren van Maria en Chris Maas.

WO I

Welke rol het bewust ondervinden van de Eerste Wereldoorlog had op de Belgische vluchtelingen Maria Sanders en de invloed op haar latere handelwijze blijft ongewis. Zelf weet ze het ook niet. Samen met haar ouders en broer Martin vluchtte zij op 7 oktober 1914 uit het door de Duitsers platgelegde Antwerpen. In de koets van haar vader ging het roekings Zandvliet. „Vanuit dat plaatsje zagen wij de petroleum-

tanks van de stad branden. De Duitse 'Tauben' losten met regelmaat hun lading bommen. Moeder kookte onder het rijden rijst-eppap in de koets.”

Na Bergen op Zoom vonden de ontheemde Belgen een rustoord bij een boer in Wouw. Voor niet al te lange tijd, want al snel kwam het 'verzoek' zich te vervoegen in het vluchttoord Ede op de Veluwe. Een speciaal ingericht barakkenkamp voor Vlamingen. Maria ging er naar school. „In Antwerpen wilde ik onderwijzeres worden, dolgraag met kinderen werken”. Maar de Duitse schrapellen (holle fragmentatiebommen) maakten op brute wijze een einde aan die droom.

De Limburgse mijnen die dringend om arbeidskrachten verlangden zaten vonden in het kamp genoeg werkwilligen. In december 1917 vestigde het gezin zich in Treebeek, dichtbij de cokesfabriek Carisborg. Vijf jaar later stierf vader Sanders, Martin zag wel iets in het beroep magazijn-meester en Maria werd na wat omwegen filiaalhoudster van de drogisterij Steijns. Op haar veertigste stapte ze in het huwelijksbootje met Chris Maas die tien jaar ouder was. „Ik voelde en wist dat mijn omgeving dacht: wat moet zo'n jong ding met die 'oude' man? Ik zag er inderdaad wat jonger uit.”

Doorgangshuis

De woning van Chris en Maria was een soort doorgangshuis. De drie joodse meisjes en de onder-

● Maria Maas-Sanders: „Het is de mooiste tijd van m'n leven geweest”. Een doos met oude foto's herinnert aan die periode. Foto: FRANS RADE

duikers Gerard van Liere en Ad Smeets vormden min of meer het vaste bestand op nummer 42. Met de regelmaat van de klok verschenen er nieuwe gezichten.

De families Eisenmann en Zomerplaat, een joods echtpaar uit Maastricht, een jongeman uit Hilversum. Ze vonden allemaal een slaapplek bij Chris en Maria. Om vervolgens doorgeluid te worden naar de oudste zoon Hens en zijn echtgenote die in Passart woonden. „Ik weet nog goed dat we op een gegeven moment een 27-jarige vrouw kregen. Die had de gevaarlijke gewoonte steeds weer voor het open raam te staan. Bovendien had ze geen zin om een handje te helpen in de huishouding. He-las hebben we haar weg moeten sturen. Naar een ander onderdoo-

duikers Gerard van Liere en Ad Smeets vormden min of meer het vaste bestand op nummer 42. Met de regelmaat van de klok verschenen er nieuwe gezichten. De families Eisenmann en Zomerplaat, een joods echtpaar uit Maastricht, een jongeman uit Hilversum. Ze vonden allemaal een slaapplek bij Chris en Maria. Om vervolgens doorgeluid te worden naar de oudste zoon Hens en zijn echtgenote die in Passart woonden. „Ik weet nog goed dat we op een gegeven moment een 27-jarige vrouw kregen. Die had de gevaarlijke gewoonte steeds weer voor het open raam te staan. Bovendien had ze geen zin om een handje te helpen in de huishouding. He-las hebben we haar weg moeten sturen. Naar een ander onderdoo-

den. En ook telefoon-, representatie- en administratiekosten zijn niet meer via het aangiftebiljet voor de inkomstbelasting aftrekbaar.

In de oude regeling was het mogelijk de aantoonbaar gemaakte kosten via het belastingformulier als aftrekpost op te voeren. Het nieuwe belastingstelsel maakt dit nu onmogelijk.

Tekort

Verwacht wordt dat komende jaren een tekort dreigt te ontstaan aan vrijwilligers. „De belastingmaatregel 'Oort' zou hier wel eens een extra bijdrage aan kunnen leveren”, aldus de CNV.

CNV bezorgd over
uitholling van
vrijwilligerswerk

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV) in Limburg wil een onderzoek naar de 'ondermijning' van de positie van de vrijwilligers.

Uit CNV-belastingzittingen zou zijn gebleken dat veel mensen die nu nog vrijwilligerswerk doen, daarmee willen stoppen. Kosten die gepaard gaan met het vrijwilligerswerk zouden niet meer aftrekbaar zijn of er zou geen duidelijkheid daaromtrent bestaan.

Indien men in de toekomst meer ontvangt dan 44 cent per kilometer aan reis- en autokosten, dan dient daarover belasting betaald te wor-

den. En ook telefoon-, representatie- en administratiekosten zijn niet meer via het aangiftebiljet voor de inkomstbelasting aftrekbaar.

In de oude regeling was het mogelijk de aantoonbaar gemaakte kosten via het belastingformulier als aftrekpost op te voeren. Het nieuwe belastingstelsel maakt dit nu onmogelijk.

Tekort

Verwacht wordt dat komende jaren een tekort dreigt te ontstaan aan vrijwilligers. „De belastingmaatregel 'Oort' zou hier wel eens een extra bijdrage aan kunnen leveren”, aldus de CNV.

mijn man. U hebt toch wel eens gehoord dat er ingebroken werd in gemeentehuizen en distributiebureaus? Die bonnen ruide ik in verschillende winkels in.”

Vught

Alsof de zorg voor de onderduikers nog niet genoeg was: Maria begaf zich ook een keer per maand naar het concentratiekamp Vught. Om berichten van het verzet. Om berichten van familieleden naar de gevangenen te brengen. „De halfbroer van mijn man, Jan Fleuren, woonde in de plaats en was van beroep huisschilder. Het bedrijf waarvoor hij werkte verrichtte onderhoudswerkzaamheden in het kamp. Mijn brieven smokkelde hij altijd in zijn verbuizen het 'Lager' binnen. Het verzet gaf Maria ook wel eens opdracht via Jan Fleuren uit te zoeken of er bepaalde verzetssensen na hun arrestatie in Vught terechtgekomen waren. Op Dinsdag (5.9.1944) toen de verwachtingen over een spoedige bevrijding hun hoogtepunt bereikten, snelden Maria en zoon Willy naar Vught om te helpen. „We wilden proberen om enkele van de op transport gestelde gevangenen te bevrijden. „Het is ons helaas niet gelukt.”

Eindelijk kwam dan toch het moment waarop de Amerikanen, onder aanvoering van generaal Patton, bij Bastogne in de Ardennen het grote Duitse wanhoopsoffensief weerstonden en zelfs de pantsertroepen een vernietigende slag toebrechten. Chris stond weken later in Hoensbroek aan de Akerstraat naar de wegtrekkende Duitse troepen te kijken. Na jaren mocht Treesje Hagenaar, inmiddels de lieveling van Maria geworden, zich zonder angst op straat begeven. „Een poosje na de bevrijding meldde zich iemand uit Bergen met het broertje van Treesje. Die had de hele oorlog op een hooizolder moeten slapen. Maar Treesje wilde absoluut niet weg. Ze hield angstvallig mijn jurk vast: tante ik wil bij jou blijven!”

Chris werkte nog even voor de I.D., hielp NSB'ers opsporen om ze dan voor een tribunaal te brengen. Treesje ging naar school in Treebeek tot dat haar moeder uit een Russisch kamp kwam en haar meenamen naar Sloten waar zij een nieuw leven begonnen. Hetty Schepp is huismoeder heeft vier kinderen: woont in Israël. Stella Hamerslag leeft in de Verenigde Staten. Vorig jaar op de negentigste verjaardag van Maria waren ze allemaal even aanwezig in Huize Elvira. Bij tante.

peter heusschen

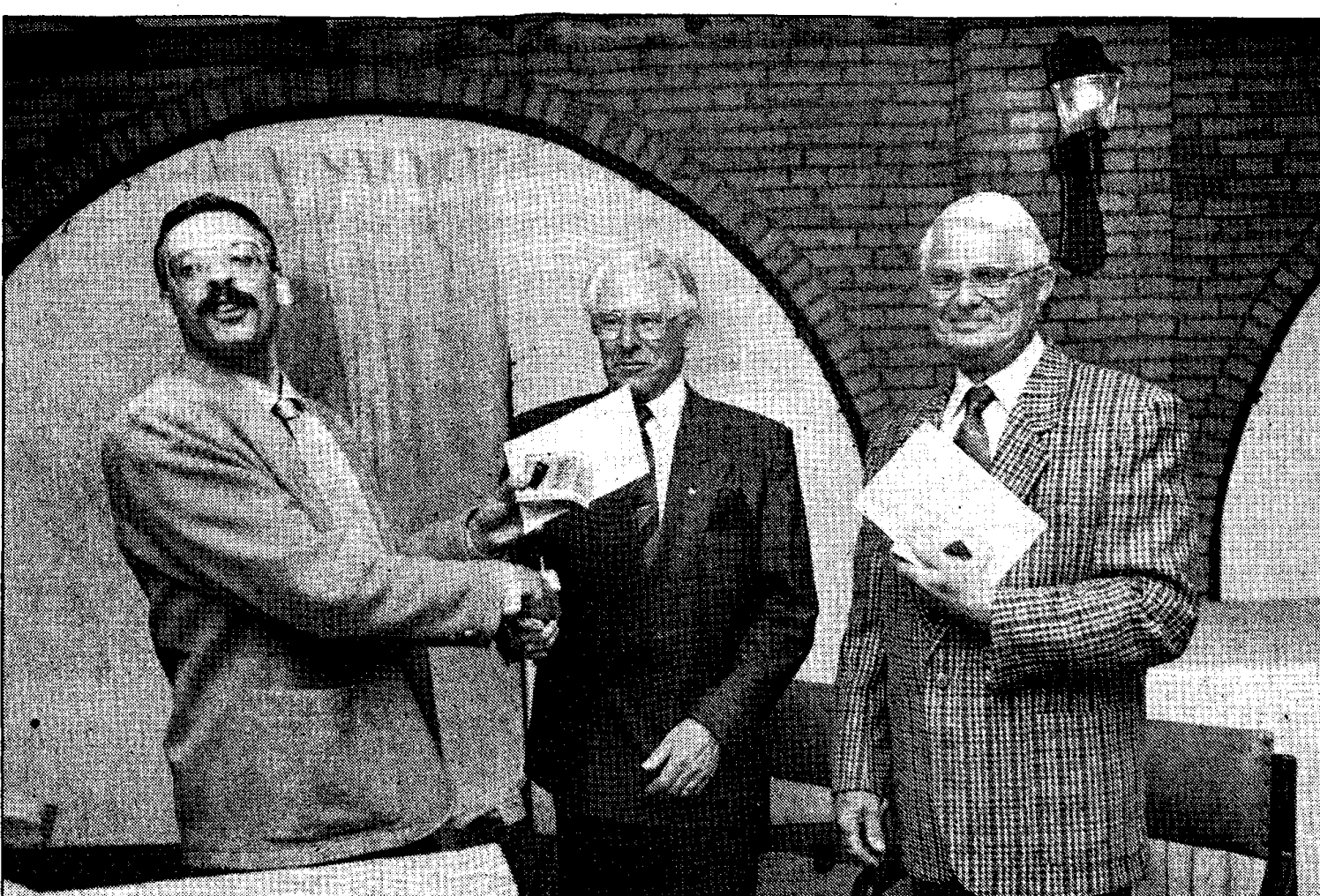
Opera Comique
in Kerkrade

KERKRADE - De Opera Comique Maastricht, een amateur-muziekgezelschap, speelt vandaag, zaterdag, de productie The Pirates of Penzance van Gilbert & Sullivan in het Wijngrachttheater van Kerkrade. Aanvang 20.00 uur.

Jongens steken
autobanden lek

KERKRADE - De politie in Kerkrade heeft vijf jongens aangehouden op verdenking van het lek steken van de banden van een auto. De politie kon de knapen, afkomstig uit Kerkrade en Heerlen, in de kraag grijpen dank zij een getuige. Omdat de jongens geen verklaring wilden afleggen werden ze ingesloten. Na verhoor bekenden twee van hen de vernielingen te hebben gepleegd.

De overige drie werden toen in vrijheid gesteld.

● De heren Bodelier (l) en Kleinen (r) ontvangen uit handen van Kees van Kemenade hun oorkonde. Foto: FRANS RADE

Vrijwilligersprijs Heerlen uitgereikt

HEERLEN - Coördinator Kees van Kemenade van de Vrijwilligerscentrale Heerlen heeft gisteren de jaarlijkse Vrijwilligersprijs van het ouderenwerk uitgereikt aan de heren Bodelier en Kleinen.

De prijsuitreiking vond plaats tijdens een vrijwilligersdag in Motel Heerlen, waaraan naar schatting 145 mensen deelnamen.

De prijsuitreiking vond plaats tijdens een vrijwilligersdag in Motel Heerlen, waaraan naar schatting 145 mensen deelnamen.

25ste editie van mammoetwandeling NOAD

Mergellandtocht
vandaag van start

BOCHOLTZ - Een mammoet-tocht over 135 kilometer vormt de uitdaging voor ruim 150 lange afstandswandelaars, die vanmorgen om 11.00 uur in de Pastoor Neujeanstraat in Bocholtz worden uitgewuifd. Zondag rond 12.30 uur worden de deelnemers terugverwacht.

Wandelsportvereniging NOAD-Noot Ophouden Altijd Doorgaan uit Bocholtz tekent voor de 25e keer in successie voor de organisatie van deze beruchte monstertocht. Voor NOAD-voorzitter L. Jagmont is het tevens de 25e keer, dat hij de touwtjes van deze Mergellandtocht in handen heeft. Rode Kruislid J. Lommen begeleidt nu al een kwart

eeuw deze tocht als verzorger. Alle wandelaars zijn het na afloop steeds over één ding eens: „Dit is de mooiste en ook een der zwaarste lange afstandstrajecten van Nederland.”

Het gemiddelde wandeltempo schommelt tussen 6,5 en 7 km per uur.

Via Bocholtz gaat het richting Simpelveld en dan volgt de complete Mergellandroute. Als de wandelaars na vele uren afzien weer terugkeren in Simpelveld zullen zij door de drumband van gymnastiekvereniging Wilhelmina Bocholtz worden afgehaald en naar de Wilhelminazaal aan de Dr. Nolensstraat worden gedirigeerd. Daar krijgen ze uit handen van burgemeester Teheux van Simpelveld een blijvende herinnering.

● Een portret van Frans van Oort.

HEERLEN - In de expositieruimte van het Kreativiteitscentrum aan de Putgraa in Heerlen wordt van 14 mei tot en met 2 juni een fototentoonstelling gehouden. De opening wordt op 12 mei om 11.00 uur verricht door directeur Pannemans.

De getoonde foto's zijn van

Expositie
van foto's

Frans van Oort, Jack Crouwels, Toni Oligschläger, Chinto Janzen, Renate Peys, Angélique

Bruls, Pia Oostwegels en Harrie Bekkers. Zij vormen de tweede jaars groep fotografie, die onder leiding van Theo Derksen in september 1988 van start ging. De portretten, landschappen en vrije expressies zijn dagelijks te bezichtigen tijdens kantooruren van 9-12 uur en van 14 tot 16.30 uur.

Atletico haakt af

KERKRADE - John van Loen gaat in elk geval niet naar Atletico Madrid. Gisteren heeft Roda JC via Rob Jansen, de zaakwaarnemer van John van Loen, vernomen dat de Spaanse topclub afziet van de aankoop van de lange spits. Atletico, dat lange tijd hevig geïnteresseerd was in de Oranje-international, heeft de zaak afgeblazen nu vrijwel zeker vaststaat dat de buitenlanders in Madrileense dienst, Futre en Baltazar, toch hun contract bij Atletico zullen verlengen. John van Loen gaat er echter nog steeds van uit dat hij volgend seizoen bij een binnen- of buitenlandse topclub zal spelen.

Roda heeft nieuwe kledingsponsor

KERKRADE - Roda JC heeft een nieuwe kledingsponsor aan de haak geslagen. De komende jaren zal de Engelse firma Um-laren de Kerkraadse club van sportkleding voorzien. De afgelopen jaren speelde Roda in kleding van Adidas.

Verbeek en Arts beboet

MAASTRICHT - Aan de hand van de uitlatingen van Frank Verbeek na de ontmoeting MVV-Haarlem en een 'vervelend gebaar' van Alphons Arts naar de hoofdtribune, heeft MVV beide spelers berispt en beboet. In een gesprek met beide spelers maakte de club duidelijk dat dit gedrag niet getolereerd kan worden. Arts en Verbeek erkenden hun schuld en zeiden gereageerd te hebben op de teleurstelling na die wedstrijd. Over de hoogte van de boete wilde MVV geen mededeling doen.

Vergoossen

Trainer Sef Vergoossen en voorzitter Bert Lieben hebben inmiddels een gesprek gevoerd over de toekomst van de club en de coach. In dat gesprek bleek dat beide partijen voor een langere periode aan een samenwerking denken. Vandaag ook dat in juni het contract tussen MVV en Vergoossen, dat nog een jaar van kracht is, wordt opgebroken. Over de duur van de nieuwe verbintenis zullen nog onderhandelingen gevoerd worden.

Van Ede nog vijf jaar FC Utrecht

UTRECHT - Jan Willem van Ede heeft zijn contract bij FC Utrecht met vijf jaar verlengd. De verbintenis van de 27-jarige doelman liep aan het einde van dit seizoen af. Van Ede heeft 213 competitiewedstrijden voor FC Utrecht in het betaalde voetbal gespeeld.

Boskamp blijft

BEVEREN - Johan Boskamp heeft zijn verbintenis als trainer van SK Beveren met drie jaar verlengd. Het contract is jaarlijks door de club opzegbaar. Boskamp zelf is gebonden voor drie jaar. De oud-international nam op 7 maart bij Beveren de leiding over van Eddy Roelant. Met zijn ploeg is hij verwikkeld in de strijd voor behoud in de hoogste afdeling.

KNVB straft

DEN HAAG - De tuchtcommissie van de KNVB heeft de volgende straffen opgelegd: vier wedstrijden: Gouda (RKC) plus geldboete van 150 gulden wegens natrappen; Van de Brink (FC Wageningen) plus geldboete van 100 gulden wegens natrappen; twee wedstrijden schorsing: Stafleu (Haarlem), Laamers (Vitesse); één wedstrijd: Spaans (Emmen), Blinker (Feyenoord), Sweres (NAC), Broeders (Roda JC), Groenendijk (Roda JC), Van Aerts (VVV), Purvis (FC Den Haag), Steinmann (FC Utrecht), Bouwens (Haarlem), Dikstaal (Haarlem).

Beroep afgewezen

ZÜRICH - Fiorentina zal de thuiswedstrijd van de finale van het toernooi om de UEFA-beker tegen Juventus op tenminste 300 kilometer van het eigen stadion moeten spelen. De UEFA handhaafde deze straf in de beroepszaak, die door de Italiaanse club was aangespannen. Fiorentina werd gestraft, wegens onregulieren tijdens de halve finale tegen Werder Bremen. De West-Duitse doelman Reck werd destijds door een uit het publiek goegooid voorwerp getroffen. De wedstrijd vond plaats in Perugia.

Limburgse profclubs sluiten seizoen af

Laatste ronde, laatste kansen

Van onze sportredactie

HEERLEN - Gaat Roda JC Europa in? Weet MVV het vege lijf te redden? Steekt Fortuna Sittard de naaste buur uit Kerkrade inderdaad de helpende hand toe? Drie vragen, die morgenmiddag om kwart over vier beantwoord zullen zijn. De drie Limburgse vertegenwoordigers in de eredivisie zijn direct (Roda en MVV) of indirect (Fortuna) betrokken bij de verdeling van de prijzen. De Sittardenaren schoten vorige week hun doel, Europees voetbal, voorbij. Roda en MVV hebben nog alle troeven in eigen hand om het seizoen plezierig af te sluiten.

Roda JC staat al vanaf het begin van de competitie op een plaats die recht geeft op Europees voetbal, maar uitgerend op de laatste speeldag moet de ploeg van trainer Jan Reker nog eenmaal tot het uiterste gaan om die positie te verdedigen. De opdracht morgen om 14.30 uur op Kaalheide is simpel: winst tegen FC Den Haag betekent, een extreme overwinning van Volendam bij Fortuna Sittard daargelaten, plaatsing voor Uefacup-voetbal.

Jan Reker is niet van plan om zondagmiddag de gang van zaken op de andere velden via de radio te gaan volgen. „We moeten gewoon voluit gaan en van FC Den Haag winnen. Gokken op puntverlies van anderen heeft geen zin. We moeten ze gewoon voorbijlopen door zelf te winnen”. Reker heeft, ondanks de slechte resultaten in de laatste thuiswedstrijden, goede hoop dat tegen FC Den Haag de goede draad weer wordt opgepakt. „Gelukkig is Den Haag een ploeg die aanvalt. Dat ligt ons wel. Met een dergelijke tegenstander hebben we minder moeite dan een stug verdedigende ploeg als Den Bosch of NEC”.

Om het publiek tegemoet te komen heeft de Kerkraadse club besloten de entreeprijzen voor de staantribune aan de oostzijde aan te passen. Volwassenen kunnen voor vier gulden binnen, terwijl kinderen gratis toegang hebben. „Ik hoop ook dat het publiek nog een keer massaal naar Kaalheide komt en als een man achter de ploeg gaat staan. Ik besef

dat wij het publiek de laatste tijd behoorlijk in de steek hebben gelaten. Ik hoop dat we dat morgen goed kunnen maken”.

Reker kan geen beroep doen op de de geschorste Alfons Groenendijk en Michel Broeders. Gerry Senden en Peter van der Waart nemen hun plaats in. Henk Fraser en John van Loen zullen morgen, zoals bekend, waarschijnlijk voor het laatste actief zijn voor Roda JC.

Fortuna

Fortuna Sittard kan, mocht Roda JC het tegen FC Den Haag niet op eigen kracht redden, de helpende hand toesteken. En dat is de ploeg van trainer Han Berger zeker van plan om te doen. „Buiten het feit dat er natuurlijk een premie is te verdienen, vind ik dat de Limburgse clubs elkaar gedurende het hele seizoen al genoeg dwarsliggen. Gezonde riva-

liteit mag niet omslaan in rancune. Wij zijn nu in een situatie dat we een andere Limburgse club kunnen steunen en dan moeten we dat doen. Fortuna heeft er immers helemaal geen belang bij om Volendam te helpen. Sterker nog: Volendam heeft ons met het verschuiven van hun wedstrijd tegen FC Utrecht in de maling genomen en ook de gebeurtenissen rond de affaire Liesdek (de verdediger werd naar aanleiding van een incident in de uitwedstrijd in Volendam voor zes duels geschorst, red.) zijn we nog niet vergeten. Roda kan op ons rekenen”.

MVV

MVV-trainer Sef Vergoossen heeft er net als zijn collega Jan Reker geen behoefte aan om zondagmiddag via de radio de gebeurtenissen op de andere velden te volgen. De Maastrichtenaren hebben aan een punt in de uitwedstrijd bij FC Groningen, ongeacht de resultaten van de andere duels, voldoende om de dans rond de degradatie te ontspringen. „Ik heb de spelers de hele week van de gedachte proberen af te helpen om naar anderen te kijken. Natuurlijk zijn we alleen in te halen als NEC van Ajax wint, maar daar moeten we ons niet op richten. We moeten gewoon zelf dat ontbrekende puntje nog pakken”.

Om optimaal aan de start te verschijnen in het Groningse Oosterpark, vertrekt de Maastrichtse ploeg vandaag al richting noorden. „Zeker bij de huidige weersomstandigheden lijkt het me beter om voorafgaand aan de wedstrijd niet al te lang in de bus te zitten”, aldus Vergoossen, die erkent dat hij niet nad gedacht dat MVV tot de laatste wedstrijd een degradatiekandidaat zou zijn. „Ik heb wel vooraf voorspeld dat we tegen het einde van de competitie in de problemen zouden komen. Dat is inherent aan het werken met bijna alleen maar semi-profs. Dat we het nog zo lang zouden krijgen, had ik echter niet gedacht”.

(ADVERTENTIE)

INTERLAND
bouw.elementen bv.

RAMEN . KUNSTSTOF
DEUREN . HARDHOUT
VERANDA'S . ALUMINIUM

rolluiken - isolatiebeglazing - renovatie
binnendeuren - huiskelelbouw
Hommertweg 35 Hoensbroek
Gem. Heerlen tel. 045-213928

Roda JC-spelers vastgelegd

● Roda JC en een viertal spelers hebben gisteren hun eerder gemaakte mondelinge overeenkomst schriftelijk bevestigd. Alfons Groenendijk (twee jaar), Eugene Hanssen (drie jaar), Jos Smits (twee jaar) en Gerry Senden (twee jaar plus optie) zullen ook de

komende jaren de kleuren van de Kerkraadse club verdedigen. Op de foto van DRIES LINSEN 'bouwen' Alfons Groenendijk, Eugene Hanssen, Gerry Senden en Jos Smits (v.l.n.r.) met Roda JC aan een nieuwe toekomst.

Transfer René Eykelkamp bijna rond

Koersverandering KV Mechelen

MECHELEN - De Nederlandse inbreng bij KV Mechelen wordt teruggebracht van vier spelers naar een. Het huidige kwartet vertrekt en wordt vervangen door een nieuweling. René Eykelkamp is vrijwel rond met de Belgische club. Er moeten nog enkele details ingevuld worden. Manager Courant ver-

wacht, dat beide partijen volgende week het driejarig contract zullen ondertekenen. De transfersom van tussen de een en anderhalf miljoen gulden vormt voor KV Mechelen geen beletsel.

De aanvallers van FC Groningen zal geen landgenoten aantreffen bij de

club. Het viertal Rutjes, Hofkens, Koeman en Bosman heeft toestemming uit te kijken naar andere clubs. Rutjes heeft een driejarig contract ondertekend bij Anderlecht. De voorstopper wordt voetbal-Belg en dus niet meer beschouwd als buitenlander. Koeman is rond met PSV. Bosman staat in de belangstelling van Bordeaux en Liverpool. De transfervrije Hofkens wil zijn carrière in België of Frankrijk voortzetten.

Naast de vier Nederlanders hebben ook andere prominente spelers te kennen gegeven op zoek te gaan naar andere clubs. De drie internationals Emmers, Clijsters en Preud'homme zijn in onderhandeling met Zuid Europese clubs.

● Lisanne Lejeune viert feest nadat zij de stand op 3-0 heeft gebracht.

WK hockey dames in Sydney Nederland wint ook van Spanje

SYDNEY - Het Nederlandse dameshockeyteam heeft ter verdediging van de wereldtitel in Sydney ook zijn tweede groepswedstrijd met 3-0 gewonnen. Dat gebeurde opnieuw probleemloos, al werd doelvrouw Jacqueline Toxopeus na 120 minuten werkeloos 'wereldhockey' tot haar eerste redding gedwongen. Oranje spaarde, zeker in de tweede helft, Spanje en vooral ook zichzelf.

Rust

De voordelige stand en de pauze zorgden voor te veel rust bij de meesten. De ploeg oogde moe of lui. Gunstige uitzonderingen waren Van der Ben, die ook als middenvelder in de plaats van Ingrid Appels als beschikbare energie bleef investeren, en Lejeune. De laatste, vrije verdedigster, viel op door haar pionierslust in de voorhoede. Ze bekronde het in de slotfase met een fraaie treffer, nadat Wouters een strafbal via de paal naast had gemikt.

„Je zag een aantal denken: 'Morgen is er weer een dag'. Vooral in de tweede helft hebben we naar mijn mening misschien onbewust te zinnig gespeeld”, zei bondscoach Roelant Oltmans, ontvreden over het gebodene maar onbezorgd door de winst. Hij haalde Benninga en Appels behalve wegens hun spel naar de kant omdat hij het tweetal zaterdag topfit aan de start wil hebben voor het duel met de robuuste Nieuwzeelandse hockeysters, die na de even gelukkige als verrassende zege op Zuid-Korea het gevoel hebben de hele wereld aan te kunnen.

identiek op aangeven van respectievelijk Miekette Wouters en Ingrid Wolff.

Rust

De voordelige stand en de pauze zorgden voor te veel rust bij de meesten. De ploeg oogde moe of lui. Gunstige uitzonderingen waren Van der Ben, die ook als middenvelder in de plaats van Ingrid Appels als beschikbare energie bleef investeren, en Lejeune. De laatste, vrije verdedigster, viel op door haar pionierslust in de voorhoede. Ze bekronde het in de slotfase met een fraaie treffer, nadat Wouters een strafbal via de paal naast had gemikt.

„Je zag een aantal denken: 'Morgen is er weer een dag'. Vooral in de tweede helft hebben we naar mijn mening misschien onbewust te zinnig gespeeld”, zei bondscoach Roelant Oltmans, ontvreden over het gebodene maar onbezorgd door de winst. Hij haalde Benninga en Appels behalve wegens hun spel naar de kant omdat hij het tweetal zaterdag topfit aan de start wil hebben voor het duel met de robuuste Nieuwzeelandse hockeysters, die na de even gelukkige als verrassende zege op Zuid-Korea het gevoel hebben de hele wereld aan te kunnen.

(ADVERTENTIE)

★ 5 mei actie ★

W.K.-voetbal T-SHIRT nu 19,95
Div. T-shirts met print van 49,95 voor 34,50

Nieuw in onze collectie! KAPPA WIELER- EN ATB-KLEDING

Wiel- en ATB-schoenen
Uvex regenkleding
Alle wiel- en ATB-helmen 15% korting

WM
SPORT

Markt 40
Geleen

Kappa

Kijk op uw gemak; Gouden Gids op Kabel-TV Geleen kanaal 45 en toets pagina 453.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Morgen, 14.30 uur:

NEC-Ajax
Haarlem-PSV
Feyenoord-RKC
Groningen-MVV
BVV Den Bosch-Twente
Roda JC-Den Haag
Utrecht-Vitesse
Fortuna Sittard-Volendam
Willem II-Sparta

Ajax	33	19	10	4	48	66-22
PSV	33	19	8	6	46	92-36
FC Twente	33	16	10	7	42	46-39
Vitesse	33	14	11	8	39	47-30
Roda JC	33	13	13	7	39	50-38
Volendam	33	15	9	9	39	42-34
RKC	33	13	11	9	37	45-42
Fortuna S	33	11	14	8	36	38-34
Groningen	33	9	15	9	33	45-44
Den Haag	33	12	7	13	33	57-60
Sparta	33	12	6	15	30	50-60
Feyenoord	33	8	13	12	29	46-45
FC Utrecht	33	8	11	14	27	26-43
MVV	33	7	13	13	27	36-56
Willem II	33	7	12	14	26	41-48
NEC	33	5	15	13	25	31-54
Den Bosch	33	5	13	15	23	26-49
Haarlem	33	4	7	22	15	22-72

eerste divisie

Vandaag, 19.30 uur:

Emmen-RBC
VVV-De Graafschap
NAC-PEC Zwolle
Heracles-Veendam
Go Ahead Eagles-DS '79
Helmond Sport-Excelsior
Eindhoven-Telstar
Heerenveen-Wageningen
Morgen, 14.30 uur:
AZ-Cambuur

SVV	36	26	6	4	58	67-21
NAC	35	15	11	9	41	54-39
Heracles	35	16	8	11	40	40-41
De Graafschap	35	13	12	10	38	51-43
Veendam	35	14	10	11	38	45-46
VVV	35	11	15	9	37	49-43
Eindhoven	35	13	11	11	37	58-56
Emmen	35	12	12	11	36	52-47
Go Ahead Eagles	35	14	7	14	35	49-48
Wageningen	35	11	13	11	35	44-44
AZ	35	12	9	14	33	48-45
Helmond Sport	35	12	9	14	33	49-53
PEC Zwolle	35	9	14	12	32	34-35
Cambuur	35	10	12	13	32	43-49
RBC	35	10	12	13	32	39-45
Excelsior	35	9	13	13	31	45-53
Heerenveen	35	11	8	16	30	44-53
Telstar	35	8	10	17	26	46-66
DS '79	35	6	10	19	22	39-69

buitenland

BELGIE

Vandaag, 20.00 uur:
Waregem-RC Mechelen
FC Luik-Lokeren
Beeveren-Anderlecht
Lierse-Cerle Brugge
Club Brugge-St-Truiden
Germinal E.-Beerschot
Gent-Standard
KV Mechelen-Kortrijk
Antwerp-Charleroi

DUITSLAND
Vandaag, 15.30 uur:
FC Köln-HSV
St.Pauli-Leverkusen
Bremen-Bayern
Dortmund-Kaiserslautern
Nürnberg-Anderlecht
Mönchengladbach-Stuttgart
Homburg-Borussia
Karlsruhe-Frankfurt
Waldhof-Düsseldorf

Tweede Bundesliga
Vandaag, 15.30 uur:
Münster-Alemannia

groningen-mvv

Morgen, 14.30 uur

Scheidsrechter: Schuurmans

FC Groningen (opstelling): Lodewijks, Veenendaal, Boogweeg, Wilson, Holband, Van Dijk, Weening, Roosien, Meijer, Ten Caat, Eijkelkamp.
MVV (selectie): De Haan, Van de Boog-aard, Arts, Van Berge Henegouwen, Francois, Lanckohr, Linders, Coen Quaden, Thal, Smeets, Uitman, Verbeek, Vincent, Armand Benneker, Driessen (?), Mark Quaden.

roda jc-den haag

Morgen, 14.30 uur

Scheidsrechter: Van Vliet

Roda JC (opstelling): Bolesla, Fraser, Verhagen, Hanssen, Trost, Senden, Van der Luer, Diliberto, Hofman, Van Loen, Van der Waart. Reservebank: Smits, Blättler, Haan, Boere, Van der Linden, FC Den Haag (opstelling): De Jongh, Gentile, Tsjin-Asjoe, Adam, Van Oosten, Purvis, Lems, Schellevis, Van der Laan, Otto, Danen.

fortuna-volendam

Morgen, 14.30 uur

Scheidsrechter: Reygwarth

Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van Zwam, Mordang, Boessen, Liedek, Barmantloo, Reijnders, Brusselers, Maessen, Sneekes, De Vries, Van Helmond, Farrington, Clayton, Vergoossen, Usta.
Volendam (opstelling): Schilder, Van Loon, Binken, Samuel, Steltenpool, Pastoor, Steur, Bakker, Vermees, Kooistra, Berghuis.

vvv-graafschap

Vandaag, 19.30 uur

Scheidsrechter: Ebertsen

VVV (opstelling): Roox, Nijssen, Rutten, Polman, Verberne, Driessen, Peters, Wolter, Korsten, Van Mierlo, Stewart.
De Graafschap (opstelling): Olyslager, Leukaverik, Slagboom, Smit, Tular, Van Brenk, Van der Kleij.

"KINDEREN" KRIJGEN ER
DE LEUKSTE
MOEDERDAG-IDEEËN

Fruman

LEDERWAREN
GELEENSTRAAT 16 HEERLEN

Julian Gorospe is leiderstrui in Ronde van Spanje kwijt

Nijdam lost Van Poppel af

ARMENTIÈRES - Jelle Nijdam heeft in de Vierdaagse van Duinkerken een voorbeeld genomen aan Jean-Paul van Poppel. Diens ritzege in de vierde etappe inspireerde Nijdam vrijdag tot een geslaagde machtsgreep. De renner uit de ploeg van Jan Raas versloeg na 170 kilometer vier mede-vluchters in een lange eindsprint. Het betekende de derde seizoenszege voor Nijdam, die eerder in de Ronde van Murcia en in het Belgische Hannuit succesvol was.

Bijna vierhonderd renners morgen naar Merkelbeek

Promotiestrijd in Omloop Onderbanken

Van onze sportredactie

MERKELBEEK - Met start en finish in de dorpskern van Merkelbeek vindt morgen, zondag 6 mei, de eerste Wielromloop van Onderbanken plaats. Het is een wedstrijd in het kader van de promotiecompetitie, waarvan het niveau een flink stuk boven het wekelijkse criteriumwerk uitsteekt. Allereerst is de afstand van de diverse wedstrijden groter dan normaal. Voorts is het parcours (met een lengte van zestien kilometer) uiterst selectief. Aan de start komen bijna vierhonderd renners, onderverdeeld in de categorieën liefhebbers (start 11.00 uur, 99 km), junioren (13.30 uur, 96 km) en amateurs (16.00 uur, 144 km). Entree gratis.

Namens de organisatoren van het evenement zegt Paul Timmermans: "Het parcours is volledig uitgestippeld in de gemeente Onderbanken, met doorkomsten in Merkelbeek, Ringelrade, Jabeek en Schinveld. De wegen zijn in het algemeen smal en voorts krijgen de renners diverse hellingen voor de wielen."

Paul Timmermans en zijn medeorganisatoren, waarbij wielclub De Ster, die door eerstgenoemde wordt

gesponsord, waren aanvankelijk van plan alleen liefhebbers en junioren aan de start te laten komen. In de promotiecompetitie voor amateurs, waarvoor ongeveer twintig zogenaamde B-klasseurs tellend, vielen echter een paar wedstrijden weg. Paul Timmermans: "KNWU-official Harry van Gestel vroeg ons toen of wij wellicht een van de open plaatsen wilden innemen. Wij hebben meteen ja gezegd, ofschoon het vanzelfsprekend een hoop extra werk inhield."

De promotiecompetitie is een door de KNWU in het leven geroepen regelmatigheidsklassement waarin de deelnemende teams, die nog niet zoals de nationale selectie, de amateur-merkenploegen en een aantal op gelijk niveau opererende clubs aan de A-klasseurs (o.a. Ronde van Limburg, Hel van het Mergheland, etcetera) kunnen deelnemen, alsnog kunnen doorstoten naar de topklasse. In Merkelbeek zijn ruim twintig ploegen met ieder zes man in de verschillende categorieën present. Limburgse selecties, o.a. TWC Heer, Wielclub Noord-Limburg, De Ster, etcetera, zijn vertegenwoordigd.

De vijfde etappe van St. Quentin naar Armentières, met in totaal twaalf kilometer aan kasseien, was een kwelling voor klassementsaanvoerder Stephen Roche. De voormalige wereldkampioen kwam na zestig kilometer ten val op het eerste stuk straatstenen. Met verwondingen aan zijn elleboog en heup stapte de Ier terug op de fiets.

Met de hulp van zijn ploeggenoten hervond Roche de aansluiting met het peloton. In de grote groep eindigde hij met een achterstand van 35 seconden op Nijdam. Zijn leidende positie, met zestien seconden voorsprong op de Fransman Lemarchand, kwam niet in gevaar. Meteen na aankomst liet Roche zijn verwondingen in een ziekenhuis onderzoeken. De voormalige Tourwinnaar vreesde de koers te moeten beëindigen.

Vuelta

SAN ISIDRO - Julian Gorospe is naar verwachting zijn leiderstrui in de Ronde van Spanje kwijt geraakt.

De Spanjaard, die zich vier etappes aan de kop van het klassement handhaafde, kwam in de zware bergrit ruim vier minuten na winnaar Carlos Hernandez over de finish. Marco Giovannetti, die op ruim één minuut als twaalfde eindigde, is de verrassende nieuwe lijststaanvoerder. Het was voor de Italiaan de eerste keer dat hij in een grote ronde het leiderstricot over de schouders kon laten glijden.

"Ik denk niet dat ik de leiderstrui tot in Madrid zal dragen", bleef Giovannetti nuchter. "Er komen nog enkele bergetappes en een tijdrit. Deze overwinning kan niemand mij echter meer afnemen. Ik reed de laatste kilometers optimaal."

De elfde etappe kende vier bergbeklimmingen, waarvan twee van de tweede, één van de eerste en één van de buitengewone categorie. Luc Suikerbuijk was de enige Nederlander die zich in deze rit onderscheidde. De Nederlander, kampend met buikloop, was in de eerste honderd kilometer bij verschillende ontsnapingspogingen betrokken.

Nadien moest Suikerbuijk uit de voorste groep lossen. Met een achterstand van ruim tien minuten op winnaar Hernandez kwam hij toch als eerste Nederlander op de 66ste positie over de finish.

Tour de Trump

WILMINGTON - De PDM-ploeg van Jan Gisbers is op twee fronten actief. Was afgelopen donderdag Uwe Raab de snelste sprinter in de Ronde van Spanje, aan de andere kant van de Oceaan won Raul Alcalá de de proloog van de tiendaagse Tour de Trump.

Deze etappe-koers door de Verenigde Staten begon met een individuele tijdrit over 4,8 km door de natgerende straten van Wilmington in de staat Delaware. Alcalá, als 109e gestart in een veld van 133, reed het gehele heuvelachtige parcours in de regen. Desondanks finishte hij zeven seconden sneller dan de concurrentie. Alcalá eindigde vorig jaar als achtste in de Ronde van Frankrijk en was de eerste Mexicaan, die in de Tour een etappe won. Tour-de-France winnaar Greg Lemond finishte als 74ste op 20 seconden.

PAARDESPOORT

Badminton. Internationale militaire stand na dressuur: 1. Straker Forsaway Surprise 45,2 strafpunten, 2. Eddy Stibbe Autumn Fantasy 47,8, 3. McIrvine Middle Road 48,2, 4. Bowley Fair Share 48,5, 5. Herbert Shaka 50,0, 6. Mandy Sibbe Autumn Bronze 51,0, 28. Eddy Sibbe Kilmachomas 57,2, 44. Clarissa Bleekman 62,6.

VOLLEYBAL

Madrid. Wereldtitelstrijd voor Blanden, vrouwen, eerste dag: Groep A: Puerto de Santa Maria: Algerije - Spanje 0-3 (3-15, 0-15, 10-15), Joegoslavië - Bondsrepubliek 0-3 (2-15, 1-15, 12-15). Groep B: Jerez: Australië - Mauritius 3-0 (15-4, 15-10, 15-5), Nederland - Verenigde Staten 2-3 (15-6, 14-16, 13-15, 17-15, 11-15).

TENNIS

Hamburg. Vrouwen, 700.000 gulden. Kwartfinales: Sanchez - Jagerman 6-3 6-0, Graf - Sukova 6-1 6-2, Wiesner - Langrová 6-3 6-1, Navratilova - Meskij 6-3 6-4. München. Mannen, 500.000 gulden. Kwartfinales: Svensson - Courier 6-3 6-3 6-4, Muster - Strebla 4-3 opgave Strebla, Korda - Wöhrmann 6-3 7-5, Novacek - Bergström 6-1 6-1.

Madrid. Mannen, 550.000 gulden. Kwartfinales: Javier Sanchez - Baguena 6-3 6-1, Gomez - Koevman 7-5 3-6 6-3, Jaité - Mancini 3-6 6-3 6-2, Rosset - Gorris 6-2 6-2 7-5.

Singapore. Mannen, 450.000 gulden. Kwartfinales: Siemerink - Eversden 6-2 6-1, Graf - Sukova 6-1 6-2, Fromberg - Masur 6-4 7-6, Goldie - Patrick McEnroe 3-6 6-1 7-6.

Lausanne. Invitatietoernooi, halve finales: Ivanisevic - Becker 7-6 6-3, Hlasek - Agener 6-4 6-4.

SCHAKEN

München. Internationaal toernooi, zesde ronde: 1. Van der Sterren - Ribli 1/2-1/2, Bönsch - Goossens 1/2-1/2, Hübner - Brunner 1/2-1/2, Nikolic - Hiki 1/0-1/0, Bischer - Beljaski 1/2-1/2, Kindermann - Schoep 1/2-1/2, Stand: 1. Beljaski 4 punten, 2. Bönsch, Goelko, Kindermann, Nikolic, Joesoep 3,5, 7. Ribli, Van der Sterren 3, 9. Brunner 2,5, 10. Bischer, Hiki, Hübner 2.

● Jelle Nijdam zorgt voor de tweede Nederlandse zege in successie in de Vierdaagse van Duinkerken.

Olaf Ludwig, sprinter uit de ploeg van Peter Post, heeft in de Verenigde Staten het eerste deel van de eerste etappe van de Tour de Trump gewonnen. De eerste-jaars professional was bij een massale aan-

komst de snelste in het traject van Wilmington naar Baltimore, over 154 kilometer. De Mexicaan Alcalá, van de Nederlandse formatie van Jan Gisbers, houdt de leiding in het klassement.

Zeven Limburgse teams in MAWA Rallysprint

NIJMEGEN - De MAWA Rallysprint zondag in Nijmegen trekt niet minder dan 125 deelnemers waardoor de inschrijving helemaal vol is. Met startnummer 1 vertrekt Theo Knoop met de 'oude' Peugeot 309 GTI, startnummer 2 is voor de BMW M3 van Johan van Heek. Regerend rallyprintkampioen Gerrit Kobus brengt zijn Porsche 911 aan de start.

Tevens staan er zeven geheel of gedeeltelijk Limburgse teams aan de start. Rallycrosser Jo Hellenbrand heeft een ander strijdtoel gevonden en komt met een Toyota Corolla Twin Cam aan de start. Willy Vaesens en Jos Pennartz starten met

hun Opel Manta. De équipe Jenniskens-Bens uit Noord-Limburg is met de Peugeot 205 Rallye ook van de partij. Maastrichtenaar Wim Lardenoye leest de pace-dites voor in de Toyota Celica van Maarten van der Linden. De Lada van het team Meijers-Muijsenberg uit Elsloo staat ook aan de start in Nijmegen, evenals de Opel kadett GTE van Jo Arnds. De gebroeders Poulsen uit Urmond rijden met de Renault 5 GT Turbo.

Totaal wordt er 35 kilometer klassementsproef gereden. Start vanaf zondagmorgen 11.15 uur op industrieterrein West-Kanaalsdijk in Nijmegen.

Leo Visser terug in kernploeg

GELEEN - Leo Visser is net als Yvonne van Gennip weer opgenomen in de schaatskernploeg voor volgend jaar. Op 25 mei is de eerste centrale training. Het staat vast dat Van Gennip dan van de partij zal zijn. De deelname van Leo Visser aan die training is dubieus. Leo Visser hoopt over een maand zijn opleiding tot verkeersvlieger te voltooien.

De ex-Europees en wereldkampioen schaatsen had eergisteren een praktijkexamen. De afsluitende twee examens voor het zo fel begeerde brevet zijn begin juni. Als de opleiding definitief is afgerond, volgt de sollicitatieprocedure bij de diverse vliegtuigmaatschappijen. Mocht KLM de schaatser onder contract nemen, dan blijft Visser in Geleen wonen. De type-opleidingen van KLM zijn immers in Beek.

Hoe de sportieve toekomst van Visser er uitziet blijft nog even ongewis. "Aan de ene kant wil hij graag vliegen om zo de studietoelasten te betalen. Aan de andere kant zou hij ook graag van de partij willen zijn tijdens de Olympische Spelen in Albertville", vertelde vriendin Jolanda Grimbergen. Veel zal afhangen van onder andere de medewerking van de werkgever. Over ruim een maand hoort Leo Visser meer duidelijkheid te hebben over zijn vlieg- en schaats toekomst.

Schaatser Yvonne van Gennip (26) zal binnenkort van de KNSB een

Tiriac houdt Becker uit BRD

MUNCHEN - Ion Tiriac, de manager van de Westduitse tennisvedette Boris Becker, heeft zich weer eens onmogelijk gemaakt in de Bondsrepubliek. Als het aan de Roemeense geldwolf ligt, zal zijn pupiel niet meer voor zijn landgenoten optreden. In een interview met het blad Quick zegt Tiriac, dat hij Becker heeft aangeraden niet meer in 'die Heimat' te spelen.

"Hoeveel kan een mens verdienen", vraagt Tiriac zich in het gesprek af met de verwijzing naar alle kritiek op Becker, nadat deze had verklaard niet meer in de Davis Cupduels uit te zullen komen. Op de vraag of de met Becker bevriende hoogspringer Carlo Thränhardt een verkeerde invloed op de nummer drie van de wereld heeft, antwoordt Tiriac: "Als Boris met zijn 22 jaar nog niet heeft geleerd wat goed en slecht is, dan zal hij dat nooit meer leren."

Blessure Hans Spaan valt mee

JEREZ DE LA FRONTERA - Hans Spaan zal zondagmiddag toch van start gaan bij de Grote Prijs van Spanje. Zijn blessure, opgelopen tijdens de training, blijkt mee te vallen. Aanvankelijk werd gevreesd dat de Nederlandse motorcoureur, die tijdens de training ten val was gekomen, een dubbele schouderbreek had. Nader onderzoek van de Italiaanse circuitarts Claudio Costa leerde echter dat de 31-jarige Castriummer slechts enkele haarscheurtjes in zijn rechterhand en -voet had.

Met een ondersteunende bandage en tape kan de leider in de stand om de wereldtitel in de kwartierklasse deelnemen aan de tweede trainingdag en zondag aan de race. "Er is me geadviseerd om mijn voet en hand in warme en ijskoude wisselbaden te dompelen, zodat er geen zwellingen optreden. Verder hoop ik dat ik niet echt stijf wordt, want ik wil nog trainen voor ik zondag start", aldus Spaan, die op krukken in de pits terugkeerde. De Nederlander reed totnogtoe de tweede trainingstijd.

sport kort

● **SCHAESBERG** - Na vierhonderd wedstrijden in het eerste elftal van Kolonia zet Jef Fox morgen een punt achter zijn carrière als amateurvoetballer. Hij speelde op alle plaatsen in de Schaesbergse ploeg en ondanks zijn zevenendertig jaar is hij nog altijd een vaste steunpilaar. De thuiswedstrijd tegen Groene Ster is het laatste duel van de competitie en daarom voor Jef Fox geknipt als afscheidswedstrijd.

● **HEERLEN** - Zondag organiseert de landelijke rijvereniging Ravensbosch bij de gelijknamige manege in Aarschot haar jaarlijkse oost-west-hippique voor paarden. Vanaf tien uur wordt gestart met de individuele dressuur in alle klassen. Op hetzelfde moment wordt op het springterrein gestart met de Beginnersklasse. Hoogtepunt van deze wedstrijd is ongetwijfeld het springen klasse Zwaar dat om 16.15 uur op het programma staat.

● **GENT** - Eric Viscaal speelt het komende seizoen voor het Belgische AA Gent. De Nederlandse spits kwam deze competitie uit voor Lierse SK. In de eredivisie voetbalde hij eerder voor PSV.

Tophandbalster naar Foreholte

VOORHOUT - Foreholte is roem met de Roemeense handbals Nicoleta Borceanu. De Voorhoutse ereidivist heeft voor de 22-jarige speelster een bevestigend advies gegeven. Als het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een zogeheten tewerkstellingsvergunning afgeeft, kan de Nederlandse handbalster in Nederland blijven en aan de slag bij de vrouwenploeg van de bondscoach Jan Keeskemeter. Borceanu ontvluchtte ruim een half jaar geleden de Roemeense nationale ploeg tijdens een toernooi in Schiedam.

Oikos mist nacompetitie

ROERMOND - Ook volgend seizoen moet Limburg het stelsel zonder een ereidivistploeg in de volleybal. De dameshoofdman van Letro Oikos uit Roermond er niet in geslaagd zich te plaatsen voor de promotiewedstrijden. De beslissingwedstrijd tegen Activia werd donderdagavond in Westerhoven verloren met 3-1 (15-10, 6-15, 11-15 en 15). In de competitie had Letro Oikos tweemaal in een uur tijd met 3-0 van Activia gewonnen. De twee ploegen eindigden gelijk op een tweede plaats in de Divisie B. Activia gaat nu naar Bosta/The Smash en Tenege Voorburg knokken om een plaats in de eredivisie.

Nieuwe klasse in zeilrace

FORT LAUDERDALE - Aan volgende Whitbread-zeilrace rond de wereld zal een geheel nieuwe klasse schepen meedoen. Deelnemers aan de huidige race hebben daar sterk op aangedrongen in Fort Lauderdale in Florida, waar vandaag de start plaatsvindt van de zesde en laatste etappe. De nieuwe klasse moet in de plaats komen van de huidige non-maxi-divisie, waarin Nederlandse jacht Yacht & Land van Dirk Nauta deelneemt. Schepen van het nieuwe ontwerp moeten sneller, veiliger en goedkoper worden dan de huidige jachten. Het creëren van de nieuwe klasse is niet alleen bedoeld om de wedstrijd veiliger te maken. In de nieuwe opzet zal vooral sprake zijn van een eerlijke concurrentie en een betere competitie in een vloot met meerdere boten, waardoor de strijd voor deelnemers interessanter wordt.

Chovanec en Griga naar Italië

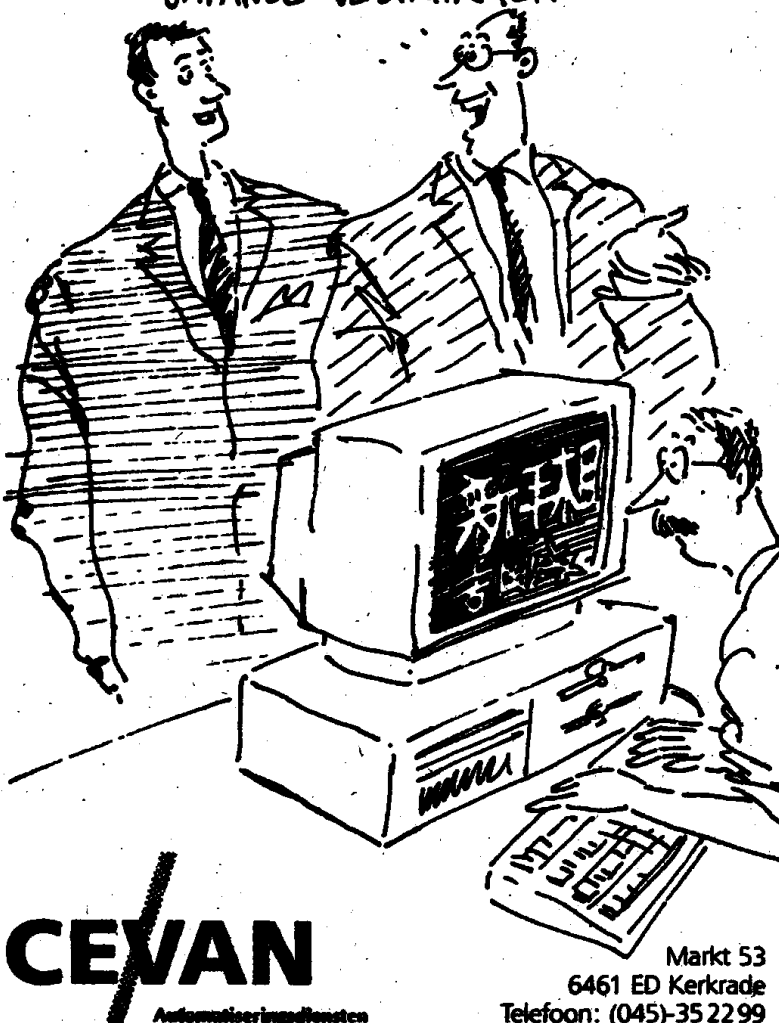
PRAAG - Jozef Chovanec van PSV en Stanislav Griga van Feyenoord zijn door de Tsjechoslowaakse bondscoach Jozef Venglos geselecteerd voor de toernooi om het wereldkampioenschap voetbal in Italië.

De selectie: doel: Stejskal (Zbrojovka Brno), Mikosko (West Ham United), Lukic (Plastika Nitra), verdediging: J. Lik (Sparta Praag), Bilek (Sparta Praag), Fieber (Inter Bratislava), Kadlec (Vice), Kinner (Slovan Bratislava), Koc (St. Pauli), Strava (Borussia M'chengladbach), middenveld: H. (Sparta Praag), Hyvry (Banik Ostrava), Chovanec (PSV), Kubik (Florencia Moravia (Plastika Nitra), Nemecek (Sparta Praag), Nemecek (Sparta Praag), Weiss (Inter Bratislava), aanv. Gr. (Feyenoord), Koflicek (St. Pauli), L. hovy (Sporting Gijon), Sukhrav (Sparta Praag).

(ADVERTENTIE)

CEVAN-net werk in netwerken

EN MET DIT NIEUWE NETWERK KUNNEN WE DIRECT GEGEVENS OPVRAGEN VAN ONZE JAPANESE VESTIGINGEN...

Markt 53
6461 ED Kerkrade
Telefoon: (045)-352299

sport in cijfers

HOCKEY

Wilmington. Tijdrit over 4,8 km: proloog van de Tour de Trump, eerste wedstrijd in de Verenigde Staten met een prijsgeld van 600.000 gulden: 1. Alcalá 2:04, 2. Speaks 6:9, 3. Bauer 6:11, 4. Yates 6:7,5, 5. Poisson 6:3, 6. Walker 6:52, 7. Harvindsen 9:8, 8. Biskop 9:10, 9. Sweet 10:3, 10. Verhoeven 10:2, 74. Lemond 20:4.

Armentières. Vierdaagse van Duinkerken, vijfde etappe: 1. Nijdam 170 km in 3:50,37, 2. Pedersen 0:03, 3. Schurer 0:05, 4. Rierbeek 0:06, 5. Corniliet 0:11, 10. Van Poppel. Klassement: 1. Roche 17:13,18, 2. Lemarchand 0:16, 3. Marie 2:08, 4. Schurer 2:19, 5. Lavatine 2:24.

TENNIS

Hamburg. Vrouwen, 700.000 gulden. Kwartfinales: Sanchez - Jagerman 6-3 6-4, Graf - Sukova 6-1 6-2.

WIELRENNEN

Wilmington. Tijdrit over 4,8 km: proloog van de Tour de Trump, eerste wedstrijd in de Verenigde Staten met een prijsgeld van 600.000 gulden: 1. Alcalá 2:04, 2. Speaks 6:9, 3. Bauer 6:11, 4. Yates 6:7,5, 5. Poisson 6:3, 6. Walker 6:52, 7. Harvindsen 9:8, 8. Biskop 9:10, 9. Sweet 10:3, 10. Verhoeven 10:2, 74. Lemond 20:4.

San Isidro. Ronde van Spanje. Elfde etappe Leon - San Isidro: 1. Hernandez 2:03 km in 6:42,04, 2. Mijé 6:42, 3. Rominger 6:44, 4. Indurain 6:45, 5. Puente 6:50, 6. Gaston, 7. Pino, 8. Parra, 9. Delgado, 10. Cardenas, 66. Suikerbuijk 10:48, 96. Vos 22:25, 128. Jakobs, 142. Hoondert 25:00, 151. Van den Akker 26:09, 161. Wijmans 27:05, 165. Nijboer 27:25, 166. Arntz 2:1, 171. Rikers 31:58. Algemeen klassement: 1. Giovannetti 50:25:38, 2. Cadena 0:41, 3. Puente 2:11, 4. Gorospe 2:40, 5. Gaston 2:52, 6. Ivanov 2:55, 7. Indurain 3:04, 8. Delgado 3:08, 9. Parra 3:22, 10. Ruiz-Cabestany 3:26, 89. Suikerbuijk 47:38, 126. Van den Akker 1:06:29, 141. Arntz 1:14:47, 143. Jacobs 1:15:32, 153. Rikers 1:20:52, 155. Vos 1:22:16, 156. Wijmans 1:23:58, 157. Hoondert 1:24:00, 158. Nijboer 1:24:10. Lesignan. Tour van de Aude, vrouwen: eerste etappe: 1. Marsal 89 km in 2:26:39, 2. Knol, 3. Kelly, 4. Slos, 5. Hines allen zelfde tijd. Algemeen klassement: 1. Roemer 3:29:42, 2. F. Paulitz 3: Rior 0:01, 4. Way, 5. Schönmberg, 7. Knol 0:02, 10. Van Moorsel 0:03.

BILJARTEN

Hetrop. Europese titelstrijd libre. Finales: Gretchen - Blondeel 2-1 (100-7 2-100 12-15). Derde plaats: Tilleman - Klijn 2-1. Eindstand: 1. Gretchen, 2. Blondeel, 3. Tilleman, 4. Klijn.

SQUASH

Zürich. Europese titelstrijd landenploegen. Tweede dag. Mannen, groep A: Engeland - Nederland 5-0. Beeson - Friesling 9-2 9-5 9-0, Marshall - Scheffer 9-5 9-9 9-0, Carter - Van der Pluijm 5-9 9-5 9-1 9-5, Walker - Verborgt 9-0 8-10 9-3 9-0. Parkie - Van Bolderik 9-3 9-0 9-0. Bondsrepubliek - Oostenrijk 5-0. Zviederen - Spanje 5-0. Finland - Zwitserland 5-0. Vrouwen, groep A: Nederland - Zwitserland 3-0. Beumer - Hartmann 9-3 9-7 9-2, Van Hoom - Donatsch 9-6 10-9 9-9 9-2, Houtama - Strömlin 9-6 9-0 9-0. Engeland - Finland 3-0. Zweden - Noorwegen 2-1. Ierland - Bondsrepubliek 2-1.

Een te zacht of te hard bed kan rugklachten veroorzaken

Mogen wij eens met u over een oplossing praten?

JAREN VAN ERVARING

hebben ons geleerd dat rugklachten vaak het gevolg zijn van een verkeerd bed, omdat een standaardmatras niet voor ieder lichaam geschikt is. Als het goede steun geeft aan iemand die zwaar gebouwd is, dan is het bijna zeker ongeschikt voor een minder zwaar persoon. En omgekeerd. Tenminste één van de partners ligt in dat geval pijn en ongemak.

WAT IS ONZE OPLOSSING?

Een bed van OBAS. Een op uw eigen afmeting éénpersoonsbed of een tweepersoonsbed met 2 totaal verschillende typen matrassen die precies voor iedere individuele partner geschikt zijn. Doordat zij als het ware het lichaam behoudzaam in de juiste positie brengen, zodat de ruggegraat ontspannen en soepel is. Daarbij wordt de druk weggenomen van beenderen, spieren, zenuwuiteinden en gewrichten.

Wat is OBAS?

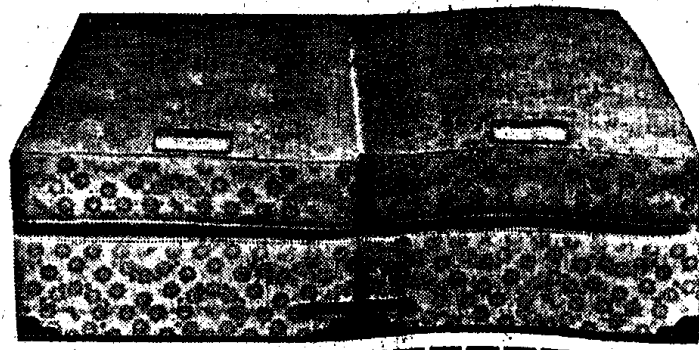
Wij zijn de Orthopedic Bedding Advisory Service, adviseurs voor bedden en matrassen. Onder voortdurende begeleiding van onze medische en orthopedische adviseurs hebben onze technici reeds duizenden OBAS (een- of tweepersoons) bedden ontworpen op basis van gegevens waarin het gewicht, de lichaamsbouw en de medische achtergrond van ieder van onze klanten zijn verwerkt. Voor zover beschikbaar worden hierin de diagnoses van artsen eveneens opgenomen.

WIJ ZIJN DE DESKUNDIGEN

Al onze bedden worden door vakmensen gemaakt en zien er uit als gewone bedden van topkwaliteit. Maar dit is slechts schijn: een OBAS bed is heel bijzonder! Toch berekenen wij geen hoge prijzen: onze bedden zijn niet duurder dan een normaal 1- of 2-persoonsbed van goede kwaliteit. Dat kan omdat wij rechtstreeks en zonder tussenpersoon vanaf de fabriek leveren. Als u rugklachten heeft, als uw partner zwaarder is dan u, of als u rugpijn lijdt, neem dan nu contact op met OBAS. Zet waarschijnlijk kunnen wij u helpen. Vraag informatie zonder enige verplichting met nevenstaande coupon.

RUGKLACHTEN?

OBAS B.V.i.o.
Tunnelweg 104, 6468 EK Kerkrade.
Telefoon 045-462211

Het OBAS bed geeft de juiste steun aan ieder van beide partners; het zorgt voor ontspanning en voor verlichting van pijn.

BON Aan OBAS: ik wil weer goed kunnen slapen, en daarom wil ik meer weten over OBAS bedden. Ik ga geen andere verplichting aan.

Naam..... Postcode.....
Adres..... Woonplaats.....
In open enveloppe zenden aan:
OBAS, Antwoordnummer 2110
6460 WB Kerkrade. Een postzegel is niet nodig.

Heerlense afdelingsclubs in nek-aan-nekrace om kampioenschap

Nieuw Einde en Passart gokken op 'onderonsje'

Van onze medewerker
HENK SPORKEN

herkansing

van de Kort en Rob Adams weten wat ze kunnen en maken hiervan gebruik. Dit drietal wordt ondersteund door spelers die hard werken, waardoor een collectief zeer sterke groep is ontstaan. Passart

is een fijne vereniging die bezig is een nieuw imago op te bouwen. Er is zelfs weer een jeugd afdeling. Worden we kampioen, dan betekent dat voor Passart, dat het voor het eerst sinds 53 jaar in de vierde klas uitkomt. Dat zou toch geweldig zijn.

• Hennie van Zundert, spits van Nieuw Einde, en Piet van der Sande (Passart-trainer) voor een keer samen. Foto: FRANS RADE

Fer van Melsen wil afscheid nemen met een titel RKVCL recht nog een keer de schouders

Van onze medewerker
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT - Enkele dagen na de deceptie die het duel tegen Chevremont opleverde, lijkt RKVCL weer de oude veerkracht hervonden te hebben. Lijkt, want diverse Limbelse spelers spreken van 'een toegenomen spanning'. Zondag, in de derby tegen stadgenoot RKVV, moet het dan toch echt gebeuren. RKVCL kan zich geen enkele misstap veroorloven. Dan namelijk zal het, evenals verleden jaar, op de valreep nog naast de titel grijpen.

De 23-jarige middenvelder René Alink: „De spanning moeten wij eigenlijk wel aankunnen. We spelen al enkele jaren steeds mee aan de kop van de ranglijst. Dat moeten we. Hoewel dat afgelopen zondag niet zo leek. Bij ons was eenieder er al van overtuigd dat we kampioen zouden worden. Maar eerlijkheidshalve moet gesteld worden, dat Chevremont wel degelijk goed speelde. Zondag tegen RKVV wordt het ongetwijfeld opnieuw een harde partij. Toch heb ik het volste vertrouwen, dat we die wedstrijd tot een goed einde brengen”.

• June Triepels, Fer van Melsen en René Alink (v.l.n.r.) zijn vol goede moed. RKVCL zal de titel in 2A pakken. Foto: WIDDERSHOVEN

herkansing

RKVCL-trainer Fer van Melsen heeft inmiddels de mouwen weer opgestroopt. Ook voor hem was het een teleurstelling, dat afgelopen zondag niet het kampioenschap werd behaald. Van Melsen: „Het kostte weer een behoorlijke portie energie om de jongens over de teleurstelling heen te helpen. Tegen RKVV moeten we de zaken weer recht zetten. De realiteit is, dat we goede kansen hebben. Maar we moeten er zelf wel in geloven. Het is bekend dat, als in de sport het woord 'moeten' valt, het meteen stuk moeilijker wordt. Voor mij zelf

is deze week heel erg pittig, maar ik ben optimistisch”. Het kampioenschap van RKVCL is voor Fer van Melsen een 'must'. Een herkansing krijgt hij niet in Limb. Hij tekende onlangs een driejarig contract bij de eersteklasser Caesar. „Daar wil men volgend seizoen met een nieuw, jong en fris team beginnen. Voor mij een uitdaging. Ik constateer op de amateurvelden een grote verzadiging, die mij werkelijk tegen de borst stuit. Als die trend

zich zo doorzet, komt er straks geen hond meer naar het voetbal kijken. Dan houd ook ik het, als trainer, voor gezien. Maar eerst wil ik met VCL kampioen worden. Want na zo'n prachtig seizoen heeft eenieder dat hier gewoon verdiend”.

Aanvoerder June Triepels, hij speelt al voor het twaalfde seizoen in VCL's hoofdmacht, reageert voorzichtig na het échec van afgelopen zondag. „Wij hebben morgen

aan een punt genoeg. Toch legt dat een bepaalde druk op het team.

RKVCL kan vrijuit voetballen, maar wij moeten gedisciplineerd spelen. Je gaat automatisch 'nadenkend' spelen en daarbij wil eenieder zijn uiterste best doen. Dat kan dan weer tot een soort verkrampd voetbal leiden. Het is een slopend seizoen geweest met al die extra spanning. Maar zondag pakken we dat punt bij RKVV”.

Kampioen tweede periode degradeert uit derde klasse Het grillige seizoen van EVV

• Ad van der Wey met de selectiegroep van EVV uit Echt.

Foto: JEROEN KUIT

ECHT - Na vijftien wedstrijden de tweede periodetitel pakken, zes duels later bijgeschreven worden op de lijst met degradanten. Het vorenstaande geldt voor derdeklasser EVV uit Echt. De in de aanhef genoemde feiten lijken te wijzen op een ietwat sensationele ontwikkeling. Maar is daarvan ook echt sprake? Voor een beantwoording van die vraag is Ad van der Wey, al sedert 1967 als trainer werkzaam, de aangeezene man.

Twee jaar geleden ging hij aan de slag bij EVV. Het eerste seizoen verliep zonder hoogte- en dieptepunten. Hij: „Vorig jaar onstonden er problemen. Een aantal spelers was door blessures of andere omstandigheden niet meer beschikbaar. Mijn selectie werd daardoor zo klein, dat ik besloot verschillende jeugdspelers in te schakelen. Liever had ik hen nog willen laten rijpen. Achteraf heb ik een tweeledige conclusie getrokken: ze hebben het in het algemeen goed gedaan, maar konden op allerlei beslissende momenten de druk niet aan. Mede daardoor verliep bijvoorbeeld de eerste periode rampzalig”. Het opmaken van de balans over de eerste acht duels was inderdaad een bedroevende aangelegenheid. Er werd zes keer verloren. Via een overwinning en een gelijkspel kwam het schamele punten totaal van drie tot stand. Een lichte paniek maakte zich meester. Na rijp beraad viel het besluit, op zoek te gaan naar een man die wel in staat was, kansen

teleurstelling

te benutten. In de persoon van Theo van Kesteren (27) werd die gevonden, dacht men. Als fysiek sterke spits van Buchten was hij indertijd goed voor een reeks treffers. In verband met studie had hij een jaar niet meer in competitieverband gespeeld. Vanaf de tiende wedstrijd was hij voor EVV beschikbaar. Van der Wey over Van Kesteren: „Theo heeft voor de ploeg zeker het een en ander betekend. Hij had een zekere uitstraling, fungeerde bovendien als bliksemafleider tijdens onze aanvallen. Het is alleen jammer dat hij slechts een enkele keer heeft gescoord. Desondanks werd de tweede periode een succes. Met tien punten uit zeven grepen we de titel. Daarna zong mijn ploeg weer het liedje uit de eerste periode. Telkens weer bleek dat we geen afmaker hadden. De overwinning in de uitwedstrijd tegen een titelpretendent, Merefeldia, kwam te laat”.

Doelman en aanvoerder Vergoossen (27) is volbloed EVV'er: „Deze degradatie doet veel pijn dan die van dik tien jaar geleden. Toen zag je het aankomen. In deze competitie hebben we in bijna alle wedstrijden goed gespeeld. EVV hoort gewoon in de derde klas thuis. Daarom heb ik zoveel moeite met het feit dat we straks een klas lager gaan spelen. Een paar weken geleden droomde je er nog van via de nacompetitie naar de tweede klas te promoveren”.

de doelgroep

redactie: arno römgen

beslissende fase

Amateurs aan vooravond belangrijkste weekeinde

De laatste loodjes

Van onze medewerker
WILLY WINGEN

HEERLEN - Morgen vallen in het amateurvoetbal de laatste beslissingen. In de eerste klasse F is Leonidas al gedegradeerd en de andere twee degradanten komen uit het trio Almania, Heer en Born. Almania-trainer Math Creuwels wil zijn ploeg in het duel tegen Volharding koste wat kost voor de eerste klasse behouden. „We zullen er ook alles aan doen om dit te bewerkstelligen. De ploeg is fel bezig en weet precies hoe laat het is”.

Voor Heer ligt het iets moeilijker, want het team heeft het niet meer in eigen hand. Volgens trainer Ton Houben kostte de tweede helft van het seizoen veel te veel kracht. „Er wordt hard gewerkt, maar we hebben de laatste wedstrijden gewoon slecht gespeeld. Vier punten uit de laatste tien duels zeggen wat dat betreft genoeg. Voor ons is winst tegen RKONS het enige dat telt”.

De kans dat Hulsberg (4A) de derde periodetitel haalt is klein, want bij winst op het veld van GSV'28 is het dan nog afhankelijk van punten) verlies van Standaard en SVME. RKASV (1B), dat een paar weken geleden nog de gedoodverfde favoriet voor de titel was moet na een aantal opeenvolgende nederlagen met lede ogen toezien, hoe Vijlen (uit naar Iason) nu ineens de beste papieren heeft. Onderaan wordt het in deze klasse erg spannend, want bijna alle ploegen zijn in de winning-mood. De periodetitel lijkt een prooi voor Vilt te worden.

Weltania (uit naar RKSVB) kan na een afwezigheid van een seizoen weer in de derde klasse terugkeren, want de voorsprong op concurrent FC Gracht bedraagt immers twee punten. „De stemming zit er goed in. We hebben nog maar één punt nodig en normaal gesproken moet dat toch wel lukken.” aldus Weltania-speler Jos Kern.

Stuivertje wisselen is het centrale thema in de vierde klasse D. Lange tijd zag het er naar uit dat Helios'23 kampioen zou worden, maar het verlies bij RKDFC van afgelopen zondag gooide roet in het eten. Datzelfde RKDFC is stilaan naar de top geslopen en moet op het veld van FC Hoensbroek de hoge klassering waarmaken. VKC'89, thuis tegen RKSNE, kan in deze klasse wel eens de lachende derde worden.

analyse

In de tweede klasse A krijgt RKVCL op het veld van rivaal RKVV een herkansing om het laatste puntje en de titel binnen te halen. Chevremont hoeft op eigen veld slechts gelijk te spelen tegen MKC om de periodetitel definitief in zijn bezit te krijgen. Bij puntverlies van Venlosche Boys en Blerick heeft Veritas (2B), als het tenminste wint, een reële kans op de derde periodetitel.

Willem I (3A) hangt degradatie boven het hoofd, terwijl er voor LHB/MC (na Bunde tweede in de periode) zelfs geen troostprijs in zal zitten op basis van het slechtere doelsaldo. Schuttersveld (3B) heeft in het duel tegen Heilust slechts een puntje nodig. Voor een andere Brunssumse ploeg, RKBSV, dreigt daarentegen degradatie. De competitieleider heeft een vooruitziende blik gehad, door het duel tussen Lindenheuvel en PSV'35 voor de laatste dag te bewaren. Een van deze twee ploegen heeft morgen om kwart over vier in ieder geval iets te vieren: het kampioenschap.

Ook in de Afdeling Limburg zijn nog niet alle beslissingen gevallen. In 1A staat Amicitas (uit naar Biesland) er iets gunstiger voor dan Oranje Boys. Ongetwijfeld zullen de duels tussen Kakertse Boys en Nieuw Einde en Eikenderveld en Passart (1C) bol van spanning staan. Nieuw Einde en Passart hebben evenveel punten en de vraag is wie de langste adem heeft. In 1E heeft MHD (thuis tegen Susterse Boys) een punt voorsprong op EMS dat bij Sittard 3 op bezoek moet. Ook Boekoel (1G) heeft nog een theoretische kans op de titel, maar het is afhankelijk van puntverlies van leider Koningslust.

• Jos Kern, met bril: „Weltania heeft aan een punt genoeg”. Foto: FRANS RADE

op weg naar het doel

Hoofdklasse C
DESK-EHC
Geldrop-Baronie
Vlissingen-Sittard
Venray-TSC
Halsteren-Wilhelmina'08
Limburgia-Meerssen
Longa-TOP

Eerste klasse E
ESV-Rood Wit
WSC-ODC
Wilhelmina-De Valk
Schijndel-BVV
Roermond-Hapert
Alliance-Gemert

Eerste klasse F
Almania-Volharding
Heer-RKONS
Vinkenslag-Born
Panningen-Waubach
SVN-SCG
Leonidas-Caesar

Tweede klasse A
Heerlen Sport-Geleen
RKVV-RKVCL
Chevremont-MKC
Voerendaal-Miranda
Eijsden-Obbicht
Hopel-Heerlen

Tweede klasse B
IVO-Moesel
Belfeldia-Venlosche B.
De Ster-Helden
Vitesse'06-Haslou
MVC'19-Veritas
Blerick Tiglieja

Derde klasse A

RKVVM-Polaris
Bunde-WVV'28
RVU-SVE
RKHSV-LHB MC
Willem I-Scharn
Kluvis-Berg'88

Derde klasse B
RKBSV-SVM
Heeksenberg-Wit Groen
Vascelde-Trebeek
Bekkereld-Minor
Kolonja-Groene Ster
Heilust-Schuttersveld

Derde klasse C
Eindse Boys-Crescentia
Brevendia-Swift'36
Lindenheuvel-PSV'35
Megacles-Susteren
Armada-EVV
FC Oda-Merefeldia

Derde klasse D
RKDFC-Reuver
Ysselstein-GFC'33
Witten-Stormvogels
SC Irene-Sparta'18
RKMSV-VVV'03
Excelsior'18-FCV

Vierde klasse A
Banholtia-St.-Piter
Keer-SVME
GSV'28-Hulsberg
RKBCFC-Schimmert
MVV'02-Caberg
Standaard-Mheerder B.

Vierde klasse B
Gulpen-Walram
Klimmanita-Iterren
RKMSV-RKASV
Vilt-Nijswiller

Rapid-Sportclub'25
Iason-Vijlen

Vierde klasse C
RKHSB-Laura
RKSVB-Weltania
W'bachse B.-Centrum B.
Abdissenbosch-Rimborg
KVC Oranje-Simpelveld
SVK-FC Gracht

Vierde klasse D
Helios'23-Langeberg
IVS-Mariade
Corioallum-Sanderbout
DVO-KEV
VKC'89-RKSNE
FC Hoensbroek-RKDFC

Vierde klasse E
St.-Joost-Maasbracht
FC Ria-Stevensweert
Roosteren-Holtum
Buchten-GVGC
Walburgia-Urmondia
Linne-Vlodrop

Vierde klasse F
SVH'39-DESM
Thorn-Victoria
Nunhem-Heel
RKVB-SVH
Leeuwen-RKESV
RKSVO-Leveroy

Vierde klasse G
FC Steyl'67-Bevo
KSVN-VCH
Roguel-Barlo
HBSV-Swalmen
VOS-Egchel
Venlo-KVC

anonder de klep van zijn pet oogt hij liever naar paarden dan naar vrouwen, al is dat waarschijnlijk ooit andersom geweest. Zijn blik valt altijd het eerst op de benen. Daaraan kan hij zien wat voor vlees hij in de kuip heeft. Dat komt goed uit, want volgende week gaat hij vreemd. Tijdens het Europees kampioenschap voor pikeurs mag hij namelijk niet met zijn eigen paarden rijden.

Hennie Grift is een wonderlijk man. Hij is, net als Onze Lieve Heer, alomtegenwoordig. Met de tong maakt hij voortdurend klakkende geluidjes. Hij bezielt de knulligste knol, al is die zo dom als het paard van Christus. Een gegeven paard kijkt hij meteen in de bek. Dat zonderlinge trucje maakt hem tot beste draf-trainer en rijder van Nederland.

Een behoudzame poging om zijn stallen op Schaesberg via de verkeerde deur binnen te sluipen strandt in een handomdraai op de mestriek van de jongste knecht. „Wat zoekt u hier?” Want er is vlug iets in een box gemikt waarvan het paard heel hard of juist helemaal niet meer loopt. Entrainement Grift, het grootste van het land. Het barst van de paarden, negentig stuks. Strausie, de vierjarige, tien gelopen, tien gewonnen. Het paard van de toekomst, aarts-lui in de training. „Maar in de koers,” grinnikt Grift, „laat hij zich moeilijk kloppen.” En Incredible Crafts, de superdriejarige, viervijftigduizend gulden in vijf starts. Er staat ook een paard in de gang, New Yorker, een vierjarige Amerikaan, eigendom van de Noor Per Henriksen, à raison van driehonderdduizend dollar exclusief drinkgeld, maar dan heb je ook een paard. „Logeert sinds twee maanden hier” – hij hinnikt nu ingetoomd, Grift – „In Amerika deed New Yorker het niet. „Probeer jij hem maar in Europa,” zei Henriksen.” Een beetje paard parkeer je bij Grift.

De koffiekamer heeft wat weg van een ongeschoren viereentwintig uur-café, afgepeigerde koppen, net de Aardappelers van Van Gogh. „Wij worden beschouwd als uitschot,” verkondigt Patty, de engelbewaarder van de nationale kampioen. Patty is de vrouw met zweep achter de schermen. De vloer moet aangeveegd, er zit een hond in de ijskast en als Grift aanschuift, breekt hij bijna zijn nek over de thermoskan. Met de zijkant van de hand veegt hij de sigarette-as van de tafel. Zo doet hij dat ook met de concurrentie. Een volstrekt doorelkaar. De twee Finse trainers, nieuwkomers op Schaesberg, vinden zich op over het uitblijven van de beloofde paddocks. „Negentien paarden op een witte van een kwartheetare, het is een schandaal.” Grift telefoneert. „Hij gooit zijn benen bij elkaar, Aad, hij loopt gewoon te ...”. Hij vult een woord in dat met een k begint en op een eindigt. „Vanavond Sterrebeek, we zien wel.” Aad is Van Schie, compagnon van Jan Hoefnagels, eigenaren van Kentucky Stables, waar Strausie en Incredible Crafts onder contract staan. Dat

Hennie Grift, man en paard

Hengsten voor een baan

● Nationaal kampioen Hennie Grift achter New Yorker.

Foto: DRIES LINSEN

van die 'benen' slaat op Incredible.

„Het belangrijkste is de bloedlijn,” begeeft Hennie Grift zich op het pad dat door het struikgewas naar de hippodroom leidt. „Hoe is het paard gefokt? Een goede afstamming garandeert zestig procent van het succes. De rest zit 'm in het oog van de meester. Als die er geen been in ziet, heeft de stinkend rijkste eigenaar geen poot om op te staan. Want Grift heeft een harde kop.

Een paar weken geleden kreeg hij een ijzeren staaf tegen zijn hoofd. Een strook van de buitenbaan was afgezet met schrikdraad – de Schaesbergse piste kan geen stootje velen, training met handicap dus. Het paard,

met de schoft het elektrisch lint schampend, voelde zich in het kruis getast en sloeg wijselijk op hol met kar en man, hetgeen enig rondvliegend hekwerk veroorzaakte. Patty, geschokt: „We hebben de schrikdraad zelf verwijderd.” Ze duikt in de starcaravan, in de struiken, en komt terug met een witrood rolletje. „Hier, dit is het, asjemenou.” Zonder Patty loopt niets, en al helemaal niet in het honderd, zoals met de baan. Schaesberg draait door, tegen de verdrukking in, voor anderhalve man en een paardekop, gereanimeerd door een ministeriële adempauze, maar het blijft een gok. „Zonde,” zegt ze. „De mooiste baan, schitterende accommodatie, tweehonderdvijftig boxen, afgeladen vol. Trainen op de mijl, dat heb je nergens anders in Europa,

maar zó gaat het naar de knoppen.” Hoezo? „Er gebeurt niets, de binnenbaan is kurkdroog, de paarden krijgen stoflongen. Het onderhoud is miserabel. Je kunt een paard niet klaarmaken voor de koers.”

Overal in Nederland gaan de records eraan, maar niet in Schaesberg. „We hebben geen hoofdkoers. Zeus Boekelte, Aktion Skoatter, de toppaarden, die zie je hier zelden of nooit. De baan is te langzaam. De toplaag had al lang vernieuwd moeten worden.” Ook Grift zelf gaat regelmatig door het lint voor 'Schaesberg', waarvoor hij al x-jaren de kar trekt als paradedepaardje. Zonder de Tovenaar met de Karwats was de baan in geen velden of wegen meer. Vierentwintig uur per etmaal kromliggen voor de

Draf- en Renbaan Limburg, dag en nacht hengsten voor wat hij nog altijd weigert een 'aflopende zaak' te noemen. „Maar,” steigert hij, „ik ga me toch steeds meer op mijn eigen toekomst concentreren.”

Het onderhoud van de baan houdt geen gelijke tred met zijn trainingsaanpak. „Ik kan niet trainen zoals ik wil, niet op de goede manier en niet aangepast aan elk weertype. Een nat stuk, een droog stuk, de paarden zijn meteen de benen kwijt.” Grift huurt op Schaesberg stallen en faciliteiten voor zeventigduizend gulden per jaar. Daar mag wat tegenover staan. „De sporeis even aanzetten bijvoorbeeld, want soms is de baan bikkelhard, en een wei waar de paarden kunnen lopen.” Die staan nu op een vuilstort, bedekt met grond,

maar er slingert van alles rond, rommel en plastic zakken. „Dat moet een paard niet hebben.”

Het binnenterrein is tot na het Oud Limburgs Schuttersfeest taboe, evenals de paddocks, de stukjes wei, die in het schootsveld liggen. „De grond zit straks vol lood. Dat geeft paarden met loodvergiftiging.” Hij wil een hoop dingen verbeterd zien. „Als kampioen red ik toch de baan. Als ze me te lang blijven tegenwerken, ga ik er anders over denken. Ik heb aanbiedingen genoeg.” Hij blijft tot de laatste 'smik', hand op het hart. „Alleen al voor mijn eigenaren. Die laat ik niet in de steek na alles wat we hier samen hebben opgebouwd. Voor een trainer is Schaesberg nog steeds de beste baan van Europa, als ze goed onderhouden wordt.”

Dertienhonderd overwinningen – „Dertien, mooi getal”. Vorig jaar stootte hij de beroemde Tjitse Smeding van de sulky met tweehonderdtien eerste prijzen. Hij kent het klappen van de zweep, maar oogst zelden applaus. „De draf-sport is hier niet populair.” Hij is de meest onderschatte sportman van Limburg. „Frans Maassen heeft een supportersleger van honderdduizend trimmers achter zich. Ik heb alleen Patty en de staljongens.” Toch staat Hennie Grift volgende week in het middelpunt van de belangstelling. Als Nederlands kampioen start hij in het Europees kampioenschap. Zeven keer heeft hij die eer aan Smeding moeten laten. „Nu ben ik aan de beurt.” Ruggelings op het stro heeft hij gedroomd van dat debuut. „Ik ga er gemotiveerd naar toe, je verdedigt toch de landskleuren.”

Deelnemen aan het Europees kampioenschap is voor een pikeur bijna het einde. De titelstrijd bestaat uit een vierdaagse van dinsdag tot en met vrijdag. De starts zijn in respectievelijk Hilversum, Duindigt, Gelsenkirchen en Recklinghausen. Van de partij zijn de landskampioenen van de twaalf deelnemende Europese naties. Via loting krijgen ze een 'vreemd' paard toegewezen, zodat iedereen in principe gelijke kansen heeft. De collegatrainers schrijven hun beste dravers in, omdat de EK-koersen met 7.500 gulden vele malen hoger gedoteerd zijn dan normaal. „Je moet een beetje geluk hebben met de loting. Twee koersen op eigen bodem is een voordeel.” Op Hilversum en Duindigt kent hij de paarden van haver tot gort.

In het Europees kampioenschap zit het gevaar op de sulky. Grift krijgt te maken met de zogenaamde 'catch-drivers', de Scandinaviërs die het hele jaar doorgewend zijn te rijden met vreemde paarden. De vijfvoudige wereldkampioen Ulf Thoresen uit Noorwegen, de Fin Jorma Kontio en de Deen Birger Jørgensen, regeren Europees kampioen. „Die jongens leveren ook met een minder paard een goede prestatie, maar kansloos ben ik niet.”

Hennie Grift, drieënveertigjarige – een draver van vergelijkbare leeftijd zou zich tot de fok beperken – gaat door het vuur voor paarden en smeedt het ijzer als het heet is. Daarin zit 'm het geheim. Hij heeft ze in honderden soorten, aluminium ijzers, plastic ijzers, 'schoentjes' van honderd en honderdvijftig gram tot en met ijzeren ijzers. Die zijn nodig voor de balans van de voeten. „Een paard gaat op een bepaald ijzer twee seconden sneller.” Met feeling voor de finesse brengt hij zelfs een muilezel in evenwicht. „Je kunt het niet berekenen, je moet het aanvoelen.” Daarom kijkt hij altijd het eerst naar de benen.

Over zijn afscheid wil hij beslist niet praten. Ook de reden van zijn aankondigde vertrek wenst hij onbesproken te laten. Wiel Teeuwen, sinds 1981 technisch manager bij VVV, legt uiterlijk op de laatste dag van dit kalenderjaar zijn functies bij de Venlose eerste divisieclub neer. Dat besluit sloeg twee maanden geleden in als een bom. „Ik heb het kenbaar gemaakt voordat Tjeu Sprengers zijn afscheid als voorzitter naar buiten bracht. Mijn beslissing staat er dus los van.”

De verstoorde illusies van Wiel Teeuwen

'Mister VVV' ziet geen gat meer in De Koel

Nog steeds kent niemand de precieze achtergronden die Teeuwen tot zijn besluit brachten. „Dat houd ik voor me tot vlak voor mijn afscheid. Het is een complex van factoren. Er zijn geruchten dat ik naar Eindhoven zou gaan of dat ik opvolger word van Hens Coerver bij Roda JC.” Maar Teeuwen treedt niet in details. Over zijn toekomstplannen zwijgt hij diplomatiek, het blijft gissen.

„Bovendien,” haast hij zich te zeggen, „ik stop nog niet, ik heb nog bijna acht maanden te gaan. Er is nog een hoop te doen. De club is in ombouw. De taken binnen het bestuur worden iets anders verdeeld en ook op het technische vlak komen er nieuwe gezichten.” Wellicht een nieuwe trainer, en twee assistent-trainers, de oud-spelers Hans Leushuis en Mat Bours. „Het zo goed

mogelijk functioneren van die mensen wil ik in de eerste helft van het volgende seizoen nog blijven behartigen.”

Wiel Teeuwen (52), die jarenlang als 'Mister VVV' een sleutelrol vervulde in De Koel, wil een gezond draaiende club voor zijn opvolger achterlaten. Het liefst had hij VVV nog in de eredivisie zien spelen. De degradatie, vorig seizoen, was de grootste desillusie in zijn carrière. „Al het werk van voorgaande jaren viel in één keer in duigen.” VVV belandde in een diep gat, uittocht van spelers, een nieuwe trainer. „Ik neem het althans de fullprofs niet kwalijk dat ze VVV hebben verlaten. Ik heb dat niet tegengewerkt. Ik heb aan de basis gestaan van de ontwikkeling van veel spelers uit die periode. René Eyer, Raymond Libregts, Bert Verhagen, Edwin van Berge Henegouwen.”

En Frank Berghuis, het meest frappante voorbeeld. „Bij ons was hij destijds uitgeleend door PSV. Als we toen een bod van vijftig à zestig mille hadden gedaan aan PSV, hadden we Berghuis kunnen kopen. Jan Reker zei, toen Berghuis hier op de bank verzeild was geraakt: 'Ik heb alles geprobeerd, stuur hem maar terug naar PSV.' Nu lees ik dat Reker hem best bij Roda wil hebben, maar Volendam vraagt inmiddels wel een miljoen.”

Wiel Teeuwen is wars van 'toekomstplaatjes' die op visioenen lijken. Dat is in de voetbalwereld een hachelijke zaak, vindt hij. „Je kunt spelers kopen of een nieuwe trainer aanstellen, maar er zit geen garantiebewijs bij.”

Wiel Teeuwen doelt op de periode van Leo van Veen. „Laat Van Veen, die na een half seizoen op

● Wiel Teeuwen in de leegte van De Koel.

Foto: JAN PAUL KUIT

straat werd gezet, nu niet steeds rondbazuinen dat hij het eredivisiestelsel voor VVV wel gered zou hebben. Hij wist verdraaid goed, dat we geen middelen in huis hadden om tussentijds nieuwe spelers te kopen. Schrijft hij me in de winterstop een rapport dat er acht spelers weg moesten. Drie mochten er blijven. Hij had toch genoeg wedstrijden van VVV gezien voordat hij naar Venlo kwam? Alle spelers waren door hem met Jan Reker doorgelicht en besproken.”

Leo van Veen wist, volgens Teeuwen, ook wie Remy Ruyterse was. „Had hij dat een half jaar eerder gezegd, dan hadden we geen verbintenis met hem af-

gesloten. Niet achteraf zeuren. In elk elftal zitten wel een of meerdere spelers die dominant zijn, spelers die iets namens de trainer tijdens de wedstrijd kunnen overbrengen. Bij Leo van Veen was dat niet het geval. Het was: ik besluit, ik bepaal. Dat werkte bij VVV niet.” De spelers raakten gefrustreerd. „De ploeg was geen eenheid meer. Dat was onder Jan Reker onze grote kracht. Het was nagenoeg hetzelfde elftal waarmee Reker op de vijfde plaats eindigde en bijna de bekerfinale haalde.”

Stan Valckx vertrok naar PSV. Voor dat geld kocht VVV Jeroen Boere en Gerrie Slagboom. „Op advies van Leo van Veen. Op dat

moment goede keuzes, maar zekeerheden bestaan niet in het betaald voetbal. Je beoordeelt een speler altijd als hij in een ander team speelt. Met Boere hebben we het twee keer geprobeerd. Zelfs voor een leeg doel schoot hij naast.”

Met Sef Vergoossen, die in 1979 bij VVV kwam, begon ook de periode Teeuwen. „Op verzoek van Sef kwam ik als begeleider bij het eerste elftal. Drie jaar op rij periodetitsel verzameld. De sportieve prestaties gingen in stijgende lijn met als bekroning de promotie in 1985.” Een jaar later kwam Jan Reker en nam Vergoossen de jeugdopleiding onder zijn hoede. „De continuïteit aan

de basis was toen gegarandeerd. Ook aan de top, zo leek het, maar dat was van korte duur.” In het vierde eredivisiejaar viel het doek.

Nu is een nieuw VVV bezig aan de weg terug naar boven. Een jonge spelersgroep, die verrassend hoog op de ranglijst stond.

„Vooraf hoopte ik op een plekje in de middenmoot en misschien een periodetitel. Met nog acht wedstrijden voor de boeg stonden we op de derde plaats met vijf punten voorsprong op nummer vier. De nacompetitie lag voor het oprapen, maar plotseling kwam de klad erin. Een trieste zaak.” Nu de prijzen worden verdeeld, is VVV nergens. „De club had de centen goed kunnen gebruiken, en voor de spelers was er een lucratief premiestelsel. Met minimaal twee thuiswedstrijden was er toch gauw tachtigduizend gulden te verdienen. Die derde plaats hebben we weggegooid. Er is de laatste weken schandalig slecht gespeeld.”

De jonge spelers zijn te enthousiast als het niet moet. „En als ze wel moeten, zie je ze niet. Een mentaliteitskwesite, maar door schade en schande worden ze wijs. Dat is de beste leerschool. Ze zullen er aan moeten wennen, dat ze zich in elke wedstrijd voor honderd procent moeten geven.” De huidige regio-gebonden spelersgroep blijft intact als het aan Wiel Teeuwen ligt. Met uitzondering van Toine van Mierlo en Frank van Straalen. Wel streeft hij naar een specifieke aanvulling in de voorste lijn en wellicht een nieuwe trainer, Rob Baan of Henk Rayer. Die namen circuleren in De Koel. „Dat is nog niet aan de orde. Ik heb er een hekel aan om voorbarige dingen te doen en te zeggen. Ik kan goed zwijgen, ook als het over mezelf gaat.” Zo zit Wiel Teeuwen nu eenmaal in elkaar.

henk hafmans

Op 10 mei is het vijftig jaar geleden dat Duitsland een verrassingsaanval deed

op Nederland, waarmee ook ons land betrokken raakte in de Tweede Wereldoorlog;

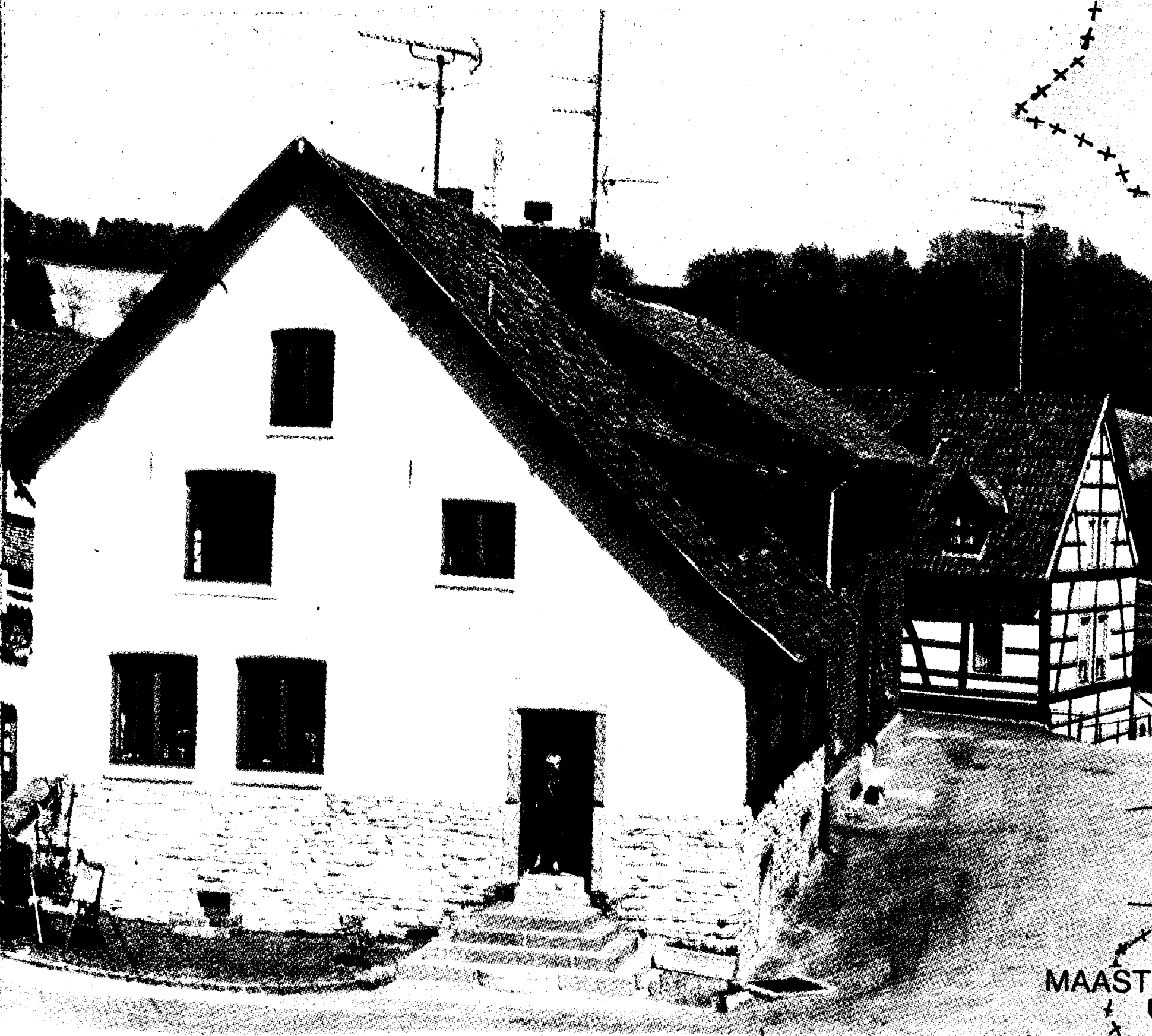
aan die oorlog kwam voor ons vandaag 45 jaar geleden een einde.

Zij kwamen uit nacht en nevel

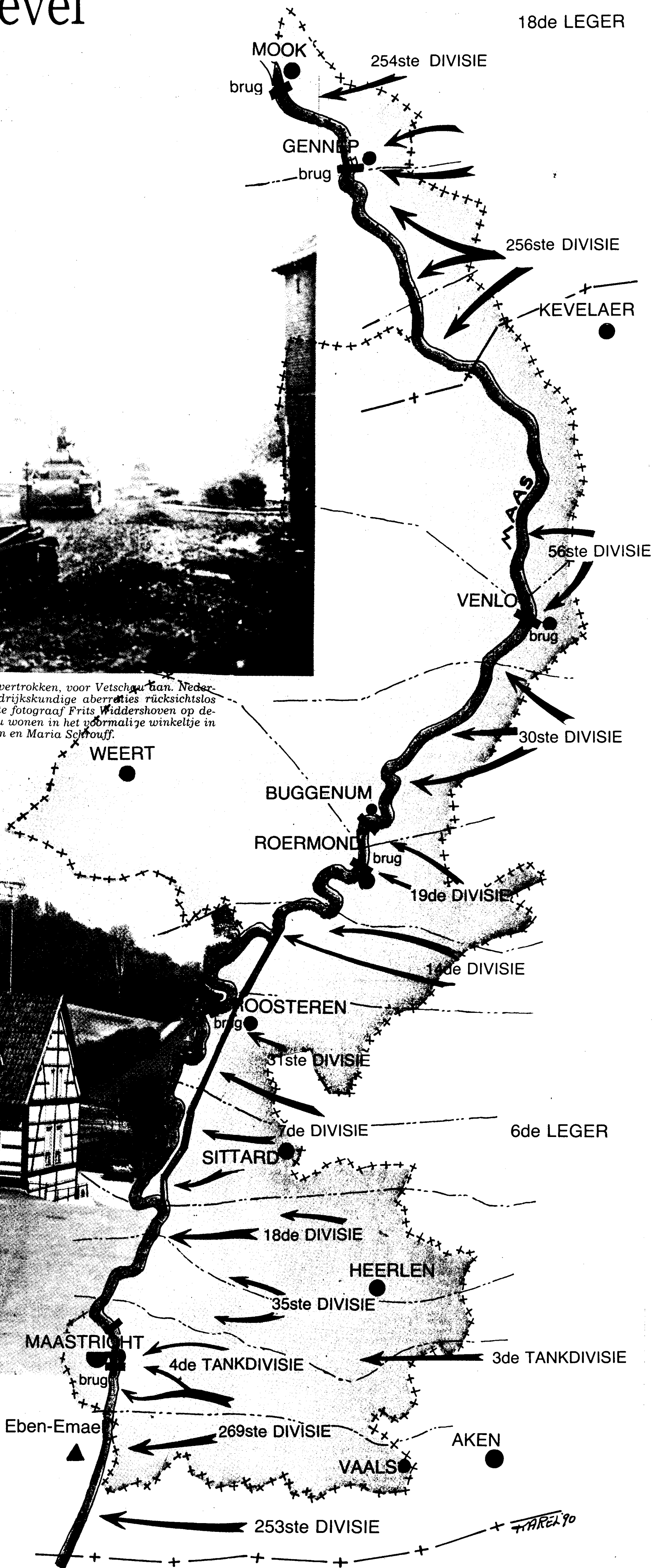

Op 10 mei 1940 's morgens om vijf voor vier vielen Duitse tanks bij Mamelis Nederland binnen. Op de voorgrond het winkeltje van Hub Creun en Maria Schins. Legerfoto van Heilmann, die het 36ste Tankregiment van kolonel Jesse vergezelde, situeerde zijn kliek, die in het Bundesarchiv van Koblenz worden bewaard, in Valkenburg. Ook zag hij

Orsbach, vanwaaruit de tanks vertrokken, voor Vetschau aan. Nederlandse historici namen de aardrijkskundige aberraties rücksichtslos over. Vijftig jaar nadien maakte fotograaf Frits Widdershoven op dezelfde plek een overzichtsfoto. Nu wonen in het voormalige winkeltje in koloniale waren August Ploumen en Maria Schrouff.

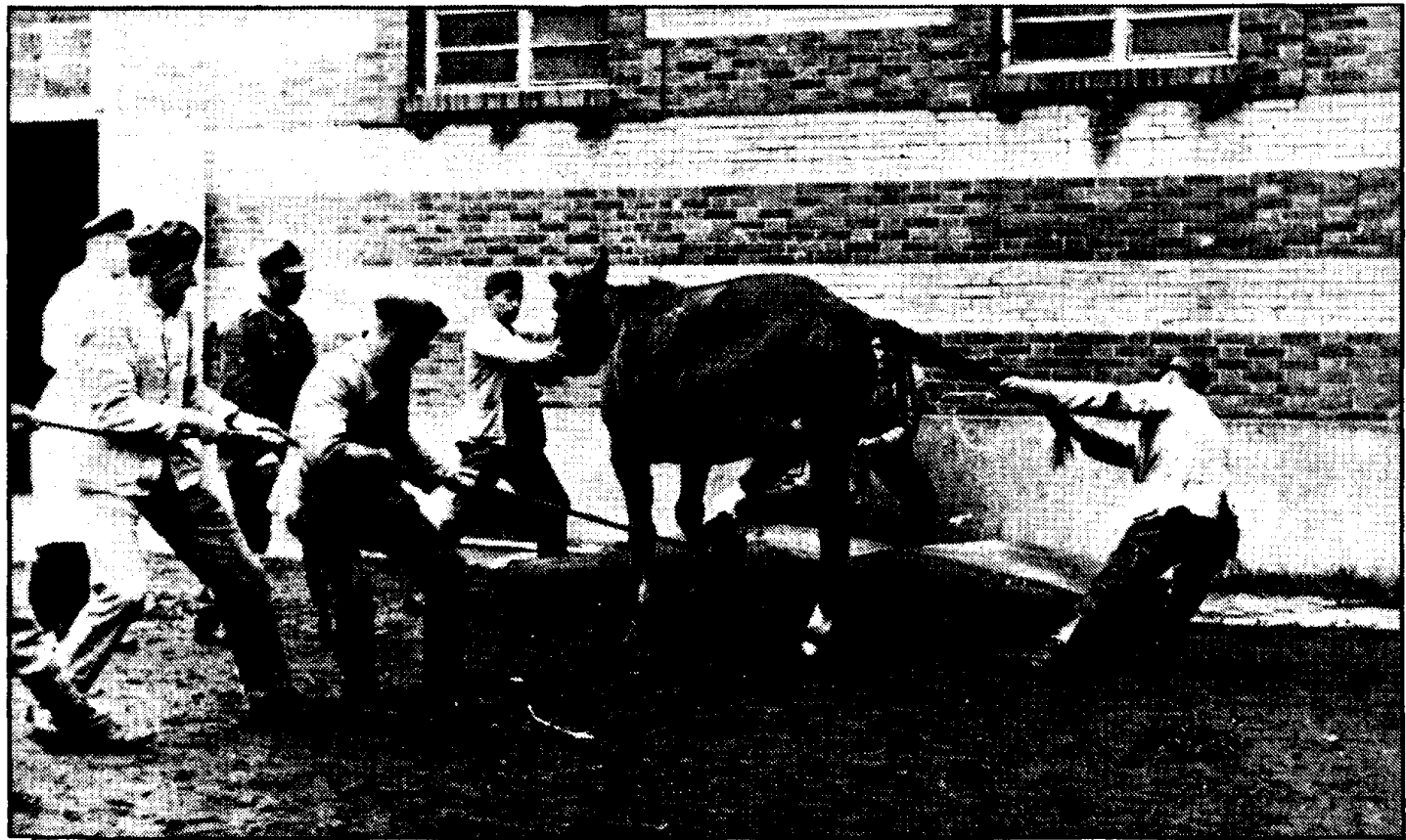

DE MEIDAGEN VAN 1940 IN LIMBURG WORDEN IN DEZE SPECIALE BIJLAGE BESCHREVEN IN EEN REEKS ARTIKELLEN DOOR JAN VAN LIESHOUT. VERDER LEVERDEN BIJDRAGEN: HANS TOONEN, PETER STIEKEMA, JAN DIEDEREN, RENE ROOSJEN, ANS BOUWMANS EN JOS VAN DEN CAMP. JAN VAN LIESHOUT DEED DE FOTORESEARCH; OOK PAUL KUIT, FRITS WIDDERSHOVEN EN DRIES LINSEN DROEGEN FOTO'S BIJ. KAREL GERRITS VERZORGDE TEKENINGEN EN ARTWORK. LAYOUT: JEF SMEETS, GERRIT MULDER EN PETER CONEMANS. SAMENSTELLING EN EINDREDACTIE: SANTE BRUN.

Duitsers hadden paardenlazaret in Hoogcruts

Jef Kallen boert nu op de hofstede in Hoogcruts. Zijn opa - Denis Kallen - had haar in 1907 gekocht. In het belendende klooster zaten toen nog Franse zusters. In 1932 nam Pierre Kallen de ouderlijke boerderij over. Het klooster was toen noviciaat van de paters franciscanen. Nu is het nog slechts een bouwval.

Met Wim Heitzer vormt Jef Kallen een maatschap. Zij hebben een kleine honderd melkkoeien.

Jef heeft de oorlog niet bewust meegemaakt. Hij werd in 1942 geboren. Het was voor hem dan ook nieuws dat de ouderlijke boerderij in de meidagen van 1940 een 'Krankenpfersammelstelle' is geweest - een soort lazaret voor paarden.

Ofschoon Hitler voor zijn veldtocht naar het Westen tien tankdivies ter beschikking had, kon het paard nog niet worden gemist. Het trok de tros van de infanteristen zowel als het geschut van de artilleristen.

Op het slagveld liep het paard grotere risico's dan de mens die bij een onverhoedse aanval in dekking kon gaan. Paarden kregen dan ook vaak de volle laag.

De fort van Luik richtten een ware slachting aan onder de paarden van de Duitse 223ste Infanteriedivisie die voor de bestrijding ervan werd vrijgemaakt. Na de tocht van Hombourg naar Wonk, waar generaal Körner, de bevelhebber van de 223ste Infanteriedivisie, op 14 mei zijn nieuwe commandopost vestigde, moesten niet minder dan veertien paarden in het lazaret te Hoogcruts worden opgenomen. Twee van hen bezweken aan uitputting.

Volgens een opgave van generaal Körner werden tussen 11 en 17 mei 1940 tweehonderd paarden gedood, raakten zeventig paarden gewond en werden drie paarden vermist.

Kadavers werden begraven achter de muur van het klooster van de franciscanen, herinnert Hilda Kallen zich. Ze is van 1927 en zat op het pensionaat van de zusters Ursulinen in 's Gravenvoeren, toen op 10 mei 1940 de oorlog uitbrak.

„Nog diezelfde dag kwam vader mij halen. De Nederlandse soldaten, die bij ons lagen ingekwartierd, waren toen reeds in burger vertrokken. Uniformen en dekens verstopte vader in het bos. Hun wapens wierp hij in een 37 meter diepe put. Ze zitten er misschien nog in. Behalve gewonde paarden brachten de Duitsers ook gewonde soldaten binnen. Op het dak lag een rode kruisvlag. Een majoor Riedel had de leiding.”

Hilda Kallen heeft er geen flauw idee van hoe lang de inkwartiering van Duitsers heeft geduurd; evenmin wanneer het paardenlazaret is verdwenen.

Paarden werden er behandeld als mensen. Voor zware operaties werden de paarden onder narcose gebracht. Het omleggen van een paard vergde veel mankracht. Met koud water werden de dieren weer bij hun positieven gebracht. Dagelijks werden ze door hun verzorgers uitgelaten.

En dan te bedenken dat tijdens de tweede wereldoorlog miljoenen mensen als beesten werden gedestruëerd!

jan van lieshout

• Het omleggen van een paard vergde veel mankracht.

• Voor operaties werden paarden onder narcose gebracht.

• Nog slap op de benen wordt het geopereerde paard weggeleid. Foto's: Bundesarchiv Koblenz.

'De radio meldde dat mijn vader gesneuveld was'

NIEUWENHAGEN - Die eerste zondag in mei 1940 neemt mijnwerker Hannes Lamers uit Nieuwenhagen, 33 jaar en reservist bij de 6e Grenscompagnie Zuid-Limburg, anders dan anders afscheid van zijn oudste zoon Martin, toen bijna 12 jaar.

„Zorg goed voor de konijnen. En voor je moeder.” Vooral dat laatste zegt hij voor het eerst. In de vroege ochtend van de 10e mei, goed vier dagen verder, sneuvelt Martin's vader in een kazemat nabij Echt. Nu 50 jaar later kan Martin zich nog altijd verbazen over het voor gevoel van zijn vader. „Want diezelfde zondag, waarop een van mijn zusjes de eerste communie doet, en ons huis stampvol familie en kennissen zit, voerspelt mijn vader dat d'n Pruis nog vóór zondag Holland zal binnen vallen. Ach, Hannes, du mit deine Kwatsch, lacht mijn moeder nog. Maar mijn vader moet er niet om lachen.”

Die historische 10e mei wordt ook Martin Lamers wakker van Görings Luftwaffe. Met andere jongens uit Nieuwenhagen kijkt hij naar de voorbijtrekkende Duitse soldaten. Wel denkt hij voortdurend aan zijn vader, van wie ze sinds die zondag niets meer hebben gehoord. Is hij gevangen genomen? Of gewond misschien? Dat soldaten kunnen sneuvelen komt geen moment in hem op.

Radio

Bij bakker Haan, waar de enige telefoon hangt, probeert ma Lamers op zaterdag contact te krijgen met het klooster in Roosteren, hoofdkwartier van de 6e Grenscompagnie. Helaas, geen verbinding. „Mijn moeder wordt steeds nerveuzer. Telkens luistert ze naar de radio van Roosenboom, het radionet dat geëxploiteerd wordt door deze winkelier/electricien.”

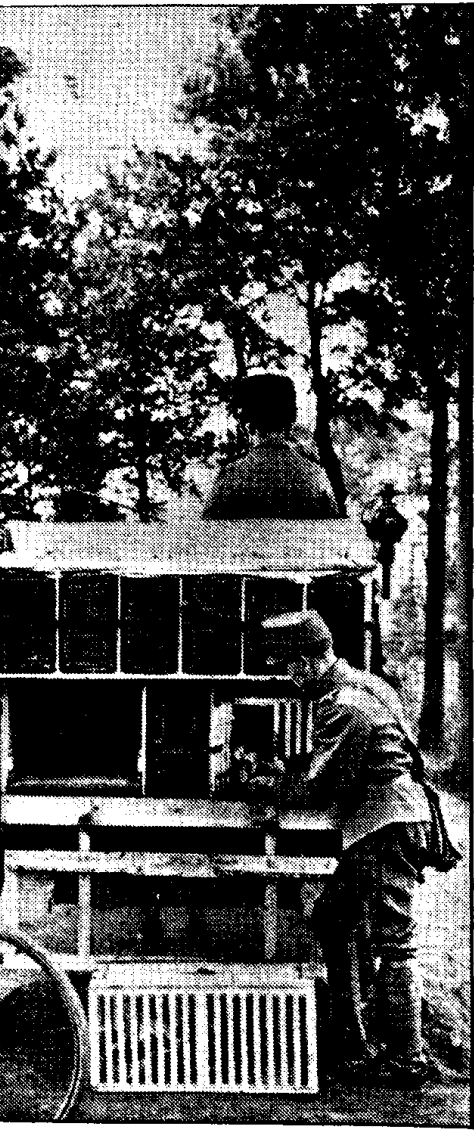
Zondagmiddag 14.00 uur komt er een einde aan alle onzekerheid. Alsof iemand een telefoonboek opsomt, worden namen van gesneuvelden Nederlandse militairen via Roosenboom's radio voorgelezen. Johannes Lamers uit Nieuwenhagen staat ook op de dodenlijst.

„Pas als opa even later komt vertellen dat zijn zoon gesneuveld is, gelooft mijn moeder dat ons vader dood is.

• In mandjes werden de gevleugelde ordonnansen op de plaats van bestemming afgeleverd. In kokertjes vlogen zij bevelen en berichten naar het hok van herkomst.

Foto's: Sectie Militaire Geschiedenis van de Koninklijke Landmacht.

In de geschiedschrijving zijn de dienstplichtige duiven het meest ondergewaardeerde onderdeel van de Nederlandse krijgsmacht. Ze konden na de oorlog niet worden gehoord - ze werden op bevel van de bezetter afgeslacht en de berichten, die zij hadden overgevoerd, waren bij het naderen van de vijandelijke troepen verbrand. In het archief van de Sectie Militaire Geschiedenis van de Koninklijke Landmacht in Den Haag zijn slechts twee berichten bewaard gebleven.

Ook de voorposten van de bataljons, die Limburg verdedigden, maakten in de meidagen van 1940 dankbaar gebruik van gevleugelde ordonnansen. In kleine kokertjes vlogen zij de vederlichte vliegtjes met berichten naar de hokken op of nabij de commandopost van de bataljonscommandanten.

Ook de territoriale bevelhebber Zuid-Limburg, luitenant-kolonel A. Govers, liet op 10 mei 1940 een postduif zijn laatste bericht aan de opperbevelhebber van Land- en Zeemacht overvliegen.

„Gehele oostoever van de Maas is in Duitse handen. De bruggen te Maastricht en de stuw Borgharen zijn vernield. Wij zijn geheel ingesloten en onderhandelen over capitulatie,” zo luidde het laatste bericht.

De postduiven waren overigens pas kort tevoren in Maastricht aangekomen. Eerst in maart 1940 was de Rijkspostduivendienst nieuw leven ingeblazen. In 1932 was hij uit bezuinigingsoverwegingen opgeheven. Slechts in Utrecht bleef een hok van twaalf dienstplichtige duiven geconsigneerd. De kleppers werden uitsluitend nog voor demonstraties gebruikt. In de organieke sterken van de krijgsmacht onderdelen werden de postduivenverzorgers geschrapt. Alleen de Verbindingsafdeling op het Algemeen Hoofdkwartier behield een sectie postduivenverzorgers - een adjudant-onderofficier en twaalf soldaten.

Daarentegen was de Postduivendienst in omliggende landen aanzienlijk uitgebreid en geperfectioneerd. In de eerste wereldoorlog had de postduif zijn grote waarde als ordonnans bewezen. De dienstplichtige doffers en duivinnen vlogen legio berichten over en reddten zelfs complete bataljons.

Bekendste onder de oorlogsvliegers was de Cher Ami. De doffer was op het Verdunfront operationeel. Op 27 oktober 1918 werd hij meegegeven aan een New-Yorks bataljon van de Amerikaanse 77ste Infanteriedivisie dat de opdracht had om vanuit Grand Pré zover mogelijk in de vijandelijke linies binnen te dringen. Het bataljon werd ingesloten en was tot de ondergang gedoemd. De ene postduif na de andere sneuvelde in het vijandelijke vuur. De laatste hoop van de Amerikanen was gevestigd in

Duiven vlogen hun laatste berichten

Cher Ami - hun laatste vogel. Ook hij werd getroffen door een schrapnel, maar vloog door en viel als een bal bloed op het hok in Rampont, 40 km. verder. De poot met het telegramkokertje hing nog met een enkele pees vast. Door het bericht kon het verloren bataljon worden ontzet. Voldoende hersteld ging Cher Ami scheep naar Amerika. De commandant van de Amerikaanse 77ste Infanteriedivisie deed de vogel hoogst persoonlijk uitgeleide. Aan boord van het schip werd de oorlogsinvalide met de egaards van een officier behandeld. Hij kreeg een van de mooiste hutten. Als een held werd de duif in Amerika verwelkomd. Hij werd de mascotte van de Amerikaanse Postduivendienst en na zijn dood opgezet in het Nationaal Museum te Washington bijgezet.

Een andere beroemde oorlogsvlieger was The Mocker. Eerst op zijn tweehonderdste vlucht raakte hij zwaar gewond. Een schrapnel nam een oog en een deel van zijn schedel weg. De dapper doorgevlogen doffer kreeg het Croix de Guerre, in die dagen de hoogste Franse dapperheids onderscheiding. Ook werd hij met militaire eer begraven.

In de periode tussen de wereldoorlogen leidden de Amerikanen zelfs nachtvliegers op en kregen hoogvliegers een para-opleiding, zodat ook postduiven aan vliegtuigen konden worden meegegeven. Na lossing maakten de duiven een vrije val in een papieren zak die door de wind en het gewring van de duif openging, waarna de vogel op eigen wieken koers naar het basishok kon zetten.

Verrast door de achterstand, die Nederland had opgelopen, bracht de legerleiding de Postduivendienst in het voorjaar van 1940 ijlings weer op sterkte.

Dat de Duitsers een hoge gevechtswaarde aan duiven toekenden bleek uit een van de eerste orders die na de capitulatie van Nederland werd uitgevaardigd - namelijk dat alle postduiven zouden moeten worden gedood. In de eerste wereldoorlog was dat ook in de door Duitsland bezette gebieden gebeurd. Koortsachtig onderhandelden bestuurders van de postduivenbonden met de hoge bonzen, waardoor de massaslachting kon worden voorkomen. Maar ingevolge de verordening, die rijkscommissaris dr Arthur Seyss-Inquart op 24 juni 1940 uitvaardigde, moesten alle postduiven worden geregistreerd, moest een afschrift van de hoklijst bij de burgemeester worden ingeleverd en was het verboden om duiven vrij te laten vliegen.

Het bleek uitstel van executie. In 1942 moesten alle postduiven als nog worden geslacht. Ter controle moesten poten en ringen worden ingeleverd. Slechts enkele duivenmelkers riskeerden het om hun gevleugelde vrienden te laten onderduiken. Met krijtjes moesten de meeste liefhebbers na de oorlog dan ook een nieuwe stam opbouwen.

jan van lieshout

Kees van Kaam kwam als enige uit kazemat 64

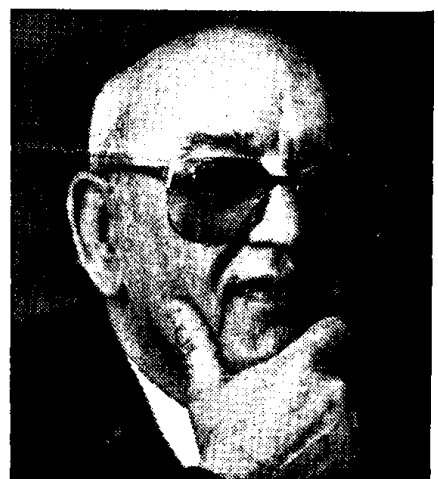
Kees van Kaam kwam als enige uit kazemat 64 die in de meidagen van 1940 ten zuiden van de brug over het Julianakanaal in Illikhoven stond. In totaal werden 57 granaatscherven uit zijn lichaam verwijderd. Ook die uit het rechteroog, waarmee hij sedertdien beter ziet dan met het linker.

Kees van Kaam leest veel. Maar geen oorlogsboeken: hij kan daar niet van slapen. Ondanks het gevaar voor nachtmerries wil hij nog eenmaal zijn oorlogsherinneringen ophalen, opdat het nageslacht niet zal vergeten dat zijn makkers in kazemat 64 die tien- de mei het offer van hun leven brachten.

Kees van Kaam werd op 6 juli 1919 in Nieuwstadt geboren. Zijn vader was er boswachter. Ampet van school werd hij spitter aan het Julianakanaal dat tussen 1933 en 1935 werd gegraven. Laatstelijk was hij er stoker op een locomotief, waarmee de wagentjes zand werden afgevoerd. Kees werkte op een houtzagerij in Urmond, toen hij in 1939 onder de wapenen werd geroepen.

„Ik was ingedeeld bij het 13de Regiment Infanterie. In Maasricht moest ik opkomen. In Rotterdam-Zuid moest ik, met een zware mitrailleur, op wacht staan bij de school waarin wij gelegerd waren. Via Tilburg kwam ik in Illikhoven, waar ik in café Arias werd ingekwartierd. Van luitenant Van Hulten mochten we die 9de mei niet meer naar huis. Tussen acht en negen uur moesten we naar de kazematten. Ik zat in kazemat Zuid.”

Sergeant Voncken uit Nuth was er commandant. Zijn rechterhand was korporaal Vanhouttem uit Vaals. De overigen waren Jantje Teeven uit Weert en Sef Vaessen uit Berg aan de Maas die achter de mitrailleur zat, toen uit de richting Buchten Duitsers aankwamen. Ze brachten zwaai geschut in stelling. Hun eerste schot was een voltreffer. De portefeuille van Sef Vaessen zat tussen diens ribben. Ook de andere makkers waren deernis vermint. „Mijn geluk was dat ik achter in de kazemat stond; tussen muur en munitiekisten,” zegt Van Kaam. „Waren die ontloft dan was er ook van mij niets meer over gebleven. In elke kist zaten vier mitrailleurbanden met elk vijfhonderd patronen.

• Kees van Kaam

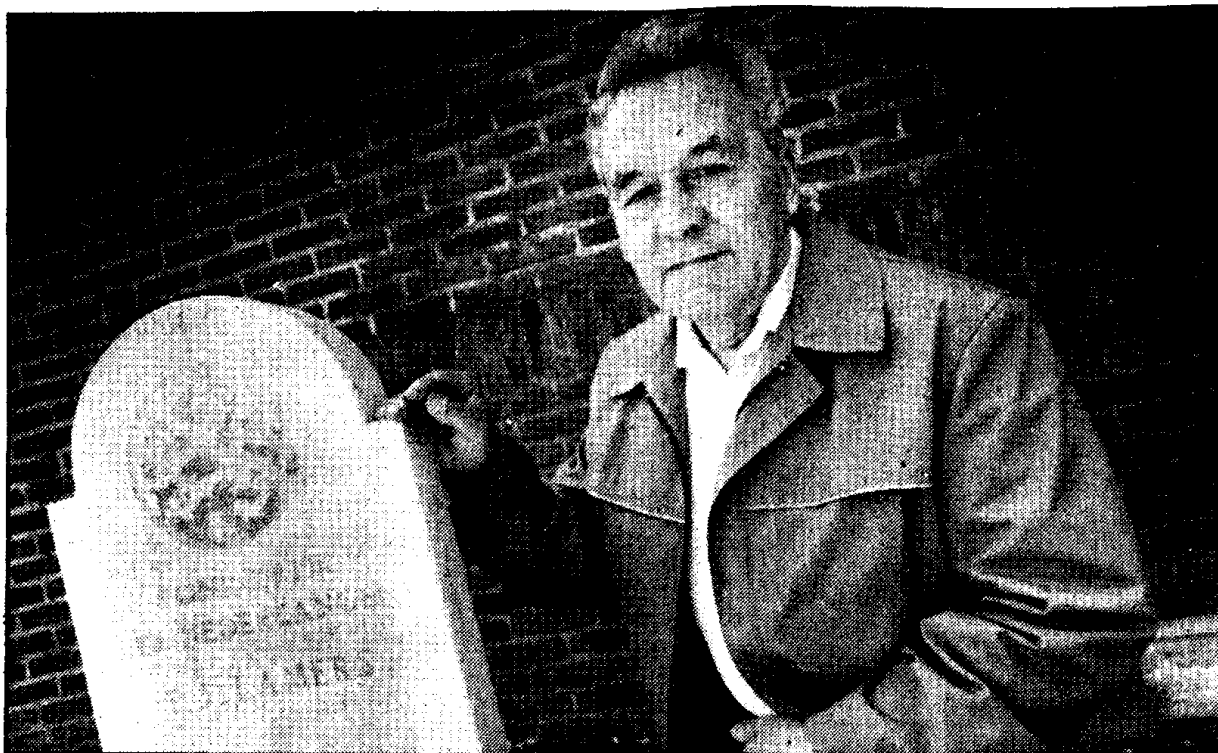
Met veel moeite en pijn slaagde ik erin om op eigen kracht uit de kazemat te kruipen. Toen de Duitsers me ontdekten, werd ik onmiddellijk onder vuur genomen. Ik liet me van de kanaaldijk rollen en werd uit een sloot opgevoerd. Meer dood dan levend werd ik bij boer Schulpenn binnengebracht. De Duitsers toonden zich clement. Ze zouden hem later komen ophalen. „Een parlevinker waarschuwde mijn broer in Stein. Met een taxi bracht mijn vader me op tweede pinksterdag naar het ziekenhuis in Heerlen. In totaal moesten 57 granaatscherven uit mijn lichaam worden verwijderd. Vanwege de operatie aan mijn rechteroog lag ik drie weken geblijnddoet.”

Ook Kees van Kaam behoorde tot de zestien oud-strijders die op 10 mei 1941 in Roosteren samenkwamen om de vijftien gevallen van de 6de Reserve Grens Compagnie te herdenken. Vier van hen sneuvelen in de kazemat ten zuiden van de brug in Illikhoven.

Met de Amerikanen trok Kees van Kaam na de bevrijding Duitsland in. In een Amerikaans uniform trouwde hij met de dochter van een mijnwerker uit Stein. Gedemobiliseerd daalde hij zelf in de Maurits af. In 1969 werd hij vervroegd gepensioneerd; in 1974 „weggejaagd”. In 1986 overleed zijn vrouw. Sedertdien woont hij bij zijn jongste dochter in Arcein in.

Kees van Kaam zal er zaterdag in Roosteren niet bij kunnen zijn. Hij is slecht ter been en kort van adem. Aan invaliditeit zijn oorlog en zijn duidelijk medeplichtig. Hij maalt er niet om, maar plukt de dag, in het besef dat de overlevenden ook hem voor de vijftigste keer hadden kunnen herdenken, als hij die tiende mei 1940 niet zoveel soldatengeluk had gehad.

jan van lieshout

• Martin Lamers bij de grafzerk van zijn op 10 mei 1940 gesneuvelde vader.

Foto: MARCEL VAN HOORN

Zelf geloof ik het pas als ik die zaterdag erop mijn vader in de kist zie liggen.”

Direct na het fatale nieuws spant opa Lamers zich in zijn gesneefde zoon spoorzags naar Nieuwenhagen te krijgen. Zaadhandelaar Mofers rijdt zijn dichte bestelauto gratis voor. Met een enveloppe vol Duitse doorlaatsbewijzen koerst men richting Echt, waar het graf voor wijlen infanterist Lamers al gedolven is.

„Van de boer vlak bij de kazemat krijgt mijn opa meteen te horen dat mijn vader, samen met zijn eveneens gedode kameraad ontzettend te keer is gegaan tegen de aanvallende Duitsers. Dertien hebben ze er doodgeschoten. De veertiende en vijftiende dode zijn zij zelf.”

Waar het Oorlogsherinneringskruis is gebleven, dat in 1948 postuum is toegekend aan reserve-infanterist Lamers, weet Martin niet. Meer waarde dan aan deze onderscheiding hecht hij aan de jaarlijkse reünie van het comité oud-strijders van de voormalige grenscompagnie. „Daar heb ik het verhaal gehoord van het Rode Kruis dat mijn vader uit de kazemat heeft gehaald. Zijn halve gezicht was eraf geschoten. Daardoor is het me duidelijk

waarom er een bivakmuts om mijn vaders gezicht zat, toen ik hem in de kist zag liggen.”

Als oorlogsweduwe van het eerste uur heeft ma Lamers, toentertijd zwanger van het negende kind, bittere armoede geleden. Wat hebben de Duitsers ten slotte te schaften met een weduwe van een Nederlandse soldaat? Om toch wat geld te hebben, moet zij de helft van haar distributiebonnen verkopen. Bovendien is er gedonder over de vraag wie voogd van de kroost van Lamers wil zijn. Uiteindelijk is het wethouder Leo Silvertand die er voor zorgt dat het hen minder slecht gaat.

Of hij als jongen van bijna 12 lang getreurd om zijn gesneuvelde vader?

Martin: „Op die zaterdag als mijn vader begraven wordt in een kist met daaroverheen de Nederlandse vlag, heb ik ontzettend moeten huilen. Maar een week later - god, ik was toen nog een kind - ben ik alweer aan het spelen. En snij ik voor de konijnen”.

Precies zoals zijn vader het gewild heeft.

hans toonen

De namen van de vijftien soldaten staan gebeiteld in graniet. Vijf hen vielen die 10de mei 1940 op de brug bij Roosteren. Onder hen was ook de commandant van de compagnie die de westelijke oever van het Julianakanaal tussen Ilikhoven en Maasbracht verdedigde. Hij kwam om tijdens een vuurgevecht met Duitsers die zich als Nederlandse Militaire Politie lieten voordoen.

„De legerleiding had niet in de gaten gehad dat wij ook moesten eten,” aldus Frans Vayssier uit Susteren, toen Frans Weesie geheten – naar het oordeel van de kantonrechter een verhaspeling van de Franse familienaam Vayssier, waarin de familienaam werd gecorrigeerd.

Grenswacht

Frans Vayssier is de zoon van een leraar van een technische school in Tilburg, waar hij in 1915 werd geboren. Na zijn opleiding tot bouwkundige diende hij in Venlo bij het 17de Regiment Infanterie. Hij kwam er op tot sergeant. Op 27 september 1938 werd sergeant Vayssier andermaal onder de wapenen geroepen, nu om in Eindhoven de Pepinusbijl te helpen bekampen. Het grenswachtdetachement telde 24 man. Commandant was de reserve-luitenant Arnold van der Velden, een mijnwerker uit Heerlen. Het kader werd in het café van Peer van Wegberg ingekwartierd, de rest van de troep in de tegenover gelegen boerderij van de familie Wolters. De Trappisten van Lilbosch voorzagen hen van warm eten en namen de geestelijke verzorging op zich. Na tien dagen konden de grenswachters echter weer naar huis. Slechts voor kort: want ingevolge een 'Buitengewone Oproeping Uitwendige Veiligheid' moesten zij op 11 april 1939 weer op post. Achter de rug van zijn commandant om reflecteerde sergeant Vayssier op een advertentie, waarin de territoriale bevelhebber Zuid-Limburg een bouwkundig opzichter vroeg voor de aanleg van een aantal verdedigingswerken langs de grens tussen Vaals en Posterholt.

Kazematten

„Ik werd ingekwartierd in hotel Du Commerce aan het Vrijthof in Maastricht,” vertelt Frans Vayssier in zijn memoires. „De genie-officieren logeerden in hotel Dominicaan en hotel Du Casque. Zij bepaalden waar de kazematten moesten komen. Aan mij de taak de locaties in kaart te brengen en na te gaan van wie de grond was. Ik gaf dat door aan een aparte afdeling in Den Haag die koop of ontgensing regelde. Genie leverde de bouwtekeningen en matten. Burgers vlochten niet en stoffen het beton. De fundamente lagen plusminus 1 meter 20 diep. De wanden waren 30 tot 40 centimeter dik. De zijwanden stonden in een hoek van 45 graden op de middenwand. In elke wand was een schietgat dat met stalen schietblinden was afgesloten. Deze waren maar een paar centimeter dik. Dat maakte de kazematten zeer kwetsbaar, zoals zou blijken.”

Op 29 augustus 1939, na de algemene mobilisatie, moest sergeant Vayssier terug naar zijn oorlogsbestemming bij de Pepinusbijl in Eindhoven. Met de grenswachtdetachementen van Grevenbicht, Nieuwstadt, Roosteren, Stevensweert en Susteren vormde het grenswachtdetachement Eindhoven de Reserve Grens Compagnie. Ze werd ingedeeld bij het 11de Bataljon van het 37ste Regiment Infanterie. Compagniescommandant werd de reserve-luitenant Arnold van der Velden. Hij had zijn commandopost in het Bondshotel in Susteren. Sergeant Vayssier werd aan zijn staf toegevoegd. De bouwkundige werd met het toezicht op de bouw van wachtketen en de aanleg van versterkingen en versperringen belast.

De sectie van eerste luitenant Cor van Hulten uit Tilburg bezette de kazemat aan de Vloedgraaf nabij kasteel Millen in Nieuwstadt, de sectie van eerste luitenant Jef Ummels uit Valkenburg de kazemat aan de Rode Beek aan de uitvalsweg van Susteren naar Ikenbrugh en de sectie van de eerste luitenant A. Teurlinckx uit St.-Michielsgestel bewaakte de bruggen over de Vloedgraaf in Baakhoven.

Julianakanaal

Op 9 april 1940 werd de 6de Reserve Grens Compagnie afgestopt en achter het Julianakanaal teruggehaald. Op het traject Ilikhoven-Maasbracht lagen vijf bruggen: in Ilikhoven, Roosteren, Aasterberg, Stevensweert en Maasbracht. Aan weerszijden van die bruggen waren op de westelijke kanaaloever kazematten gebouwd die met zware en lichte mitrailleurs waren bewaard. De brugwachters waren versterkt met geniesoldaten die de springladingen en slagsnoeren zouden aanbrengen; met Militaire Politie die met het springen van de bruggen was belast en met artilleristen die twee

● In nagebootste uniformen van de Nederlandse Militaire Politie overvielen Duitsers de brug over het Julianakanaal bij Roosteren.

Pseudo-MP'ers overvielen brug Roosteren

verouderde '6 Velds'-kanonnen moesten bedienen. In totaal telde de compagnie 330 officieren, onderofficieren en manschappen. De commandopost was gevestigd op kasteel Terborch in Roosteren. O 1 mei 1940 nam kapitein Braun uit Maastricht er het commando over.

„Op 9 mei gold vanaf acht uur 's avonds verhoogde graad van strijdvaardigheid,” zo herinnert Frans Vayssier zich. „Om half twaalf moesten versperringen worden gesloten en verankerd. Met de auto ging kapitein Braun alle posten af om te controleren of een en ander was gebeurd. Sergeant Spieker, commandant van de Militaire Politie, en ik vergezelden hem. Om twee uur 's nachts ging de order uit dat de sectiecommandanten, indien nodig, op eigen initiatief de bruggen konden laten springen.”

Omstreeks half vier kreeg hij 'kapitein Willemsen' aan de lijn. Die verklaarde de commandant van een detachement Militaire Politie te zijn die met een order van de commandant van het 17de Grensbataljon op weg naar de brug in Maaseik was. MP'ers aan de brug over het Julianakanaal wilden hem niet doorlaten. Achteraf bleken de MP'ers Duitsers in nagebootste Nederlandse

MP-uniformen. Op de Susterense Hei waren zij reeds slaags geraakt met een Nederlandse patrrouille. Op Baakhoven hadden ze Maantje van de Leek uit bed gehaald die hun de weg had moeten wijzen. De wachtpost aan de brug over de Vloedgraaf had hen voor echte MP'ers aangezien en doorgelaten. MP'ers aan de brug over het Julianakanaal hadden echter het wachtwoord gevraagd. Dat was 'schaakspel'. Maar kapitein Willemsen gaf 'Scheveningen' op – het wachtwoord van de dag tevoren. Aan hemelijk was dat het nieuwe wachtwoord de patrrouille nog niet had bereikt. Toch vertrouwden de Nederlanders het niet. Te meer daar ze iets vreemds aan hemelen en uniformen zagen.

„Kapitein Willemsen wilde kapitein Braun spreken. Deze liet mij bij sergeant Spieker informeren, of hij een kapitein Willemsen kende. Dat was niet het geval. Maar er waren zoveel reservisten opgeroepen dat onder hen best een Willemsen kon zijn. Kapitein Braun begaf zich met sergeant Spieker per auto naar de brug. Toen ik hoorde schieten, ben ik

hen nagefiets. 'Waffe strecken', snauwde de Duitser, toen ik het talud opklom. Op het wegdek lag kapitein Braun. Hij leefde nog. Ik werd van hem afgetrokken. In de wachtkeet moest ik kapitein Willemsen de laarzen uittrekken. Hij was aan het kuitbeen gewond. Onder de overjas droeg hij een Duits uniform. Daarop prikte één ster. Op zijn overjas had hij er drie. Hij bleek een Hollandse NSB'er te zijn. Hij kende kapitein Braun. „We hebben samen in Den Helder gediend,” zei hij. Volgens Willemsen wilde Braun hem kapot schieten. Nog altijd weet ik niet wie die Willemsen is geweest.”

In totaal vielen er aan Nederlandse zijde vijf doden; aan Duitse kant vier.

Roosteren was de enige brug tussen Ilikhoven en Maasbracht die ongeschonden in Duitse handen viel. De overige bruggen konden tijdig worden opgeblazen.

In Ilikhoven sneuvelden acht soldaten, op Aasterberg één en in Stevensweert één.

Na gevangenneming werden de gewonden naar een Duits hospitaal overgebracht, de overigen te voet naar Geilenkirchen afgevoerd. Daar werden ze op transport naar Neubrandenburg gesteld. Omdat de Führer clement was geweest, werden we twee maanden later in vrijheid gesteld.”

Monument

Op 10 mei 1941 herdachten zestien oudstrijders in de kerk van Roosteren de gevallen. Ook legden zij bloemen bij de brug. Op 10 mei 1949 onthulde het toenmalige Tweede Kamerlid Jan Peters uit Roosteren een gedenkplaat. Een monument kwam ervoor in de plaats, nadat de kanaaldijken in de jaren 60 waren opgehoogd. Het werd ontworpen door Frans Vayssier die inmiddels gemeenteplichter van Susteren was. Het stelt een stukgeschoten kazemat voor met als inzet een granieten plaat met daarin de namen van de vijftien gesneuvelden van de 6de Reserve Grens Compagnie.

jan van lieshout

Sergeant Reumkens heeft niets van oorlog gezien

Frans Reumkens keek door een van de schietgaten in de kazemat langs het Julianakanaal in Born naar buiten. Het schemerde. Hij lag daar toen al weken 'in volledige graad van strijdvaardigheid'. In de verte zag hij hoe bij Roosteren de brug over het Julianakanaal opgeblazen werd. Het was toen vrijdagochtend 10 mei 1940. En Reumkens schat het tijdstip nu, vijftig jaar later, op half vier. Hij heeft het zien gebeuren. Een paar uur later zou hij voor eens en altijd niets meer zien. De Duitse militairen kregen de kazemat van Reumkens in de smiezen. De artillerie vuurde in Reumkens' richting en in die van zijn drie maten. „Bereid je maar op het ergste voor,” zei hij op die vrijdagochtend. „We waren alle vier katholiek. Je weet wat je te doen staat”, heeft hij de jongens meegedeeld.

„De Duitsers haalden de pantserbrisantgranaten tevoorschijn en vuurden. Ze gingen dwars door het beton heen en de scherven schoten alle kanten op. Harry Custers uit Einighausen was de laatste die ik gezien heb. Ik had hem gevraagd de patroonhouder van de mitrailleur wat hoger te houden zodat we beter konden vuren. Harry kreeg een grote scherf van zo'n granaat in zijn onderlijf. De andere jongens hebben hem onder de dijk bij het kanaal gelegd en hem later naar een noodhospitaalje in Grevenbicht gebracht. Hij is daar zondag de twaalfde aan zijn verwondingen overleden.”

„Links van Harry stond ik dus. Als sergeant gaf ik de commando's om te schieten. Maar bij een volgende granaat kreeg ik vijf scherven in mijn bovenarm en één in mijn linkeroot. Die geweldige ontplofing bracht inwendig zoveel schade te weeg dat ik praktisch meteen daarna ook rechts niets meer zag. De korporaal die achter mij stond werd ook geraakt. In zijn gezicht. Hij spuwde – met verloop – veertien tanden uit. Het was afgelopen voor ons.”

Blindelings

Reumkens en de andere drie kropen uit de kazemat op weg naar het nabijgelegen pompstation om zich daar schuil te houden. „Ik kende de weg naar buiten blindelings”, merkt hij nu vijftig jaar later vanuit zijn woonkamer aan de Delleweg in Nieuwenhagen op. „Maar we zaten daar nog niet zo lang of een Duitse officier kwam naar ons toe die naar de hoogste-in-rang vroeg. Dat was ik. Hij pakte meteen mijn pistool

● Frans Reumkens werd op de eerste oorlogsdag blind door een granaatscherf en staat sindsdien lotgenoten met raad en daad bij.

af en vroeg: 'Warum haben Sie meine Kameraden erschossen?' Ik vroeg hetzelfde aan hem, maar hij zei dat hij gekomen was om ons te redden. 'Ik hoef niet door jullie gered te worden', heb ik hem gezegd.”

Op aanraden van diezelfde Duitse officier ging Frans Reumkens op weg naar een arts om zich te laten behandelen. Nog heel mini-tius weet hij zich te herinneren dat hij bij 'de vrouw van het rookwaren-winkeltje' een ander overhemd heeft aangetrokken. „Mijn rechterarm stond stijf van het bloed”, had zij hem verteld omdat hij het zelf niet meer kon zien. Uiteindelijk arriveerde hij in het ziekenhuis van Sittard waar hij uit 'Welche Blutgruppe hast du?' afleidde dat er inmiddels ook gewonde Duitse militairen waren gearriveerd.

Ooglijderskliniek

Daags na de gebeurtenis in de Borne kazemat mocht hij het ziekenhuis in Sittard verlaten voor dat van Heerlen. Het kostte nogal wat moeite, aangezien de Duitsers reeds de leiding over het ziekenhuis hadden overgenomen. Maar een zuster was zo goed aan de wens van Frans Reumkens tegemoet te komen. Zoals ze had beloofd, werd Reumkens samen met een Belgische gewonde 'stiekem' vervoerd naar Heerlen waar zijn familie en huidige vrouw hem regelmatig konden opzoeken. 24 juli, hij weet het nog precies, werd de Nieuwenhagenaar overgebracht naar het 'ooglijders-gasthuis' in Utrecht waar artsen hem behandelden. „Niemand heeft mij ooit gezegd: 'Meneer Reumkens, het wordt niets meer. U zult nooit meer zien.' Frans Reumkens heeft nooit het gevoel gehad dat hij het niet meer zag zitten. „Je leert ermee leven”, luidt het cliché dat hij op zichzelf van toepassing acht. Hij werd actief in de blindenvereniging die zich ten doel stelt de materiële en immateriële omstandigheden voor blinden te verbeteren. De jaren die volgden waren jaren van vergaderingen en reizen. „'s Woensdags spoonden wij naar de vergadering van de blindenraad in Rotterdam, 's vrijdags met de trein naar de blindenvereniging in Utrecht en 's zaterdags naar Vught voor de vergaderingen van de eigen afdeling”, herinnert mevrouw Reumkens zich. „In die tijd hoorde je vaak niets anders dan 'Vraag het maar aan Reumkens'. Of: 'Ja, maar luister eens even. Ik heet niet Reumkens', waarmee andere blinden aanduiden dat ze niet zo veel moed en enthousiasme door hun handicap konden opbrengen als hun (afdelings-, en later ook provinciaal- en landelijk) voorzitter Frans Reumkens.” In 1936 werd de Nieuwenhagenaar als 'kwekeling met acte' onderwijzer aan de Aloysiuschool tot half maart 1939 de algehele mobilisatie werd afgekondigd en de 'Buitengewone Oproep Uitwendige Veiligheid' in zijn briefbus gleed. Dat hij weinig of niets van de Tweede Wereldoorlog heeft gezien is bekend. Zijn functioneren in de blindenvereniging was niet zijn dagtaak. De gehandicapte Reumkens kreeg in 1946 een baan als telefonist en later als typist bij de gemeente Nieuwenhagen waar hij tot 1978 heeft gewerkt.

„Als mensen om mij heen 's avonds televisie kijken en zeggen: 'Kijk nou toch eens wat een prachtige beelden', dan realiseer ik mij dat ik blind ben, dan heb ik een korte opwelling dat ik uit mijn blind-zijn wil treden. En ook nu weer, zo tegen de tiende mei, dan denk ik terug aan wat ik vijftig jaar geleden heb gezien.”

jos van den camp

Ordonnans Kuypers riskeerde alles

Een van de dapperste Limburgers, die de strijd op de Grebbeberg van nabij meemaakte, was Hein Kuypers uit Jabeek. Of: schoen de zwaar beboste berg bij Rhenen in de meidagen van 1940 onder zwaar vijandelijk vuur lag, bleef de ordonnans Kuypers op voorbeeldige wijze, grotendeels vrijwillig en terwijl niemand anders daartoe gehogen was bekrachtigen en bevelen overbrengen. Ook haalde hij tot tweemaal toe eigen mitrailleurs uit de vuurlinie. Voor zijn 'bijzonder moedige en beleidsvolle daden' kreeg hij de Bronzen Leeuw, na de Militaire Willemsorde de hoogste dapperheids onderscheiding die Nederland kent.

Martin Hendrik Kuypers werd op 15 december 1913 in Jabeek geboren. Na de lagere school ging hij naar de Hendrik in Brunsum. De mijnwerker trouwde een Duitse die bij een boer in Jabeek dienstmeid was. Hein was vader van twee kinderen, toen hij werd gemobiliseerd. Hij werd ingedeeld bij de 3de Compagnie van het 1de Bataljon van het 8ste Regiment Infanterie dat de Grebbeberg moest verdedigen.

Commandant van het regiment was de luitenant-kolonel W.F. Hennink, commandant van het bataljon de majoor W.P. Landzaat en commandant van de compagnie de kapitein P.F. Brittin.

Majoor Landzaat wond er geen doekjes om. „Denk niet dat ze niet komen; ze komen,” zo waarschuwde hij zijn troepen.

In alle vroegte moest ordonnans Kuypers die tiende mei 1940 zijn compagnie wekken. De secties moesten de stellingen op de zuidelijke helling van de Grebbeberg bezetten. Majoor Landzaat vestigde zijn commandopost in Ouwehands Dierenpark. Zijn consigne luidde: „Standhouden tot de laatste man, de laatste kogel en de laatste snik.”

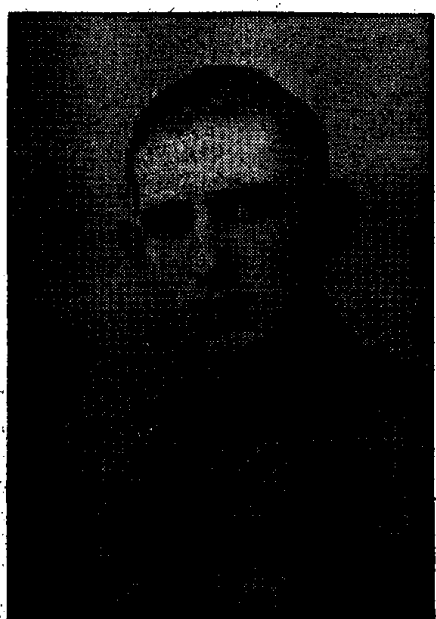
Tegen de avond had de Duitse 207de Infanteriedivisie van luitenant-generaal Karl von Tiede-

man Wageningen bereikt. De volgende dag – zaterdag 11 mei 1940 – viel het versterkte SS-regiment 'Der Führer', dat eveneens onder zijn bevel stond, de voorposten van de Grebbeberg aan. De nog niet voltooide stellingen werden bezet door het 11de Bataljon van majoor C.J. Voigt. Het was met vier stukken 6-Velds versterkt. De verouderde kanonnen vielen echter te licht tegen de Duitse artillerie. Daarbij kwam dat bloesemende boomgaarden in de weg stonden. Uit zuinigheidsoverwegingen waren deze niet gekapt. SS'ers konden daardoor ongenzien naderen. Sectie na sectie werd omsingeld en krijgsgevangen genomen. Anderen lieten hun post in de steek en trokken terug op de frontlijn aan de voet van de Grebbeberg.

Generaal-majoor J. Harberts, de bevelhebber van het 11de Legerkorps, was daarover des duivels. Hij beval de commandant van 'het regiment der lafhartigen' om de voorpostenstrook onmiddellijk te heroveren. Ook drong hij erop aan dat 'weglopers' voor de krijgsraad zouden worden gedaagd. Er moest een voorbeeld worden gesteld.

Tot die 'lahartigen' kon ordonnans Kuypers niet worden gerekend. Of: schoen de weg van de commandopost van zijn compagniescommandant naar de commandopost van zijn bataljonscommandant onder vijandelijk artillerievuur lag, bracht hij kruipend en springend berichten en bevelen over. Van de telefoon kon geen gebruik meer worden gemaakt. De verbindings waren in alle vroegte reeds stuk gesloten.

Op zondag 12 mei werd 'De Greb' stormrij geschoten. Even over half één die middag ging het SS-regiment 'Der Führer' onder bevel van Standartenführer (kolonel) Georg Keppler tot de aanval over. Tot drie keer toe ging ordonnans Kuypers door het moorddadig artillerie- en mitrailleurvuur naar de commandopost van majoor Landzaat; nu op de motor. Die derde keer doorboorde een granaatscherf de cylinder

● De ordonnans Hein Kuypers uit Jabeek die op de Grebbeberg letterlijk alles riskeerde.

van zijn motor, waardoor hij te voet verder moest.

Van majoor Landzaat kreeg kapitein Brittin de opdracht om met zijn compagnie een tegenstoot uit te voeren. De compagnie lag in de stoplijn – een tweedevindingslijn die dwars over de berg liep. In de frontlijn aan de voet van de Grebbeberg hadden SS'ers inmiddels een brede bres geslagen. Zij lieten de mannen van kapitein Brittin tot op enkele meters naderen, waarna de Nederlanders genadeloos werden weggehaald. Tot overmaat van ramp werden zij ook nog van achter, door eigen troepen, beschoten. Op de terugtocht hadden gewonnen twee mitrailleurs moeten achterlaten. Voor de verdere verdediging waren zij broodnodig. Verscheidene mitrailleurs waren reeds door artillerievuur of oververhitting uitgeschakeld. Ordonnans Kuypers waagde het om ze uit het voortrein te halen; met succes.

Hij ook bracht in de vroege morgen van maandag 13 mei de luitenant J.P.J. Verberne van de staf van het 11de Bataljon Infanterie naar

de commandopost van majoor Landzaat. Het bataljon was inderhaast naar de stoplijn gecommandeerd en Verberne had in feite het commando van de heerlijk gedecimeerde compagnie van de zwak leidende kapitein Brittin overgenomen.

Tussen hotel De Grebbeberg en Ouwehands Dierenpark hoorden zij Duits spreken. „Handen omhoog,” riep ordonnans Kuypers. „Nicht schieszen, wir sind Freunde,” klonk het in het struvel. Tot grote verbazing van luitenant Verberne kwamen uit de dekking de kapitein mr dr M.H. Franssen, de adjudant van zijn bataljonscommandant en diens toegevoegde sergeant tevoorschijn. Zij hadden hun wapens weggegooid. Luitenant Verberne beval hen de handen omhoog te steken en waarschuwde dat hij zou schieten als ze zouden proberen te vluchten. Toen ze de commandopost van majoor Landzaat tot op 20 meter waren genaderd, probeerde kapitein Franssen te vluchten. Luitenant Verberne bedacht zich geen moment en schoot hem in de rechterheup. De kapitein bleef voorover liggen en hield zich dood. Met het pistool voor het hoofd beval luitenant Verberne hem op te staan, waarna hij strompelend en snikkend naar majoor Landzaat werd voorgeleid.

Of: schoen de stoplijn was doorbroken, bleef ordonnans Kuypers bevelen en berichten overbrengen. Er was echter geen houden meer aan. Daarom haalde ook kapitein Brittin zijn compagnie naar achter. Bij de spoorbrug in Rhenen werden zij omsingeld en krijgsgevangen genomen.

„Staannde met de handen in de hoogte kwamen wij onder vuur van eigen troepen,” zo rapporteerde ordonnans Kuypers later. „Wij mochten geen dekking zoeken, maar werden door den vijand gelast om staande te blijven met de handen in de hoogte. Toen doorboorde een kogel mijn linkerarm. Vervolgens werden wij geïnterneerd in de magazijnen van houthandel 'De Stoom-

jan van lieshout

Auto's

Renault

Te k. RENAULT 5 Parijsen-uitv. b.w. 15.10.82, APK 15.10.90, v.p.r. f. 3.500,-, 045-24242.

RENAULT 19 GTR '90 rood, 5-drs. get. glas. Vol. gar. f. 22.500,-, 0490-29593.

RENAULT 5 TL '86, kl. rood, 60.000 km, v.p. f. 9.500,-, inv. en financ. mog. 2 mnd. garantie. Tel. 045-255784.

Te k. RENAULT 5 b.w. '87, n.w. model, km. st. 38.000, i.z.g. st. 045-228469.

NEVADA GTS stationcar, 6-87, antraciet, LPG, 17.000 km, v.p. f. 17.950,-, 0490-1387.

RENAULT 4 GLD b.w. '82, APK, Uitz. goede staat, te eisenar f. 1.850,-, 0490-55228.

RENAULT 4 GTL '81, met schade, f. 350,-. Tel. 045-455084.

Kerres b.v.
Dom. Mystr. 25, Kerkrade
Tel. 045-452424

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Tel. 045-719966.

Suzuki

Suzuki Swift GTI

kleur rood, b.w. 4-88, km. st. p.m. 20.000, p. f. 17.000,-, Ravelingstraat 132, Maastricht. Tel. 043-437981.

Te k. SUZUKI SJ 410 met schuif. en trek. l.p.r. st. f. 7.500,-. Tel. 045-256997, na 18.00 uur.

Te koop Suzuki ALTO 3-drs. b.w. '85, 52.000 km, nieuw f. 5.950,-, 045-453572.

Suzuki JEEP, SJ 4 10, b.w. '82, gr. kent. hardtop, i.g.s.l. p. f. 7.000,-, 0440-1734.

Te k. SUZUKI 100 GX Coupé b.w. '80, f. 1.250,-, 045-740983.

Suzuki ALTO 3-drs., GL, 6.000 km, f. 8.000,-, b.w. '86, Tel. 045-425393.

Rover

Te koop ROVER 2600 i.z.g. b.w. '79, APK 4-91, L.P.G. e.a.b. Te bev. Dorpsstr. 73 Binglekrade, tel. 04492-1835

Seat

Te k. Seat Ibiza L, i.z.g. st. b.w. '86, kl. wit, APK 3-91, Tel. 045-351816.

Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719966.

Toyota

TOYOTA Hi-Lux, 2.4 D, 8-89, dubbele cabine, schade prijs kantenken, 20.000 km, f. 16.950,-, 0490-61387.

Te k. van part. TOYOTA Corolla 1.3 HB, b.w. '87, kl. rood, i.z.g. st. f. 2.000,-, onder gar. p. Tel. 043-818972.

TOYOTA CAMRY 1.8 DX Lift-bach, met LPG, type 84, f. 4.950,-, Kijssel 46 Heerlen, 045-723142.

TOYOTA STARLET, b.w. '84, blauw, 73.000 km, n.w. banden en sportvign. f. 8.800,-. Tel. 045-258905, p.g.g. 221808.

Te k. TOYOTA STARLET, type 80, APK 5-91, i.z.g. st. v.p. f. 1.150,-, Tel. 04490-10846.

Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719966.

Triumph

TRIUMPH TR7, b.w. '77, 2.0 5-bak, i.z.g. st. f. 4.950,-, Tel. 04405-1452.

Te k. Triumph SPITFIRE MK 4, kl. wit, v.p. f. 6.750,-, Tel. 04408-12574.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar een succes. Tel. 045-719966.

Vauxhall

Vauxhall CHEVETTE '77 type Kadett, i.z.g. st. v.p. f. 1.000,-, APK 4-91, Tel. 045-228405.

Volkswagen

GTI-16V, Airco, A.B.S.

jan. '88, tomatoerood, versl. 15" inl. velgen stuur-bak, c.v. enz. 31.000 km, v.d. Akker, BV, 040-541498.

Te k. VW-BUS para. vervoer, i.z.g. st. f. 4.750,-, Broekstr. 62, Schinveld.

Te k. VW-KEVER 1302L, 1970 i.z.g. st. v.p. f. 2.750,-, Tel. 045-328091.

Te k. VW-GOLF 1100, b.w. '78, APK tot 12-11-90, tel. 045-781768.

Te k. VW GOLF 1600 Avon, c.v. enz. u.v. b.w. sept. '87, kl. zwart, met kat., km. st. 68.000, p. f. 18.000,-, Tel. 045-423293.

Te koop GOLF Diesel, b.w. '81, kl. wit, met sunroof, sportvelgen, alle extra's, f. 4.750,-, Tel. 045-726390.

GOLF 1.6 CL met katalisator, in ab. nieuwst. f. 13.750,-, Int. 045-455778.

Te koop GOLF GLD '80, APK 7-90, trach. extra velgen, p. f. 950,-. Tel. 045-25187.

Uitz. meete VW JETTA, diesel, 4-drs., stereo trach., sch. APK, etc. f. 4.450,-, Sch. Broekstr. 136, Kerkrade/Verwinsten.

Te k. VW GOLF b.w. '80, APK 4-91, veel extra's, v.p. f. 3.500,-, 045-440225, na 18.00 uur.

VW b.w. '74, motor, 20.000 km, v.p. n.o.t.k. APK '91, Tel. 045-781768.

Te k. KEVER 1300, b.w. '70, f. 1.800,-, Tel. 045-215371, Mgr. Hennesstr. 6, Heerlen.

Te k. VW GOLF C diesel, b.w. '84, 5-versn., kl. blauw, tel. 04499-32334.

VW GOLF LS APK 3-91, f. 1.150,-. Tel. 045-230348.

VW GOLF Diesel, b.w. '84, n.w. model, rood, dv. acc. en trach., 105.000 km, p. n.o.t.k. Tel. 045-3471.

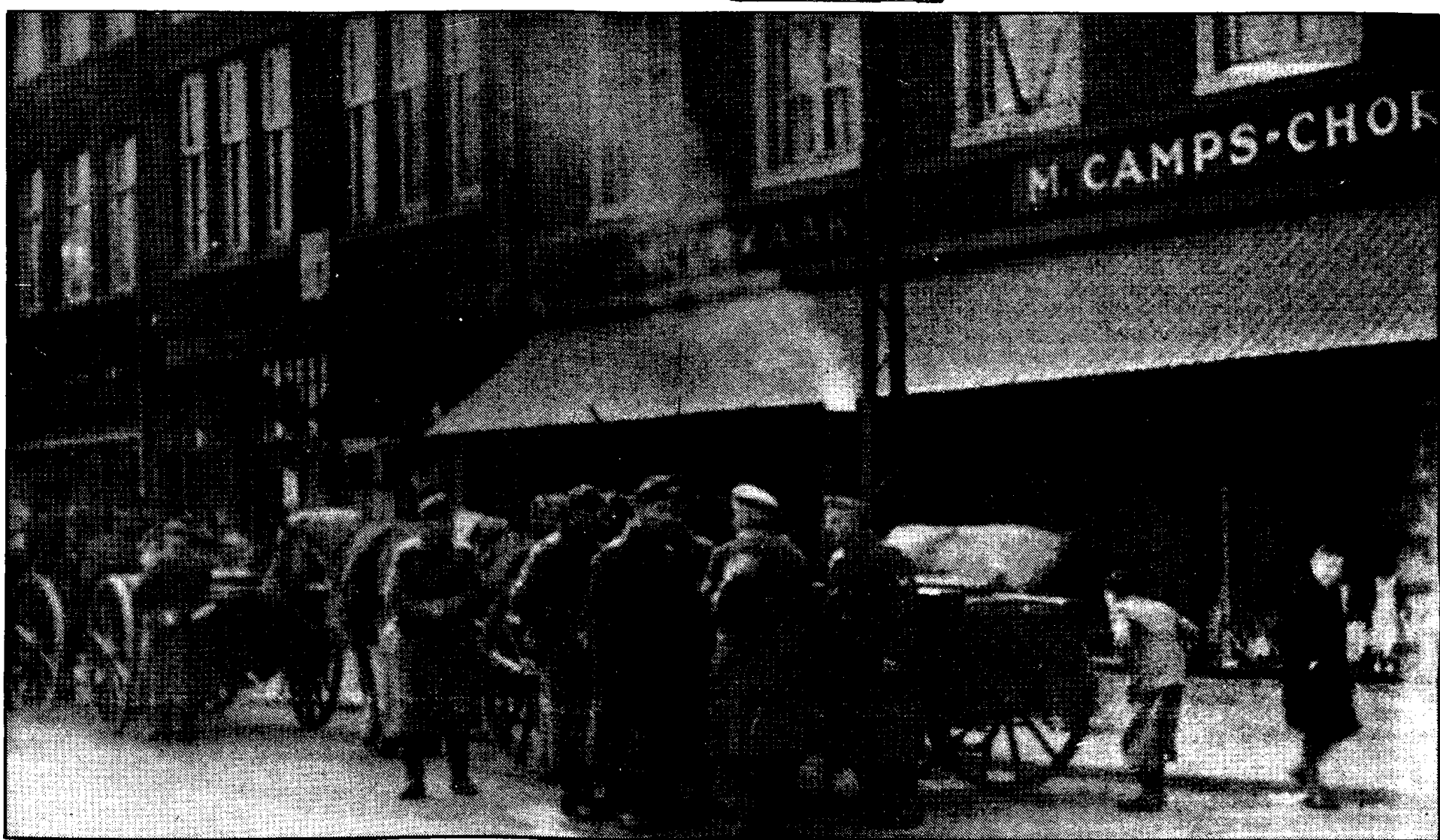
Te k. VW JETTA GLI, b.w. '87, 5-versn., 5-bak, 4-drs. trach. dak, get. glas, n.w. banden, in n.w. st. v.p. f. 4.950,-, Tel. 04490-47737.

Te k. 1984-85 Jetta, b.w. '85, 35.000 km, versl. 15" ATS, alarm, tomatoerood, T.S.B., Tel. 045-22913, b.g.g. 220807.

Te k. 1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567-2568-2569-2570-2571-2572-2573-2574-2575-2576-2577-2578-2579-2580-2581-2582-2583-2584-2585-2586-2587-2588-2589-2590-2591-2592-2593-2594-2595-2596-2597-2598-2599-2600-2601-2602-2603-2604-2605-2606-2607-2608-2609-2610-2611-2612-2613-2614-2615-2616-2617-2618-2619-2620-2621-2622-2623-2624-2625-2626-2627-2628-2629-2630-2631-2632-2633-2634-2635-2636-2637-2638-2639-2640-2641-2642-2643-2644-2645-2646-2647-2648-2649-2650-2651-2652-2653-2654-2655-2656-2657-2658-2659-2660-2661-2662-2663-2664-2665-2666-2667-2668-2669-2670-2671-2672-2673-2674-2675-2676-2677-2678-2679-2680-2681-2682-2683-2684-2685-2686-2687-2688-2689-2690-2691-2692-2693-2694-2695-2696-2697-2698-2699-2700-2701-2702-2703-2704-2705-2706-2707-2708-2709-2710-2711-2712-2713-2714-2715-2716-2717-2718-2719-2720-2721-2722-2723-2724-2725-2726-2727-2728-2729-2730-2731-2732-2733-2734-2735-2736-2737-2738-2739-2740-2741-2742-2743-2744-2745-2746-2747-2748-2749-2750-2751-2752-2753-2754-2755-2756-2757-2758-2759-2760-2761-2762-2763-2764-2765-2766-2767-2768-2769-2770-2771-2772-2773-2774-2775-2776-2777-2778-2779-2780-2781-2782-2783-2784-2785-2786-2787-2788-2789-2790-2791-2792-2793-2794-2795-2796-2797-2798-2799-2800-2801-2802-2803-2804-2805-2806-2807-2808-2809-2810-2811-2812-2813-2814-2815-2816-2817-2818-2819-2820-2821-2822-2823-2824-2825-2826-2827-2828-2829-2830-2831-2832-2833-2834-2835-2836-2837-2838-2839-2840-2841-2842-2843-2844-2845-2846-2847-2848-2849-2850-2851-2852-2853-2854-2855-2856-2857-2858-2859-2860-2861-2862-2863-2864-2865-2866-2867-2868-2869-2870-2871-2872-2873-2874-2875-2876-2877-2878-2879-2880-2881-2882-2883-2884-2885-2886-2887-2888-2889-2890-2891-2892-2893-2894-2895-2896-2897-2898-2899-2900-2901-2902-2903-2904-2905-2906-2907-2908-2909-2910-2911-2912-2913-2914-2915-2916-2917-2918-2919-2920-2921-2922-2923-2924-2925-2926-2927-2928-2929-2930-2931-2932-2933-2934-2935-2936-2937-2938-2939-2940-2941-2942-2943-2944-2945-2946-2947-2948-2949-2950-2951-2952-2953-2954-2955-2956-2957-2958-2959-2960-2961-2962-2963-2964-2965-2966-2967-2968-2969-2970-2971-2972-2973-2974-2975-2976-2977-2978-2979-2980-2981-2982-2983-2984-2985-2986-2987-2988-2989-2990-2991-2992-2993-2994-2995-2996-2997-2998-2999-3000-3001-3002-3003-3004-3005-3006-3007-3008-3009-3010-3011-3012-3013-3014-3015-3016-3017-3018-3019-3020-3021-3022-3023-3024-3025-3026-3027-3028-3029-3030-3031-3032-3033-3034-3035-3036-3037-3038-3039-3040-3041-3042-3043-3044-3045-3046-3047-3048-3049-3050-3051-3052-3053-3054-3055-3056-3057-3058-3059-3060-3061-3062-3063-3064-3065-3066-3067-3068-3069-3070-3071-3072-3073-3074-3075-3076-3077-3078-3079-3080-3081-3082-3083-3084-3085-3086-3087-3088-3089-3090-3091-3092-3093-3094-3095-3096-3097-3098-3099-3100-3101-3102-3103-3104-3105-3106-3107-3108-3109-3110-3111-3112-3113-3114-3115-3116-3117-3118-3119-3120-3121-3122-3123-3124-3125-3126-3127-3128-3129-3130-3131-3132-3133-3134-3135-3136-3137-3138-3139-3140-3141-3142-3143-3144-3145-3146-3147-3148-3149-3150-3151-3152-3153-3154-3155-3156-3157-3158-3159-3160-3161-3162-3163-3164-3165-3166-3167-3168-3169-3170-3171-3172-3173-3174-3175-3176-3177-3178-3179-3180-3181-3182-3183-3184-3185-3186-3187-3188-3189-3190-3191-3192-3193-3194-3195-3196-3197-3198-3199-3200-3201-3202-3203-3204-3205-3206-3207-3208-3209-3210-3211-3212-3213-3214-3215-3216-3217-3218-3219-3220-3221-3222-3223-3224-3225-3226-3227-3228-3229-3230-3231-3232-3233-3234-3235-3236-3237-3238-3239-3240-3241-3242-3243-3244-3245-3246-3247-3248-3249-3250-3251-3252-3253-3254-3255-3256-3257-3258-3259-3260-3261-3262-3263-3264-3265-3266-3267-3268-3269-3270-3271-3272-3273-3274-3275-3276-3277-3278-3279-3280-3281-3282-3283-3284-3285-3286-3287-3288-3289-3290-3291-3292-3293-3294-3295-3296-3297-3298-3299-3300-3301-3302-3303-3304-3305-3306-3307-3308-3309-3310-3311-3312-3313-3314-3315-3316-3317-3318-3319-3320-3321-3322-3323-3324-3325-3326-3327-3328-3329-3330-3331-3332-3333-3334-3335-3336-3337-3338-3339-3340-3341-3342-3343-3344-3345-3346-3347-3348-3349-3350-3351-3352-3353-3354-3355-3356-3357-3358-3359-3360-3361-3362-3363-3364-3365-3366-3367-3368-3369-3370-3371-3372-3373-3374-3375-3376-3377-3378-3379-3380-3381-3382-3383-3384-3385-3386-3387-3388-3389-3390-3391-3392-3393-3394-3395-3396-3397-3398-3399-3400-3401-3402-3403-3404-3405-3406-3407-3408-3409-3410-3411-3412-3413-3414-3415-3416-3417-3418-3419-3420-3421-3422-3423-3424-3425-3426-3427-3428-3429-3430-3431-3432-3433-3434-3435-3436-3437-3438-3439-3440-3441-3442-3443-3444-3445-3446-3447-3448-3449-3450-3451-3452-3453-3454-3455-3456-3457-3458-3459-3460-3461-3462-3463-3464-3465-3466-3467-3468-3469-3470-3471-3472-3473-3474-3475-3476-3477-3478-3479-3480-3481-3482-3483-3484-3485-3486-3487-3488-3489-3490-3491-3492-3493-3494-3495-3496-3497-3498-3499-3500-3501-3502-3503-3504-3505-3506-3507-3508-3509-3510-3511-3512-3513-3514-3515-3516-3517-3518-3519-3520-3521-3522-3523-3524-3525-3526-3527-3528-3529-3530-3531-3532-3533-3534-3535-3536-3537-3538-3539-3540-3541-3542-3543-3544-3545-3546-3547-3548-3549-3550-3551-3552-3553-3554-3555-3556-3557-3558-3559-3560-3561-3562-3563-3564-3565-3566-3567-3568-3569-3570-3571-3572-3573-3574-3575-3576-3577-3578-3579-3580-3581-3582-3583-3584-3585-3586-3587-3588-3589-3590-3591-3592-3593-3594-3595-3596-3597-3598-3599-3600-3601-3602-3603-3604-3605-3606-3607-3608-3609-3610-3611-3612-3613-3614-3615-3616-3617-3618-3619-3620-3621-3622-3623-3624-3625-3626-3627-3628-3629-3630-3631-3632-3633-3634-3635-3636-3637-3638-3639-3640-3641-3642-3643-3644-3645-3646-3647-3648-3649-3650-3651-3652-3653-3654-3655-3656-3657-3658-3659-3660-3661-3662-3663-3664-3665-3666-3667-3668-3669-3670-3671-3672-3673-3674-3675-3676-3677-3678-3679-3680-3681-3682-3683-3684-3685-3686-3687-3688-3689-3690-3691-3692-3693-3694-3695-3696-3697-3698-3699-3700-3701-3702-3703-3704-3705-3706-3707-3708-3709-3710-3711-3712-3713-3714-3715-3716-3717-3718-3719-3720-3721-3722-3723-3724-3725-3726-3727-3728-3729-3730-3731-3732-3733-3734-3735-3736-3737-3738-3739-3740-3741-3742-3743-3744-3745-3746-3747-3748-3749-3750-3751-3752-3753-3754-3755-3756-3757-3758-3759-3760-3761-3762-3763-3764-3765-3766-3767-3768-3769-3770-3771-3772-3773-3774-3775-3776-3777-3778-3779-3780-3781-3782-3783-3784-3785-3786-3787-3788-3789-3790-3791-3792-3793-3794-3795-3796-3797-3798-3799-3800-3801-3802-3803-3804-3805-3806-3807-3808-3809-3810-3811-3812-3813-3814-3815-3816-3817-3818-3819-3820-3821-3822-3823-3824-3825-3826-3827-3828-3829-3830-3831-3832-3833-3834-3835-3836-3837-3838-3839-3840-3841-3842-3843-3844-3845-3846-3847-3848-3849-3850-3851-3852-3853-3854-3855-3856-3857-3858-3859-3860-3861-3862-3863-3864-3865-3866-3867-3868-3869-3870-3871-3872-3873-3874-3875-3876-3877-3878-3879-3880-3881-3882-3883-3884-3885-3886-3887-3888-3889-3890-3891-389

Sussend wachten op de opmars van de laars

● Duitsers met
keukenwagens op
het Emmaplein.
Heerlen

Archieffoto's
Thermenmuseum

● Duitsers op het
Emmaplein, de
tiende mei in
Heerlen. Op de hoek
staat de beruchte
NSB-er Nievelstein
(zonder hoed)

bezet gebied tot Roosendaal. Dat er overal weer bruggen over de Maas liggen, wekt meer bewondering dan verbazing. Overal waar de reporter van de fiets stapt, signaleert hij dat de gehele bevolking in groote goedmoedigheid aan het werk is. Ook de verstandhouding tussen de burgers en soldaten is volgens hem heel goed.

Over de schaarste schokschouderd hij: „Ach, wie trouwens de organisatietalenten van het Duitse leger met zijn eigen oogen aanschouwde, zal wel begrijpen dat dit slechts een zeer gering probleem vormt.”

Eind mei laat dr Albert Seyss-Inquart weten dat er geen sprake is van voor-censuur. Wel moet hij kwijt dat 'deze tegemoetkoming de houding veronderstelt natuurlijk een absoluut loyale houding van uitgever en redacteurs'.

Rond deze tijd schrijft Anton Mussert, leider van de NSB, in zijn dagboek dat de joden in Nederland zullen worden weggevoerd. Van hem mogen ze massaal naar Guyana.

De nazipropaganda-machine van Joseph Goebbels loopt ge-

smeerd. De graven op de Grebberberg zijn nog vers. Maar leven onder de Duitsers blijkt best te kunnen.

Onder de slogan 'Wij handhaven de prijzen van voor 9 mei' adverteert Haweko in Heerlen met diepe borden, 11 cent; linoleumwas, 39 cent en een drooglijn voor een dubbeltje.

Iets verderop annonceren Leonie Maas en Jan van Wijk dat het voorgenomen huwelijk voor onbepaalde tijd is uitgesteld. De ANWB dringt bij de Spoorwegen aan speciale maatregelen te treffen om het rijwielvervoer per trein te veranderen. Autoloos Nederland is 'na de afgelopen zware dagen toe aan rust en ontspanning', meent de bond. De NS wil best. Zeker nu zij een loyaliteitsverklaring aan de Duitse bezetter heeft gegeven. Door deze knieval gaan de nieuwe heersers ermee akkoord dat de spoorwegen onder Nederlandse leiding blijft. In ruil daarvoor repareert de NS Duits spoorwagemateriaal. En tot 17 september 1944 (Spoorwegstaking) weigert zij niet oorlogsbuit, Nederlandse dwangarbeiders en joden te voeren.

Ook van de KNVB mag de bal weer rollen. Afleiding is nodig, zeker nu, oppert de bond op 23 mei.

Begrijpelijk, deze inschikkelijkheid. Want zeker in deze eerste oorlogszomer laat de Duitse bezetter zich van zijn beste zijde zien. Correct en gedisciplineerd. Deze twee kwalificaties repeteren in bijna elk krantenbericht. Goebbels knechten dopen hun pen in wijnzijn als zij schrijven dat 'de Duitse weermacht de Nederlandse regering uitdaagt, hard te maken waar haar parachutisten niet in hun eigen uniformen hebben gestreden.' En voegt er fiftjens aan toe dat 'men niet moet vergeten dat het Nederlandsche volk door zijn leiding in de steek is gelaten.' Zinspelend op het haastige vertrek van koningin Wilhelmina op 13 mei naar Engeland sneert hetzelfde krantenartikel dat 'zij met goud en effecten gevlucht is naar een land dat hulp beloofde, maar niet gaf'.

Het leven komt sputterend op gang. In theater Royal in Heerlen draait Kerels uit een stuk met in de hoofdrollen Preston Forster en Ida Lupine. Toegang 20 cent. Processies en vergaderingen mogen weer vanaf 30 mei.

Veldcommandant Von Bartenwerffer in Maastricht verbiedt echter het uitdelen van bloemen, sigaretten, chocolade aan Belgische en Franse krijgsgevangenen op doortocht. „Bewaar ze maar voor de in de komende dagen terugkerende Nederlandse soldaten,” slijmt de Teutoon. Philips prijst zijn 'knijpkat' aan voor f 4,90. Een keer drukken geeft drie tellen licht.

Eind juli, vlak nadat professor Jan de Quay namens de Nederlandse Volksunie oproept te streven naar een 'nieuwe saamhorigheid', staat Seyss-Inquart op het perron in Rotterdam. Samen met burgemeester Oud zwaait hij 803 kinderen uit, op weg naar een onbezorgde vakantie in Oostmark.

Nog geen twee zomers later lopen er nog steeds treinen naar het oosten. Ook met kinderen. Meestal vanaf Westerbork. Rechtstreeks naar Auschwitz en Sobibor.

hans toonen

Nederland leeft tussen hoop en vrees, begin mei

„Sirenes op genoemde dagen,”
drukt deze krant op 6 mei.

„Het doet den journalist deugd, dat hij in het somber tijdsgezicht, dat wij thans beleven een prettig en vrolijk onderwerp ter sprake kan brengen.” Terwijl de Amerikanen voor alle zekerheid alvast uit Spanje vertrekken, wint de Luxemburger Didier de vijfde rit in de Ronde van Catalonië. Beste Nederlander is Lambrichts. Trapt zijn pedaal aan splinters en wordt toch vierde.

Nederland met zijn 8,8 miljoen inwoners, van wie er 235.600 inwoners zijn, telt in 1940 krap 100.000 auto's. Een treinretour 2e klas Maastricht-Amsterdam kost f 10,20.

Een waterwitbrood gaat voor 17 cent over de toonbank. Op de Heerlense markt betaalt je hooguit vier cent voor een ei.

Die zesde mei hoort een mijnwerker uit Hoensbroek een jaar cel tegen zich eisen. Hij heeft afgepast f 39,90 gestolen uit de kassaplannie in Amstenrade, waar net gecollecteerd is voor de Jonge Wacht en de Gemobiliseerden.

Nederland leeft tussen hoop en vrees.

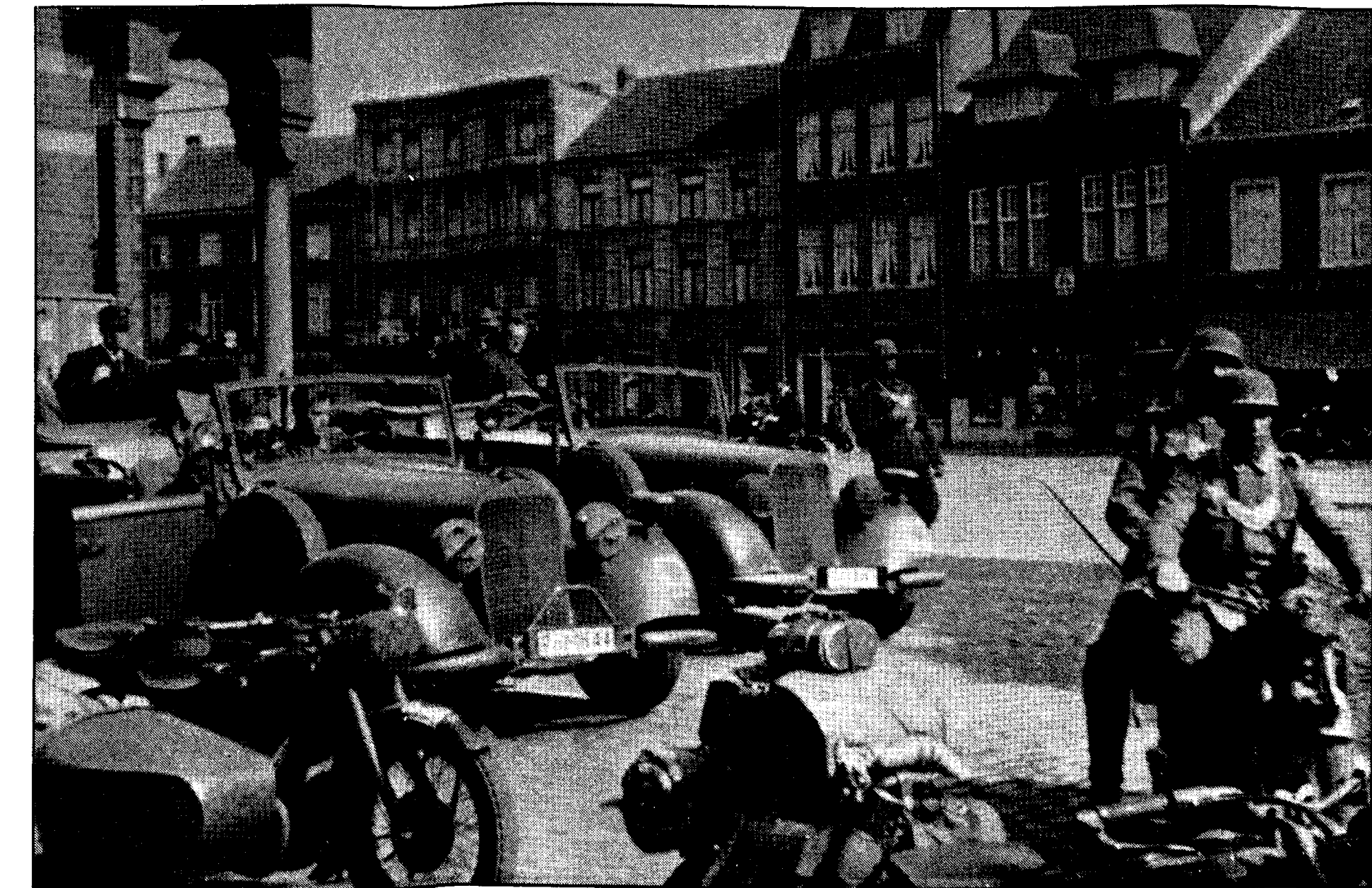
Wie moet je geloven: het Duitse Nieuwsbureau dat geruchten over aanvalsplannen een Engels verzinzel noemt waarvoor de Britten Amerikaanse persbureaus gebruiken? Of telexberichten van Associated Press waarin betrouwbare bronnen melden dat twee Duitse legers vanuit Bremen en Düsseldorf onderweg zijn naar Nederland?

Voor alle zekerheid zijn zo goed als alle militaire verloven ingetrokken.

Blijkbaar weet ook de pers geen raad met de dreigende pantserwuit uit het oosten. Onder de kop 'Zuidelijke blijmoedigheid en Noordelijke zwartgalligheid' begint een journalist van deze krant zijn artikel over kermis in Limburg met een diepe zucht:

„Doordat Sittard een school voor maatschappelijk werk had gekregen en dames van goeie stand, die de school bezochten, kamers zochten, verhuurde moeder tevens kamers,” frist in Breda Lies Diederens-Pijls haar geheugen op. „Ze betaalden f 100,- per maand. Als dessert kregen de dames iedere dag het gebak van de vorige dag. Mijn vader was erg kwaliteitsbewust. Hij zou nooit gebak verkopen dat een dag oud was. Mijn moeder had er moeite mee. Voor haar was het de winst.

In 1935 werd het pension hotel. Met 40 kamers – toen –

'Het doet den journalist deugd, dat hij in het somber tijdsgezicht, dat wij thans beleven een prettig en vrolijk onderwerp ter sprake kan brengen.’

Terwijl de Amerikanen voor alle zekerheid alvast uit Spanje vertrekken, wint de Luxemburger Didier de vijfde rit in de Ronde van Catalonië. Beste Nederlander is Lambrichts. Trapt zijn pedaal aan splinters en wordt toch vierde.

Nederland met zijn 8,8 miljoen inwoners, van wie er 235.600 inwoners zijn, telt in 1940 krap 100.000 auto's. Een treinretour 2e klas Maastricht-Amsterdam kost f 10,20.

Een waterwitbrood gaat voor 17 cent over de toonbank. Op de Heerlense markt betaalt je hooguit vier cent voor een ei.

Die zesde mei hoort een mijnwerker uit Hoensbroek een jaar cel tegen zich eisen. Hij heeft afgepast f 39,90 gestolen uit de kassaplannie in Amstenrade, waar net gecollecteerd is voor de Jonge Wacht en de Gemobiliseerden.

Nederland leeft tussen hoop en vrees.

Wie moet je geloven: het Duitse Nieuwsbureau dat geruchten over aanvalsplannen een Engels verzinzel noemt waarvoor de Britten Amerikaanse persbureaus gebruiken? Of telexberichten van Associated Press waarin betrouwbare bronnen melden dat twee Duitse legers vanuit Bremen en Düsseldorf onderweg zijn naar Nederland?

Voor alle zekerheid zijn zo goed als alle militaire verloven ingetrokken.

Blijkbaar weet ook de pers geen raad met de dreigende pantserwuit uit het oosten. Onder de kop 'Zuidelijke blijmoedigheid en Noordelijke zwartgalligheid' begint een journalist van deze krant zijn artikel over kermis in Limburg met een diepe zucht:

„Doordat Sittard een school voor maatschappelijk werk had gekregen en dames van goeie stand, die de school bezochten, kamers zochten, verhuurde moeder tevens kamers,” frist in Breda Lies Diederens-Pijls haar geheugen op. „Ze betaalden f 100,- per maand. Als dessert kregen de dames iedere dag het gebak van de vorige dag. Mijn vader was erg kwaliteitsbewust. Hij zou nooit gebak verkopen dat een dag oud was. Mijn moeder had er moeite mee. Voor haar was het de winst.

In 1935 werd het pension hotel. Met 40 kamers – toen –

weekje uitwaaien aan de Hollandse kust. Blue Band kost 33 cent. De reclame tekst is minder smeug: de jeugd moet sterk zijn, want de toekomst kan zwaar zijn. Robinson-sandalen (voor Vader en Zoon), model 89, heb je al voor f 4,50.

Pinksteren is nog drie nachties slapen. Café Limburgia in Heerlen vraagt voor de komende feestdagen een losse kelner. In Nuth is een arbeiderswoning te huur voor drie gulden per week met inbegrip van water. Van Aubel in Heerlen biedt een Duitse herdershond aan. Teef, een jaar. Zeer goedaardig. Die nacht grommen er Messerschmitts 110 richting Ockenburg. Ypenburg en andere Nederlandse vliegvelden. En dan is het 10 mei.

De achterkant van de krant ver-

Pas op maandag 13 mei verschijnen er weer kranten. Puffloze pamfletten, meer zijn het niet.

Ook deze krant brengt de ene laatste Waarschuwing na de andere. Ingefluisterd door Ortscommandant dr Ackermann zoekt de Heerlense burgemeester Van Grunsven zijn burgers zich correct gedragen. Ambtenaren, politieagenten, onderwijzers moeten hun taken voortzetten. Hamsteren is verboden. Wie bekendmakingen van de muur scheurt, pleegt sabotage. Groepjes van meer dan vijf personen zijn voortaan verboden. Cafés en herbergen moeten om negen uur sluiten. Geen luxe auto's op de weg, tenzij de politie ontheffing heeft verleend. Van 's avonds half tien tot drie uur 's morgens mag geen burger zich buiten zijn verduisterd huis wagen.

De achterkant van de krant ver-

haalt die dag van de 'Legende van de hazelstruik' en meldt dat Duitse troepen aan het front honken als koerier gebruiken. Over een afstand van twee tot vijf kilometer brengt een schnautzer veldberichten weg. Door mitrailleurvuur noch kanongebulder laat ie zich uit het veld slaan.

Behalve met dit en ander neuzelnieuws hoopt de 'Presse-Abteilung' van het Rijkscommissariaat in Den Haag het onder de laars gelopen Nederland te paaien met 'feindfreundliche' foto's.

Zoals kiekjes van duiven op Het Binnenhof die bij Duitse militairen uit de hand eten. Handtam lijkt ook de verslaggever die op zaterdag 18 mei onder de kop 'Een rustig land' verslag doet van zijn fietstochtreis door

De achterkant van de krant ver-

Von Reichenau en Von Paulus waren hier

Jos van Leeuwen, de huidige hoteleigenaar, heeft het nooit geweten. Maar in de meidagen van 1940 verbleven in hotel De Prins in Sittard Generaloberst Walther von Reichenau, de bevelhebber van het Duitse Zesde Leger en zijn chef-staf generaal Friedrich von Paulus die in november 1942 het Zesde Leger commandeerde, toen het bij Stalingrad werd ingesloten en in februari 1943, kort na diens bevordering tot veldmaarschalk, moest capituleren.

Frans Pijls, nu 55 en eigenaar van Hotel Arrows in Uden en zijn vier jaar oudere zus Lies in Breda herinneren het zich nog goed dat er in de meidagen van 1940 hoge Duitse officieren logeerden. Hun vader was toen eigenaar van het hotel.

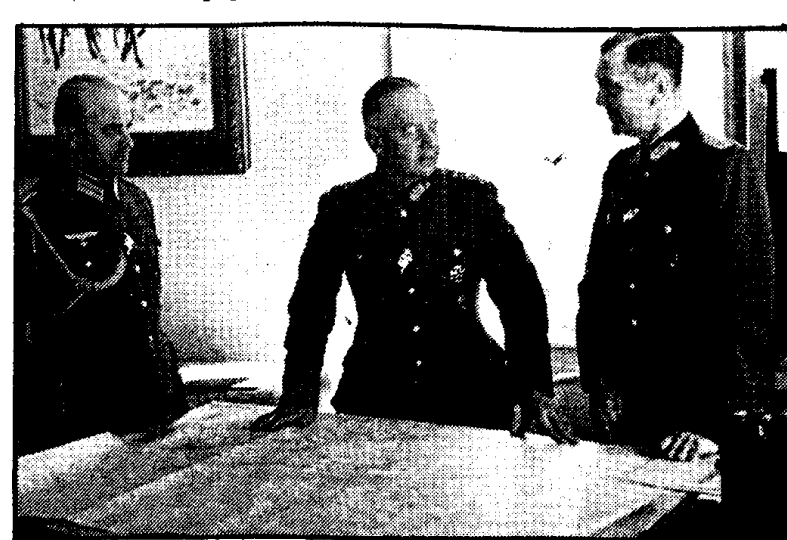
Oorspronkelijk was hotel De Prins een herenhuis. Notaris Herman Hanekamp had er gewoond. In 1928 kocht Frans Pijls het. De banketbakker uit de Kapel in 't Zand te Roermond betaalde er f 28.000,- voor. Zijn zoon Frits begon er eveneens een banketbakkerij. De lunchroom deed diens vrouw – Marie Vincken.

„Doordat Sittard een school voor maatschappelijk werk had gekregen en dames van goeie stand, die de school bezochten, kamers zochten, verhuurde moeder tevens kamers,” frist in Breda Lies Diederens-Pijls haar geheugen op. „Ze betaalden f 100,- per maand. Als dessert kregen de dames iedere dag het gebak van de vorige dag. Mijn vader was erg kwaliteitsbewust. Hij zou nooit gebak verkopen dat een dag oud was. Mijn moeder had er moeite mee. Voor haar was het de winst.

In 1935 werd het pension hotel. Met 40 kamers – toen –

● Hotel De Prins in Sittard was drie dagen het hoofdkwartier van generaal Walther von Reichenau, de bevelhebber van het Duitse Zesde Leger en zijn chef-staf, generaal Friedrich von Paulus (rechts op foto).

was De Prins het grootste hotel van Sittard. Daardoor kwam het dat het in mei 1940 werd gevorderd. Het liep via de gemeente. Slechts vier kamers, waaronder kamer 13, mochten we behouden. De overige bezetten de Duitsers. Ook gebruikten ze de overige accommodatie; het tafelsilber en het porselein. Het was allemaal erg massaal en geheimzinnig. Wachtposten liepen patrouille rond het huis.

Von Reichenau en zijn staf waren er maar kort. Volgens het Kriegstagebuch van het Zesde Leger kwamen ze op 11 mei in Sittard aan en vertrokken ze reeds op 14 mei: naar Kortesssem, in België.

In 1942 en 1943 was hotel De Prins een Duitse kraamkliniek.

„Uitgebombardeerde vrouwtjes uit Aken, Keulen en Monchengladbach konden er bevallen,” aldus Lies Diederens-Pijls. „De kinderen werden in de Grote Kerk gedoopt. Van enkelen ben ik peettante. Doodsangsten stonden wij uit, toen terugtrekkende Duitsers brandbommen naar binnen gooiden. Mijn vader raapte ze op en gooide ze vlug naar buiten. Van gift wilde hij het geweer pakken dat hij achter de oven had staan. 'Ich sjeet ze kapot!', zei hij. 'Neit doon', smeekte mijn moeder, 'anders sjeten ze us kapot' – een scène die ik mijn leven lang niet zal vergeten.”

Op 18 september 1944 kwamen de Amerikanen. Onder hen was ook Clark Gable. Ze organiseerden balavonden in De Prins. Met taxi's werden de meisjes gehaald en gebracht. Ook die tijd zal Lies Diederens-Pijls zich nog lang blijven heugen.

jan van lieshout

Gevangen in de zwarte schaduw van zijn vader

Met naam en toenaam in de krant?
Geen enkel punt.
Of zijn bejaarde vader in Zuid-Limburg deze openheid zal waarderen? Zoonlief kan het bar weinig schelen.

Daags daarop krabbelt hij echter wat terug. Om te voorkomen dat er rond 10 mei alsnog een steen naar het ouderlijk huis wordt gekeild, mogen alleen zijn voornaam en leeftijd in de krant: Peter, vijfendertig. Ook die van zijn pasgeboren dochter. Want vooral voor Jannetke wil Peter weten wie hij is. Zoon van een NSB'er.

door

hans toonen

Zelf weet Peter pas sinds ruim een jaar dat zijn vader een 'foute' Nederlander is.

„Maar daar lijdt ik niet onder. Als vader is hij niet 'fout' geweest. Mijn pijn zit in de ontdekking dat hij mijn ouders een geheim zat. Blijkbaar zo diep dat zij het niet wensten te delen met hun twee kinderen.”

Zelfs nu Peter weet dat zijn vader bewaker was van 'Durchgangslager Amersfoort' blijft het oorlogsverleden voor zijn ouders onbespreekbaar.

„Inderdaad, bij het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie in Amsterdam zal ongetwijfeld een dossier liggen, dat inzicht geeft in de rol van de NSB-bewaking van Kamp Amersfoort. Daar gaat het mij niet om. Het hoe en waarom van zijn foute keuze vind ik van minder belang. Wat me buitengewoon bezighoudt, is de vraag hoe het eigen- lijk is om vijftienveertig jaar lang iets verborgen te houden. Zelfs voor mensen die toch heel dichtbij je staan. Dat lijkt me heel erg.”

Heeft Peters vader dan geleden onder het torsen van zijn zwarte geheim?
Peter slinkt. Speelt met het theelepeltje. Zegt zacht: „Toen ik er over begon, wist hij niet waar ik het over had.”

In de zomer van 1940, als de Duitsers al pootgeboden bij Scheveningen, wordt Peters vader lid van de NSB. En volgt daarmee het voorbeeld van zijn twee oudere broers, van wie er een overstapt naar de beruchte Waffen-SS.

Peter: „Bovendien was mijn vaders vader ook actief lid van de NSB.”

Schijnt als ik vraag waarom hij zijn vaders vader niet gewoon 'mijn opa' noemt.

„Omdat ik dat gevoel niet heb. Tien jaar lang heeft hij bij ons in huis gewoond. Volstrekt zwijgende man... een potentiaat, zittend in z'n vaste stoel. Een man die me nooit op zijn schoot nam...”

Peters vader is 25 als hij zich aansluit bij de Nationaal Socialistische Beweging. Oud genoeg om zijn eigen keuze te maken. „Uiteraard heb ik hem naar de motieven gevraagd. Meer dan opmerkingen als 'ze hadden toen toch wel goede ideeën' en 'mijn hele familie was lid' krijg ik niet uit hem. Natuurlijk wilde ik weten of hij als bewaker van kamp

Amersfoort enig benul had waarheen de Joden getransporteerd werden. Ook dat wist ie niet.

„Of mijn vader nu halve waarheden vertelt, is niet duidelijk. Tijdens ons eerste en totnuoe enige gesprek moest ik wel heel erg aan hem trekken. Daarvoor kan ik twee overwegingen bedenken: of hij moet het geheim inderdaad van heel ver halen, of hij vindt het pijnlijk hierover met zijn zoon te praten.”

Na de oorlog wordt Peters 'foute' vader zelf achter prikkeldraad gezet en komt uiteindelijk terecht in een kamp bij kasteel Hoensbroek. Daar staat hij voor de keuze: nog wat boeten of de mijn in.

Peter: „In plaats van recht op te gaan staan en te zeggen: die keuze heb ik in 1940 gemaakt om die en die redenen, maar nu ben ik anders, is mijn vader achthonderd meter onder de grond gegaan. Een keuze die ook symbolisch is voor zijn geheim.”

Bovengronds zorgt hij ervoor 'grijs' te blijven. Op het enge af. Een onopvallend gezin in een brave buurt.

Peter: „Wel heeft het geheim geleid tot magere emoties. Als kind en tiener heb ik daar niet bewust onder geleden. Nu, jaren later, merk je toch de sporen van de angst van mijn ouders geen diepe, intieme relatie aan te gaan. Ook ik ervaar in mijn relatie met mensen in mijn directe omgeving, dat er ergens een stop is. Zo ver mag je bij me komen en geen emotie verder. Nu probeer ik, met alle moeite die me dat kost, open te staan voor mensen dicht bij me. En leer ik op mijn 35ste dat wat me in mijn jeugd nooit is bijgebracht.”

Auschwitz. Rotmoffen. Holocaust. De Drie van Breda. Dodenherdenking. Woede over de 2-1 nederlaag tegen de 'Mannschaft'. Op al deze 'rode lappen' is in het huis van zijn vader blanco gereserveerd.

Peter: „Wel herinner ik me dat de serie 'De Bezetting' van Lou de Jong op teevase was. Maar je keek er in stilte naar. Daar praatte je, geloof ik, niet over na. Hooguit vertelde mijn moeder over de hongervinter van 1945, waarin ze met haar zus helemaal vanuit Utrecht eten ging halen in Twente.”

„Op mijn elfde kreeg ik van een tante - nicht van mijn moeder - 'Reis door de nacht' van Anne de Vries. Dat boek heeft vreselijk veel indruk op me gemaakt. Heb ik ook om moeten huilen. Ik kan me echter totaal niet herinneren of ik daar enige reactie van mijn ouders op heb gekregen.”

Achteraf gezien herkent Peter twee signalen uit zijn jeugd. Als hij op zijn veertiende de begrafenis

De pijn van de zoon van een NSB'er

nis bijwoont van zijn in Duitsland wonende oom ziet hij rond de kist ook kransen van 'Deine Freunde der Bruderschaft'. Vijf jaar later krijgt Peter ook geen bruid vermoeden als zijn aanstaande zwager laat doorschemeren dat Peters familie op een of andere zwarte lijst staat. Eenmaal thuis vraagt Peter niet door over de oorlog. Dat onderwerp ligt gevoelig. En voor gevoelens is sinds 1945 geen stoel.

Ook van zijn moeder heeft Peter nooit spontaan te horen gekregen wie zijn vader in de oorlog was. Een half jaar voor zijn stroef en niet afgerond gesprek wil Peters moeder niet meer kwijt dan dat zij in 1945 getrouwd zijn. Dat zijn vader actief NSB'er is geweest en zelfs in Duits uniform heeft gelopen, net als zijn twee broers. „Verder vraagt ook mijn moeder - die zich overigens heel bewust is geweest van wat er toentertijd allemaal aan de hand was - zich af wat de zin is van het oprakelen van vaders verleden. Mijn antwoord, namelijk dat ik pas op eigen benen kan staan als ik weet wie ik ben, wordt niet begrepen.”

Wel vertelt zijn moeder dat Peters grootmoeder een groentewinkel dreef. En dat zijn vader

tot zijn vierde jaar in een kinderstroef voor het raam heeft gezeten zonder dat er iemand naar hem omkeek.

Peter schuift me dit detail toe bij gebrek aan meer. Niet wetend dat hier hoogstwaarschijnlijk de klem van de foute keuze van zijn vader ligt.

Professor dr. J. Bastiaans, befaamd vanwege zijn therapie bij zowel oorlogsslachtoffers als later bij 'foute' landgenoten, is van mening dat affectieve verwaarlozing meer dan eens de oorzaak is van kiezen voor verzet of voor collaboratie.

Tijdens een interview jaren geleden, nadat een oud-SS'er de ka-

pitale villa van oorlogsmisdadiger Menten in brand had gezet, gaf Bastiaans mij met een reeks van voorbeelden uit zijn Jagersmakliniek in Oegstgeest aan dat er slechts weinigen zijn bij wie het oorlogssyndroom alleen bepaald is door de oorlog. „Een kind dat verwaarloosd is, tendert tot overdreven reacties.”

Twee broers in Duits uniform, een tirannieke vader bij de NSB. Bij zoveel 'Nazi Liebe' laat ook Peters vader zich niet onbetuigd. Na de oorlog overdrift hij opnieuw met het doodzwoegen van zijn geheim.

Van deze tragiek van de overdrijving weigert zijn zoon echter nog langer slachtoffer te zijn.

„Ik wil deze loden last niet met me meedragen. Ik weiger mijn

vaders geheim te bewaren. Ik wil dit emotionele isolement doorbreken en me volledig geven in mijn contacten. Dat is ook mijn belangrijkste drijfveer achter het geven van dit interview.

„Mijn zus zegt geen last te hebben van mijn vaders verleden. Maar ik heb daarover toch mijn twijfels.

Precies, ik ben niet langer loyaal naar mijn ouders. Dat doet behoorlijk pijn. Maar zij vonden het meer dan dertig jaar lang blijkbaar niet nodig mij in ver- trouwen te nemen. Inderdaad, omdat ze het beste met me voor hadden. Omdat ze me wilden beschermen tegen een samenleving die nog altijd hard is tegen 'foute' Nederlanders. Allemaal mooi, maar nu ik het geheim ken, is tegelijk die bescherming weg-

Hulp van Werkgroep Herkenning

Zelf houden ze het liever op lotgenoten. Maar de buitenwereld noemt hen nog altijd kinderen van 'foute' ouders. Aan het wegwerken van de gevolgen van dit stigma heeft de Werkgroep Herkenning, opgericht in 1981, de handen vol.

Het einde van de oorlog betekende voor de toen ongeveer 12.000 'NSB-kinderen', het begin van een jarenlange periode van schaamte, schuld en isolement. Door regionale bijeenkomsten probeert deze zelfhulpgroep, bij wie momenteel 1300 lotgenoten geregistreerd staan, het ongevraagde lijden te verzachten.

Tanja van Koppenhagen - in 1945 geboren in het interneringskamp Vught als dochter van een collaborateur - uit Zoetermeer is buitengewoon actief in het belang van de Werkgroep Herkenning.

Wat haar verbaast, is de moeizame oprichting van een regiogroep in Limburg. „Twee handjes vol, méér lotgenoten uit Limburg staan bij ons niet ingeschreven. Dat het er veel meer moeten zijn, blijkt niet alleen uit historische gegevens dat in Limburg beduidend minder vuisten zijn gebald naar de Duitsers. Ook angst om openlijk uit te komen voor het oorlogsverleden van je ouders speelt een grote rol. Bovendien wordt het 'foute' verleden in Limburg niet overal en op voorhand als fout beoordeeld. Tenminste, zo ervaren wij dat. Wie erover begint, krijgt menigmaal te horen: dat jij daar nog mee zit...”

Wie, mede door het verhaal over Peter, zoon van een Limburgse NSB'er, toch behoefte heeft aan een lotgenoot, kan terecht bij Tanja van Koppenhagen, Bachroede 11, 2717 Al Zoetermeer. Tel: 079-210413

gevallen. Ik mag dus eindelijk vertellen wie ik ben. Tevens kan ik van meet af aan mijn dochtertje Jannetke laten zien wie haar vader is.”

Ontkent even heftig als overtuigd dat dit interview zijn persoonlijke wraak is op zijn ouders. „Dan zou ik mijn vizier helemaal hebben opgezet. Maar ik wil niet dat mijn vader op zijn oude dag alsnog met de nek wordt aangekeken. Het 'grijs' leven, waarvoor hij gekozen heeft, wil ik niet doorbreken.”

Toch hoopt Peter op een tweede persoonlijk gesprek met zijn vader.

„Nogmaals, om onthullingen uit zijn NSB-verleden zit ik niet te springen. Ben al tevreden met een vaderlijke verzuiving: fijn dat je gekomen bent, maar ik durf het je niet te vertellen. Dat laat mijn vader tenminste zijn angst zien, die hij vijftienveertig jaar geleden had toen hij besloot hierover nooit meer met wie dan ook te praten. Het is voor mij voldoende als hij toegeeft dat die keuze voor de grote stilte hem erg eenzaam heeft gemaakt.”

Of Peter verbitterd is nu hij weet dat hij een kind is van 'foute' ouders?

„Daardoor voel ik mezelf nog niet 'fout'. Vandaar dat ik de verbittering die je aantreft bij nog wat NSB-kinderen, niet herken. Wel ben ik teleurgesteld in mijn vader. Ben ook nooit trots op hem geweest. Maar dat heeft niets met zijn geheim te maken. Dat ligt aan de kuite, waarin ik ben opgevoed. Mijn moeder met wie ik toch een warme band dacht te hebben, neem ik het kwalijk dat zij die kuite nooit heeft weggenomen. Zij kende mijn vader al van tijdens de oorlog. Zij was erbij toen hij na de oorlog met het geheim 'ondergronds' ging. Juist mijn moeder vindt dat ik het verleden moet laten rusten. Ik ben dan ook ontzettend kwaad geworden toen zij halverwege het moeizame gesprek met mijn pa binnenkwam en vroeg of we er al uit waren...”

Peter kijkt over me heen de zonnige tuin in. Vochtige ogen. „Weet je waar ik eigenlijk op wacht? Op deze ene zin: zoon, ik vergat je nog iets te vertellen.” Pas dan kan Peter uit de zwarte schaduw stappen van zijn verloren vader.

'Overdonderd en geïmponeerd door inval'

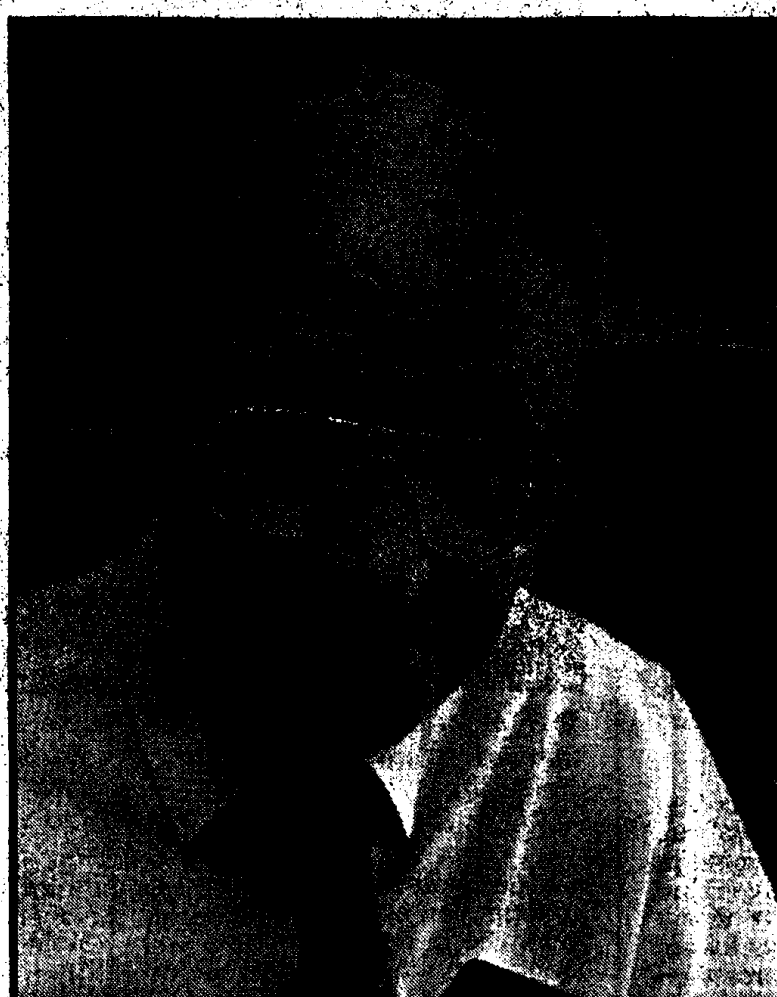
„Angstige gezichten onder Duitse helmen die net uitstaken over de scheidsmuur van ons boerenhof, en je reinste oorlogstumult door vliegtuigen die vlak over de daken scheerden. Het beeld dat me nog helder voor ogen staat van de Duitse 'invasie' die dan nog maar twee uur oud is. De bevolking was overdonderd door de inval op de tiende mei, 's morgens om vijf uur. Haast geïmponeerd door de inval van duizenden Duitse militairen. Voor emoties had niemand tijd, laat staan voor bezinning.” Jac Linssen uit Maasbracht, toen 18 jaar, blikt terug.

„Het was een zonnige dag, opmerkelijk mooi weer en een temperatuur van 25 graden. Het leek er wel op of de Duitsers het voor het uitkiezen hadden. De opmars maakte vooral indruk, omdat wereldwijd bekend was dat ze een ultra-modern leger hadden. Die aanhoudende stroom van militairen was niet te stoppen, zeker niet met kanonnen uit 1890 en met kiezel gevulde rioolbuizen als wegwesperring.”

„De bevolking was onvoorzichtig nieuwsgierig. Wie nu zegt tot in de details te kunnen vertellen waar de mensen hun gedachten naar hadden staat, liegt. Zo snel volgden de gebeurtenissen elkaar op.”

„Wat meldt de radio? was de eerste vraag van een Duitse militair aan mijn vader. Daar waren ze toch wel zeer benieuwd naar. Hij moest het antwoord schuldig blijven, omdat we thuis geen radio hadden. Hoe de Duitsers er zelf over dachten, bleek uit zijn antwoord: „We zijn hier gekomen omdat anders de Engelsen hier zouden binnenvallen om front te maken tegen Duitsland.”

„De Duitsers waren vriendelijk zolang hen geen strobreed in de weg werd gelegd. Die 'vriendelijkheid'

J. Linssen.

Foto: FOTOPERSBUREAU KUIT.

werd over de grens zelfs als propagandamiddel gebruikt, in de zin van 'we zijn één volk'. Trouwens, een krantebericht dat drie dagen na het uitbreken van de oorlog hier verscheen loog er ook niet om: 'Duitse offi-

cieren spreken met waardering van het optreden van de Nederlandse militairen te veld’.

„Een uur na de inval werd aan de Maas bij Wessem door Nederlandse militairen het veerpont opgeblazen. Daarop de Duitsers nauwelijks ophouden, zeker als je zag wat welk materieel ze oprukten om een pontonbrug te bouwen. Maasbracht was een belangrijke doorgegangsroute richting België, begreep ik later.”

De tiende mei was de vrijdag vóór Pinksteren. Alleen de bakker en de boer werkten nog. Winkels werden overspeeld door Duitsers die alles kochten wat los en vast zat. Winkeliers ontvingen daarvoor marken, maar niemand die wat voor de waarde van de mark gaf. Om de eigen mensen niet in de kou te laten staan werd vanaf de eerste dag door de winkeliers gehamsterd. Particulieren die wat te verkopen hadden, kregen een tegodebon die later ingewisseld zou kunnen worden. Waar en bij wie was volstrekt onduidelijk.

„De nacht van 10 op 11 mei deed geen mens meer een oog dicht. En hoe kan het ook anders, als van de ene op de andere dag de Duitse kanonnen in je boomgaard staan en de Duitse militairen het hooi in de schuur hebben opgezocht. Iedereen was gewoon volstrekt van de kaart.”

„De bezinning kwam pas na vijf dagen toen overal plakkaats met Duitse opschriften in Gotische letters verschenen. En het achteraf duidelijk werd dat er op 10 mei 's morgens bij de kazematten aan de Maas tien slachtoffers gevallen waren.”

Jac Linssen wil tenslotte kwijt: „De emoties van de eerste oorlogsdagen zijn nu moeilijk te peilen. En hou maar op als je het hoofdstuk verzet aansnijdt. Ik zeg er meteen bij dat mijn verzetsschik beïnvloed is. Ik weet wel dat velen niet geïnteresseerd waren op het moment dat het interessant was.”

Voor sommige mensen is de Tweede Wereldoorlog een gebeurtenis die hun hele leven heeft beïnvloed, door een verblijf in een van de concentratiekampen of het verlies van familie of gezin. Anderen kunnen spannende herinneringen ophalen over Canadezen die werden ingekwartierd, de kauwgom van de Amerikanen of het moeizame leven in de oorlogsjaren. Velen van ons kennen de laatste wereldoorlog echter alleen als een geschiedkundig onderwerp. Uit de schoolboeken en documentaires. Of WOII als achtergrond bij een familiedrama of komische serie op tv. Hoe maakt de jongste generatie kennis met Hitler en de nazi-bezetting? Onze verslaggeverster Ans Bouwmans bezocht een school in het Limburgse Eygelshoven en een in het Duitse Herzogenrath en woonde er een lesuur geschiedenis bij.

Een uurtje oorlog in de schoolklas

Kinderen van vandaag groeien op met journalistieke beelden van oorlogen in verre streken. Ze horen verhalen van opa's en oma's over bezetters, onderduikers en de Amerikaanse bevrijders. Films en televisieseries spelen zich af tijdens de woelige oorlogsjaren van 1940 tot 1945. En elk jaar in mei wordt het eind van de oorlog gevierd en worden de doden herdacht. De Tweede Wereldoorlog, een onderwerp waarmee Nederlandse kinderen reeds op de basisschool kennis maken. Zes jaar na aap, noot en mies wordt er verhaald over het bombardement op Rotterdam, de jodenvervolgung en de slag bij Arnhem.

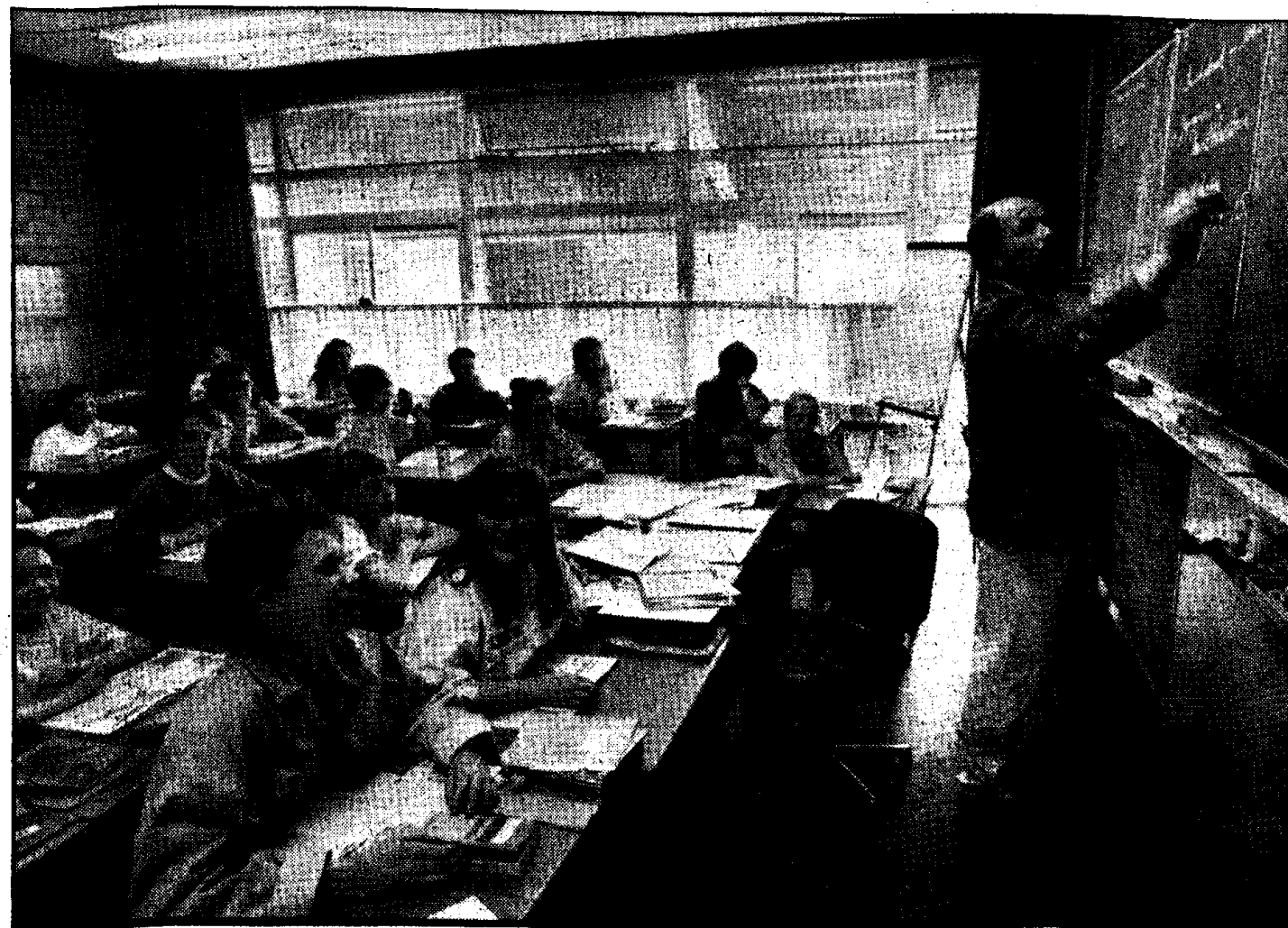
Woensdagmorgen kwart voor elf. De leerlingen van groep acht (de vroegere zesde klas) van basisschool De Veldhof in Eygelshoven stappen druk pratend de klas in. Het komende uur krijgen ze geschiedenisles. Wereldoorlog II staat op het programma. Maar eerst is er nog een vermanend woord van onderwijzer Henk Dautzenberg.

In de pauze is er te 'hard' gevoelt tegen een andere klas. Onsportief gedrag wordt niet getolereerd, zegt de onderwijzer. "Het is geen kwalificatiewedstrijd voor de wereldkampioenschappen." Na wat gespuiter over het gedrag van de tegenstander, lijken de leerlingen de boodschap begrepen te hebben. Voetbal is geen oorlog.

De geschiedenisboeken komen op tafel. De elf- en twaalfjarigen slaan de pagina op waar ze de vorige keer zijn gebleven. Op het schoolbord staat een grafiek met een historisch overzicht van het aantal auto's in Nederland, nog blijven staan na de rekenles. Een prima aanleiding voor leraar Henk Dautzenberg om het onderwerp Tweede Wereldoorlog bij de kop te pakken, want in 1946 was er sprake van een opmerkelijke daling.

Dat er na de oorlog nog maar weinig voertuigen in Nederland waren, is in principe maar een relatief onbelangrijk gevolg van een grote wereldgebeurtenis. Maar het is een goede illustratie van het verlies dat werd geleden. Het is niet eenvoudig kinderen duidelijk te maken wat oorlog is. Dat is de uitdaging voor Henk Dautzenberg, die daarenboven lijnen wil trekken naar het heden. De verhouding tot Duitsland, oorlogen in andere delen van de wereld of rassendiscriminatie.

Eerst weten eens kijken of de kinderen weten wat een wereldoorlog is. "Daar doen alle landen aan

● Henk Dautzenberg zet de betrokken landen nog even op een rijtje. Duitsland, Italië, Japan. Foto: MARCEL VAN HOORN

mee," zegt een leerling. Maar dat is wat te sterk geformuleerd. "Daar zijn een heleboel landen bij betrokken," weet een ander. En hoeveel wereldoorlogen hebben we dan gehad, vraagt Dautzenberg een van de leerlingen. Twee, twee, twee wordt er geïstudeerd. Geen wonder dat het goede antwoord volgt.

De leraar wil weten of zijn leerlingen nog een derde wereldoorlog verwachten. Ja, wordt er gezegd. "In het Midden-Oosten is

zoveel rommel. En dan gaan er zich toch weer mensen mee bemoeien." "Tot voor kort dacht ik ook dat er een derde wereldoorlog zou komen. Maar de angst is nu een beetje afgenomen door de ontspanning tussen oost en west," zegt Dautzenberg.

Waarom werd de Tweede Wereldoorlog eigenlijk geen Europa-oorlog genoemd. Er werd toch alleen gevochten in Europa, vraagt een leerling. "Japan, die was toch ook aan het aanvallen,"

reageert een kind dat het beter weet. "En Amerika, wie kan zeggen hoe Amerika erbij werd betrokken? Pearl Harbor, wel eens van gehoord? Ik dacht dat jullie dat allemaal wel ook op televisie hadden gezien." Niet dus.

Dautzenberg wil van zijn leerlingen weten wanneer de oorlog hier is begonnen. 10 mei 1940, wordt er onmiddellijk gezegd. "Nadat de Duitsers Nederland waren binnengevallen, moest Nederland vrij snel capituleren."

Wat is dat," vraagt de leraar. Iedereen begint naarstig te zoeken in het woordenboek. Overgave. Al na vijf dagen heeft de Nederlandse regering zich overgegeven nadat een stad werd gebombardeerd. Welke? Ook dat weten de kinderen meteen, Rotterdam.

Verzet

Dautzenberg legt uit dat er in het begin van de oorlog nog niet zoveel verzet was. "In 1941 is het ontevreden gevoel onder de mensen nog niet zo groot. Naderhand krijg je dat mensen zeggen dat het niet zo verder kan. Maar dat is pas als iedereen gepakt wordt. Als je zelf niets meer krijgt, dan wil je iets terugdoen. Dan pas is er verzet. In het begin was dat er niet."

Daar komt nog bij dat Eygelshoven vlakbij de grens ligt. Drie leerlingen in de klas hebben de Duitse nationaliteit. Er is hier een zekere verveendheid met Duitsland. Die is er nu, die was er toen ook. Dautzenberg: "De mensen hier hadden familie wonen in Duitsland. Dan sta je er toch anders tegenover. De mensen dachten: Het is oorlog. Jammer, maar we kunnen er toch niets aan doen."

De Duitse bezetter ging echter heel ver in haar overheersing, maakt Dautzenberg duidelijk. "De mensen moesten groot en blond zijn en blauwe ogen hebben," zegt een leerling. Wie pasten niet in dat plaatje? "De joden," Dautzenberg. "De joden moesten verplicht een Davidster dragen. Je zou het een rassendiscriminatie kunnen noemen."

Dat de joden door de Duitsers naar concentratiekampen werden gestuurd, weten alle leerlingen. Ze hebben allemaal wel eens beelden van concentratiekampen gezien. Een leerling: "Er

was laatst nog een film. Er was een groot hek, met daarin een huis. De mensen stonden in een rij. Ze waren naakt. Dan moesten ze het huis in en werden ze vergast."

Elk jaar worden dergelijke beelden vertoond op televisie, zowel in Nederland als in Duitsland. Om mensen bewust te maken en te laten zien hoe erg het is geweest, zeggen de kinderen. Dautzenberg: "Het is een herdenking en een waarschuwing. Wat toen gebeurd is, kan nu weer gebeuren. En dat hoeft dan niet met Duitsland te zijn."

Vogelvlucht

De onderwijzer behandelt de oorlog vandaag in vogelvlucht. In volgende lessen zal hij met de kinderen iets dieper ingaan op bijvoorbeeld de jodenvervolgung. Achtereenvolgens vertelt hij zijn leerlingen over de slag om Engeland, D-Day op 6 juni 1944 en de hongerwinter. "Hier in het zuiden waren de mensen toen al bevrijd, maar in het westen en noorden van Nederland wat dat het ergste stukje van de oorlog. De mensen konden niet aan steenkool komen, en hadden geen voedsel. De mensen gingen rare dingen eten. Zoals bloembollen." Er klinkt verbaasd geginnik in de klas.

De slag bij Arnhem. De bevrijding van Nederland op 5 mei. De oorlogsmoedermonumenten en oorlogskerkhoven. Dautzenberg: "Als je daar nu rondloopt, krijg je toch een raar gevoel. Hier liggen jongens van 16, 17, 18, 19, 20 jaar."

Dan had toch eigenlijk niet mogen gebeuren. Dat er zoveel mensen zijn gestorven voor... waarvoor eigenlijk? De klas voelt aan wat hij bedoelt. "De vrijheid," wordt er gezegd en "voor niets."

In West-Duitsland wordt op de lagere scholen (Grundschulen) officieel geen onderricht gegeven over de Tweede Wereldoorlog. Pas later, in de hogere klassen van het vervolgonderwijs, wordt dit onderwerp klassikaal aangesneden. Niet dat de leerlingen tot hun zestiende verstoken blijven van enige informatie over fascisme, nazi's en WOII. Ze zien programma's op televisie. Thuis wordt erover gesproken en ook leraren en leraressen willen nog wel eens ingaan op het onderwerp, voordat de lesstof officieel aan de beurt komt.

Donderdagmorgen, kwart voor twaalf. Klas tien van de Katholieke Hochschule in Herzogenrath, de Duitse buurgemeente van Kerkrade, behandelt de voorgeschiedenis van Wereldoorlog II. 'Der Weg in den Krieg'. In een kring zit de kleine groep zestien- en zeventienjarigen om lerares Maria Dünwald heen.

Zij heeft haar leerlingen al vaak over de oorlog verteld. Jaren geleden is ze daarmee begonnen. "Bij jonge kinderen is het een kwestie van gevoel. Je leert ze wat onrecht is," Maria Dünwald heeft zelf nog herinneringen aan die jaren. Haar vader was, zoals ze later zegt, een van die eenvoudige mensen, die waarschuwden voor het gevaar van de oorlog. "Maar daarvan waren er te weinig. De oorlog had verhindert kunnen worden, als het volk zich maar had geweerd."

De les begint. Het geschiedenisboek wordt opengeslagen. Een hoofdstuk van vierenvierentig pagina's over de nationaalsocialistische dictatuur van 1933 tot 1945. Maria Dünwald steekt van wal. "De doelstellingen van Hitlers buitenlandpolitiek. Het zijn er vier. Ze staan cursief gedrukt in het boek. Wie leest ze voor?" Bijna alle vingers gaan in de lucht. De eerste: het opheffen van het verdrag van Versailles. De tweede: de totstandbrenging van een 'groot Duitsland'.

Waarom staat dat tussen aanhaalingstekens, vraagt de lerares. "Omdat het onrecht er duidelijk

● Maria Dünwald legt uit dat Hitler een duivelse, sluwe man was. Foto: FRANS RADE

achter steekt. Je kan eruit afleiden dat het oorlog betekende." Doelstelling nummer drie, het veroveren van 'nieuwe levensruimte', krijgt dezelfde kwalificatie, waarna het laatste doel van Hitler wordt voorgelezen: de Duitse suprematie in Europa. De leerlingen noteren alles netjes in hun schriften, voordat ze verder gaan met de eerste consequentie van Hitlers streven naar 'Lebensraum'.

De Oostenrijkse 'Anschluss'. In het geschiedenisboek staat een citaat van Hitler over de annexatie van dit buurland. De nazi spreekt over 'heim ins Reich holen'. "Daar moeten jullie eens goed over nadenken," zegt Maria

Dünwald. "Hitler deed alsof de landen al bij elkaar hoorden, en met dat idee lopen sommigen nog steeds rond," zegt een van de leerlingen.

Geschiedenis

Er volgt nog een citaat. Dünwald: ".....melde ich vor der Geschichte. Warum zegt Hitler dat zo heldhaftig? Probeer je het eens in te denken, dat een politicus van deze tijd zijn streven naar bijvoorbeeld een lagere rente zou presenteren als ware het van belang voor de geschiedenis." Een leerling: "Het klinkt alsof hij de geschiedenis zelf wilde maken."

Dat beaamt Maria Dünwald. "Hij deed het voorkomen alsof hij was gezonden. Alsof het was voorzien dat hij de geschiedenis zou bepalen. Dat is duivels, gevaarlijk. Waarom?" "Door zich als een Messias te presenteren, werd de dictatuur als een goddelijke opdracht voorgesteld," weet een leerling. En miljoenen werden daardoor in vervoering gebracht, merkt de onderwijzeres op.

Maria Dünwald portretteert Hitler als een sluwe man, die via slinkse wegen te werk ging. Zo gaf hij Oostenrijk na de annexatie een nieuwe naam: Oostmark. Dat zag er onschuldig uit, en het klonk alsof Hitler het recht had

dat gebied een naam uit de oude Duitse geschiedenis te geven. En hij ging steeds een stapje verder. Om Tsjecho-Slowakije te annexeren greep Hitler naar de middelen bedrog en chantage.

"Hij kon daar niet zomaar binnenvallen, zoals in Oostenrijk. Hij had er geen volgelingen en het land was ook niet Duitssprekend. Dus wat deed Hitler. Hij liet de president van Tsjecho-Slowakije naar Berlijn komen en zei tegen de man dat de Duitse troepen al over de grens waren getrokken. De enige manier om een oorlog te voorkomen was het ondertekenen van een verdrag waarin het land aan 'Groot-Duitsland' werd toegevoegd. Tsjecho-Slowakije viel aan zijn voeten."

Als je alle jaartallen in de aanloop tot de tweede wereldoorlog op een rijtje zet, blijkt duidelijk dat als een volk een dictator zijn gang laat gaan, er geen weg meer terug is, concludeert Maria Dünwald. In 1933 kwam Hitler aan de macht. In het voorjaar van 1938 werd Oostenrijk geannexeerd. Een jaar later was Tsjecho-Slowakije aan de beurt en in de zomer van 1939 viel Hitler Polen binnen en was de oorlog een feit.

Lezen

De lesstof voor vandaag is behandeld. Wat concluderen de leerlingen uit de aanloop naar de Tweede Wereldoorlog. "Hitler heeft de oorlog voorbereid. Hij wilde een oorlog. Dat kon je ook lezen in zijn boek 'Mein Kampf'," zegt een van de leerlingen. Wie

heeft dat toen geweten, vraagt zijn lerares. "Wie lezen kon." Ja, was dat maar waar geweest, reageert Maria Dünwald. "Dan was het te vermijden geweest."

De lerares zegt vaak met haar leerlingen te hebben gepraat over de oorlog. "Nu ze zestien zijn, is het geen nieuw thema meer." Ook zijn er verbanden gelegd met ontwikkelingen in de samenleving van nu. De rassenaakt, het fascisme. Dünwald: "Wij hebben gisteren nog gesproken over het militairistische klimaat dat toen tijdens de dictatuur bestond. Het groeten, de parades. Dat zie je nu ook in de neo-nazistische jongerengroepen. Jongens uit onze klas hebben gezien hoe drie andere scholieren Turkse jongeren begroetten met 'Heil Hitler'. Met die jongens willen ze niets te maken hebben. In deze klas wordt niet boosaardig gedaan tegen buitenlanders."

En gevoelens van schuld bestaan die nog?

Nee, zeggen de jongeren. "We waren er toch niet bij, onze ouders evenmin." Maria Dünwald: "Maar je bent wel schuldig als je niet weet wat er is gebeurd in de oorlog. Als je de ogen sluit en het niet wil weten. Dan ben je opnieuw schuldig."

Fort Eben-Emael nu een 'toeristische attractie'

Tegenover de watermolen aan de Jeker staat nu een monument. Het werd opgericht voor en door de verdedigers van het fort van Eben-Emael. Het was volgens de Belgen 'het grootste fort van Europa'. De bouwers waanden het onneembaar. Toch schakelden Duitse geniesoldaten het op 10 mei 1940 in amper tien minuten uit. Met zweefvliegtuigen waren ze in alle vroegte op het fort geland.

Duitse herders waken nu bij fort en barak, waarin oudstrijders hun zondagmiddag plegen door te brengen. Aan de wanden hangen de kicken van de klassen die in Eben-Emael werden opgeleid. Onder de vorsten ontbreekt de beeltenis van Leopold III, in 1940 koning van België. „Politiek,” wimpelt de beheerder vragen weg. „Er waren ook oudstrijders die het H. Hartbeeld wilden weren. Christus heeft toch ook niet in het fort gezeten, zo zeiden zij.”

De vereniging van de oudstrijders leidde tot nu toe een teruggetrokken bestaan.

„Wij voelden ons genegeerd om ons aan andere militairen als die van Eben-Emael te moeten voorstellen,” belijdt in Paal de gepensioneerde adjudant Jean Claes (69), de enige Vlaming onder de Walen in het fort. „Zo'n fort, zeiden zij, het sterkste van Europa en in anderhalve dag failliet.”

Jean Claes tornt niet aan het succes van de Duitsers.

De blamage is deels tot eigen nalatigheid te herleiden, vindt hij. „We hadden van het sportveld op het fort een vliegplein gemaakt. Er stond toen geen enkele boom. Bovendien waren de mitrailleurposten, die het plateau moesten beschermen, die morgen niet bezet. De Duitsers konden daarvoor hun gang gaan.”

Hun holle ladingen waren vernietigend. Toch kwamen de Duitsers daarmee niet door alle koepels. De inslagen werden opgevuld met cement en overschilderd, opdat Italiaanse en Japanse officieren, die het fort na de capitulatie bezochten, geen lastige vragen zouden kunnen stellen over het nieuwste wapen dat Hitler zelfs voor zijn bondgenoten geheim wilde houden.

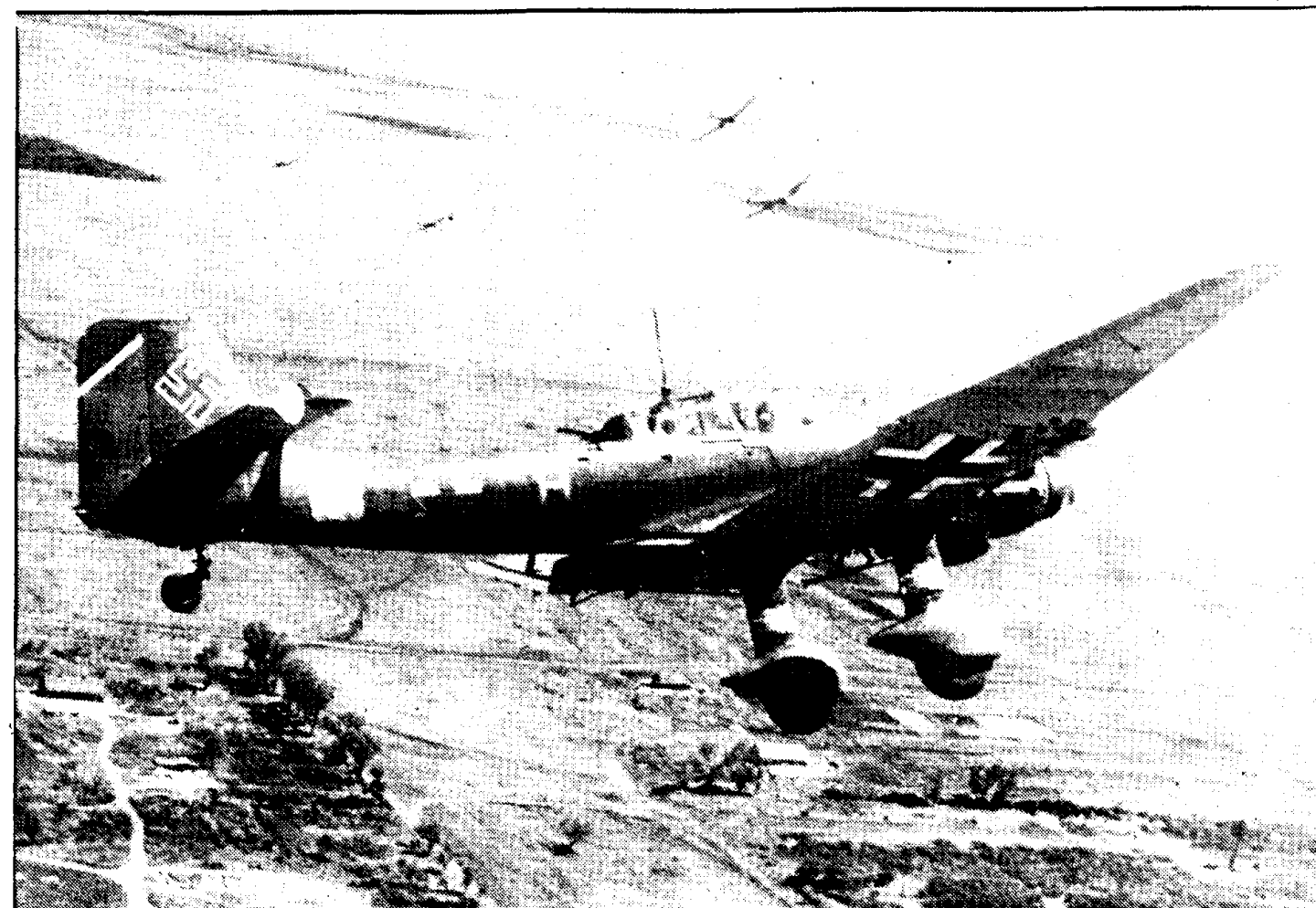
Jean Claes verheelt niet dat de capitulatie een opluchting was. Aan Belgische zijde werden 24 doden geteld. In krijgsgevangenschap kwamen nog eens 22 man om. Hun namen staan op een plaque aan de ingang van fort. Een van de namen is weggekit. Het betreft een deserteur die in Rusland sneuvelde.

Het fort is nog altijd militair gebied. Zonder toestemming van de militaire commandant van Luik is de toegang verboden. Overtreders worden gerechtelijk vervolgd, zo staat in drie talen op de waarschuwingsborden vermeld.

Tot voor kort werden enkel excursiezoekers van militairen gehonoreerd. Daartoe deed de militaire commandant van Luik regelmatig een beroep op René Vliegen – een Nederlander. Hij spreekt vier talen; het Engels met een Amerikaans accent. Dat komt omdat hij in Amerika tot marinier werd opgeleid. Als zodanig was hij in Nederlands-Indië operationeel. Gerepatriëerd werd hij bedrijfsleider bij de Ceramique in Maastricht. In 1963 bouwde hij een huis in Kanne. Daar ook leerde hij de oudstrijders kennen, voor wie het fort van Eben-Emael een 'sanctuaire' is.

● Voor propaganda-doeleinden werd de Slag van Eben-Emael nog eens overgedaan. Met Thebaans trompetgeschetter werd het huzarenstuk „urbi et orbi” uitgebazuind.

● Kort nadat geniesoldaten, parachutisten en zweefvliegers op het onneembaar gewaande fort van Eben-Emael en nabijgelegen bruggen over het Albertkanaal waren geland, bombardeerden Sturzkampfflugzeuge van het type Ju-87 de Belgische stellingen. Op het landingsgestel hadden de Stuka's sirenes die grote paniek veroorzaakten.

Zijn idee om het fort te restaureren vond weerklank bij hen. Ook de militaire commandant van Luik had er oor naar. Benodigde gelden zouden door middel van geleide rondleidingen kunnen worden verkregen.

Om de toeristische attractie waardig te doen zijn zou ook het plateau toegankelijk moeten worden gemaakt. Men had sedert 10 mei 1940 de natuur haar gang laten gaan.

Vanwege de zeldzame flora en fauna werden daarom natuurbeheerders opgenomen in de stichting die zich tot doel stelt om het fort in volle glorie te herstellen. In overleg met hen baanden jongeren een weg door de wildernis, waarmee bunkers en koepels waren overwoekerd.

Op Paaszaterdag werd de wandelroute in gebruik genomen.

Morgen vindt in Eben-Emael een herdenkingsplechtigheid plaats. De overige weekenden in mei houden de oudstrijders open dag in hun fort; op zaterdag 12, 19 en 26 mei van half twee tot vier uur en op zondag 13, 20 en 27 mei van tien tot vier uur. De toegangsprijs bedraagt 100 frank voor volwassenen en 50 frank voor kinderen vanaf 13 jaar.

● René Vliegen, een van de gidsen van het fort van Eben-Emael.

Foto: Frits Widdershoven.

● Na de capitulatie van het fort van Eben-Emael ontving Hitler de commandanten van de geniesoldaten, parachutisten en zweefvliegers in zijn hoofdkwartier in Euskirchen.

● Zelfs Italiaanse generaals bezochten het onneembaar gewaande fort van Eben-Emael dat geniesoldaten met holle ladingen in tien minuten hadden uitgeschakeld.

● Voor de bestrijding van de forten rond Luik werd een aparte divisie vrijgemaakt. De 223ste Infanteriedivisie van generaal Körner werd daartoe versterkt met twee geniebataljons en de zwaarste artillerie, waarover het Duitse Zesde Leger beschikte. Welke uitwerking de beschietingen hadden, moge blijken uit bijgaande foto van het fort van Boncelles ten zuiden van Luik dat op 17 mei 1940 capituleerde.

Foto's: Bundesarchiv Koblenz.

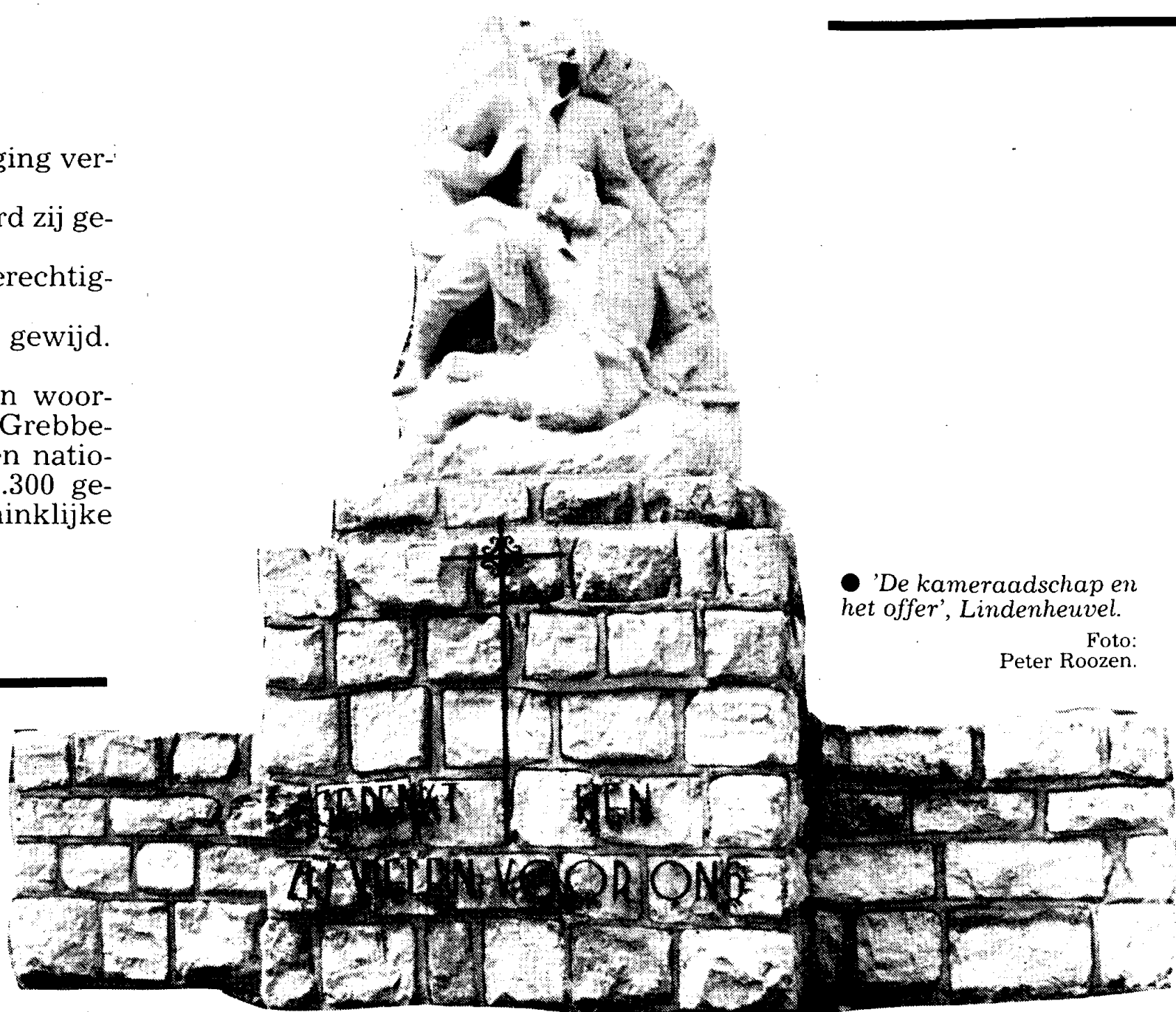

Oorlog in monumenten

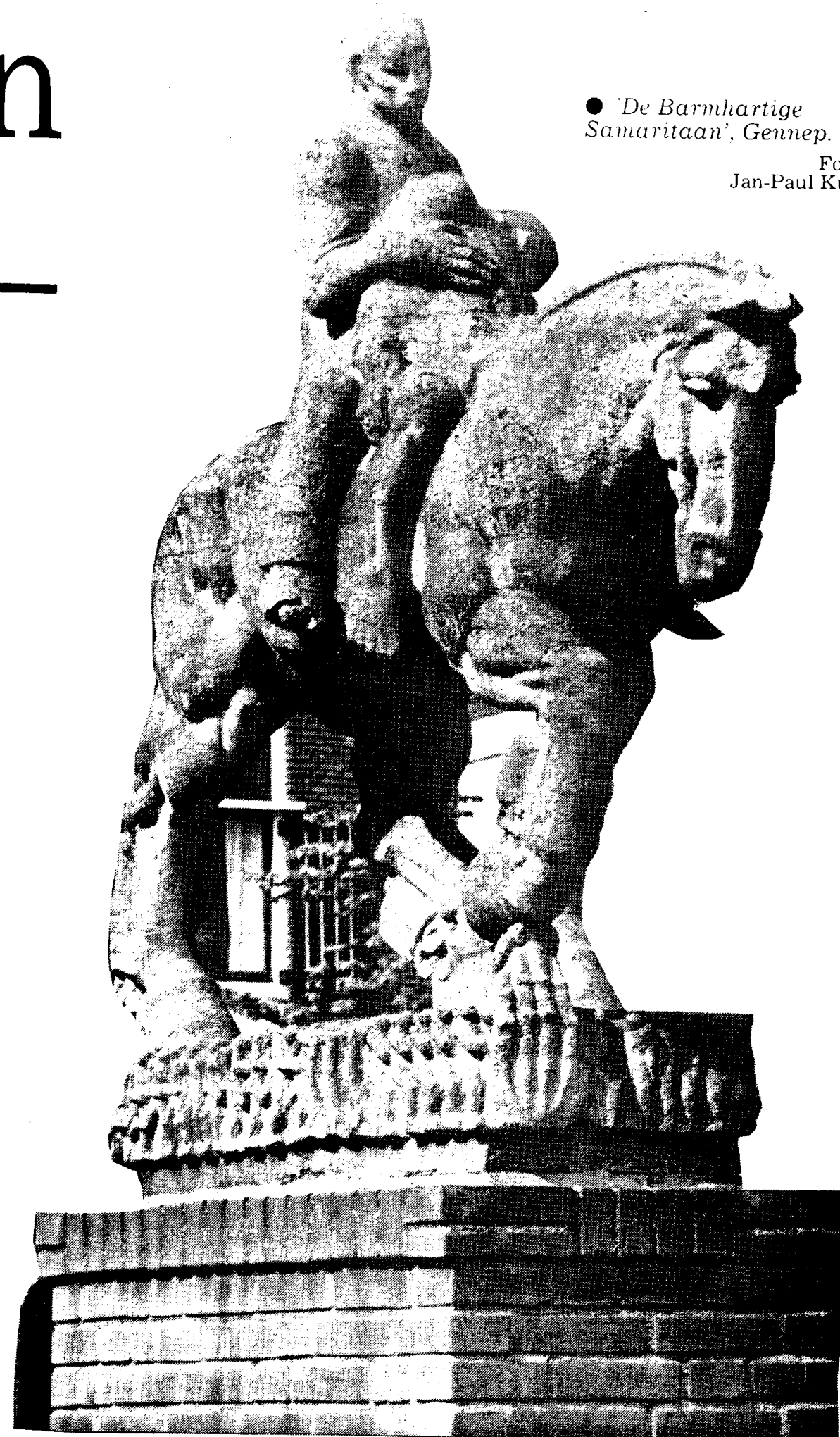
Vijf dagen – en de vrijheid ging verloren.
Vijf jaren – en eerst toen werd zij geboren.
Zo moeizaam triomfeert gerechtigheid.
Aan dit besef zij deze grond gewijd.

Zo dichte J.C. Bloem. Zijn woorden staan gebeiteld op de Grebbeberg in Rhenen, waar in een nationaal monument de ruim 2.300 gesneuvelden van de Koninklijke Landmacht worden geëerd.

• 'De kameraadschap en het offer', Lindeneuvel.

Foto: Peter Roozen.

• 'De Barmhartige Samaritaan', Gennep.

Foto: Jan-Paul Kuit.

Als paddestoelen rezen na de oorlog de gedenktekens uit de grond. De behoefte om de herinnering aan de gevallen kameraden te verduurzamen was zo groot dat een monumentenstop moest worden afgekondigd. Bij Koninklijk Besluit van 15 oktober 1945 werd bepaald dat het oprichten, plaatsen of aanbrengen van oorlogs- of vredesgedenktekens een ministeriële goedkeuring behoeft. De minister van onderwijs, kunst en wetenschappen liet zich daarbij adviseren door de elf provinciale commissies en een centrale commissie, waarin architecten, beeldhouwers en letterkundigen zitting namen.

Voorzitter van de Limburgse commissie voor oorlogs- of vredesgedenktekens was mr E.M.C.B. Franquinet; secretaris ir R.Ch.A. Franken, bij wie de verzoeken en ontwerpen moesten worden ingediend.

Op 25 april 1947 vroeg de commissie de burgemeesters van Limburg haar een opgave te doen toekomen van de oorlogs- of vredesgedenktekens die reeds waren uitgevoerd of in voorbereiding waren. De minister van onderwijs, kunst en wetenschappen wilde een overzicht.

Dat de voorschriften niet overal waren nageleefd, moge blijken uit de brief van 30 januari 1950, waarin de commissaris van de koningin in Limburg, mr dr F.J.M.A.H. Houben, de burgemeesters van Limburg ontraadde de monumenten te onthullen die niet aan de wettelijke bepalingen voldeden.

Op 29 augustus 1948 onthulde burgemeester F.A.L.M. Damen van Geleen het oorlogsmonument dat oud-strijders met ministeriële goedkeuring aan de Bloemenmarkt in Lindeneuvel hadden opgericht. Reeds in 1940 hadden vier van hen – Th. Geuzen, L. Hermans, J. Ronckaerts en H. Storcken – met het plan rondgelopen. Op Allerheiligen van dat jaar hadden zij het graf van soldaat Hubert Jozef de Bie bezocht. Hun kameraad had bij het 13de Regiment Infanterie gediend en een anti-tankwapen bediend, waarmee hij die tiende mei de Maas was overgetrokken om het op de Belgische oever bij Ternaaien opnieuw in stelling te brengen. Bij het uitladen van het geschut was hij dodelijk getroffen.

De oud-strijders lieten Eugene Quanjel, bouwkundig hoofdopzichter van de Staatsmijnen in Heerlen, een ontwerp maken. 'De kameraadschap en het offer' was het Leitmotiv, verbeeld door een gewonde soldaat, ondersteund door een rodekruissoldaat. Het werk werd uitgevoerd door Jean Weerts. De Limburgse kunstenaar had reeds enige ervaring met oorlogsmonumenten. Hij beeldhouwde er in België en Frankrijk. Ook stonden reeds verscheidene beelden van zijn hand in Limburgse kerken.

Jean Weerts werd ook gevraagd door de oud-strijders uit Nieuwenhagen. Zij wilden een teken van dankbaarheid en herinnering aan de 37 ingezetenen die bij gevechtshandelingen op vaderlandse bodem of overzee, door oorlogsgeweld of vanwege hun verzet in kerker of kamp omkwamen. Jean Weerts verbeeldde 'Het Grote Offer' door 'een rijkzende soldaat staande op een brandstapel; zijn blik gericht ten hemel, weldra zijn nieuwe verblijfplaats' met naast hem een wende vrouw 'voorstellende hen die zijn verlies betreuren en die

'Het offer wat zij voor de vrijheid gaven verbiedt ons te leven als angstige slaven'

tegelijk betrokken zijn in dit offer dat zij voor de vrijheid brachten'.

Door middel van collectes, loterijen en toneelvoorstellingen zamelde de oud-strijders de benodigde gelden in. De gemeente betaalde het voetstuk, waarvoor een apart ontwerp moest worden gemaakt. Ook stond de provinciale commissie voor oorlogs- of vredesgedenktekens erop dat het door een architect zou worden gedaan. Na een lange lijdensweg werd het monument op 30 april 1954 door gouverneur Houben onthuld. De onthulling was het hoogtepunt van de nationale feestdag die met een grote fakkeloptocht werd afgesloten.

Evenzo was de onthulling van een gevallenmonument in Tegelen het hoogtepunt van het bevrijdingsfeest, dat in 1955 voor

de tiende keer werd gevierd. Ook in dit monument wilden de initiatiefnemers – 'Den Vaderlant Ghetrouwe' en het plaatselijk Oranjecomitè – de offergedachte verbeeld zien. De in Tegelen geboren en getogen kunstenaar Piet Killaars deed dat door een liggende mannenfiguur, voorstellend een gevallen krijger en een staande vrouwenfiguur met een kind op de arm, voorstellend de nabestaanden die volgens de kunstenaar 'eveneens het volle gewicht van het oorlogsleed hadden te dragen'.

De kunstenaar Jacques Maris, die voor oud-illegale werkers Gennep een oorlogs- en verzetsmonument moest maken, brak met de opvatting dat het leed van de gevallen moest worden uitgebeeld. Hij had de overtuiging dat het niet goed is dat nabestaanden door een aanschouwelijk beeld telkens worden herinnerd aan de verschrikkelijke smarten die hun verscheiden dierbaren hebben moeten doorstaan. Hij vond dat het beter is om door een beeldengroep te worden herinnerd aan de grote verdiensten die zij voor het vaderland hebben verworven. Hij zocht daarom naar de beweegredenen die de gevallen in oorlog en verzet hadden beziel. Hij kwam uit bij een meer dan mid-

delmatige naastenliefde: een heldhaftige zucht om anderen te helpen en te beschermen.

Het symbool van offerzin en naastenliefde vond hij het waardigst uitgedrukt in de parabel van de Barmhartige Samaritaan.

Bij de onthulling van het standbeeld werd in de boezem van het voetstuk een rol perkament ingemetseld met daarop de namen van 54 ingezetenen van Gennep die bij gevechtshandelingen, door oorlogsgeweld of vanwege hun verzet om het leven waren gekomen.

Op de sluitsteen beitelde de beeldhouwer de veelzeggende woorden van Anton van Duinkerken:

Het offer wat zij voor de vrijheid gaven verbiedt ons te leven als angstige slaven.

door

jan van lieshout

„Er lag een gewonde, een vreemde die hulp nodig had langs de weg. Een priester en een Leviet gingen aan hem voorbij. Er kwam een Samaritaan. Deze nam hem liefdevol op, tastte hem op een lastdier en voerde hem weg naar een herberg en liet hem verzorgen.”

• 'Nabestaanden in hulde betrokken', Tegelen.

Foto: Jan-Paul Kuit.

• 'Het Grote Offer', Nieuwenhagen.

Foto: Dries Linssen.

Te koop
Clark Bopcat - Ruwterreinheftruck 2 ton
Kubota Mini Graver - J.C.B. laad/graaf comb.
Div. Laadschoppen - 9 st.container bakken
Kabeleyst. (1 koop) - 1 draaibank - Fresbank
Kolomboormach. Mc.4 - 2x Hoogwerker
Hefftruck Caterpillar V30c, gas 1986 aut.
Hefftruck Toyota 2 ton diesel 1983 aut.
Hefftruck Linde 2,5 ton diesel plusm. 1980 aut.
Hefftruck Hyster 2,5 ton diesel dubbel trippel mast aut.
Hefftruck O en K 1,5 ton diesel aut.

**Smeets in- en verkoop auto's
machine's-motoren-onderdelen
Dries 27 - Neer - tel. 04759-1373**

Te koop compl. MARKT-
KRAAM ca. 4 mtr.; gas-
hard; allesbrander. Tel.
04405-1452.

GEBIT gebroken? Hoonhout
Akerstr. Nrd. 328 Hoon-
sbloek 045-228211. Klaar
terwijl u wacht.

Te koop GARAGEPOORT
met loopdeur, afm. br. 2,50,
hgt. 2,12½. Tel. 045-211212

Te k. ZONNESCHEERM, br.
5,80, uitv. 2 mtr. pr. f 125,-
Tel. 045-218373.

TREKHAAK Ford Escort V/mi
86, f 65,-. Heerenweg 286,
Hijerlin.

Te koop antiek EETHOEK
f 950,-, ant. stiel f 450,-,
electr. orgel met ritmeboxen
f 500,-. Tel. 045-254617.

Partij SPULLEN voor brade-
net te koop. 04492-2801.

Te k. AEG Princess was-
machine (pomp defect)
f 75,-. APPLE Macintosh
PC plus printer plus extridre.
Tel. 043-643435.

Te k. metaal-SCHAAF-
BANK incl. acc., ook ge-
schikt voor hobbygebruik,
na 12 uur tel. 045-425497.

Welke WIELER-FAMILIE in
Z-Limburg wil vader en zoon
overneming verschaften,
22 juni tot 24 juni voor kam-
plenschap NK in Beek. Tel.
030-420043.

KANTELPOORT te k., afm.
2.10x2.15, f 250,-. Tel.
045-317547.

Te k. GUSJER merk Jönker,
f 50,-. Centrifuge f 35,-,
Helm MDS f 40,-. Back-
verw. lamp f 35,-. Tel. 045-
250403.

Te k. 4 laarzen PRINCE-
CONCERT op 2 juni a.s. in
de Kuip te Rotterdam. Tel.
045-229085.

VW KEVER, bwt. 73; hoge-
drukreiger w. en k. water;
10 m³ hardhout; inb. wa-
semkap; Kwasveld 400cc;
Kneidler brommer; electr.
Lier. Te bevr. 04405-1729 of
04408-12293

Babbellijn
's Nachts alleen voor volwassenen 50 ct. p.m.
06-320.330.03

Zoek je 'n vriendin?
Bel de Flirtbox, 06-320.330.01 (50 cpm), de leukste.
Als je vanavond nog een afspraakje wilt!

Veel mensen vinden via ons een vaste relatie. Bel onze
Provincie-babbelboxen
en maak kennis met mensen uit uw eigen omgeving. Bel
06-320.330.01 en daarna voor Groningen 23, Friesland 24,
Drenthe 25, Overijssel 26, Gelderland 27, Utrecht 28,
N.-Holland 29, Z.-Holland 30, Zeeland 35, Brabant 34 en
Limburg 36; 0,50 p.m.

Telefoonsex 1
Sensation Automatic.....06-320.320.11
Vrouwen vragen.....06-320.328.30
Vrouwen spelen.....06-320.321.62
Vrouwenbellen.....06-320.325.51
06-Vrouwen privé.....06-320.321.02
Sex'foon.....06-320.320.01
Porno-model.....06-320.321.17
Chick-contactlijn.....06-320.320.63
Candy contactlijn.....06-320.330.58
Escort Girls.....06-320.322.90
Xaviera Holland.....06-320.320.02
Vrouwen bellen.....06-320.321.25
Diana de Koning.....06-320.321.50
Leer en rubber.....06-320.321.14
Horrorex.....06-320.321.77
Mannen bellen.....06-320.321.08
Sex-interviews.....06-320.322.15
Sex-interviews.....06-320.323.17
Sex-interviews.....06-320.323.19
Sex-interviews.....06-320.322.00

50 ct p/m

Party/Sex/Gay-Boxen
Party-line.....06-320.330.10
Sex'o'foon-box.....06-320.329.50
Harry's Gaybox.....06-320.330.11
Homobox.....06-320.325.50
50 ct p/m

!! Wipgracht 9 !!
De beste erotische
verhalen
06-340.310.15 (50 ctp.m.)

!!Lady Bizar!!
06-320.324.68...50ct p/m
beste schokkende SM Sex

Gekleurde Sex
06-320.323.48...50ct p/m
Ripe vrouw 41 jr.

Gay Box
Rotterdam beter een hete
luur dan een vette vrijd.
06-320.328.22 - 50 ctp.m.

Homo live
Twee hete jongens gaan tot
het uiterste
06-320.330.12 - 50 ctm

Tropische
verrekening. De leukste van
Nederland!
06-320.350.61 - 50 ct p/m

Lesbi live
Twee hete meiden gaan tot
het uiterste
06-320.323.12 - 50c/m

Men Only
Bijster hoe dik meisje u via
de telefoon kan vernemen!
06-320.350.68 - 50c/m

Erotel 06
De eerste en de beste lijn.
320.320.20
50 cpm
Bel zelf! gratis Lente.
Info na elk verhaal (50 cpm)
06-320.324.94
Alle hotels vol. Frank over-
nacht bij een gewaardeerd man.
Daar ontdek je het!

homo
met zoppen
06-320.323.66 (50 ctp.m.)
Porno. 2 jongens zijn intene
tegen. Dan bevesten 2 heren
Vroegste
06-320.328.91 (50 ctp.m.)

2 knullen
Vragen aan lokale vriende-
rinnen in het bos. Op een
grote plek alleen te voer h.e.m.
06-320.325.50 (50 ctp.m.)

homo
hiet zo; erotiek en lust
ge... wordt op
06-320.324.60 Leuk toch?
Trouwens de Liefdesax,
daar durven ze ook en... j
mag-best meed op
06-320.324.90 (50 ctp.m.)

**De man behandelt
een meisje**
Zit het alge in de weg?
Zonder angst het beter en
verder.
06-320.326.93 - 50 ct p/m

2 jongens
06-320.326.15 - 50 ct p/m

wip-box
hiet zo; erotiek en lust
ge... wordt op
06-320.324.60 Leuk toch?
Trouwens de Liefdesax,
daar durven ze ook en... j
mag-best meed op
06-320.324.90 (50 ctp.m.)

ontkleden
06-320.321.24 (50 ctp.m.)
Ze is 32 en ongetrouwd mee
Ze straakt met de ze doet al-
les met...

overgave
06-320.329.22 (50 ctp.m.)

Op de bisexbox
vinden leuke mensen
elkaar die weten dat er mee-
te lopen in den
manlijke-vrouwlike
06-320.326.38 (50 ctp.m.)

1 Kneppel blinde bloot.
Ze kleeft. "Ik kom voor thee!"
We moeten wel even
helpen met
06-320.321.24 (50 ctp.m.)

ontkleden
06-320.321.24 (50 ctp.m.)
Ze is 32 en ongetrouwd mee
Ze straakt met de ze doet al-
les met...

2 jongens
06-320.326.15 - 50 ct p/m

wip-box
hiet zo; erotiek en lust
ge... wordt op
06-320.324.60 Leuk toch?
Trouwens de Liefdesax,
daar durven ze ook en... j
mag-best meed op
06-320.324.90 (50 ctp.m.)

"Moet 1 sliep
ook uit meneer?" fluistert de
moole blonde achter 't
scherm. "Zeker mevrouw"
06-320.321.90 - 50 ct p/m

De super
contactenbox
De eerlijkste eenvoudige en
sneiste weg naar sex-
vrienden en vriendinnen.
Probeer het maar op 06-
320.324.30 Trouwens als je
nog andere verlangens hebt
dan is er de beste. De hees-
te box van nl op nummer-
te 06-320.328.29 (50 cp/m)

De boelen klikken vast, nu is
de met de lange laarzen
met sporen....

oppermachtig
06-320.329.23 - 50 ct p/m

Dame zoekt gave knul,
meisje wil contact met
ervaren heer. Ze vinden het
op

de generatiebox
06-320.326.27 (50 ct.p.m.)

Moole benen, minirokje en
doordikblouse. Zo terti ze
de man tot hij haar

.....straft
06-320.323.85 - 50 ct p/m

Lifeseex
met een stel dat nog moet
wennen. "Natuurlijk
mevrouw, alles uit!"
06-320.330.52 (50 ct.p.m.)

De moole trotse vrouw on-
dergaat alles in de stal met

2 jongens
die geen protesten horen.
06-320.326.90 - 50 ct p/m

Dat superbloite

gympakje
deed 't. De man laat haar
voor straf nablijven, en dan.
06-320.329.84 - 50 ct p/m

Vrouwen zoeken sexcontact

Sex-contact-liijn
06-320.320.33 - 50 ct p/m

"Lekkere meiden willen
verwend worden"

Sexrelatielij
06-320.324.44 - 50 ct p/m

Direkt enel sexcontact!

live-afspreekliijn
06-320.320.55 - 50 ct p/h

Homokontakt:
jongens zoeken jongens:
06-320.325.01 - 50 ct p/m

Opwindende vrouwen en
hete meiden willen

Sexcontact
06-320.328.39 - 50 ct p/m

Ga 'ne lekker vretend met 'n
hete meid.

Tippelbox
06-320.326.66 - 50 ct p/m

**Sex Kennis-
makingsliijn**
- allemaal hartstee!
06-320.328.03 - 50 ct p/m

Grieksesex
MARCHA 50 ct p/m

320.325.55

Homo
Het is wel slikken voor Jos,
al die jongens
06-320.327.01 - 50 ct p/m

Natasja,
wordt verleid door 2
manneke-tyde keukens
06-320.327.77 - 50 ct p/m

Buurvrouw Chantal voor
schte

Ordinaire sex
06-320.328.01 - 50 ct p/m

Meisjes
samen onder de douche
06-320.328.88 - 50 ct p/m

Meiden versieren doe je op
de

Afspreekbox
bel 06-320.329.99 - 50 cp/m

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten, 50 cp/m

320.320.14

De Meidenbox
kom in kontakt met moole
meiden
06-320.330.77 - 50 ct p/m

Helge-wand 27, 't Kado is
van leer. Dan wordt ze de
-strange vrouw voor

gehoorzame
mannen.
06-320.330.51 - 50 ct p/m

Angela in bed met haar
vriendin. Inzopen. Allee is
geel. Endelose

leebisch
-s nachts.
06-320.330.18 - 50 ct p/m

Na beleefst moole vlotte
Linda voor 't eerst sex tot het
eind. Toe nog eens....
06-320.326.70
50 ct. p/m

De bel gaat als lna net uit de
douche komt. Ze haast zich
om de man binnen te laten....
06-320.326.72
50 ct p/m

Een jonge vrouw komt in 'n
SM-huis. Voor ze 't weet is
ze zo geboeld dat ze.....
gehoorzaamt
06-320.330.61 - 50 ct p/m

Frits beleefst lifeseex met 'n
dominante
gebruinde man. Dan komt er
plots nog een. Homo.
06-320.321.33 - 50 ct p/m

Enthousiast helpt Jona met
't uittrekken van Elna's sex-
lingerie, en dan samen
lifeseex
06-320.326.71 - 50 ct p/m

Wek-Sex
geweld worden door Bianca
oh la.....lll
06-340.325.55 (50ct p.m.)

Kom je

achter de ramen
Wij zitten al klaar"
06-320.326.69 - 50 ct p/m

Lingerie
draagsters sexen alleen
voor liefhebbers
06-320.327.34 - 50 ct p/m

Als ze 35 geworden zijn
barsten ze pas echt los
320.327.35

Hete meisjes
fantaseren speciaal voor jou
06-320.327.69 - 50 ct p/m

Vreemdeganders vertellen
alles aan

Anja
luister
06-320.322.08 - 50 ct p/m

Anoniem
Marcel en Andre en ledere
gay doet mee
06-320.320.21 - 50 ct p/m

Mr. Martin
Gay-Tele SM, dans naar
zijn pijpen
06-3250.323.05 - 50 ct p/m

Tele-Sex
op z'n heet, heter, heetst
06-320.332.07 - 50 ct p/m

Gay-Escort
hot Gay info. Call-boys
openen hun mond
06-320.323.04 - 50 ct p/m

Gay-Phone
hot Gay stories zoals ze
horen te zijn
06-320.322.06 - 50 ct p/m

Vrouwen
ledere uitgevoerd
moet uitgevoerd
06-320.329.69 ca.50 ct.p.m.

Avonturen
lijdens het werk
06-320.328.69 ca.50 ct.p.m.

**We lagen net
buiten het zicht..**

*** Erosliijn ***
06-320.321.22
50 ct p/m

*** Nieuw ***
Party-Line
Maastricht
06-320.327.43
Gaybox
Maastricht
06-320.326.43
50 ct.p.m.

Sexliijn 10
Sonja
06-320.320.10
Evelienje durft
06-320.321.10
Met z'n allen?
06-320.323.10
Meisje meisjes
06-320.320.50
LIVE-SEX-BOX
06-320.325.30
50 ct p/m

Het je zin in sexcontact?

de Afspreekliijn
06-320.325.80 - 50 ct p/m

Sexkam misgeenietan niet

Hete meisjes
06-320.328.09 - 50 ct p/m

DOEG VOOR ECHT MOOLE MEIDEN???
WIJ HEBBEN S SCHOONMEIDEN VOOR U!!!
Club Nirwana. De boetiek!!!!
ALTIJD OP ZOEK NAAR DE MOOSTE MEIDEN.
KERKENDE NIJWSTRAAT 147. Tel. 045-46 33 23.
GEOPEND 19.00 - 03.00 UUR. OOK WEEKENDS!!!

De Nationale
S.23. 04.40.21 uur gratis
bellen. Tel. 045-321923

Exoticité

Massage
Diestorsterweg 8, Hasselt.
Massazoe gevraagd.

**Partnerliijn
Nederland**
Zoekt u 'n man
06-320.322.54
of 'n vrouw 06-320.322.55.
Wilt u zelf gratis inspreken?
Bel 020-274825. 50 ct p/m

St. Tropez Bar
Piaas 40, Stillew. ledere
dag open. 2760 uur. Tevoren
meisjes open. Tel. 04490-
15826 tel. 21.00 uur. 17402

Club La Belle
Spekholzerheide, Graverstr
13, ledere dag geopend, van
14-4 uur. 045-416143
-Delf en Regina van de
Jachtuit

f 50,- all in
Kafja, Stella en Monique.
Tel. 045-423808.

Homo/lesbies
en op zoek naar een relatie?
Stg. Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft,
015-136631. Erkend door
Raad van Toezicht.

Club 2000
Geleen kan nog enkele
meisjes plaatsen. Goede
verdiensten. 04490-42315.

Video-sex-club
Frimoussex. Open dag v.
11-2 uur. Zond. v. 14-2 uur.
Kl. Gracht 10, Maastricht.

Nieuw, nieuw, nieuw.

f 125,-
Heel ual all-in. Acht sexy
meisjes in nylonkousen en
veel erotiek. Ontv. u kappel-
weg 4, Kerkrade. 045-
425100 ma-zat 11.00-24.00
uur, zon. 15.00-24.00 uur.

Diana escort
tel 045-320323
tot 03.00 uur 's nachts

Blue eyes
Escort service
04490-24880

Ramona-Rosz
nieuw ook zat. en zond.
10 uur 045-721759.

Meisjes
gevraagd voor privé, leuke
seks, goede verdiensten.
045-230789.

Privé club
zoekte nette meisjes, garan-
teelon, intern mogelijk. Int.
do., vr. en za. na 20.00 uur
04746-5177.

Prive en escort
045-720916

Nieuw bij Yvonne f 125,-
Heel ual all-in
Kapelweg 4, Kerkrade
045-425100 ma-zat.
11-24 uur. zon. 15-24 uur.

Gezellige dames
charmant, discreet, bezoeken
u thuis of in hotel.
045-311895.

Je hoeft geen 50 ct.p.m.in te
betalen om nieuwe vrienden
te maken, dat kan ook voor
f 1,85 met een koels blonde
jongen in

gay-bar/dancing
Chez Nous
je weet wel... 045-727949
bel voor info

Escortservice
045-422685
v.a. 12.00 uur

nieuw bij Denise
4 leuke dames. Industriestrl
13 Kerkrade-W. v.a. 12.00
uur. 045-413887.
Tel. meisjes gev.

VAKANTIE & RECREATIE

Waddeneilanden

Terschelling f 132,-

Voorjaarsarrangementen
in hotels en pensions
4 dagen / 3 nachten
vanaf f 132,- per persoon

Inclusief boottoerver,
taxi-voerver naar hotel of pension en
uitgebreid informatieblad

De arrangementen gelden van
6 april tot 13 juli 1990
vraag naar gratis kleurenfolder

Voor Informatie en boekingen
belt de

v.v.v. terschelling
05620-3000

Kleinsteun
straatfront
16 t.e.m. 24
juni 1990

Friesland

ZEILEN IN HEES

ANWB bondszeilschool
Heegmeer uitsluitend
voor volwassenen (ge-
midd. leeft. 29 jr.) 8 NHC
watersportverbijg 'It Beaken'
voor jeugd (v.a. 8 jr.)
en gezinnen. Lid Rector/
CWO. Bel nu 05154-
2258/2363. FR-61R

Diversen buitenland

BECENTINNA FIETS VAKANTIE WINKEL

De gespecialiseerde reis-
organisatie voor de fietsva-
kantieganger.

FIETSBUSREIZEN
Kompleet aanbod van alle
reisorganisaties naar alle
111 bestemmingen. Meer
weten, bel de Fietsvakantie-
winkel!

**FIETSKAMPEER-
REIZEN**
Van eenvoudig tot zwaar.
Bijvoorbeeld Frankrijk, Ita-
lië, Zweden, Oost-Europa,
Spanje. Maar ook Ameri-
ka.

Meer weten of boeken. Bel de
Fietsvakantiewinkel!

FIETSHOTELREIZEN
Dê reedsge boordevel
fietshotelreizen naar 10
landen. Van België tot
Spanje, Zweden, West-
Duitsland, Oostenrijk, Eng-
eland, Ierland, Rusland,
America en zelfs China.

Vraag de reidsge aan en
boek bij de Fietsvakantie-
winkel!

03460-21844
Postbuscentraal
van de Bismarktstr 14
3441 EE Woerden
Gereguleerd bij
de Gereguleerder

Duitsland

Vakantiedorp Hiltchenbach-Mölsen

Goed ingerichte, gezellige
vakantiehuisen, gelegen in h. bos.
Uitgebreid recreatieaanbod voor de
hele familie. Informatie en boeken:
Freizeitpark Hiltchenbach GmbH, Am
Waldhaush 3, D-9912 Mölsen. Tel.
03-462733668.

Warstein nodigt uit
de gastvrije stad in
"Naturpark Arnberger
Weiler" 500-500 m o.b.

Vak won. van 300,- Dfl. p.d.
dag t. 10 u. pensions en
hotels, v.a. 15,- DM VP
v.a. 35,- DM 50%- korting
bij bezoek aan stedelijke
attracties met gasteen-

Kuurs
Vrijheid! Sted. Warstein
Lopen ook uit- Verkeersm.
dragen en n. Postkast 1309
sturen naar: 4788 Warstein (N-D)
NL. 00-
48202810

U groene stad met toerisme
warstein

Zwarte Woud
Hotel-Pension Röbele, W
Gräf. tel.: 09-497458228
7242 Dornheim 2 (Fürne) voor
aangename vak. in rustige
omg. Kamers ged. me. do/water
bakken. Vraag onder folder. HP
36.- tot 40.- DM.

Schaumburg de dertigjarige staat
D-7288 Löffelberg-Löffelbach
E. Foucaultstr. Mos. km. Fani-
ledenhof. Gastst. Pension Zur Lin-
de. Tel. 09-497446679. Spaar-
reist. 3 x 10,- DM 50% Ax 10
o.p. DM 150 HP en VP mogelijk.
Gunstige aanbiedingen v. kegel-
vrienden. Brochure aanvragen.

Minna Meier bodentrip-pensioen
Goede wandelmogelijkheden, paradijs-
en v. kinderen, rustige idyllische
ligging aan boord. Miessbüsch
Fan. Str. Thany D-6399 Schill-
nach. Tel. 09-499907240.

5 te gekke dagen in Neessen
Blumenfehn-tr. DDR-hotell,
apartementen, glazenruim,
wandelen. HP m. do/w 148 DM
Gaethaus Zur Krone, Marktplatz 1,
D-3452 Großelmerode. Tel.
09-4656947652.

Grashölfe
Ontspannings vakantie in h. Berlijn Woud

Sauna, barbecue, ligweide,
kindervriendelijk, rustige ligging.
Kamers vrij v. aug.

Vakantiewoningen en 2-pers. knmh.
m. do/w. Int. ontbijtkoffie v.
DM 28,- Höhenborn 128, D-9351
St. Oswald. Tel. 09-496952692.

Zugspitze-dorp Erlangen
Comf. vakantiewoningen,
rustige ligging, te huur. Tel. 09-
49-49682181386.

Vakantiehuis nabij GutsMuths,
beste inrichting, 6 slaapk., kl.-TV,
hasht nag terrinen, vrij. Tel. 09-
4929131647 ma-zs. co. -47670.

Reizende-ehrent Bartrum
Comf. vakantiewoningen
voor 1-5 pers., dir. a.h. strand
en zeewatergolfbad. Strandvilla Christine,
D-2985 Bartrum. Tel. 09-
494939239.

Huurt u uw camper (hytter 500) of
overnachten (hytter 570) op weg naar het
zuiden. Overname van de kampe-
ren in Reutlingen, Ganges v. auto's
aanwinst. Tel. 09-4969317665.

Reizende-hotelhaus Wangerooge
Vak.won. tot 4 pers., met ra-
dio en TV, dir. aan strand,
zwembad in huis. Tel. 09-
49291223224 of -5132.

**Vak.won. in h. moerange-
land van Netters (tafel Ver-
lo) met alle comfort te huur.**
Tel. 09-4921676487.

**Reizende, vak.won. spg., 2-4
pers. Comf. innere, sauna en sol. i.
h. huis, slechts 100 m v. strand,
met terras. Tel. 09-4949322629.**

**Wat zijn precies
van een ATB..?**

LEES

Weer raak van Touché

model "ZENITH" van Touché
Het model is uitgevoerd in ru
verschillende kleuren.

Tja, we hebben zo'n be
Maar voor u kon
Wooncultuur, é

ledere zondag open van 10 tot 18

Woon

Dorpsstraat 2-4, 360
Telefoon vanuit Ned
ledere dag open vo
Levering fran

Vakantie op de boerderij i.h. Brie-
de Woud, D.L.G.-goedkoopder, rustige
lsg., LO 14-18 DM, kmrs. deels m.
do/wc. Ook vak.h.s. DM 50 p.t. Tel.
09-469303763.

Voor stelli bestellers! Brengt u
uw vakantie door in het mooie
Hotel-Restaurant Weingut z. Lin-
de, 8. Traßen-Trabach, Kmfr./ob.
wv. 4 dgn. 55.- DM, VP. D.
5586/Reil/Mosel, Kalkstr. 9.
Tel. 09-4955422414.

Vakantie op de boerderij, rustige
ligging, bosrijke omgeving, Fies-
ten Obermühle, A. Beine, D.
3490 Bad Driburg-Dringenberg,
Tel. 09-49529546. Eigen slaach.
VP kmr. do/wc 39 DM, Dileet mo-
pattis, vissen (donderdagvrijd.)

Vakantie in een pittoresk
kasteel met vak. app. in Oberjoch
naar, allergie-mel. aanwijzingen
geschieden slaap, aangeleerd
den, beddengoed, bar/bierkeuken
gezellige zithoek, i.d.-TV, tel. Dpt.
09-49529546. wv. 1-5-90
inkl. Kurtaxe DM 78-89 p.d.
Landhaus, Gertrud, D. 09-
468324746.

Actieve vakantie in de smids
met instructies in pottenbak-
ken, drukken, het maken v.
marionetten, versierden, vindi-
plaats v. 5-8 pers., het hele
jaar door. H. Straub, Schiede,
Zum Gailberg 2, D-6422 Herb-
stein. Tel. 09-4966431739.

Bad Driburg Comf. vak.won.,
nieuww., 2 kmrs., keuken-
bad/wc/TV, lift, terras, ligval,
parkeergarage, kl., woonen-
heid te huur, Schmidt Immo-
bilien GmbH, Schulstr. 6, D-737
Bad. Driburg, Tel. 09-
497728046.

Vakantie in het Bielese Woud
Comf. vak.won., sauna, solarium,
LO v.v. 12 kmr. app. + 8 DM.
Pension Haus Tattlich, D-8351
Lindenberg, Tel. 09-
499093346.

Ligging: Schwanauwald/Altsta-
rten Rustige vak.won. tot 5 pers.,
nabij 3 lauroortjes, v. 50 DM tel.
Dpt. v.v. v.wachmann, Tel. 07-7841
Turgau, Tel. 08-673731808.

Beierse, opid Thurnaustr./Ob-
tussen Waginger See en Chiemsee,
dicht bij baden, 2 pers. m. e.v., ge-
eetdru. v. 12-14 DM, Tel. 09-
46612174.

Northseebad/Badrum
Wij bevelen u een uitmuntende
vakkantiekant aan. Dir. nog vrij
enkele mooie 2 pers. kmrs., 4
pers. kmrs. m. do/wc, VP of HP.
Hotel-pension Strandburg, Pf.
320, D-2985 Badrum, Tel. 09-
49493262.

Kleine privécamping b. boerderij
s.d. Oberwiesb. Barndorf,
biedt aantrekkelijke vakantie, evt.
in verbinding m. kuurontspanning.
Moornad Waldsee (2,5 km)
Scharlach, v. botten. Te huur per
Karl-Heinz Lutz, Metternhaus, D.
7987 Waldsee, Tel. 09-
497246703.

DDR-vakantie
Biedt vakantiehuisjes, -wo-
ningen en -kamers, vooral
veelal de Mecklenburger
Seeplatte tot aan de
Oostzee-zee/andem, ADI, K.
Brück, D-1000 Berlin 28
Zabel-Krüger-Damm 67a.
Tel. 09-469040625874 v.
18-jar (ook 20 en zo.).

Landgasthof Reinhold
Rustige ligging,
burgelijke vakant.
huisjes, restaurant, bil-
liard, bad/wc/TV, lift, terras,
ligval, parkeergarage, kl., woonen-
heid te huur, Schmidt Immo-
bilien GmbH, Schulstr. 6, D-737
Bad. Driburg, Tel. 09-
497728046.

Belgie
RENT A TENT. Volle inger.
rijen tenten op camping
in Belg., Lux. en Duits.
06705-1671, Pb. 18, 7370
AA Lanen. BL-61R

Ven. Staten Canada
Vakantie opgesloten
in de jachtvallen van
Post Landhuis, Flinthe
Lust 1-2 kmrs. naar, nieuw ger-
noed, TV, aircond., eenzijdig en-
scheiden, v. botten. Te huur per
week, ook 2 pers. v. 37.000.
ER Condox s. Binnem. i. Verho-
gaveverreiking Gdnt. Post.
13277432, Tel. 09-49772514012.

Italië
PRIMA BUNGALOWS
Frankrijk, Duitsland e
HARRY HOME, 072-151
Duitsland
Australie-Tasmanie
Uitkeke 22-dgn. rondreis
Vertrak 7-11-1990. Ned.
reisleiding. 7450.-
MPALA TOURS, lid ANVR
SGR. 05178-16970.

'Camping Florenz
Lido degli Scacchi-Adria-
noorden van Ravenna en
tts, direct aan zee met al-
ber, pizzeria, supermarkt
warme douches. De totale
m² en 480 staanplaatsen
het strand). Camping C.
Oeldrich-Alkmaar, tel. (07)

CALDONAZZO
De meest uitgebreide info-
tels en reservering voor
VALSUGANA. Tel. 03463

Frans
STACARAVANS, APPAR
Belgie, Duitsland, Denem.
Alrijd zuernwater, Vaca-
6691 NJ Son, Bel (0499)

Aan het meer van SALAC
caravans en bungalowen
SURFPLANK en LES. Pr
078-153045/155485.

EEN FIJNE
IN EEN LUXE C
aan de Côte d'Azur op een
in Fréjus (met het grootste
All-in prijzen, reeds
NOG ENKELE PLAATSEN
Vraag ons
ETC
ECCO
Station
Tel. 01

HAUT. LANGUE
camping vlak bij
ten, vernieu ver-
lijking, bij folder S. Smits 06

Belgie te huur
STACARAVANS te huur
/ 189.- p.w. all-in. Incl. 040
Gr. Britt

ENGLAND, WA
Vakantiewoningen, heb-
jeugdherb. enz. trek u aan
Bel nu 011440-18188, ook
sliet met ALBION in zee.

ZONNIGE LEI
TL
Vliegretzen van Adan
CAMPINGVLUCHT
vertr. mei: elke d. en wo.
CAMPINGVL
vertr. mei: elke do.
1 week rondreis + 1 we
vertr. 24 mel en 19 ju
STRANDVAKANTIE C
*** Hotel, LO
**** Hotel, LO
**** Hotel, LO
**** Hotel, LO
City-trip ISTANBUL *** H
FIESTA TOURS
De supervoortel
Top-Ver
SPANJE -
HONGAR
Vraag her
FIESTA TO
Tel. 045-83
Kantoor UTR. 03473-
BRAB. 01621-147
Dag. v. 9-22
Diversen

es de voor- en na

FIETS EN JE WEEF T

Woonkultuur

Kom deze voltreffer weggaper bij Woonkultuur, nu het nog kan tegen onze extra lage promotieprijs.

Voor een korte periode is het de vedette in onze toonzaal. Als deleders en verkrijgbaar in 24 uur.

De laatste van de lente bij Woonkultuur. Dat misschien niet goed uilt!

Wat beter, én betaalbaar.

Woonkultuur

Zutendaal

Zutendaal. Telefoon: 011/61 11.36.
 Nederland: 09-3211 611136.
 van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.

Woonkultuur aan huis zonder grenskoste

Die

De Zee. Het ligt 30 km ten noordoost van de stad, 100 km ten zuiden van Venetië. Het is een prachtig strand, restaurant, appartementen, blosook, dansav., oppervlakte bedraagt 60.000 m². Het is een prachtig strand, restaurant, appartementen, blosook, dansav., oppervlakte bedraagt 60.000 m². Het is een prachtig strand, restaurant, appartementen, blosook, dansav., oppervlakte bedraagt 60.000 m².

over vakantiewoningen, hotels, appartementen, blosook, dansav., oppervlakte bedraagt 60.000 m². Het is een prachtig strand, restaurant, appartementen, blosook, dansav., oppervlakte bedraagt 60.000 m².

MENTEN, HUIZEN th. in Frankrijk, Italië, Spanje, Griekenland, SGR/ANVR - Esp 51-74677 (gratis broch.).

OU (Z. Fr.). Kompl. ingerichte appartementen v.a. f 589,- p.w. inkl. v.w. f 395,- p. week. I. f 112111. Lid ANVR/SGR

VAKANTIE ERS. MOBILHOME chitterend 4* vakantiehuis met zwembad van Zuid-Frankrijk). v.a. f 395,- p. week. I. f 112111. Lid ANVR/SGR**

OMIC TRAVEL weg 56 - 1815 CD Alkmaar tel. 020-112111. Lid ANVR/SGR

OC LA SALVETAT, ANWB groot stuwmeer: alle watersport, chalets/terrasraves. Ned. 33376.978044 of 05176-1773.

en burg van de Belgische Ardennen v.a. f 59-1698.

nie lerland

ES en SCHOTLAND

en in de folders van ALBION.

oor uw overtocht wilt u be- GB-61R

terreizen NAAR

EN MSTRIGHT AIRPORT

CHT IZMIR retour 475,-

15-dg. 1995,-

SMME-KUBADASI-BODRUM

15-dg. v.a. 699,-

15-dg. v.a. 789,-

15-dg. v.a. 1089,-

15-dg. v.a. 1149,-

15-dg. v.a. 759,-

PRESENTATIETIEN

releikant voor de

OGOSLAVIE -

IE - TURKIJE

u gratis aan

RIJS HOLLAND.

2222. Lid SGR.

0093, ADAM 020-137486,

1, GELDID: 06735-3312.

ir, ook za. en zon.

butenland

en strand, bos en water in

België. Volop kans: bij

25 SGR. DB-61R

Spanje

GRATIS FOLDER

Alle over Roses, Villa's,

strandp. Ook voordel-

ge luxe busreizen en for-

ageregaten. Bel Clemens

App. 033-618800.

SP-61R

COSTA BRAVA - Blanes

Vakantiewoningen te huur

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-3312

050-415210 06735-33

Weer raak van woonkultuur

Touché

model "ZENITH" van Touché dé vedette in onze toonzaal.
Het model is uitgevoerd in rundsleder en verkrijgbaar in 24 verschillende kleuren.

Tja, we hebben een beetje last van de lente bij Woonkultuur. Maar voor u komt dat misschien net goed uit!

Woonkultuur, écht beter, én betaalbaar.

Kom deze voltreffer weggapen bij Woonkultuur, nu het nog kan tegen onze extra lage promotieprijis.

Voor een korte periode is het model "ZENITH" van Touché dé vedette in onze toonzaal. Het model is uitgevoerd in rundsleder en verkrijgbaar in 24 verschillende kleuren.

Tja, we hebben een beetje last van de lente bij Woonkultuur. Maar voor u komt dat misschien net goed uit!

Woonkultuur, écht beter, én betaalbaar.

iedere zondag open van 10 tot 18 uur.

Zutendaal

woonkultuur

woonkultuur

Dorpsstraat 2-4, 3601 Zutendaal. Telefoon: 011/61 11.36.
Telefoon vanuit Nederland: 09-3211 611136.

iedere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.

Levering franco aan huis zonder grenskoste

België

'Camping Florenz'
Lido degli Scacchi-Adriatische Zee. Het ligt 30 km ten noorden van Ravenna en 100 km ten zuiden van Venetië, direct aan zee met algemijn privéstrand, restaurant, bar, pizzeria, supermarkt, speelhal, bioscoop, dansav., warme douches. De totale oppervlakte bedraagt 60.000 m² en 480 staanplaatsen (80 staplaad). Liggen direct aan het strand). Camping Carnet 10% korting. Incl. fam.
Oeldrich-Alkmaar, tel. (072) 120485.

CALDONAZZO EN LEVICOMEER
De meest uitgebreide info over vakantiehuizen, hotels en reservering voor opera (Verona), VAKANTIE VALSUGANA. Tel. 03463-51161. Gratis gids. IT. 61R.

Frankrijk

STACARAVANS; APPARTEMENTEN, HUIZEN th. in België, Duitsland, Denemarken, Frankrijk, Italië, Spanje. Alrijd zwembad. Vacancielid, SGR/ANVR - Esp 51-5691 NJ Son. Bel. (04990) 74877 (gratis broch.).

Aan het meer van SALAGOU (Z. Fr.). Kompl. ingerichte caravans en bungalowtenten v.a. f.589,- p.w. inkl. SURFLANK en LES. Prospektus bij EUROSOPORVAC 079-153045/155485. FA-61R

EEN FIJNE VAKANTIE IN EEN LUXE 6-PERS. MOBILHOME
aan de Côte d'Azur op een schitterend **** vakantiekamp in Fréjus (met het grootste zwembad van Zuid-Frankrijk). All-in prijzen, reeds v.a. f.395,- p. week!

NOS ENKELE PLAATSEN VRIJ IN HET HOOFDSTEVEN!
Vraag ons programma.

ECONOMIC TRAVEL
Stationweg 58 - 1815 CD Alkmaar
Tel. 072-112111. Lid ANVR/SGR

HAUT LANGUEDOC LA SALVETAT, ANVE camping vlak bij groot stuwmeer: alle watersporten, verhuur van chaises/tafeltoeracaravans. Ned. leiding. Incl. folder S. Smits 09-3378.97804/0 of 05176-1773.

Belgie-Luxemburg

STACARAVANS te huur in de Belgische Ardennen v.a. f.189,- p.w. all-in. Incl. 04459-1598.

Gr. Brittannië-Ierland

ENGELAND, WALES en SCHOTLAND
Vakantiehuizen, motels; b&b, campings, London, jeugdherb., enz. treft u aan in de folders van ALBION. Bel nu 01140-18188, ook voor uw overtocht wilt u belist met ALBION in zee. GB-61R

Turkije

ZONNIGE LENTEREIZEN NAAR TURKIJE
Vliegtreken van Adam en MSTRIGHT AIRPORT CAMPINGVLUCHTEN ISTANBUL retour
vert. mei: elke di. en wo. **475,-**
CAMPINGVLUCHT IZMIR retour
vert. mei: elke do. **495,-**
1 week rondreis + 1 week strandvakantie ****hotel HP
vorr. 24 mei en 19 juni **15-dag 1999,-**
STRANDVAKANTIE CESME-KUSADASI-BODURUM
**** Hotel, LO **8-dgs. v.s. 699,-**
**** Hotel, LO **8-dgs. v.s. 789,-**
**** Hotel, LO **8-dgs. v.s. 1099,-**
**** Hotel, LO **8-dgs. v.s. 1149,-**
City-trip ISTANBUL *** Hotel LO **8-dgs. v.s. 789,-**

FIESTA TOURS PRESENTIERT!!!!!!
De supervoedeligste reisroute voor de Top-Vakantieleden
SPANJE - JOEGOSLAVIE - HONGARIJE - TURKIJE
Vraag hem nu gratis aan.
FIESTA TOURS HOLLAND.
Tel. 045-322222. Lid SGR.
Kantor UTR. 03473-73033, ADAM 020-137488, BRAB. 01621-14701, GELD. 05735-3812.
Dag. v. 9-22 uur, ook za. en zon.

Diversen buitenland

PRIMA BUNGALOWS aan strand, bos en water in Frankrijk, Duutland en België. Volop kans: bij FAMILY HOME, 072-151123, SGR.

Italië
Toscaanse Adriatische, schoon water, Vakantiehuizen en bungalows aan het heerlijk strand van Albion/Ital. Adria te huur. Tel. 06-47327622.

Duitsland
AUSTRALIE-TASMANIE
Unieke 22-dgs. rondreis. Vertrek 7-11-1990. Ned. reisleiding. f.9450,-
IMPALA TOURS, lid ANVR/SGR. 05178-18970.

Spanje
GRATIS FOLDER
Alles over Rosas, villa's, strandapp. Ook voordelige luxe busreizen en jongerenreizen. Bel Clemens App. 029-618800. SP-61R

COSTA BRAVA - Blanes
Vakantiehuizen te huur 050-415210 **Costa**

ALLE WETEN O
Rosas villa's en strapp., ook busreizen surplank of fiets. Engerenreizen. Incl. SF 618600.

NIEUWE BUSSEN, vast reserver. plaatsen, nooit dringen, roken, Roken, Royal Class toeslag, Div. aanb. goed hotel bij strand, mer bad/vw/balk. H zelfbedieningsmaats. 10 dgn. 11-12-22 f.268,-; 4-8-11 f.289,-. Ook 17 dgn volp. mogelijk. Be folder, Lloret, Calella, grat. Blanes, Tossa, lou, Benidorm. hoogseizoen. SOLTOURS, 040-480560 SP-61R

LAST-MINUTE BLANES
APPT. EUROPA LUX vert. 11-14 mei 10 dgn. v.s. 199,- 18 mei incl. Hemelvaart 10 dgn. v.s. 224,- HTL. MAR SKI * VR vert. 11-14 mei 10 dgn. 22 LLORET DE MAR HTL. MUNDIAL *** vert. 11-14 mei 10 dgn. 22 18 mei incl. Hemelvaart 10 dgn. 31 HTL. AUGUSTA CLUB *** vert. 11-14 mei 10 dgn. 31 18 mei incl. Hemelvaart 10 dgn. 31 MALORAT DE MA HTL. INDALO PARK *** vert. 11-14 mei 10 dgn. 31 18 mei incl. Hemelvaart 10 dgn. 31

FIESTA TOURS PRESENTIERT
de supervoedeligste reisroute voor de TOP-vakantieleden
SPANJE - JOEGOSLAVIE - HONGARIJE - TURKIJE
Vraag hem nu gratis aan.
FIESTA TOURS HOLLAND.
Tel. 045-322222. Lid SGR.
Kantor UTR. 03473-73033, ADAM 020-137488, BRAB. 01621-14701, GELD. 05735-3812.
Dag. v. 9-22 uur, ook za. en zon.

Oostenrijk
Zomervakantieontje
Te huur vakantiehuizen en pensions in Oostenrijk en Zwitserland.
BURO ALPENHUIS
tel. (050) 142035. OS61R

Frankrijk
FRANCE INDIVIDUEEL AKTIEVE VAKANTIE
Fleetspeltochten
Fietstamperretractio
Kanotekochten
Wandeltrektochten
Paardrijden
Parapente
Zomerski
FJETSSLAAPBUS
20 bestemmingen (020) 22.88.98 FF

BOERDERIJTES en LANDHUZEN Dordt
Lot, Loirestreok, Bungalowtenten en cars aan de Meertje in de Doane, France Individueel (02244) 1866. ** FF

Z-Fr. Chaz Ravigne
comf. LALET aan nriek gelegen merstrand, natuurgebied vóór 14/7 na 1/9. Do to's 03430-14600. 61R

Afrika
ZUID-AFRIKA
Unieke rondreizen Ned. reisleiding Div. vertreksda IMPALA TOURS lid ANVR/SGR 05178-18970.

ETHIOPIË
ORO 555-DEN HAM

s de voor-en nadelen
fie
EL GRATIS...
ETS EN JE WEET 'T

Wat zijn precies de voor- en nadelen van een ATB..?

LEES FIETS EN JE WEEET 'T.

fiets
LE GRATIS VOOR
L'ABONNÉ DE L'ESPRESSO

Oorlog overrompelde Limburgsch Dagblad

Het Limburgsch Dagblad bleef in de maanden april en mei van 1940, tot en met 9 mei wel te verstaan, veel aandacht aan de oorlogshandelingen, die dan nog ver van onze grenzen verwijderd lijken. Toch worden al in het begin van april Nederlandse doden meld.

Op 1 april bericht de krant uitgebreid over twee IJmuidense trawlers, die de week ervoor met Duitse bommen zijn bestookt. Er zijn vier doden te betreuren. De krant spreekt nog van een kennelijke vergissing. De Duitse vliegers dachten met Britse vissersschepen van doen te hebben.

Verder is er de eerste april sprake van wat meer activiteiten aan het westelijk front (tussen Frankrijk en Duitsland). Er zijn luchtgevechten en beschietingen over en weer.

De sport gaat in die tijd gewoon door. Het Nederlands elftal verliest zondag 31 maart in Rotterdam met 5-4 van, schrik niet, Luxemburg.

In de kranten van begin april wordt dagen achtereen aandacht besteed aan follow-ups van het 'trawlerincident'. Er wordt aangehouden op schadevergoeding van Duitse zijde, voor het vernietigen van de twee schepen.

Op 3 april schrijft het LD over de Duitse aanval op de Britse marinebasis Scapa Flow en een Britse waarschuwing aan het adres van de neutralen, waar op dat moment ook ons land toebehoort. Het Limburgsch Dagblad kopt: 'Economische blokkade tegen Duitsland verscherpt. Neutralen moeten handel met Duitsland beperken, willen zij op Britse producten kunnen blijven rekenen'. Veel geschreeuw en weinig wol dus kun je - achteraf - constateren.

p woensdag 3 april worden 'vreemde vliegtuigen hoog boven Gelderland' gesignaleerd, die verdwenen toen 'Nederlandse' vliegtuigen opstegen. Wat opvalt aan de kranten van die tijd is het geringe gebruik van fotomateriaal. Toch staat er die woensdag wel een foto in de krant. Met daarop buitengewoon dienstplichtigen uit 1938 en 1939, die alsnog worden ingelijfd.

Onderschatting

De krant van 4 april brengt een klein bericht over een rede van Goering, wellicht onderschat de redactie de werkelijke betekenis van diens woorden. 'Gedekt van achteren en aan de vleugels richt de Duitse strijdmacht zich als een hecht blok tot Engeland en Frankrijk in het Westen. Daar moet de beslissende slag vallen'. Dreigende taal, maar niet begrepen. In die periode heeft het Limburgsch Dagblad ook een speciale rubriek gewijd aan de oorlog. 'Van en om de oorlogsfrenten' geheten, waarin allerlei kort oorlogsnieuws wordt ondergebracht. Opvallend is dat de berichtgeving over de oorlog over vele pagina's is verspreid, zonder dat daar enige samenhang in valt te ontdekken. Nu, in 1990, zouden we dat nieuws zoveel mogelijk bij elkaar plaatsen.

Op vrijdag 5 april schreeuwt de kop van de voorpagina: 'Chamberlain heeft thans tienmaal zoveel vertrouwen als in september'. Een klein, maar niet onbetekend bericht op een binnenpagina meldt 'Werk in de Duitse venen' en is afkomstig van de correspondent in Emmen. Een honderdtal Nederlanders gaat maandag aanstaande (8 april 1940) in de Duitse venen werken. De vraag naar 'Nederlandse' arbeidskrachten blijkt groter dan het aanbod en de arbeidsbureaus bemiddelen graag in het plaatsen van werklozen in 'Duitsland'.

De correspondent in Roermond schrijft op vrijdag 6 april over een Nederlandse patrouille, die al dwalend over de Duitse grens was geraakt in de omgeving van Swalmen en korte tijd in het Duitse Brüggen vast was gezet. De militairen werden later weer vrijgelaten, omdat er sprake was van een vergissing, aldus het bericht.

Op dezelfde dag plaatst het Limburgsch Dagblad een nieuwsanalyse onder de kop 'Wanneer zal de strijd aan het Westfront losbarsten? De positie van Nederland is sterker dan ooit'. Dat laatste wordt gestaafd met de volgende beweringen: 'Thans staan honderdduizenden manschappen wel bewapend, goed uitgerust, achter vernieuwde wa-

ter- en andere linies gereed om elke aanval vastberaden af te slaan. Dit geeft den burger moed, dit sterkt ons in het vertrouwen dat onze duurgekochte onzijdigheid door beide partijen blijvend zal worden geëerbiedigd'.

Luchtgevechten

Op maandag 8 april opent de krant met de kop 'Grote ongerustheid in de Scandinavische landen'. Verder zijn er luchtgevechten boven de Noordzee, tussen Engelse en Duitse vliegtuigen. Rondom ons woedt de oorlog, maar Nederland slaapt rustig verder. Op de derde pagina een bericht over het Venlo-incident van november 1939. De vrouw van Lemmens, chauffeur van de auto van de geheimagenten die door de Duitsers over de grens zijn gevoerd, rekt erop dat haar man nog leeft, hoewel zij geen bericht over hem heeft ontvangen.

Dinsdag 9 april. 'Duitsland neemt Denemarken en Noorwegen onder bescherming', voorwaarde eufemisme voor de overrompeling van beide landen. De hele voorpagina is nu gewijd aan de oorlog. 'Bijna alle verlopen in het Nederlandsche leger zijn ingetrokken'.

Vrijdag 12 april. 'Bestaat er voor Zweden ook gevaar in de oorlog te worden betrokken?' vraagt de krant zich af. In ons land nemen de geruchten over een op handen zijnde aanval toe. Dagelijks brengt de krant nu berichten over luchtbeschermingsoefeningen die in tal van Limburgse plaatsen worden gehouden.

Op zaterdag 13 april probeert het LD het Venlo-incident uit te leggen aan den lezer. 'Het grensincident bij Venlo nu altijd een duistere zaak' schrijft de redactie.

Op 15 april zijn de Duitsers verder opgerukt in Noorwegen, waar nu ook Britse troepen zijn geland. Toch gaan er nog steeds Nederlandse arbeiders naar Duitsland. Dit keer vanuit Venlo. Zestig personen hebben zich via het arbeidsbureau gemeld.

In de krant van 17 april, een woensdag, een bericht dat nieuwsgierig maakt en kennelijk de vijand niet al te duidelijk onder de ogen mag komen. 'Landmijn ontloft, ergens in Zuid-Limburg', is de kop van het stukje dat aldus verder gaat: 'Bij het leggen van landminnen, ergens in Zuid-Limburg, is een dezer projectielen ontloft, waardoor een genie-soldaat werd gedood. Het deerslijk verminste lijk van het slaachtoffer is naar het ziekenhuis Calvarienberg overgebracht'.

Luchtbescherming

'Luchtbescherming te Maastricht en Valkenburg. Beveiliging in onderaardse gangen en grotten' weet de krant die dag te melden, en voor de liefhebbers misschien veel belangrijker, het summere bericht 'Tour de France gaat niet door, in verband met de huidige omstandigheden'.

In Valkenburg ging een mooi seizoen niet door

Europa was in oorlog, maar de huisknechten in Valkenburg hadden stiltzijdend vrede gesloten. De magere jaren dertig waren voorbij en zij hoefden geen slande ruzie meer te maken om de spaarzame gasten die naar Valkenburg kwamen. De 'snoorders', zoals zij stilaan werden genoemd, zouden weer keurig in het gelid, de pet van hun hotel recht op het hoofd en het lichtroze gestreept jasje aan, de gasten gaan opwachten aan het pittoreske stationnetje. Er stonden weer mooie tijden te wachten met veel fooi, dachten zij.

Valkenburg was in blijde verwachting van wat een ongekend mooi seizoen zou worden. Europa was weliswaar in oorlog, maar voor Valkenburg was dat, in neutraal Nederland, alleen maar een voordeel. Ook Nederlanders die zich een reis naar het buitenland konden permitteren, waren nu op eigen land aangewezen.

Op vrijdag 10 mei 1940 zou de feestelijke intocht zijn van honderden gasten in het Geuldal. Pasen en Pinksteren waren toen al drukke weekenden in Valkenburg. Maar door de uitzonderlijk vroege datering op 23 maart was Pasen tegengevallen. Pinksteren, weliswaar ook vroeg op 12 mei, zou het dubbel en dik goed maken, te meer omdat het al enkele dagen prachtig lenteweer was. Alle Valkenburgse hotels waren voor het eerst sinds jaren volgeboekt.

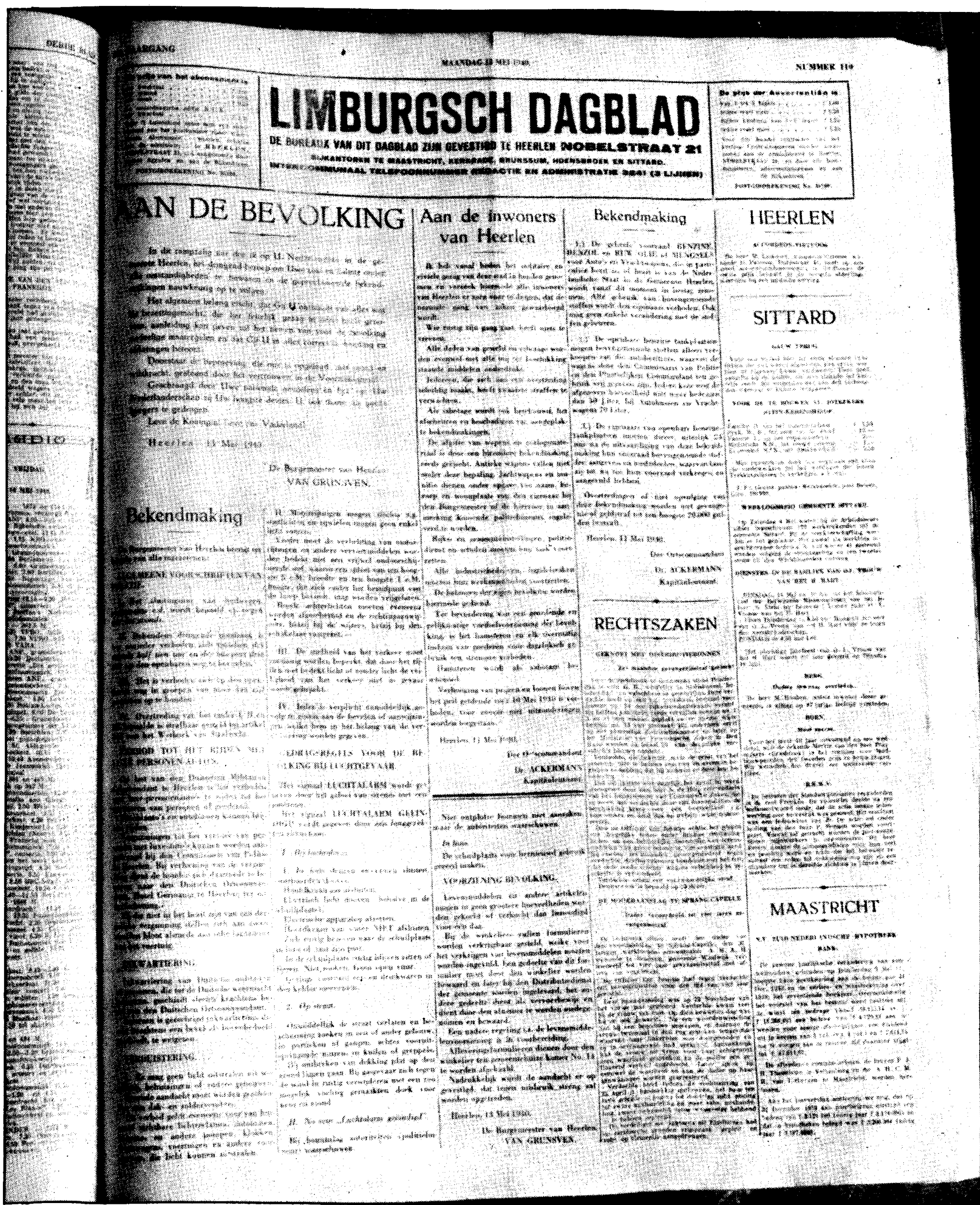
Hotel Prinses Juliana, destijds al befaamd om zijn keuken, rekende eveneens op een vol huis. De gasten zouden als vanouds verwend worden. Vis was besteld in IJmuiden, kreeft in Ierse en gevogelte op de Veluwe. Dat zou allemaal die vrijdag in alle vroegte met de nachttrein arriveren. 'Maar die nachttrein is nooit gekomen. Daar de spullen zijn gebleven zal nooit achterhaald kunnen worden', zegt de destijds 24-jarige Fons Stevens. Andere treinen met de verwachte hotelgasten kwamen in de loop van de dag evenmin. Niet door een in het Geuldal gal-

mende stoomfluit van zo'n ouderwetse locomotief, maar door het angstverwekkende lawaai van vliegtuigmotoren werden Valkenburg bij het krieken van de dag op 10 mei gewekt.

'Wij stonden er allemaal ongelovig naar te kijken,' herinnert zich Nelly Engels, destijds 26 jaar en met haar moeder gastvrouw in hotel Trianon. Zij had de indruk, dat de heblauwe lucht bezaaid was met vliegtuigen. En nauwelijks waren de vliegtuigen in westelijke richting weggeronkt of een nieuw gebrom van motoren diende zich aan. 'Bij hotel Franssen, twee honderd meter verder dan ons

Wat wist de 'Limburgsch Dagblad'lezer van de naderende wereldoorlog en hoe werd hij/zij zo'n vijftig jaar geleden geïnformeerd over het naderende onheil? Had de krant door dat ook ons land en daarmee uiteraard Limburg ontkoombaar in de Tweede Wereldoorlog zou worden meegesleept? Peter Stiekema dook in de archieven van het Thermenmuseum in Heerlen, waar de Limburgsch (nog met sch) Dagbladen uit die tijd worden bewaard en zocht het antwoord in de kranten van april en mei 1940.

● De voorpagina van het Limburgsch Dagblad van 13 mei. Mededelingen van de burgemeester en de vijand, maar geen oorlogsnieuws. Foto CHRISTA HALBESMA

Intussen draait de geruchtenmachine op volle toeren. 'Geheimzender in de abdij Sint Benedictusberg van Mamelis' luidt een

kop, maar het biggame verhaal eindigt met de woorden 'de fanstasterijen zijn van A tot Z gelogen'.

Op zaterdag 20 april is ons land geheel in staat van beleg verklaard en de strijd in Noorwe-

gen is al dagenlang voorpagina-nieuws. Maar het belangrijkste nieuws die dag voor Limburg staat binnenin de krant: 'Buitenlandsch vliegtuig neergehaald bij Ulestraten. Het bevond zich een uur boven Limburg en werd door Nederlandsch en Belgisch

afweergeschut beschoten'. Het bleek te gaan om Heinkelbommenwerper nr 2020 met 5 man aan boord. Een van de Duitsers was zo ernstig gewond dat hij overleed. De overigen werden geïnterneerd, maar niet voor lang.

Een ander opmerkelijk bericht die dag 'Spionnage bij het Julianakanaal in Elsloo'. Er werd daar een man aangehouden in het bezit van een atlas, waarin notities waren gemaakt.

Zondag 21 april wint Nederland met 4-2 van België en het Limburgsch Dagblad schrijft daar uitgebreid over.

Op 24 april opent de krant met 'Geruchten over nieuwe Duitse militaire voorbereidingen in Oostzeehavens', terwijl de strijd in Noorwegen de hele week voorspagnieuws blijft.

Op dinsdag 30 april wordt prinses Juliana 31 jaar. Het Limburgsch Dagblad van die dag komt met een uitgebreid verhaal over de verjaardag en de toespraak, die de prinses de dag ervoor heeft gehouden voor de radio. Moeilijke tijden, moeilijke tijden en nog eens moeilijke tijden is in het kort de boodschap. Het oorlogsnieuws is die dag een keer niet het belangrijkste, al is het wel met de toespraak van de prinses verweven.

Nederlaag

De Britse nederlaag in Noorwegen tekent zich in die periode steeds duidelijker af. Op zaterdag 4 mei meldt de krant dat Engeland de troepen in Noorwegen heeft ingescheept voor een moeilijke terugtocht. Een smadelijke nederlaag, ook voor de regering van Chamberlain.

Maaandag 6 mei: 'Minister-president Jhr. mr. De Geer doet belangwekkende mededeling. 21 Nederlanders geïnterneerd, die in het buitenland de eerlijkheid van onze neutraliteitspolitiek verdacht maakten', zo luidt de opening. Onder hen ook Meinoud Rost van Tonningen, wiens zwarte weduwe ook nu nog regelmatig voor onrust zorgt. Woensdag 8 mei: 'Het kabinet Chamberlain blijft voorlopig nog. Het Noorsche drama kostte Engeland een stuk prestige, maar het laat zich niet ontmoedigen'.

Laatste krant

Donderdag 9 mei. 'Duitsch Nieuws Bureau noemt geruchten over Duitse aanvalsplannen tegen Nederland een Engelsch verzinsel', zo luidt een bericht in het Limburgsch Dagblad van die dag. Het is de laatste, in vrijheid gemaakte, krant. De dag erna vallen de Duitsers binnen. Er komt geen krant uit, pas op maandag 13 mei zal weer een Limburgsch Dagblad verschijnen. Slechts 1 vel dik, twee pagina's, met bekendmakingen van de burgemeester van Heerlen, Van Grunsven, die dapper eindigt met de woorden 'Leve de Koningin, Leve ons vaderland'.

Daarnaast de eerste, al voldoende dreiging inhoudende, mededelingen van de Ortscommandant in Heerlen, dr Ackermann. Kapiteinleutnant. 'Ik heb vanaf heden het militaire en civiele gezag van den stad in handen genomen en verzoek hiertoe alle inwoners van Heerlen er zorg voor te dragen dat de normale gang van zaken gewaarborgd wordt. Wie rustig zijn gang gaat, heeft niets te vrezen. Alle daden van geweld en sabotage worden evenwel met alle mij ter beschikking staande middelen onderdrukt. Iedereen die zich aan overtredingen schuldig maakt, heeft zware straffen te verwachten'. Het zijn de eerste tekenen van het terreurbewind, dat in Limburg 4½ jaar zal duren.

De dag daarna, 14 mei, worden de 'Bekanntmachungen' zowel in het Duits als het Nederlands in de krant geplaatst. Over de oorlogshandelingen nog steeds geen woord. Pas op 20 mei start een serie 'De vijfdaagse veldtocht', waarin over de gevechten wordt geschreven.

Op 31 december 1942 wordt het Limburgsch Dagblad door de Duitsers een verschijningsverbod opgelegd. Het eerstvolgende nummer van een vrij Limburgsch Dagblad verscheen op 20 september 1944. Het Limburgsch Dagblad was daarmee een van de weinige regionale kranten, die zich na de oorlog niets hoefde te verwijten.

peter stiekema

jan diederen

● Vanwege de vele opstoppingen, die er in Limburg ontstonden, was er alle gelegenheid tot nadere kennismaking. Gewillig lieten Duitsers schoolkinderen achter het stuur van hun gestrande voertuigen plaats nemen.

● Ondiepe beken staken Duitse infanteristen zo over.

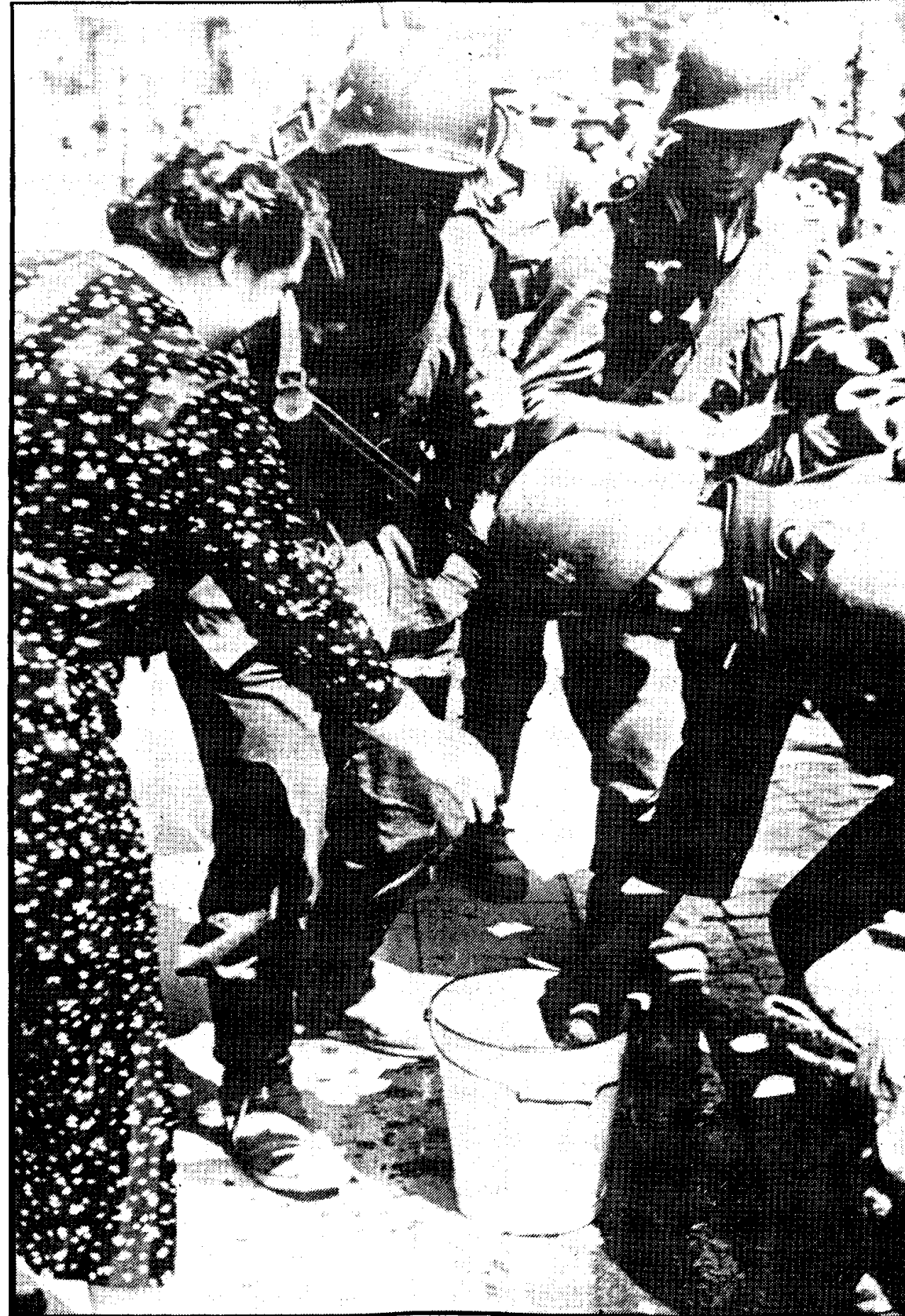

● Dit keer was er wel nieuws uit het Westen. Tijdens marspauses werd het thuisfront daarover geïnformeerd.

● De strijd is gestreden. Een glimlach kan er weer van af. Toch zou het nog enige tijd duren, vooraleer de Nederlanders uit krijgsgevangenschap zouden worden ontslagen.

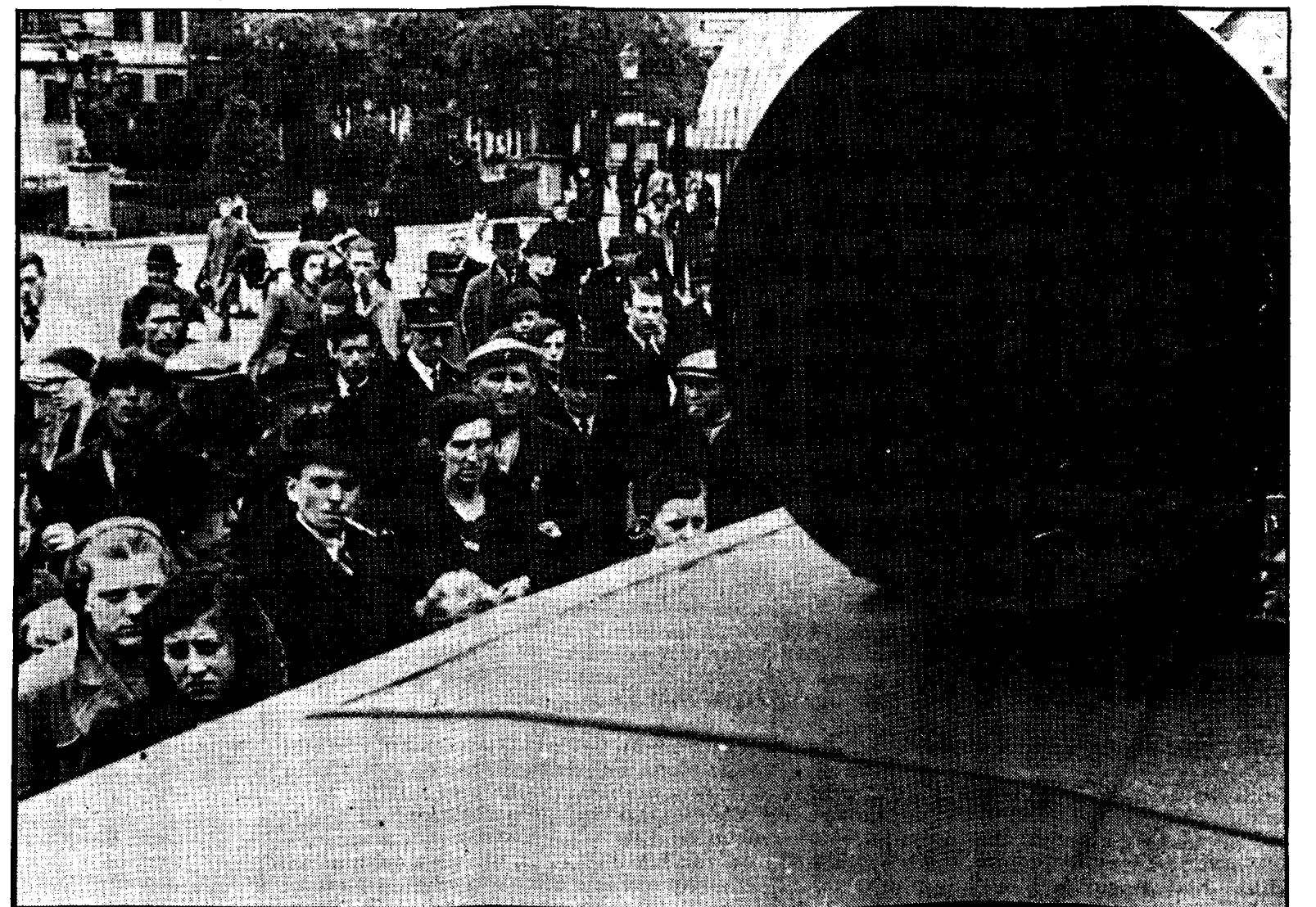
Eerste oorlogsdagen

● Het was warm die tiende mei, de behoefte aan water groot. Gretig vulden Duitse soldaten hun veldflessen in de emmers water die werden aangedragen.

● Omdat veel koeien aan hun lot waren overgelaten, molken Duitse soldaten hen.

● Een van de eerste verordeningen, die de opperbevelhebber van het Duitse leger liet uitplakken en omroepen, was die tot inlevering van wapens en munitie. Ze moesten binnen 24 uur op de Kommandantur worden afgeleverd. Wie de order negeerde, zou „met den dood of dwangarbeid, in gevallen van minder gewicht, met gevang worden gestraft”.

Foto's:
BUNDESARCHIV KOBLENZ

Technische school uitgekozen voor nieuw project

Sittardse leerlingen bouwen eigen huisje

Leerlingen van de Lage-
re Technische School
Pastoor Jacobs in Sittard
gaan volgend schooljaar
een klein huis bouwen. De oplei-
ding is met vijf andere
lbo-scholen uit Brabant
en Zeeland uitgekozen
voor het project 'Bouw
je eigen huis'. Het initia-
tief is afkomstig uit de
bouwwereld, die zit te
springen om vakmen-
sen. Het is de bedoeling
op deze wijze meer
scholieren te interesse-
ren voor een toekomst
in de bouw. De bouw-
materialen worden be-

schikbaar gesteld door
plaatselijke aannemers.
Welke bedrijven dat in
Sittard gaan doen, is
nog niet bekend.

Volgens de aannemers uit Zuid-
Nederland, verenigd in de stich-
ting Algemene Bouwdoeleinden
Zuid, hebben de afgelopen jaren
te weinig leerlingen in het lager
beroeps onderwijs gekozen voor
de bouw. Met 'goed en interessant
onderwijs-ondersteunend mate-
riaal' hoopt de SABZ hierin veran-
dering te brengen.

Het project 'Bouw je eigen huis' is
ontwikkeld door de Pedagogische
Technische Hogeschool in Eind-
hoven. Het huisje dient ook als
kapstok voor een twintigtal lessen
over het bouwvak. De leraren krij-
gen hiervoor speciaal vervaardigd
lesmateriaal.

Het huisje dat volgend schooljaar
op het terrein van de technische
school in Sittard zal verrijzen,
heeft een oppervlakte van zes bij
vier meter. Het krijgt een woon-
slaapkamer en een volledig inge-
richte keuken en badkamer.

Om de leerlingen met zoveel mo-
gelijk verschillende technieken te
laten kennismaken, wordt een
mengelmoes aan materialen ge-
bruikt. Van de vier buitenmuren
wordt er bijvoorbeeld maar één
opgetrokken uit baksteen; de an-
dere muren zijn van metaal, hout
en stucwerk.

Veiligheid

De ontwerpers van het huisje heb-
ben verder extra rekening gehou-
den met de veiligheid van de bou-
wers. Projectleider Henk van Dru-
nen van de Pedagogische Techni-
sche Hogeschool: "Je moet niet
vergeten dat leerlingen die het

huis gaan bouwen, eigenlijk nog
kinderen zijn."

Zo zijn speciaal voor dit project
stenen ontwikkeld die 120 cm
lang en 60 cm breed zijn. Zo
zwaar, dat niemand zich eraan
zal kunnen vertillen. Voor het
verplaatsen van de blokken krij-
gen de scholen een speciaal hijs-
kraantje. "Als deze proef slaagt
en we de stenen ook in de echte
bouw kunnen gaan gebruiken,
hoeven de metselaars veel min-
der te tillen en wordt hun werk
dus minder zwaar," aldus Van
Drunen.

De leerlingen mogen het hele
schooljaar over de bouw doen.
Daarna moeten ze het huisje zelf
afbreken, zodat in het nieuwe
schooljaar andere leerlingen het
weer op kunnen bouwen.

Als het project goed verloopt zul-
len in het schooljaar '91-'92 alle ne-
gentig lbo-scholen in de drie zui-
delijke provincies aan 'bouw je
eigen huis' meedoen.

• Bouwmaterialen zelf zijn vaak onvriendelijk of worden met schadelijke stoffen bewerkt.

Bouwbioloog Haas pleit voor kwaliteitskeuring

Atmosfeer huizen verre van gezond

Uit verscheidene onderzoe-
ken blijkt dat de lucht in
normale woonhuizen zeer
ongezond is. Lucht bin-
nenshuis bevat aanzienlijk
meer schadelijke stoffen
dan de buitenlucht, hoewel
deze laatste ook niet echt
schoon meer is. Een deel
van de oorzaken ligt vol-
gens de Arnhemse bouw-
bioloog ir. E.M. Haas in de
keuze van bouwmaterialen.
Haas pleit voor snelle invoer-
ing van erkende kwaliteits-
normen en criteria ten an-
zien van de gezondheid van
bouwmaterialen.

Bouwmaterialen zijn vaak zelf
milieu-onvriendelijk of zijn met
schadelijke stoffen bewerkt.
„Criteria bestaan nu nog niet om-
dat de samenhang tussen mate-
riaal, het binnenklimaat van hui-
zen en gezondheidsrisico's nog
nauwelijks wordt onderkend,
laat staan goed onderzocht is",
meent ir. Haas, die over dit on-
derwerp publiceert in het tijds-
chrift 'Gezond bouwen en won-
nen', een blad over bio- en ecolo-
gische architectuur.

De vervuiling van het binnenmilieu
heeft verschillende oorza-
ken. Allereerst zijn er de eigen
activiteiten van bewoners waar-
onder roken, koken, huisdieren,
open haard en het gebruik van
schoonmaakmiddelen. Daar-
naast ontstaan schimmels ten ge-
volge van onvoldoende ventile-
ring. Verder komt van buiten
veel vervuilde lucht binnen via
uittoot van fabrieken en uitlaat-
gassen.

Een andere oorzaak van vervui-

ling, maar zeker niet minder be-
langrijk, is materiaal dat ge-
bruikt wordt bij de bouw en af-
werking van een huis. Zo stralen
de veelgebruikte gipsplaten ra-
dongas uit ofwel radioactieve
straling. Volgens de laatste stu-
die van de Vereniging Milieude-
fensie over radongassen in huis
voldoet 99 procent van de wonin-
gen in Nederland niet aan de ge-
stelde normen van veiligheid.
Isolatiemateriaal zoals glaswol
straalt ook heel fijne deeltjes uit
die door hun afmeting, net als as-
bestvezels, kankerverwekkend
kunnen zijn.

Maar het gaat volgens Haas nog
veel verder. Beton lijkt door de
samenstelling uit natuurlijke
materialen gezond, maar er wor-
den vaak chemische stoffen aan
toegevoegd om het bij de bouw
sneller te laten drogen. „Die che-
micaliën komen op den duur
weer in de lucht terecht, binnen
en buiten”.

Behang

Ook de bewoners kunnen na-
drukkelijk hun stempel binnens-
huis drukken op een goed leef-
milieu. Haas denkt hierbij niet
alleen aan de voor de hand lig-
gende zaken zoals het scheiden
van klein-chemisch afval of het
in beperkte mate gebruiken van
agressieve schoonmaakmidde-
len. „Behang bijvoorbeeld is niet
schadelijk. Maar de lijm waar-
mee het op de muur wordt aan-
gebracht is puur gif. Dat blijft ze-
ker nog enkele jaren uitwase-
men". Hetzelfde geldt voor de
meeste verfsoorten. „Die bevat-
ten ook chemicaliën die net als
de lijm jaren achtereen uitwase-
men en dus in huis blijven han-
gen”.

Ook het natuurmateriaal kurk
als vloerbedekking is allang geen

natuurmateriaal meer volgens
Haas. „De basis is van kurkeik,
maar het wordt met zeer giftige
lijm geplakt, vervolgens voor-
zien van een slijtlaag van pvc.
Het is dan wel sterk en slijtvast,
maar het dampt allerlei giftige
stoffen uit”. Ook gordijnen en
vloerbedekkingen worden be-
handeld met diverse chemische
middelen. Bij meubelen is het
verhaal niet veel anders. Alle-
maal bewerkingen die het leef-
milieu in huis nadelig beïnvloe-
den.

Goede en gezonde materialen
voor de bouw, de afwerking en
voor meubelen moeten volgens
Haas gezocht worden in puur na-
tuurlijke materialen zoals klei,
leem, baksteen, natuurgips, kalk,
hout, riet, kurk, linnen, wol, zij-
de, katoen en natuurverven.

Aardstralen

Er zijn ook minder bekende oor-
zaken die het binnenmilieu nega-
tief beïnvloeden zoals elektri-
sche en magnetische wisselvel-
den (veroorzaakt door elektri-
sche stroom), elektrische en
magnetische statische velden
(veroorzaakt door opladingen
van diverse materialen) en aard-
stralen.

Haas noemt het van belang dat
juist in een slaapkamer niet te-
veel elektrische apparaten staan.
„Een elektrische wekker kan
worden vervangen door een op-
windwekker, een elektrische de-
ken door een schapevacht, geen
televisie op de slaapkamer, ver-
lengenoeren weghalen en de tele-
foon ver van het bed plaatsen”.
Ook is het goed een netvrijscha-
kelaar in de stroomgroep naar de
slaapkamer aan te brengen. De
schakelaar haalt automatisch de
spanning van leidingen weg zo-
dra geen stroom wordt gevraagd.

Echte felle kleuren komen niet in het assortiment 'groene' verf voor. Maar juist daarom is deze nieuwe trend minder schadelijk.
Foto: WIDDERSHOVEN

Milieuvriendelijk schilderen bestaat niet 'Groene' trend in verf

De zomermaanden staan weer
voor de deur. Dat betekent dat de
toe-het-zelfde de verkwaast weer
ter hand neemt. Kozijnen hebben
een onderhoudsbeurt nodig en
het tuinstel is ook aan een nieuw
aagje toe. Een verflaag is nodig
om het hout te beschermen tegen
rotten en bladderen. Maar het
schilderen heeft ook zijn nadelen.
De meeste verfsoorten zijn ron-
dicht slecht voor het milieu. Verf-
abrikanten spelen in op het
groeïend milieubewustzijn van de
consument en brengen sinds kort
zogenoemde 'groene' verven op
de markt. Deze nieuwe verven
zijn niet milieuvriendelijk, hoog-
uit wat minder slecht.

Di' stinkt niet alleen behoorlijk,
maar is ook slecht voor het milieu.
Onder druk van overheid en consu-
mentenorganisaties houden verf-
abrikanten steeds meer rekening met
de gevolgen voor het milieu. Nu al
worden er in de alcydverven minder
zware metalen gebruikt in de kleur-
stoffen en ook de droogmiddelen
zijn bijna loodvrij.

Water

Histor en Flexa gaan nog een stapje
verder. Zij brengen voor de milieu-
bewuste schilder een 'milieuvrien-
delijke' verf op de markt. Hierin is
de schadelijke terpine vervangen
door water.

De verf op waterbasis is niet zozeer
milieuvriendelijk te noemen, maar
eerder minder belastend voor het
milieu. Water is hier als oplosmid-
del gebruikt, zonder dat je een wa-
terverf krijgt, die door de regen
wegspoelt. Maar deze zogenaamde acrylverf

blijft een chemisch produkt. De
neus van de gebruiker wordt ont-
zien, maar bij de produktie zijn on-
welkome chemische reacties nog
niet helemaal verdwenen.

Voordelen van deze verf zijn dat hij
lang blijft zitten en bovendien mak-
kelijk aan te brengen is. Daarbij
droogt deze verf sneller dan de
'oudere' soorten. De laag is na vier
uur al overschilderbaar (de oude
verf kon pas na 16 uur weer bewerkt
worden).

Plantaardig

Naast de 'groene' verven van de gro-
te verfproducenten, zijn er ook 'ech-
te' natuurverven. Deze zijn gemaakt
op basis van plantaardige harsen en
olieën. Het drogen vraagt wel wat
meer geduld. Dit komt door de lij-
nolie, die in deze verf is verwerkt.
Maar zowel de produktie als de sa-
menstelling van deze verf zijn na-
tuurlijk, hetgeen het milieu ten goe-
de komt.

In tegenstelling tot de verf van His-
tor wordt bij natuurverf behalve de
verwerker dus ook het milieu ont-
zien. Dit begint al bij de produktie.
Een voorbeeld is de verbinding van
kooldioxide en water. Bij de alcyd-
verf vindt dit proces plaats in de
chemische fabriek. De fabrikant
van natuurverven laat deze verbin-
ding in de natuur tot stand komen:
door een fotosynthese in de planten
zelf.

Er zijn nog niet zoveel merken van
deze natuurverf op de markt. Voor-
beelden zijn Auro, Aquamarijn en
Aglaia. In Auro zitten bijvoorbeeld
lijnolie, dennenhars, natuurrubber
en bijenwas. Het nadeel van deze
verven is dat ze niet in de fluoresce-
rende kleuren verkrijgbaar zijn, om-
dat er nauwelijks met lood en cad-
mium gewerkt wordt.

Maar zelfs deze verf verdient niet de
benaming 'milieuvriendelijk'. Zo-
wel de Stichting Natuur en Milieu
als Konsumenten Kontakt zeggen

dat zulk soort verf niet gemaakt kan
worden.

De genoemde soorten zijn wel min-
der schadelijk, maar de uiteinde-
lijke verantwoordelijkheid ligt toch
bij de gebruiker. Beide soorten,
'groene' en natuurverven, kunnen
niet met water vermengd worden.
De kwast mag dus nooit onder de
kraan gespoeld worden. De verf be-
vat evengoed pigmenten, bindmid-
delen en andere toevoegingen die
bij chemisch afval thuis horen. De
beste methode is om de gebruikte
spullen in te leveren voor herge-
bruik.

Het ziet er nu naar uit dat in de toe-
komst geen enkele alcydverf meer
te krijgen is. De fabrikant is bereid
zijn methode te veranderen en de
consument wil hier meer voor beta-
len. Vele verfproducenten zullen His-
tor en Auro volgen, zodat we net als
in de wasmiddelensector een hele
nieuwe, milieubewuste trend krij-
gen.

alexandra van geleuken

Moderne vormgeving in de badkamer

Moet je aan een voor-
werp altijd direct
kunnen zien waar
het voor dient? Nee,
vindt fabrikant Vil-
leroy en Boch. Al-
hoewel een wc na-
tuurlijk een wc blijft,
en een wastafel een

wastafel, heeft de
nieuwe sanitaircol-
lectie Stratos een
heel originele vorm-
geving. Dat geldt
met name voor de
bijbassende ronde
badkamermeubels.
Deze 'pilaren' ge-

maakt van mdf-plaat
gecombineerd met
wortelhout, zijn nau-
welijks herkenbaar
als kast. Wastafel,
toilet, bidet, urinoir,
douchebak en bad
zijn in vele kleuren -
variërend van zalm-
rose tot zwart - en in
diverse uitvoeringen
ver verkrijgbaar.

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Zakenman zoekt BUNGA-LOW te h. voor min. 10 jr. Hoge huur geen bezwaar. Br.o.n.r. B-4455, L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Rijksambt, 27 jr. zkt. per 01-08-90 appartement met 1 kamer omgev. HEERLEN. Br.o.n.r. B-4458 L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Gevr. WOONH. omg. Kerkrade, z.s.m. tot f 900,- huur. 09-49-24061223, na 17.00.

Gezocht 4-kamer woning, omg. HEERLEN/Voerendaal. 070-3687512, 982828, avond 070-3986173 b.g.g. 045-751787

Te huur in Maastricht:
Vrijt. herenhuis met inpand. gar. en tuin, f 1.500,- per maand exclusief.

Te huur 2-pers. gemeub. APARTAMENT met gar. in huurpr. all-in f 475,- p. mnd. Incl. na 17.00 uur 045-252488. Echterbaan 1, Schinveld.

Te huur hoekwoning, geh. gestoff. Bokst. 40 HEERLEN. Hal, w.c., woonkamer met open keuken (pluizenvloer), bijkeuken (4.00x2.50), achterterras, kleine tuin, parkeerplaats achter het huis voor 2 auto's. Bovenverdieping: 3 slaapk., badkamer, wasruimte en w.c. (3.00x1.50). Zolder met vloerplank. Huid. f 800,- o.m.v. Dinsdag 27-4-90, 11.00-12.00, Bokst. 27-4-90, 11.00-12.00. Tel. 227579.

Te huur 3-kamer Woning, beneden. Huur f 550,-. Tel. 045-223168.

Te huur appartement gel. te Gulpen. Te huur te KERKRADE, tel. 045-311413.

Te huur gr. woning, 4 slaapk., gr. zolder, gr. tuin met gar. op p. f 450,-. Tel. 045-24364.

Te huur bedrijfs- c.q. WINKELPAND, Rijksweg Zuid, Geleen. Grote ruimte, vlotte kantoorruimte, bergingen, kantoor, enz. Tel. 04490-5160.

APARTAMENT te huur te Oirschot. 0492-2601.

Te h. BOVENWONING, kamer, keuken en w.c. 0493-1888, Schinnen.

Te h. aangeb. FRITURE met wip in Kerkrade vanaf 1.820,-. Tel. 045-417739/452817.

WALKENBURG, Cauberg rd. 5, t.h. appartement f 800,-, p.mnd. excl. Tel. 04408-41408.

Voor taxaties, aankoopbemiddeling en hypotheek.

L.P.M. VAN DE PAS
MAKELAAR/TAXATEUR O.G.
Fama Erenstraat 16 • 6387 BK Voerendaal • Tel. 045-750800/750810

Vande Pas Makelaar vande koper!

Prachtig gerestaureerd historisch pand
in centrum Oud-Geleen. Balken, plavuizen, gr. vriezende inpand. haard, 3 slaapk., binnenplaats met aangrenzende tuin. Vraagpr. f 260.000,- k.k. Incl. 04493-1988.

Te koop:
Malmady Chodes.
prachtig gelegen bouwperceel van 984m2 met vrijblijvend groot panoramisch uitzicht. vraagprijs f 30.000,-. Te bev.: H. Lindelauf. Tel. 04406-42254.

Gulpen
Groot huis met 5 slaapk., L-vorm. zitkam. met op. haard, doorlopende plavuizen vloer naar eetkamer en keuken, badkamer, bijkeuken, dubbele vaste wastafel, douche, 2e toilet, zonnetje gelegen tuin en bloem. Cv. Gas. Gar. f 210.000,-.

Ransdaal
Vrijt. ouder woonhuis met grote stenen loge. Drie kamers, 3 slaapk., en douchebad. Zolder. Cv. Gas. Garage. Incl. meubels. Vraagprijs 135.000 en 2e zolder. f 315.000.

Simpelveld
Vrijt. ouder woonhuis. 6 slaapk., studeert., woonkamer, eetkamer, kelder, zolder. Badkam. Garage. Poyete heideveld met daarschier. f 220.000.

Vaals
Vrijt. ouder woonhuis met 3 slaapk., eetkamer, zolder, badkamer. Kelder. Zolder. Cv. Gas. f 154.000,-. Voor info: 04490-5160.

Vaals
Vrijt. ouder woonhuis. 3 slaapk., woonkamer, eetkamer, douchebad, toiletten. 1e etage: 4 kamers, douche. 2e etage: 3 kamers. Zolder met 3 kamers. f 180.000,-.

Wijre
Modern tussenhuis met garage. 3 slaapk., eetkamer, badkamer met 2e toilet. Zolder. Woon-eetkamer. Cv. Gas. f 135.000,-.

Wijre
Semi-bungalow met 3 slaapk., L-vormige zitkamer met eetkamer, halloopen keuken, badkamer met ligbad en aparte douche. Cv. Gas. Garage. Vrij uitzicht vanaf terras. f 182.000,-.

Makko Gulpen
taxatieburo - makelaardij o.g. - assurantiën
W. Timmermans, beëd. makelaar/makelaar o.g. Lid NVM
Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2162.

Voor gegadigden van
Bungalows en landhuizen
hebben wij panden, waarmee niet geadeverteerd wordt, in portefeuille. Geef ons uw wensen te kennen; misschien kunnen wij u van dienst zijn.

Bunde f 225.000,- k.k.
Lindenlaan. Goed onderhouden, halfvrijstaand woonhuis met CV, tuin en grote garage. Indeling: entree woonkamer (plm. 47m2), keuken, 3 slaapkamers, luxe badkamer.

Simpelveld f 270.000,- k.k.
Mooi, vrijstaand woonhuis met CV, tuin, hobby-ruimte (plm. 25 m2) en grote garage. Bouwjaar 1971; percelsoverpakkings 733 m2. Grote woonruimte (totaal plm. 50 m2), keuken, kelder, 4 slaapkamers, complete badkamer, bergzolder.

Sittard f 280.000,- k.k.
Elsterweg. Zeer goed onderhouden, vrijstaand huis met CV, tuin en garage (extra carport mogelijk). Bouwjaar 1981 Indeling: entree, kelder, woonkamer (plm. 50 m2) met tuinkamer (plm. 25 m2), complete (aankoop-)keuken, 3 slaapkamers, badkamer, grote zolderkamer.

Urmond f 360.000,- k.k.
Moderne, uitstekend onderhouden (semi-)bungalow met CV, tuin (met zwembad) en garage. Royale indeling met o.a. studeerkamer en 5 slaapkamers.

Sittard f 450.000,- k.k.
Leyenbroek. Ruim landhuis met CV, tuin (met zwembad) en garage. Indeling: entree, studeerkamer, woonkamer (plm. 65 m2), complete (aankoop-)keuken, kelder (-bar), 4 slaapkamers, luxe badkamer en bergzolder.

Amstenrade f 575.000,- k.k.
Aan doorgaande Hoofdstraat gelegen, representatief herenhuis met kantoor/bedrijfsruimtes. Voor vele doeleinden geschikt.

Ter uitbreiding van onze portefeuille met
Bungalows en landhuizen
in vooral

Hogere prijsklassen
zoeken wij contact met eigenaren van dergelijke objecten, die nu of op langere termijn hun pand willen laten verkopen, om

Geheel kosteloos en vrijblijvend
de verkoop- en prijsmogelijkheden te bespreken.

Troost Onroerend Goed, Heerlen.
Telefoon 045-717976.

KERKRADE-CENTRUM f 100.000,- k.k.
Mooi appartement op hoek Einderstraat/Engerweg. HEERLEN f 125.000,- k.k.

Nabij Centrum. Halfvrijstaand woonhuis met CV, tuin, berging en garage. Bouwjaar 1983. Ruime indeling; goed onderhouden.

MAASTRICHT-DALHOFF f 130.000,- k.k.
Mooie (stapel-)woning met CV, berging en garage. Woonkamer met loggia, keuken, 3 slaapkamers, luxe badkamer en zolder.

Troost Onroerend Goed, Heerlen.
Telefoon 045-717976.

Waar u ook koopt!
Van gerenommeerde bank
nu 8.8% 2 jr. vast

met de mogelijkheid om bij rentestijging op elk moment kosteloos om te zetten naar 8,7, 10, 12 of 15 jaar vast

De bank garandeert u HEERLEN f 125.000,- k.k. met de mogelijkheid om te refinancieren het welk kan, onze hypothecaire afkoper de heer J. Wessels, tel. 045-440731

STIENSTRA
Onafhankelijk bemiddelaar voor alle banken

Bouwplannen?

Maastricht
Te koop twee mooi gesitueerde bouw kavels, opp. per kavel plm 700m2, prijzen f 125.000,- v.o.n.

Heerlen
Exclusieve villa-terreinen aan de Zandweg van 700 m2 tot 1200 m2. Prijzen vanaf f 101.000,- v.o.n.

Grubbenvorst
Exclusieve villa-terreinen gelegen aan de Maas in het b.p. "Gebroken Sic", opp. vanaf 563 m2. Prijzen vanaf f 90.000,- v.o.n.

Meerssen
In het b.p. "de Burcht" te Bunde rietveld bouw kavels v.a. 568 t/m 875m2. Prijzen v.a. f 85.000,- t/m f 97.500,- v.o.n.

Simpelveld
Bouw kavels voor vrijstaande landhuizen in "De Huis", opp. vanaf 570 m2. Prijzen v.a. f 82.000,- v.o.n.

Schinveld
Bouw kavels geschikt voor de bouw van vrijstaande eengezinswoningen gelegen aan de Broekste. Perceelen van 255 m2 tot 870 m2. Prijzen vanaf f 42.000,- v.o.n.

Swalmen
Ruime villa- en bungalowterreinen vanaf 575 t/m 2500m2. Prijzen vanaf f 11.000,- v.o.n. t/m f 149.800,- v.o.n.

Sittard
Pier Beekdaal, prachtig gelegen tussen Sittard, Maastricht en Geleen, terreinen voor villa's en eengezinswoningen v.a. 289 m2. Prijzen vanaf f 35.000,- v.o.n.

Stein
Laatste bouw kavels in het plan "De Brabant Zuid" te Urmond, geschikt voor villa's en eengezinswoningen vanaf 608 m2 tot 1298 m2. Prijzen vanaf f 58.000,- tot f 80.000,- v.o.n.

Susteren
Mooi gelegen kavels geschikt voor de bouw van landhuizen. Perceelen tot 1400 m2. Prijzen vanaf f 65.000,- v.o.n.

GROUWELS/DAELMANS tel. 043-254666.
Zaterdags tussen 10.00-13.00 uur: 043-641321.

Voor gegadigden van
Bungalows en landhuizen
hebben wij panden, waarmee niet geadeverteerd wordt, in portefeuille. Geef ons uw wensen te kennen; misschien kunnen wij u van dienst zijn.

Bunde f 225.000,- k.k.
Lindenlaan. Goed onderhouden, halfvrijstaand woonhuis met CV, tuin en grote garage. Indeling: entree woonkamer (plm. 47m2), keuken, 3 slaapkamers, luxe badkamer.

Simpelveld f 270.000,- k.k.
Mooi, vrijstaand woonhuis met CV, tuin, hobby-ruimte (plm. 25 m2) en grote garage. Bouwjaar 1971; percelsoverpakkings 733 m2. Grote woonruimte (totaal plm. 50 m2), keuken, kelder, 4 slaapkamers, complete badkamer, bergzolder.

Sittard f 280.000,- k.k.
Elsterweg. Zeer goed onderhouden, vrijstaand huis met CV, tuin en garage (extra carport mogelijk). Bouwjaar 1981 Indeling: entree, kelder, woonkamer (plm. 50 m2) met tuinkamer (plm. 25 m2), complete (aankoop-)keuken, 3 slaapkamers, badkamer, grote zolderkamer.

Urmond f 360.000,- k.k.
Moderne, uitstekend onderhouden (semi-)bungalow met CV, tuin (met zwembad) en garage. Royale indeling met o.a. studeerkamer en 5 slaapkamers.

Sittard f 450.000,- k.k.
Leyenbroek. Ruim landhuis met CV, tuin (met zwembad) en garage. Indeling: entree, studeerkamer, woonkamer (plm. 65 m2), complete (aankoop-)keuken, kelder (-bar), 4 slaapkamers, luxe badkamer en bergzolder.

Amstenrade f 575.000,- k.k.
Aan doorgaande Hoofdstraat gelegen, representatief herenhuis met kantoor/bedrijfsruimtes. Voor vele doeleinden geschikt.

Ter uitbreiding van onze portefeuille met
Bungalows en landhuizen
in vooral

Hogere prijsklassen
zoeken wij contact met eigenaren van dergelijke objecten, die nu of op langere termijn hun pand willen laten verkopen, om

Geheel kosteloos en vrijblijvend
de verkoop- en prijsmogelijkheden te bespreken.

Troost Onroerend Goed, Heerlen.
Telefoon 045-717976.

KERKRADE-CENTRUM f 100.000,- k.k.
Mooi appartement op hoek Einderstraat/Engerweg. HEERLEN f 125.000,- k.k.

Nabij Centrum. Halfvrijstaand woonhuis met CV, tuin, berging en garage. Bouwjaar 1983. Ruime indeling; goed onderhouden.

MAASTRICHT-DALHOFF f 130.000,- k.k.
Mooie (stapel-)woning met CV, berging en garage. Woonkamer met loggia, keuken, 3 slaapkamers, luxe badkamer en zolder.

Troost Onroerend Goed, Heerlen.
Telefoon 045-717976.

Waar u ook koopt!
Van gerenommeerde bank
nu 8.8% 2 jr. vast

met de mogelijkheid om bij rentestijging op elk moment kosteloos om te zetten naar 8,7, 10, 12 of 15 jaar vast

De bank garandeert u HEERLEN f 125.000,- k.k. met de mogelijkheid om te refinancieren het welk kan, onze hypothecaire afkoper de heer J. Wessels, tel. 045-440731

STIENSTRA
Onafhankelijk bemiddelaar voor alle banken

Bouwplannen?

Maastricht
Te koop twee mooi gesitueerde bouw kavels, opp. per kavel plm 700m2, prijzen f 125.000,- v.o.n.

Heerlen
Exclusieve villa-terreinen aan de Zandweg van 700 m2 tot 1200 m2. Prijzen vanaf f 101.000,- v.o.n.

Grubbenvorst
Exclusieve villa-terreinen gelegen aan de Maas in het b.p. "Gebroken Sic", opp. vanaf 563 m2. Prijzen vanaf f 90.000,- v.o.n.

Meerssen
In het b.p. "de Burcht" te Bunde rietveld bouw kavels v.a. 568 t/m 875m2. Prijzen v.a. f 85.000,- t/m f 97.500,- v.o.n.

Simpelveld
Bouw kavels voor vrijstaande landhuizen in "De Huis", opp. vanaf 570 m2. Prijzen v.a. f 82.000,- v.o.n.

Schinveld
Bouw kavels geschikt voor de bouw van vrijstaande eengezinswoningen gelegen aan de Broekste. Perceelen van 255 m2 tot 870 m2. Prijzen vanaf f 42.000,- v.o.n.

Swalmen
Ruime villa- en bungalowterreinen vanaf 575 t/m 2500m2. Prijzen vanaf f 11.000,- v.o.n. t/m f 149.800,- v.o.n.

Sittard
Pier Beekdaal, prachtig gelegen tussen Sittard, Maastricht en Geleen, terreinen voor villa's en eengezinswoningen v.a. 289 m2. Prijzen vanaf f 35.000,- v.o.n.

Stein
Laatste bouw kavels in het plan "De Brabant Zuid" te Urmond, geschikt voor villa's en eengezinswoningen vanaf 608 m2 tot 1298 m2. Prijzen vanaf f 58.000,- tot f 80.000,- v.o.n.

Susteren
Mooi gelegen kavels geschikt voor de bouw van landhuizen. Perceelen tot 1400 m2. Prijzen vanaf f 65.000,- v.o.n.

GROUWELS/DAELMANS tel. 043-254666.
Zaterdags tussen 10.00-13.00 uur: 043-641321.

Heerlen-Centrum
Winkelpand met kantoren
f 525.000,- k.k.

* Winkeloppervlakte: begane grond 300 m2; 1e etage 200 m2.
* Voorzien van lift.
* Kantoren en kantine (7 ruimtes) ook te gebruiken als (boven-) woning.
* Uitstekend onderhouden.
* Zeer goede lokatie.
Voor verdere informatie:
Troost Onroerend Goed Heerlen.
Tel. 045-717976.

Centraal gelegen t.o.v.
MAASTRICHT-SITTARD-HEERLEN
Woonboerderij
met diverse bijgebouwen.
Met tuin, weiland, bos en waterpartij.
Prijs f 325.000,- k.k.
Br.o.n.r. B-4355, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te koop te Dilsen (B) vrijstaande BUNGALOW 14 a., in bosrijke omgeving. Grote L-vormige living (50 m2) met open haard, hall, vestiaire, ingerichte keuken, bu-reel, 3 slaapk., badk., dubb. garage, 4 kelders, c.v., alarminst., aangelegde tuin. Vrijpr. f 315.000,-. Tel. 09-32-11659043 na 19.00 uur.

Oud-GELEEN, Pieterstr. 78. Halfvrijst. karakter. herenh. met mooie tuin, grote garage, 3 slaapk., 40 m2 woonkamer met dichte keuk. (3 bij 3) aparte studeerk., beneden kelder, grote zolder (vaste tr.) Ruim pand f 149.000,- k.k. Tel. 04490-42550.

Te koop BRUNSSUM, Haefland multifunctionele bedrijfspand, opp. 580 m2 met mogelijkheid voor uitbreiding van ca. 600 m2. Vraagprijs f 325.000,- k.k. Heerlen, Tempelsplein, tussenliggend herenhuis met ommuurde tuin, woonkamer-suite, keuken, 6 slaapk., badkamer met douche. Prijs f 169.000,- k.k. Incl. Van Genwen & Van de Geer B.V. Stationsstraat 14, 6221 BP Maastricht, tel. 043-252425.

KERKRADE, Spekh. nabij centr. voorm. winkelwoonhuis voor slechts f 59.500,- te k., 045-442332

LANDGRAAF, Hoefveld 27. Herenhuis met garage, voor- en achtertuin, gr. woonk./keuken met open haard, serre, bijkeuken. 1e verd.: 4 slaapk., badk. met ligb., douche en 2e toilet. 2e verd.: zolder/slpk. Pr.o.n.r. k. Tel. 045-321279.

TE KOOP
Groente specialzaak
in een Verstand te Zuid Limburg.
Zeer goede winstmogelijkheden voor vooruitstrevende vrouw / man / schipaar.
Voor inlichtingen tel. 0454-4869, na 20 uur 045-463763

Bouwmaterialen
BETONKLINKERS sierbe-strating en tuinmateriaal. Betonfabriek Gebrs. Creugers, Economist. 46, Heerlenbroek. Tel. 045-213877 (achter Herschi).

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direct leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

DAMOISEAUX Heerlen verkoop en verhuur meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voorraad belien. Ook voor in-dus-trie. Tel. 045-411930.

Te k. h. winkel/woonhuis (thans bew. door sport en skiservice). Gesch. v. kan-toorruimte, of evt. om te wonen. Schelsberg 41 HEERLEN (bij rotonde). Incl. 045-228652

Landgraaf (Schaesberg), de Wendelstr., ca. 100 m2. BE-DRUFSRUIMTE te huur, geschikt voor: kantoor, showroom, handel etc. Incl. 045-414599.

Bouwen/Verbouwen
Te koop: TROITORTE-GELS 550 st. Pr.o.n.r. k. Tel. 045-420372.

Te k. 3 hardhouten VEN-STERs, rolluiken compl. en dubb. verandadeur. Info. Tel. 045-725241.

Te koop, DAKLEER v.a. f 25,- met en zonder leislage; compressor met toebeho-ren. Tel. 043-644806.

Tuinmeubelen
Alvorens elders te zoeken, kom eerst bij ons kijken!
Uitsluitend grote merken v.w.
Hartman, Kurz, Kettler, Alibert, Capisa, enz.
Speciale aanbieding:
1 Hartman Ambassadeur witte f 99,-
1 garmatent overal f 159,-
1 garmatent overal f 555,-
1 garmatent overal f 60,-
1 garmatent overal f 495,-

CCL Tuinmeubelcentrum
Marktstraat 30
6135 KE Sittard (achter het Lindens)
Tel. 04490-37225
Zaterdag 5 mei geopend.

Vandaag 5 mei geopend
Kwaliteits pot-, perk- en tuinplanten
Tegen scherpe prijs

't Magazijn
Voor dier en tuin
Rijnedalerstraat 95, 6311 AX Ransdaal. Tel. 04439-1348.

Gespecialiseerd in Fuchsia en Geranium benodigheden.
Professionele plantvoeding (bladvoeding en fertigatie)
Plant Pot - Kristalon en Albatros.
6 soorten NATUURLIJKE potgrond.

Tuinmaterialen
Terras- en oprittagels, klinkers, cobblestones enz...

Beplantbare bloembakken v.a. f 14,95 per stuk incl. BTW

Arnold Oprij
Heerlen, Heerlerbaan 275
Maastricht, Beatrixhaven

Exclusieve geïmpregneerde
Tuinafscheidings op maat gemaakt
Showmodel aanwezig.
Timmerbedrijf van der Broek, Stationstr. 52, Schin-nel. Tel. 04493-3899.

Tuinhuysjes Blokhutten
Rechtstreeks van de k. kant. Uniek bouwtype onderhouden, uitloopt hout, veel mogelijkheden afmeting en uitvoering.

Tuinbergingen
Rechtstreeks van de k. kant. Uniek bouwtype onderhouden, uitloopt hout, veel mogelijkheden afmeting en uitvoering.

Oppro produk
Wissengrachtweg 38, bus 29, 6336 ZG Hulsbeek. Tel. 04405-3850 of 292-104.

BLOEMBAKKEN, wiskey vaten, karrew. opruimpruimen. Kasteel 104, Heerlen. 045-727-104.

Te koop alle maten HUISJES, kippes en h. hokken. Tel. 045-32-Europaw. Z. 410, Land

Te koop PERKPLANT, geraniums, alle so-nijbloemen en pot-planten. G. Lek-Rams Beekhoevstraat 56, G. Tel. 04490-45416.

HOENSBROEK Vraagprijs f 99.000,- k.k. Een in uitstekende staat staande woning met garage en tuin. Indeling: souterrain: provisiek. Begane grond: entree/hal, betegeld toilet, keuken, woonkamer met parket, tuin, berging en garage. 1e verdieping: 3 slaapkamers, badkamer met douche, vaste wastafel, bergzolder, bergzolder. Algemeen: bouwjaar 1948. Geheel geïsoleerd. Gunstige ligging. Aanvaarding direct.

HOENSBROEK Vraagprijs f 87.500,- k.k. Riant appartement, gelegen in het Hartje Heerlenbroek, goed bereikbaar en rustig wonen. Indeling: souterrain: berging. Parterre (de etage): entree, badkamer, betegeld toilet, badkamer met douche, 3 slaapkam

Zachte winter scheelt gezin 160 gulden

● Houd bij het kiezen van eenjarige niet alleen rekening met de hoogte die de zaailingen kunnen bereiken, maar ook met de kleur en het blad. Wit askruid bijvoorbeeld heeft mooi gevormd grijs blad dat een brug kan slaan tussen felle kleurvlakken in de tuin.

onderd zestig gulden besparing op gas. Dat is het resultaat van de actie 'Zuinig stoken/zuinig aan' in het seizoen 1989-1990. Het bedrag hebben de gasbezoekers uitgerekend, mede aan de hand van het temperatuurloopp. Het ging er dan ook 'warm aan toe', de afgelopen winter, in de actieperiode, 8 oktober 1989 tot en met 29 april 1990, de buitentemperatuur gemiddeld 19 procent boven normaal.

gelijkgebleven omstandigheden. Iedereen minder verbruikt dan normaal het geval zou zijn geweest. Degenen, die er echt op hebben gelet - omdat ze aan de actie deelnamen - kunnen nog meer hebben bespaard dan het gemiddelde bedrag. Wie oplet kan namelijk al het besparen. Ditmaal was het in oktoberseizoen wel zeer warm, warmer nog dan het voorgaande, alleen het was nog enigszins 'normaal'.

In gemiddeld huishouden verbruikt 2300 kubieke meter gas per maand, zo rekent men in Apeldoorn bij de Vereniging van Gasbedrijven in Nederland (VEGIN). Dit betekent dat verbruik in de actieperiode van de weken van 1925 kuub. Als gevolg van de warme winter zal gemiddeld 345 kuub zijn verbruikt en dat is dus 345 kuub (19%) minder dan normaal.

maal. Dat mindere verbruik in geld uitgedrukt levert 160 gulden op.

Hoe kouder het is, hoe meer energiebesparen aantikt. Logisch, maar toch levert zuinig omgaan met energie ook in minder koude perioden geld op. Zeker zo belangrijk is dat het bijdraagt tot een schoner milieu.

Electriciteit

'Zuinig stoken/zuinig aan' hielp dus ook ditmaal weer bij het besparen op het totaal van de energierekening, die immers één keer per jaar wordt gepresenteerd. Wie de meterstand wekelijks noteerde op de zogeheten meterkaart en vergeleek met de tabellen in de krant kreeg een goed inzicht in het verbruik en werd het besparen makkelijker gemaakt.

Via dezelfde kaart kon men ook nagaan hoe het elektriciteitsverbruik is, vooral voor verlichting, maar ook voor bepaalde apparaten waarvan in de actieweken speciale aandacht is besteed. De energiebedrijven boden de gelegenheid om op de achterkant van de Meterkaart het stroomverbruik te noteren. Wie dit deed kan na het seizoen zien of besparingsmaatregelen wat hebben opgeleverd.

Het elektriciteitsverbruik is vooral afhankelijk van de tijd dat apparaten en verlichting ingeschakeld waren. Mede dankzij acties van energiebedrijven kopen steeds meer mensen spaarlampen. Hoeveel huishoudens ditmaal aan de actie deelnamen is nu nog niet bekend. De verenigingen van elektriciteitsbedrijven (VEEN) en de gasbedrijven (VEGIN) stellen daarna een onderzoek in. In het seizoen 1988-1990 deden één miljoen huishoudens mee. De hoop bestaat dat er nu meer zijn geweest, maar dat blijkt pas over enkele maanden.

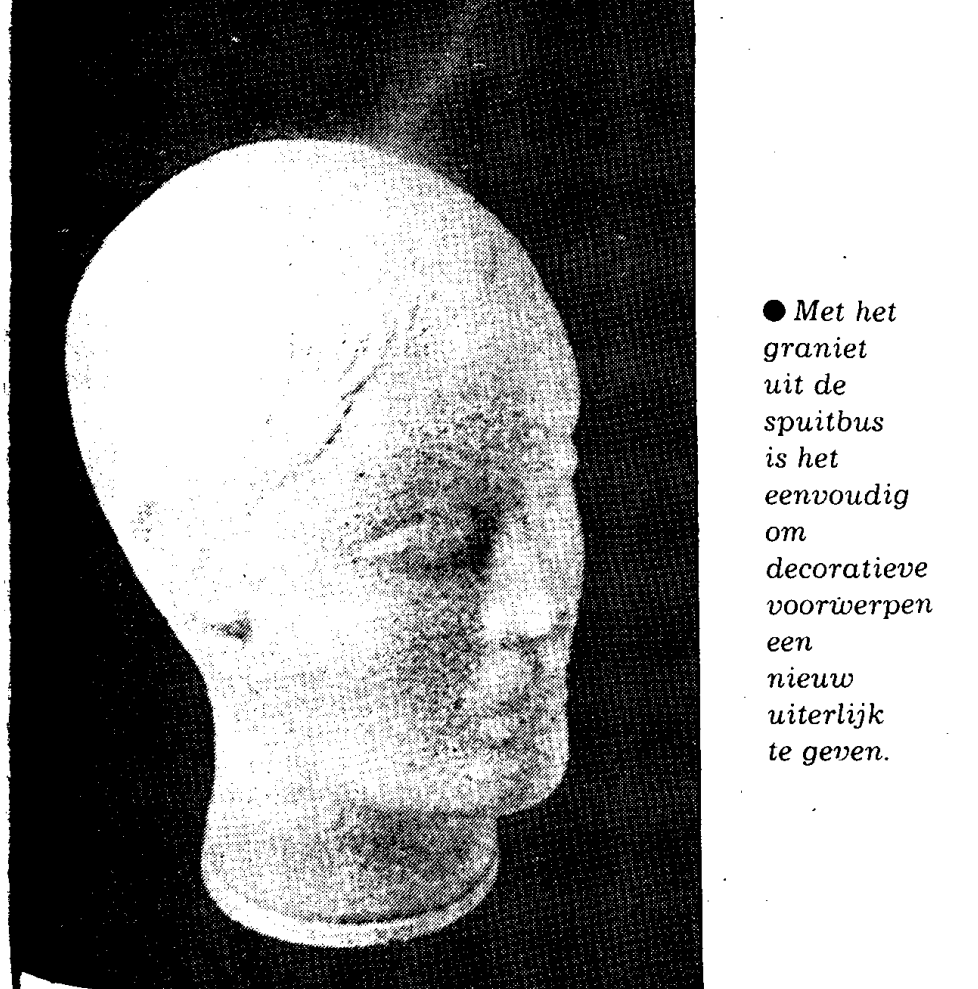
En huis kopen in België

Nederlander die in België een goede woning wil kopen of er zijn milieulie wil kiezen, weet meestal niet of nauwelijks de weg in het administratieve doolhof. Om antwoord te kunnen geven op een aantal belangrijke vragen hierover, organiseert het Adviesbureau Sparrow Roeland uit Den Haag een symposium.

De motto van de bijeenkomst, die zaterdag 12 mei in de Mondriaanhal van het Congresgebouw in Den Haag gehouden wordt, is 'Uw huis in België'.

Wordt voorlichting geven over juridische en notariële faciliteiten, fiscale voordelen, verzekeringsaanbiedingen, bouwkundige aspecten, banktechnische en financiële ken.

Voor meer informatie over het programma en de kosten: Adviesbureau Sparrow & Roeland, 070-14287.

● Met het graniet uit de spuitbus is het eenvoudig om decoratieve voorwerpen een nieuw uiterlijk te geven.

Graniet uit een spuitbus

Met verf kun je allerlei voorwerpen heel nieuw gezicht geven. Sinds kort is het zelfs mogelijk met een graniet-achtig oppervlak te maken. Dat kan met Fleckstone, een Amerikaans product, waarmee niet alleen kleur maar ook reliëf ontbreekt.

het (vooraf goed gereinigde) object eerst met een gewone verf te behandelen, kan het kleureffect nog versterkt en genuanceerd worden. Er is in dat geval ook weinig 'granietverf' nodig om het beoogde effect te bereiken.

Voor een volledige dekking (zonder gekleurde verf-ondergrond) moet de spuitbehandeling enkele malen herhaald worden. De granietverf hecht op vrijwel alle niet poreuze ondergronden: hout, metalen, gips, steen, glas en de meeste kunststoffen.

Een set Fleckstone bevat een 400 ml bus verf en een even grote bus blanke lak ter afdekking, samen goed voor een oppervlak van 1 tot 1,5 vierkante meter. Voorwerpen die aan weersinvloeden zijn blootgesteld kunnen daarna nog met een goede blanke buitenvernis nabewerkt worden. De set kost f 35,95 en is verkrijgbaar bij de verfhandel en dhz-zaken.

Nu tijd om eenjarige in volle grond te zaaien

Maak op papier plan voor harmonieuze tuin

Er is een enorme keus aan eenjarige planten die nu in de volle grond gezaaid kunnen worden. Vaak laat men zich dan ook verleiden om te veel te willen zaaien. Vandaar dat het verstandig is om eerst een plannetje te schetsen, uitgaande van de plekken in de tuin die u wilt vervleugelen. Daarbij moet u rekening houden met de bloem- en bladkleur, de hoogte die de zaailingen kunnen bereiken en de bladvormen. Ze moeten harmonieus tussen de bestaande beplanting passen. Daarbij kijkt u vooruit, want een vaste plant die op dit moment bloeit zal waarschijnlijk over enkele maanden nauwelijks meer aanwezig zijn. Ruimte dus voor eenjarige.

Gebruik geen overjarige zaden, daarvan is de kiemkracht vrijwel zeker minder geworden. Bij zelf gewonnen zaden kan het voorkomen dat u niet dezelfde soorten terugkrijgt als u op het zakje hebt geschreven. De kiemsterkte loopt sterk uiteen. Het ene zaad krijgt al binnen een week groene spruitjes het andere doet er drie weken over en kan dus al vroeg worden gezaaid zonder dat u bang hoeft te zijn voor de IJsheligen en hun gevolgen, midden mei.

Besteed vóór het zaaien aandacht aan de grond waarin dat gaat gebeuren. Deze moet luchtig zijn, zonder kluiten, dus fijn verdeeld. Ze moet vochtig kunnen blijven, zodat u er in veel gevallen goed aan doet er turfmoed door te werken of zelfs potgrond of compost.

De fijne worteltjes van de kiemplanten vertakken zich snel in fijne, vochtige grond en doen de plantjes lekker groeien. Wat het bedekken met grond van de zaadjes betreft is de vuistregel: zo'n dik laagje als het zaad dik is. Dit betekent dat fijne zaden hooguit met een heel dun laagje zand worden bedekt. U kunt volstaan met het met een plankje aandrukken van de grond.

Vogels

Zaaien doet u bij voorkeur niet bij zonneshijn. Vlak voor dat er regen wordt verwacht, en in ieder geval bij betrokken lucht is het best. Beregen de zaaiplaats met de sproeier en blijf ervoor zorgen dat de grond vochtig blijft. Voorkom dat vogels uw bloemzaden opeten als u uw helen hebt gelicht. Een net eroverheen is afdoende. Vaak helpen ook ritsele aluminiumstrips, maar die doen hun werk alleen als het waait.

Meestal wordt aangeraden zomerbloemen op rijtjes te zaaien, waarbij het zaad gemengd met zand heel dun wordt uitgezaaid. Tussen de rijtjes kan het onkruid gemakkelijk in toom worden gehouden. Ook kan er dan worden gedund, hetgeen gebeurt om elke plant de nodige levensruimte te geven. U kunt proberen om de uit de grond gelichte plantjes elders opnieuw te planten.

Maar dit moet dan wel in een heel vroeg stadium geschieden. Bovendien doet u er goed aan na het dunnen de rijtjes te besproeien evenals de overgeplante zaailingen.

Snijbloemen

Van een aantal planten kunt u in de zomer bloemen snijden om ze binnen in de vaas te zetten of er bloemen

stukjes van te maken. Met andere, zoals papaver-achtigen, kunt u dat beter niet doen. Die verleppen snel.

Nieuwe snijbloemen zijn onder andere halskruid, oftewel Trachelium caeruleum met grote, violetblauwe bloemenschermen die u ook veel uit Portugal geïmporteerd bij de bloemist ziet. De witte kantbloem (Ammi majus), die ook witte dille wordt genoemd en waarvan het blad wat op dat van fluitkruid lijkt, past heel goed in bloemstukjes. En zo zijn er wel meer nieuwigheden en bijzondere planten die u zelf kunt zaaien. In 'De nieuwe tuinplantengids' van Wim Oudshoorn vindt u meer dan 500 tuinplanten afgebeeld en beschreven. Pas uitgekomen in de Groenboekerie.

Volgende maand, juni dus, kunt u op een zaaibedje op de hierboven beschreven wijze tweejarige zaaien, zoals violen, jodaspenning en vergeetmijnietjes. Daar het in juni en juli nog al eens goed warm kan zijn doet u er goed aan niet alleen het zaaibed vochtig te houden, maar tevens schermmateriaal bij de hand te hebben om te felle zonnestraling te temperen.

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel voor de week van
maandag 23 april
t/m zondag 29 april 1990

Bij een jaarverbruik van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van:	en een totaal-streefverbruik sinds 8 oktober 1989
800 m³	11 m³	563 m³
900 m³	12 m³	634 m³
1000 m³	13 m³	702 m³
1100 m³	15 m³	775 m³
1200 m³	16 m³	850 m³
1300 m³	17 m³	917 m³
1400 m³	19 m³	986 m³
1500 m³	20 m³	1057 m³
1600 m³	21 m³	1129 m³
1700 m³	23 m³	1199 m³
1800 m³	24 m³	1268 m³
1900 m³	25 m³	1340 m³
2000 m³	27 m³	1413 m³
2200 m³	29 m³	1551 m³
2400 m³	32 m³	1689 m³
2600 m³	35 m³	1830 m³
2800 m³	37 m³	1976 m³
3000 m³	40 m³	2116 m³
3500 m³	46 m³	2467 m³
4000 m³	53 m³	2819 m³
4500 m³	60 m³	3171 m³
5000 m³	66 m³	3520 m³
5500 m³	73 m³	3876 m³
6000 m³	80 m³	4232 m³

Het wekelijkse streefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde etmaaltemperatuur en enkele andere gegevens.

Overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 1 mei 1990

Ten opzichte van vorige week hebben wij geen wijzigingen in de hypotheekrente genoteerd. De situatie op de kapitaalmarkt lijkt zich, na een periode van licht stijgende rente, nu enigszins te stabiliseren.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages	
				opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant
				35,1 %	50 %
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,60	5,93
ABN	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,93
ABN	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,90	6,15
ABN	ann. hyp.	variabel	1,50	9,20	6,38
ABN	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,40	6,52
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,76
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,40	5,76
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,40	5,76
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35

Als vijfde

ZAGREB – Het Nederlandse duo Maywood zal vanavond tijdens het 35ste Eurovisie Songfestival in de Vatroslav Lisinski Concert Hall te Zagreb als vijfde voor de camera's staan.

In totaal zijn 22 landen op het festival aanwezig. In volgorde van optreden zijn dat: 1. Spanje; 2. Griekenland; 3. België; 4. Turkije; 5. Nederland; 6. Luxemburg; 7. Engeland; 8. IJsland; 9. Noorwegen; 10. Israël; 11. Denemarken; 12. Zwitserland; 13. West-Duitsland; 14. Frankrijk; 15. Joegoslavië; 16. Portugal; 17. Ierland; 18. Zweden; 19. Italië; 20. Oostenrijk; 21. Cyprus en 22. Finland.

Maywood in de ban van het Songfestival 'Als we winnen zijn we er klaar voor'

Van onze showpagina-redactie

ZAGREB – „Na de nationale finale in Den Haag hebben we van de burens vazen moeten lenen. Er kwamen zoveel bloemen, dat we ze niet kwijt konden. We leefden een hele dag in een gekkenhuis. De telefoon stond niet stil”, herinneren Alice (35) en Caren (37) de Vries, samen al 11 jaar het zingende duo Maywood, zich op een warm terrasje in de Joegoslavische stad Zagreb.

Alice, de blondine van de twee: „Onder de telefoontjes waren veel uitnodigingen. Lee Towers bevooroordeeld belde of we in december met hem in zijn Athos wilden komen optreden. Veel collega's wensten ons alle succes in Zagreb en natuurlijk

belden ook kennissen en vrienden.”

Caren, net als Alice nog steeds ongehuwd: „We wonen in een klein dorp, Bergharen, onder Nijmegen. En 's avonds belde de buurtvereniging of ze met een kleine delegatie even konden komen feliciteren. Met drie man kwamen ze. 'Even een kopje koffie', dachten we. Maar toen belde de dirigent van de plaatselijke fanfare. Ze kwamen in complete bezetting een serenade brengen. De hele fanfare kwam er aan. We hebben de hele avond de koffie en drankjes niet kunnen aansjouwen.”

De daaropvolgende maandag was volgens de zusjes, van Friese afkomst, geheel gewijd aan het afhandelen van een groot aantal zaken. Alice, die vooral de teksten en melodieën voor de twee schrijft: „Al onze zaken handelen we voornamelijk zelf af. Voor deze gelegenheid hebben we echter impresario Pim Koopman weer moeten inschakelen. Twee optredens hadden we al moeten afzeggen, maar de rest hebben we zoveel als mogelijk was afgevoerd. Want tot die zaterdagavond wisten we niet of we zouden winnen.”

We moesten met spoed gaan werken aan onze eerste Nederlandse CD, maar eerst moest de single met het festival liedje 'Ik wil alles met je delen' uit. Verder moest een studio worden vrij gemaakt om de Engelstalige versie, die al was geschreven, op de plaat vast te leggen. Toen de muziek voor die Engelstalige versie er eenmaal was stond de bijbehorende zang er binnen twee uur op. Maar je bent er toch twee volle dagen mee bezig.”

Kleding

Caren: „Er moest voor de finale in Zagreb nieuwe kleding komen. We hebben wat dat betreft een contract met een familie-weekblad (voor de hele festival-begeleiding 75.000 gulden, red.) afgesloten. De jurken, waaruit we konden kiezen, hingen alle-

maal in een speciaalzaak in Hilversum. Festival-regisseur Henry Budie, die hier ook in Zagreb is om ons te helpen, ging mee met het kiezen van de kleding. We hebben uiteindelijk voor lang gekozen, dat is het beste voor dit soort gelegenheden.”

Alice: „In de week erop zijn we met de directeur, hoofdredactrice en een verslaggeefster van het blad naar Zagreb gevlogen om in het gebouw van Eurovisie foto-sessies met vier tot vijf creaties te houden. Uiteindelijk hebben we voor één creatie gekozen, die er sterk uitsprong. Er is wel een alternatief, maar die jurken zullen we alleen in allerhoogste nood gebruiken. Dat alternatief is wel mee gegaan naar Zagreb. De jurken, die we aantrekken hangen bij de kostuums van alle artiesten in een speciale kamer in het Concert Centrum in Zagreb, van waar het Eurovisie Songfestival wordt uitgezonden.”

Caren: „In de weken na de finale in Den Haag hebben we ook, ondermeer met dirigent Harry van Hoof besproken, hoe we het met de begeleidende vocal group zouden doen. In Den Haag bestond die groep ondersteunende stemmen nog uit twee vrouwen en twee mannen. Op de plaat doet Alice die achtergrondstemmen zelf. De mannenstemmen bleken we eigenlijk niet echt nodig te hebben in Zagreb en daarom hebben we na veel overleg voor een achtergrondkoortje van drie vrouwenstemmen gekozen.”

Alice: „Een bijkomend probleem was, dat ons liedje voor Zagreb vijftien seconden korter moest. Uit de tekst kan je natuurlijk niets halen, dus moesten die 15 seconden van de muziek af. We hebben het liedje dus instrumentaal ingekort. Na veel wikkelen hebben we besloten het begin te handhaven en het slot in te korten. Bovendien hebben we samen met Harry en het orkest in Zagreb nog een beter slotakkoord bedacht.”

Caren: „Tussen al die bedrijven door hebben we ook nog optredens. Die contracten lagen voor de Nederlandse finale al vast.”

Alice: „En we zijn in allerlei radio- en tv-programma's als gast geweest.”

Caren: „Verder hebben we er voor gezorgd, dat we overal voor klaar zijn als we eventueel zou-

● Maywood: „Hoe we zullen eindigen en wie gaat winnen, we hebben er geen idee van.”

den winnen. Want dan breekt het gekkenhuis pas echt goed los. Dan moet je nummers en een organisatie achter de hand hebben om alles in goede banen te leiden. We kunnen het dan niet meer alleen in ons huis werken, dat we al helemaal naar de eisen van ons beroep hebben ingericht. De door ons gemaakte afspraken zullen we echter nakomen, zoals een cruise door de Scandinavische landen. Een nieuwe tournee door Rusland is nog niet contractueel vastgelegd, maar in Japan bijvoorbeeld zijn we zeer populair. En dit festival wordt ook door de Japanse tv overgenomen. Ons liedje is al in meer talen vertaald. We zingen nu 23 jaar samen, waarvan 11 jaar als Maywood en tot het songfestival zongen we

nog nooit in 't Nederlands.” Alice: „Hoe je het ook bekijkt, ook als we niet nummer één worden, dan nog is dit jaar een nieuw topjaar voor ons. Het ging minder met onze carrière en we moesten toch wat anders. Dan is het winnen van zo'n nationale finale al heel belangrijk. En alles wat er tijdens het belangrijkste songfestival ter wereld gebeurt is meegenomen. Hoe we zullen eindigen en wie gaat winnen, we hebben er geen idee van.” Vader De Vries, die de zusjes De Vries de hele week dagen nacht op hun tochten door Zagreb volgt: „Wat mooi, hè, dat mijn dochters dit allemaal hebben bereikt. Ik ben trots als een pauw. Maar ze hebben er hun hele leven lang erg voor geknokt. Ze hebben het verdiend.”

Sonja Barend in seksclub

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Nadat Sonja Barend voor het programma 'Sonja op zondag' al bezochten heeft gebracht aan de gevangenis en het klooster is het nu tijd voor de seksclub. Zondagavond krijgt de kijker daarvan een verslag om 20.27 uur op Nederland 1. „Voor het grote publiek is het zo onbekend dat wij willen laten zien hoe die mensen denken, doen en werken”, aldus de redactie van 'Sonja'.

Dat de angst voor het aidsvirus nog niet bij iedereen aanwezig is bewijzen de gasten van die avond. Bezoekers van een paravoorbeeld geen condooms te gebruiken bij de vele wisselende contacten die ze daar met andere paren hebben.

Sonja praat met de uitbaters, de meisjes en de paren die in het weekeinde het 'seksparadijs' bezoeken. De gesprekken vinden plaats buiten de normale openinguren zodat er heel wat verborgen blijft. „Kom zelf kijken”, wordt Sonja en daarmee de kijker gevraagd. De motivatie van de meisjes om dit werk te doen is een open deur: Het geld. Waarom getrouwde stellen de stoute schoenen aantrekken en samen genot zoeken bij vreemden wordt niet geheel duidelijk. Natuurlijk is het leuk om een keer te kijken achter de schermen van een dergelijke club. Maar via de televisie, films en boeken is het beeld van een luxueuze club al gevormd. Het programma van Sonja Barend vormt alleen een bevestiging. In de komende weken staan er nog programma's op stapel vanuit een revalidatiecentrum en wordt het concertgebouworkest bezocht.

Bonden overwegen acties bij Veronica

HILVERSUM – Wanneer Lex Harding per 1 juni benoemd wordt tot radiodirecteur van Veronica, dan is de kans groot dat een aantal radiomedewerkers onmiddellijk op zoek gaat naar een andere baan. Volgens Hans Klijn, ad-interim voorzitter van de ondernemingsraad 'is de kans op escalatie groot'. De onrust beperkt zich niet alleen tot de radiomedewerkers. Het ongenoegen onder televisiemakers is ook groot.

Inmiddels heeft een aantal Veronica-medewerkers contact opgenomen met de vakbonden. De organisatiegraad onder het personeel is echter klein.

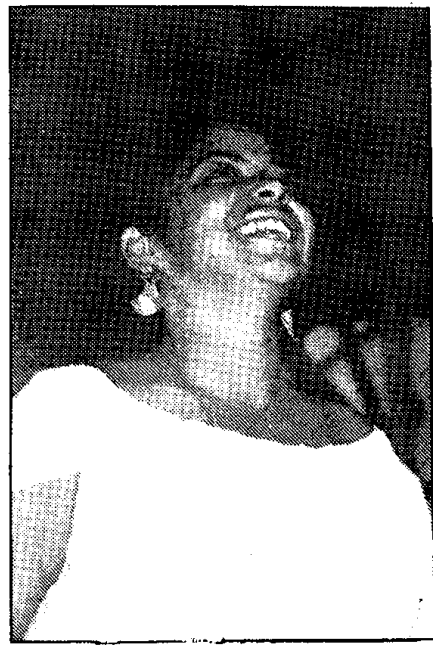

● De Black Fööss: pinksterzaterdag in Kerkrade.

Black Fööss naar Kerkrade

KEULEN – De ook in Limburg zeer populaire Keulse dialectgroep 'De Black Fööss' bestaat twintig jaar. Ter gelegenheid daarvan maken de zes in Keulen geboren en getogen leden van de groep niet alleen een tournee door eigen land. Op zaterdag 2 juni verzorgen zij ook een eenmalig optreden in Nederland. Een avondvullende show wordt dan in de Rodahal van Kerkrade ten beste gegeven, waar 'De Black Fööss' in het verleden al vaker volle zalen wisten te trekken. Tot de meest bekende liedjes van 'de Black Fööss' behoren 'Mer losse de Dom in Kölle', 'Et Spanienleed', 'Frankreich, Frankreich', 'Damenwahl im Stammlokal' en 'Dat Wasser von Kölle'. Kaarten voor de show met 'De Black Fööss' op 2 juni in Kerkrade zijn verkrijgbaar bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad.

Madonna komt naar Rotterdam

● Lillian Boutté: topattractie en het visitekaartje van 'jazzy' New Orleans.

(ADVERTENTIE)

ONZE ZAAK IS VANDAAG GEOPEND VAN 9.00 - 17.00 UUR

van Ravenstein

Kerkstraat 45 Brunssum

MEER DAN 50 JAAR HERENMODE

Spektakel met achttien bands voor de eerste maal in Nederland

New Orleans Jazz-Festival in Geleen

Van onze showpagina-redactie

GELEEN – Na Ascona in Italië is Geleen in Europa de tweede en in ons land zelfs de eerste stad waar een jazzfestival met uitsluitend muziek in de New Orleans-stijl ten beste wordt gegeven. Het is de bedoeling dat het festival jaarlijks in Geleen zal plaatsvinden. Achttien internationale topbands met 150 muzikanten zullen volgende week zaterdag 12 en zondag 13 mei in het centrum van Geleen op vijftien verschillende locaties voor een waar muzikaal spektakel zorgen. De organisatoren vinden dit New Orleans Jazz-Festival vergelijkbaar en van dezelfde artistieke en culturele waarde als Pinkpop, WMC en het Orlando Festival. Van de totale kosten (100.000 gulden) wordt zeventig procent gesponsord door het bedrijfsleven.

Nederland kent ongeveer 180 jazzfestivals, maar tot nu toe werd nergens een puur New Orleans Jazz-festival gehouden. „Daarom is het uniek wat er nu in Geleen gebeurt”, aldus voorzitter drs Jan König van de organisatie. Hij heeft zich verzekerd van de medewerking van de gemeente Geleen. Met de komst van dit nieuwe New Orleans Jazz-Festival is Geleen – net zoals destijds met Pinkpop – verzekerd van landelijke en internationale publiciteit. Secretaris Jan van den Berg verwacht volgend weekeinde dan ook zeer veel bezoekers uit het aangrenzende België, Duitsland, Noord- en West-Nederland.

Programma

Aanstaande donderdag wordt op de Markt in Geleen een Jazzpaviljoen neergezet voor de festiviteiten die zaterdagmiddag om 12.00 uur (voor de Geleense bevolking is vrijdagavond vanaf 21.00 uur al een 'warming up') van start gaan. Jazzdeskundige Wim Peul heeft voor het festival zeer veel klinkende namen weten te contracteren. Zo wordt de openingsact verzorgd door Lil-

lian Boutté en her Music Friends uit New Orleans.

Nadien treden in het feestpaviljoen op: The David Livingstone Brassband NL (12.30 uur), The Red Bean Jazzers met vocaliste Sybil Theonia Smoot USA (13.15), Rudie Balliu's Society Serenaders (B) met trompettist Dan Pawson UK (14.30) en opnieuw Lillian Boutté en her music Friends USA (15.45).

Aan de straatparade, van 13.00 tot 16.30 uur in het stadscentrum, nemen deel The David Livingstone Brassband, Intercity Brassband, Silver Leaf Brassband, King Zulu's Brassband, The Juggles Jazzband, The Swinging Sajelband en Julian's New Orleans Jazzfriends. De finale van deze straatparade vindt tussen 17.00 en 18.00 uur op de markt plaats.

In het jazzpaviljoen, dat plaats biedt aan duizend bezoekers (er zijn 300 zitplaatsen), begint het avondprogramma om 20.00 uur met The David Livingstone Jazzmessengers met trompettist Tom Baker. Nadien treden op The Fondy Riverside Bullet Band

● Rudie Balliu's Society Serenaders: één van de achttien bands in Geleen.

(21.15), Lillian Boutté en her Music Friends (22.30), Rudie Balliu's Society Serenaders met trompettist Dan Pawson (23.45) en The Red Bean Jazzers (01.00 tot 02.00 uur).

Kroegentocht

Vanaf 22.00 uur wordt voorts een 'kroegentocht' in de café's in het centrum gehouden met The Barrehouse Jazzband, Circus Square Jazzband, David Livingstone Jazzmessengers, Fondy Riverside Bullet Band, Red Bean Jazzers, New Orleans Dusty Duds, Sunlane Ltd New Orleans Jazzband, Second Line New Orleans Jazzband, Cor Fabrice's New Orleans Band, The Juggles Jazzers, Julian's New Orleans Jazzfriends en La Vida New Orleans Jazzband.

In de dekenale St. Augustinuskerk wordt zondag van 12.00 tot 13.00 uur een Spiritual and Gospelconcert gegeven door Lillian Boutté en her Music Friends. Het slotprogramma van dit eerste New Orleans Jazz Festival begint in aansluiting op dit concert om 13.30 uur in het Jazzpaviljoen. Dan treden (tot 19.30 uur) achtereenvolgens op: The Riverside Bullet Band, David Livings-

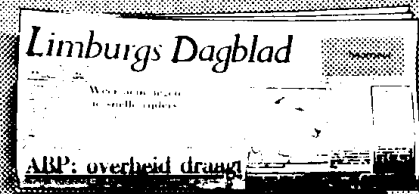
tone Jazzmessengers, Red Bean Jazzers, Rudie Balliu's Society Serenaders en Lillian Boutté en her Music Friends.

Busdiensten

Om nog eens extra de aandacht te vestigen op dit festival zal volgende week op zaterdagmiddag (wanneer ook de wijkelijke streekmarkt wordt gehouden) een 'dubbeldekker' door het centrum van Geleen rijden. Om het Limburgse publiek zoveel mogelijk in de gelegenheid te stellen dit New Orleans Jazzfestival te bezoeken heeft de organisatie een busdienst in het leven geroepen. Op zaterdagavond, de hoofdvond van het festival, zullen vanuit Venlo (station), Weert (station), Roermond (station), Kerkrade (Rodahal), Heerlen (Van Grunsvenplein), Brunssum (D'r Brikke-Oave), Maastricht (Graanmarkt) en Beek (centrum Prins Mauritslaan bij VSL) bussen om 19.15 uur jazzliefhebbers gratis vervoeren naar de Markt in Geleen. 's Nachts rijden deze bussen ook weer terug naar de diverse plaatsen. In een oplage van 40.000 zal in Geleen, Beek en Stein in de komende dagen een festivalkrant huis-aan-huis verspreiden.

(ADVERTENTIE)

Elke dag

en u staat weer midden in de wereld.

de eerste 2 weken gratis

Ja ik wil die complete krant!

Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

Telefoon (i.v.m. controle bezorging):

Giro/banknr.:

Na de twee weken gratis wil ik

☐ een kwartaalabonnement f 75,55

☐ een maandabonnement f 25,20

stuur mij

☐ een machtiging t.b.v. automatische betaling

☐ een acceptgiro-kaart

Deze bon in een open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan:

Limburgs Dagblad,

antwoordnummer 46,

6400 VB Heerlen.

OF BEL GRATIS 06-0229911

voor 7 uur in de bus

LIMBURGS DAGBLAD

MAAKT UW

DAG KOMPLEET.

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 NCRV
 16.06 (TT)Ja natuurlijk extra. Waterballet, Engelse natuurdocumentaire over futen in de paartijd.
 16.30 Kijk op Interieur. Tips en advies voor het interieur. Vandaag: De entree en de tuin.
 17.00 Passage. Licht-informatief programma.
 17.30 •••Journal.
 17.40 Passage. Vervolg.
 18.26 (TT)Weg van de snelweg Europa. Toeristisch magazine. Afl. 2: Tussen Montpellier en Bezijs in Zuid-Frankrijk.
 19.00 •••Journal.
 19.20 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Denise Kendall: singles counselor. Denise treedt op als koppelaarster tussen haar zus Vanessa en een wildvreemde jongen uit een restaurant.
 19.50 Different world. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Here's to old friends. Door de komst van zijn succesvolle vriend, gaat Dwayne zijn nieuwe toekomst uitstippelen zonder zijn trouwe Ron.
 20.20 (TT)Het verhaal van Kees. Nederlandse tv-film van André van Duyn over het dagelijks leven in oorlogstijd gezien door de ogen van een kind.
 21.21 Sporen. Documentaire over oorlogsslachtoffers op zoek naar verloren familiesleden.
 22.00 Welles nietes. Discussie met journalisten en publiek over een actueel onderwerp. Vandaag: Worden ouderen aan de kant gezet?
 23.00 •••Journal.
 23.11 Hier en Nu bevrijdingsspecial. Documentaire over de bevrijding en de dagen erna. (Herh.).
 23.37-23.45 •••Opmaat. Improvisaties op Valeriusliederen op twee orgels door Aad van der Hoeven en Ad de Jong.

Maywood neemt deel aan 'Het Eurovisie Songfestival 1990'. (Nederland 3 - 21.00 uur)

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 VOO
 16.00 •••G.I. Joe. Tekenfilmserie. Afl.: Niets leukers dan Springfield.
 16.25 (TT)Kijfje. Tekenfilmserie. Afl.: De geheimzinnige ster.
 17.05 Club Veronica compleet. Aruba.
 17.40 Impressies 5 mel. Magazine in twee delen t.g.v. Bevrijdingsdag.
 18.10 Top 40. Muziekprogramma.
 19.00 •••Family ties. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Discriminatie (1). Een collega van Steven krijgt te maken met rassendiscriminatie wanneer hij een huis gaat bezichtigen en een bod uitbrengt welke wordt geweigerd vanwege zijn huidskleur.
 20.15 Harald & Eddi extra. Sketches met Harald Juhnke en Eddi Arent.
 20.55 (TT)Das Wort zum Sonntag. Meditatie door de Volker Raettig uit Kevelaar.
 21.00 •••Grand Prix Eurovision de la Chanson 1990. Europees songfestival te Zagreb.
 00.00 •••Trekking van de lotto.
 00.05 Tagesschau.
 00.15 Auf der Jagd nach dem verlorenen Gold. Amerikaanse speelfilm uit 1968 van Richard Benedict. De gewiekste Pat Morrison, woonachtig op de Filipijnen, komt te weten dat de Amerikanen in 1942 goud verborgen hebben op Corregidor.
 01.50-02.00 Nachtgedanken. Beschouwing door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

08.00 Gezamenlijk programma ARD/ZDF.
 12.55 ZDF Sport extra. Tennis: internationaal tennistoernooi voor dames vanuit Hamburg, halve finale.
 16.15 •••Haste Töne! Festival voor straatartiesten, met Two of a Kind, Michael Mittermeier, Marek Hodson e.a.
 16.58 Programma-overzicht.
 17.00 Heute.
 17.05 Der Mann vom anderen Stern. Komische science-fiction-serie. Afl.: Vater und Söhne. Aansl.: So läuft's richtig, verkeersquiz: Q-Tag.
 17.40 Der Mann vom anderen Stern. Vervolg.
 18.10 Länderspiegel. Informatie en achtergronden uit West-Duitsland.
 18.58 Programma-overzicht.
 19.00 Heute.
 19.30 (TT)Das Erbe der Goldenburgs. Duitse serie. Afl.: Der bittere

Duitsland 1

08.30 Programma-weekoverzicht.
 09.00 Tagesschau.
 09.30 Wunder der Erde. Natuurdocumentaire over pinguïns op de Falkland-eilanden. (herh.).
 10.45 Fit und frisch. (2)Gymnastiek.
 10.00 Heute.
 10.03 Auslandsjournal.
 10.45 ZDF-info Gesundheit. Vandaag: De juiste zithouding.
 11.00 Heute.
 11.03 •••Ihr Einsatz bitte... Spelprogramma.
 12.35 Umschau.
 12.55 Persoverzicht.
 13.00 Heute.
 13.05 Europamagazin.
 13.30 Schaufenster der Welt. Verslag van de industrie-beurs in Hannover.
 14.15 Hallo Spencer. Kinderserie.
 14.45 •••Formel Eins. Hipparade.
 16.30 Das Herz eines Indianers. Amerikaanse speelfilm uit 1956 van Herschel Daugherty. In 1764 moet Johnny Butler, geadopteerde zoon van het Delaware-opperhoofd, wegens een verdrag terugkeren naar zijn blanke ouders.
 17.00 Cartoons im Ersten. Tekenfilms. Vandaag: Eine Squaw für den tapferen Krieger.
 17.10 Ersten.
 17.25 Hier und Heute unterwegs.
 17.55 Tagesschau.
 18.00 Sportschau-Telegramm.
 18.15 Sportschau.
 19.00 Markt.
 19.30 Duck Tales. Neues aus Entenhausen, tekenfilmserie. Afl.: Grüne Woche wider willen.
 19.58 Programma-overzicht.
 20.00 (TT)Tagesschau.

TV-KANALEN, GOLFLENGTE

Kabel- en CAI-abonnees: voor kanalen zie schema exploitant
 ••• = zwart/wit programma
 ••• = stereo geluidsweggevoerd
 ••• = tweetalig bij stereo-app.
 TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26, 29, 46, 51, 53 en 57
 Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60

België/TV 1

16.00-12.45 Schooltelevisie.
 16.00 •••Dit boven alles. Amerikaanse speelfilm uit 1942 van Anatole Litvak. Prudence laat zich als vrijwilligster bij de Women in the Air Force inlijven.
 17.45 Korte film.
 17.55 Nieuwe.
 18.00 Tik Tak. Animatieserie. Afl. 250.
 18.05 Pions. Afl. Pions en de elkeboom.
 18.10 Schoolslag. Spelprogramma waarin leerlingen en leraren van twee middelbare scholen op hun kwaliteiten getest worden. Vandaag vanuit het cultuurtentorium Dommelhof te Neerpelt.
 18.50 Pas gevort. Het Role Plein. 4-delige reeks over jongeren in Rusland. Afl. 1: Stijl.
 19.20 Joker en lotto-trekking. Mededelingen, programma-overzicht en paardenkoersen.
 19.30 Nieuws.
 19.40 Vrouwenhart, manniendrommen. Comedyserie. Afl. 10. De Keldermansen hebben grote meningsverschillen. Deze lopen zo hoog op, dat iedereen het huis uit loopt.
 20.25 Moord ligt voor de hand. Duitse tv-film van Oliver Storz. Frank is niet uit de gevangenis en heeft moeite zijn draai in de burgermaatschappij te vinden.
 22.10 Korte film.
 22.25 Kunst-zaken.

België/TV 2

18.40 Nieuwskrant.

Tyrone Power in 'This above all'. (België/TV 1 - 16.00 uur)

22.30 Nieuws.
 22.45 Sport op zaterdag.
 23.15 Thriller in de nacht. Britse tv-film. Charley Draper heeft zijn gevangenisstraf voor een bankroof uitgezeten.
 00.25-00.30 Coda. Sonate - II - blues van Ravel, uitgevoerd door Jenny Spanoghe, viool, en Daniel Blumen-thal, piano.
 18.40 Nieuwskrant.

België/TV 2

18.40 Nieuwskrant.

Nederland 3

NOS
 09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 15.45 Wageningen, stad van de bevrijding. Rechtstreekse reportage van de viering van de 45e Bevrijdingsdag te Wageningen.
 16.40 Studio Sport extra. Met EK turnen voor dames te Athene. Volleybal: Nederland - USSR.
 17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 18.00 Paspoort Marokkanen. (Jaouaz), wekelijks magazine in het Arabisch en Nederlands.
 18.30 Sesamstraat.
 18.45 (TT)Jeugdjournaal-extra.
 19.10 Trekking van de lottogetallen.
 19.15 •••Nationale viering bevrijding. Rechtstreekse uitzending vanuit het Koninklijk Theater Carré te Amsterdam met een bevrijdingsreue.
 21.00 Eurovisie Songfestival 1990. Rechtstreeks vanuit de Vatroslav Lisinski concertzaal te Zagreb.
 00.00-00.45 Studio Sport. Met o.a. betaald voetbal en een terugblik op de middaguitzending.
 06.00 Rete Mia. Italiaans programma.
 08.00 Télékids. Tekenfilms.
 11.00 RTL-V-Text. Programmaoverzicht.
 13.00 Countdown over Europe.
 15.30 Italia '90.
 16.00 Tineke.
 18.00 Journaal.
 18.05 Match. Sportprogramma.
 18.40 21 Jump Street. Canadese serie over een groepje jonge detectives. Afl.: Low and away.
 19.30 Journaal.
 19.50 Weerbericht.

RTL Veronique

06.00 Rete Mia. Italiaans programma.
 08.00 Télékids. Tekenfilms.
 11.00 RTL-V-Text. Programmaoverzicht.
 13.00 Countdown over Europe.
 15.30 Italia '90.
 16.00 Tineke.
 18.00 Journaal.
 18.05 Match. Sportprogramma.
 18.40 21 Jump Street. Canadese serie over een groepje jonge detectives. Afl.: Low and away.
 19.30 Journaal.
 19.50 Weerbericht.

Günther Ungeheuer en Monika Peitsch in 'Vier Schlüssels'. (Duitsland 2 - 20.15 uur)

15.00 Sport 3 extra.
 17.00 (TT)Lindenstrasse. Serie. Afl.: Je spijter der Abend.
 17.30 Spurensuche. Vier misdaadzaken uit Engeland. Afl. 3: Mord ohne Leichen.
 18.00 WM-Wissenschaftsmagazin.
 18.30 Romy. Jongerenmagazine.
 19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en om 19.30 Sport im Westen.
 20.00 Hal-Society. Natuurdocumentaire.
 20.30 Off-SHOW. Gevarieerd amusementsprogramma.
 22.00 Galapagos. Documentaireserie over de Galapagos-eilanden. Afl. 4: Die Ozeanreisenden.
 22.45 Ordnung im Quadrat. Gesprek met Albert Speer jr. Architect.
 23.15 Rocklife.
 00.30 Laatste nieuws. Aansl.: AK-Kurznachrichten.

Duitsland 3 SWF

15.00 Sport 3 extra.

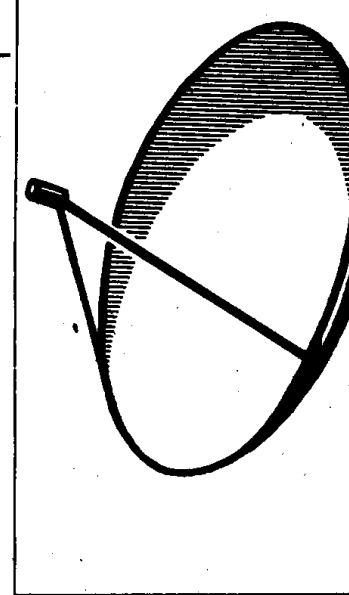
Heerlen kanaal 59+ KIJK ELKE DAG

LDV
 LIMBURG DAGBLAD

SNEL, AKTUEEL EN INFORMATIEF

Met muziek van SKY RADIO
 Kerkrade kanaal 64+
 045-739300

19.55 Showmasters. Sandra Reemer leidt drie kandidaten op tot 'Showmaster'.
 21.25 Jaap Aap.
 21.40 Murphy Brown. Comedyserie rond de televisiejournaliste Murphy Brown.
 22.10 Chapter Two. Amerikaanse film uit 1979 van Robert Moore. De weduwnaar George Schneider komt door een aantal mislukte telefoongesprekken in contact met de gescheiden actrice Jennie MacLaine.
 00.20 Journaal.
 00.30 House of Usher. Amerikaanse horrorfilm uit 1960 van Roger Corman. Philip Winthrop bezoekt zijn verloofde Madeline op het 'House of Usher' maar wordt door broer Roderick verzocht weer te vertrekken.
 02.05 Rete Mia.
 04.35 Atoukado. Quiz.
 05.35 La Saga du Rock. Muziekprogramma.
 06.05 Vents d'Est. Muziekprogramma.

RTL Plus

08.00 Konfetti. Kinderprogramma met Nicole Bierhoff.
 08.05 Cubitus. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: Das automatische Dienstmädchen/Ein Leben für die Kunst.
 08.30 Noozles. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: Sandys Traum.
 08.55 Konfetti. Kinderprogramma met Nicole Bierhoff.
 09.10 Sharky - der lustige Hai. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: Ausser Atem auf Atlantis.
 09.35 Klack. Kinderspelshow met Nicole Bierhoff.
 10.15 Gewusst wie. magazine voor doe het zelfers.
 10.30 De Tele-Boutique. (herh.).
 11.30 Das haut den stärksten Zwilling um. Duitse speelfilm uit 1970 van F.J. Gottlieb. (herh.).
 12.30 Klassik am Mittag. Met het grote RTL-orkest.
 13.00 Tele-Boutique.
 13.30 Ragazzi. Jeugdmuziekmagazine.
 14.15 Alias Smith and Jones. Amerikaanse serie. Afl.: Zwei im falschen Zug. (herh.).
 15.05 Der Mann aus Atlantis. Amerikaanse serie. Afl.: Tödlicher Kundschafter. (herh.).
 16.00 CHiPs. Amerikaanse serie. Afl.: Familienkrise.
 16.55 Street Hawk. Amerikaanse serie. Afl.: Alte Zeiten werden wach. (herh.).
 17.45 Wunderbare Jahre. Amerikaanse serie. Afl.: Nur zwischen uns.
 18.15 Anpfiff. Voetbalshow met reportages uit de Bundesliga.
 19.45 RTL aktuell. Bilder des Tages.
 20.15 Begegnung am Vormittag. Amerikaanse speelfilm uit 1973 van Clint Eastwood. Breezy brengt Frank in moeilijkheden door haar directe manier van optreden.
 22.00 Dall-As. Praatprogramma met als gasten Jochen Brauer, Tilo Prückner en Petra Schürmann.
 23.00 Silvia - Im Reich der Wollust. Duitse speelfilm uit 1977 van F.J. Gottlieb.
 00.30 Sexy Clips. Muziek en erotiek.
 00.35-02.00 Silvia - Im Reich der Wollust, speelfilm. (herh.).

SAT 1

07.30 Guten Morgen mit SAT. 1. 08.30 Drie Engel für Charlie. Vandaag: Ein verliebter Engel. 09.25 Horoskop. 09.30 Wirtschaftsforum. 10.00 Programma-overzicht. 10.05 SAT 1 Tele-shop. 10.30 The real Ghost Busters. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl. Slimmer zu ihren Diensten. 11.00 Der Polyp - Die Bestie mit den Todesarmen. Italiaanse fantasiefilm uit 1977 van Oliver Hellmann. 12.45 Teletip Fashion. 12.55 Familie Feurstein. Afl. Fres neuer Boß. 13.25 Unsere kleine Farm. Amerikaanse avonturenserie. Afl. Die Reize aus Meer. 14.25 Zauberei der Berge. Mountainbiking. 14.45 Teletip Kochen. Aansl. Teletip Backen en Teletip Horoskoop. 14.55 ••• Die Kluge Marianne. Oostenrijkse liefdeskomedie uit 1943 van Hans Thimig. 16.30 Teletip Wissen. 16.40 Music News. 17.05 Auf und davon. 17.35 SAT.1 Blick. 17.45 Gewinn in SAT.1 17.50 Das Imperium - Die Colbys. Amerikaanse familie-televisieserie. Afl. Der Bruch. 18.45 SAT.1 Blick anschl. SAT.1 Wetter. 19.05 Batman. Afl.: Vorsicht Strahlung! 20.00 MacGyver. Afl.: Die Gehirnwäsche. 20.55 SAT.1 Sport. 21.00 Jake und McCabe - Durch dick und dünn. Afl.: Die Lady kann's nicht lassen. 21.55 SAT.1 Blick. 22.05 Todesmelodie. Italiaanse actie-film uit 1970 van Sergio Leone. 00.40 Willard. Amerikaanse griezelfilm uit 1971 van Daniel Mann. 02.10-02.20 Programma-overzicht.

SSVC

10.00 Children's SSVC. Afl.: The real Ghostbusters.
 10.25 The family-ness. Ferocious-Ness verliest zijn goede zin.
 10.35 Land of the giants. Afl.: The trap.
 11.25 The new Fred and Barney show. Nieuwe serie avonturen van de Flintstones en the Rubbles.
 11.50 The Munsters today. Nieuwe serie over de familie Munster.
 12.10 A question of sport. Gepresenteerd door David Coleman en als teamcaptains Bill Beaumont en Ian Botham.
 12.40 The Waltons. Afl.: The heart-breaker.
 13.30 Grandstand. Sportprogramma met paardenraces in Badminton, golf-toernooi uit St. Mellion, rugby, paardenraces in Haddock, gymnastiek-kampioenschappen in Athene.
 18.05 News and weather.
 18.15 Pop Spot. Marc Page informeert over lopende en komende pop videos.
 18.45 Davro. Bobby Daro geeft een indruk van zijn repertoire van nieuwe en oude typetjes.
 19.10 You bet! Nieuwe serie van Bruce Forsyth en zijn gasten.
 20.00 Bergerac. Vandaag: Diplomatic incident. Bergerac wordt uit Frankrijk teruggeroepen om een VIP tegen aanslagen te beschermen.
 20.50 Holidays outings. Serie. Vandaag: Jamaica.
 21.00 Eurovision Song Contest vanuit Zagreb.
 23.45 News, sport and weather report.
 00.05-00.45 Paramount city. Het beste uit de Amerikaanse en Engelse humoristische series.

BBC Europe

09.25 Today's Viewing.
 09.30 Gardeners World.
 10.00 Public eye.
 10.30 The late show.
 11.10 Byways: the gods and the river.
 11.40 Nature.
 12.10 Jazz 625.
 13.28 Weather.
 13.30 Grandstand.
 18.05 News and weather.
 18.15 Regional news and sport.
 18.20 United.
 18.50 Volgens aankondiging.
 19.15 Gymnastics.
 20.30 Top gear.
 21.00 Eurovision song contest.
 23.35 News & sport.
 00.05 Paramount City.
 00.45 Saturday night clyde.
 01.24-01.30 Sunday's viewing.

Eurosport

07.00 Barrier Reef. 07.30 The Flying Kiwi. 08.00 Fun Factory. 10.00 BMX. 10.30 Basketball: NBA play-offs. 12.00 Vooruitblik op het WK voetbal in Italië. 13.00 Volleybal vanuit Yokohama. 15.00 Afwisselend golf en paardesport. 19.00 Monster trucks. 22.00 Boksen: zaterdagavond spektakel. 22.00 Basketball: NBA play-offs. 23.20 EK turnen voor dames vanuit Athene. 01.30-03.00 Golf.

Super Channel

07.00 Super B.O.O.S. 11.00 The Mix. 12.15 Verantwoordelijkheid. 12.45 Im Brennpunkt. 13.00-13.30 Hitparade. 16.05 Contra-Ra. 16.30 Kulturmagazin. 17.05 FORUM. 18.10 BRF. 18.15. 18.35 Freie Tribune. 18.55 Evangelium. 19.00 Saturday Night Rock show. 21.05 Lottolanz.

MTV Europe

07.30 MTV's Non Stop Pure Pop. 10.30 MTV's US Top 20 Countdown. 12.00 YO!. 12.30 Week in Rock. 13.00 VJ Ray Cokes. 13.30 Club MTV. 14.00 VJ Ray Cokes. 15.30 Mx0 Negro. 16.30 120 Minutes. 17.30 Xpo. 18.00 The Big Picture. 18.30 MTV's Party Zone. 20.30 VJ Kristiane Backer. 23.00 Saturday Night Live. 23.30 Club MTV.

radio

Radio 1

Ieder heel uur nieuws. 7.07 TROS Nieuws show. (7.30, 12.30 Nws.). 12.05 TROS Aktua kamertreed. 12.55 Mededelingen t.b.v. land en tounbouw. 13.10 TROS Aktua. 14.05 TROS Aktua sport. (17.30 Nws.). 19.03 Coussien. 19.30 5 mei 1990. 21.03 Lange de lijn, sport en muziek. 22.03 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.06 Met het oog op morgen. 00.02 Dmokies. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2

Ieder heel uur nieuws. 7.04-16.00 VARA's vrije zaterdag. 7.04 De opening. 9.04 De ronde van Hilversum. 11.04 Bal op t dak. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Wie in 't Nederlands wil zingen. 15.04 Typisch Hollands. 16.04 Echo. 16.10 Zin in muziek. 17.04 Glas in lood. 18.04 Echo. 18.15 Levansiel en levensleed. 19.03 KRO's Country time. 19.53 Ter overweging. 20.03 NOS Jazzplatform. 21.00-7.00 Zie Radió 1.

Radio 3

Ieder heel uur nieuws. 7.04 Rabarbera. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospelrock. 10.04 Poppepp. met om 10.30 en 11.30 Nederland viert feest. 12.04 Paperclip-live, met om 12.30 en 13.30 Nederland viert feest. 14.04 Popatation, met om 14.30 en 15.30 Nederland viert feest. 16.04 NCRV-zaterdag-sport, met om 16.30 en 17.30 Nederland viert feest. 18.04 De avondspits. NCRV: 19.03 Nederland-Duitsland, gesprekken met jongeren. 23.03-24.00 Bevrijdingspop.

België/Télé 21.

14.30 EK atletiek voor dames. 16.00 EK atletiek voor dames. 18.00 EK atletiek voor dames. 19.45 Onbekend. 19.55 Weerbericht. 20.00 Arts 21. Les ballets du Kirov, reportages over het Kirov-ballet van Leningrad. 21.10 Les amoureux de Shanghai, Franse documentaire over deze Chinese stad. 22.10 Nieuws en weerbericht. (herh.). 22.40-23.30 Match 1. Osportprogramma gepresenteerd door Michel Lecomte.

TV5

16.05 TV5 Infos. 16.15 Sports. 17.20 Carabine FM. 17.50 Gourmandises. 18.05 Les animaux du monde. 18.30 Génies en herbe. 19.00 Expédition Chasse et Pêche. 19.30 TV5 Infos et Météo. 19.40 Avis de Recherche. 21.05 My tele is rich. 22.00 Journal télévisé et Météo. 22.30 Fiction: l'Echo. 23.50-00.30 Alice.

Radio

Radio 1: 95.3 en 100.3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m).
 Radio 2: 92.1 en 88.2 mHz (van 21.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1).
 Radio 3: 103.9 en 90.9 mHz.
 Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz.
 Radio 5: 100.8 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m).
 Omroep Limburg: 95.3 en 100.3 mHz.
 BRT 2: 55.6 m (540 kHz), FM 22.36 en 39 (93.7-97.5 en 97.9 mHz).
 Belg. Rundfunk: FM 5, 26 en 45.
 RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88.9 en 97 mHz) - KG 49.26 m (6090 kHz).
 WDR 4: 93.9 en 91.9 mHz.

België/RTBF 1

08.30 Noubaventure, kinderprogramma met tekenfilms Les Schtroumpfs, Sous le signe des gâteaux en Naturomagazine. 11.20 International: Ilekoum, magazine voor Arabieren. 12.00 Spreek met ons mee, cursus Nederlands. Les 25 en 26. 12.30 Follow me, cursus Engels. Les 7 en 8. 13.00 Tribune économique et sociale: de FGFB (herh.). 13.30 La pensée et les homes, filosofisch magazine. Vandaag: Le 10 mai 1940: Enfin la guerre commence. (herh.). 14.00 Emission dialectale: Cabaret wallon tournaisien 89.00. 16.05 Business news, maandelijks economisch magazine. Vandaag: electriciteit. (herh.). 17.20 Arts magazine, cultureel magazine. 17.55 Génies en herbe, spelprogramma voor scholieren. Vandaag: Nationale finale van Senegal. 18.25 Gourmandises, culinair magazine. 18.40 Télétoisme, toeristisch magazine. 19.15 Paardenkoersen. Aansl.:

België/TV 1

18.40 Nieuwskrant.

COMMERCEEL VASTGOED

TE HUUR/TE KOOP

GELEEN, Heiweg 8

Op handelsterrein "Krawinkel-West" gelegen bedrijfscomplex bestaande uit productiehuis ± 765 m² b.v.o., opslag- en kantoorruimte ± 335 m² b.v.o., goed afwerkingsniveau met hoogwaardige materiaaltoepassing. Prijs f 575.000,- k.k. excl. B.T.W.

HEERLEN, Klompstraat/Willemsstraat A2

Naast winkelcentrum "de Klomp" centraal gelegen mooi afgewerkte winkelruimte ter grootte van ± 105 m² b.v.o. Frontbreedte 9 m. Uitvoering gegevens op aanvraag. Huurprijs f 1.550,-/rmd excl. B.T.W.

HEERLEN, Zeswegenlaan 281

In winkelcentrum "Zeswegen" is nog één winkel te huur welke huurmogelijkheid biedt voor bijv. drogist, kapsalon, dibevo, videofluor, slager. Opp. 94 m². Uitv. inlichtingen over huurp. etc. op aanvraag.

KERKRADE, hoek Akerstraat/Patronaatstraat

Gest. winkelruimte van 770 m² BVO v.v. etalages aan voor- en zijgevel. Afwerking o.a. tegelvloer, systeemplafond, div. scheidingswanden, verwarming etc. Uitv. gegevens en huurprijs op aanvraag.

MAASTRICHT, St. Hubertuslaan

Te koop, 2 representatieve kantoorpanden, direct nabij het centrum gelegen. Totale vloeropp. van beide panden bedraagt 750 m², het geheel kan evt. gesplitst worden in 2 panden, welke resp. 250 m² en 500 m² groot zijn. Deze panden zijn ook geschikt voor bewoning. Koopprijs op aanvraag.

MAASTRICHT, Wilhelmisingel

Te huur, representatief kantoorpand, indeling o.a. b.g.g.: ruime entree, kantoor, keuken en toilet, 1e etage: 3 kantoorruimten, 2e etage: 3 kantoorruimten, 3e etage: archieftruimte. Direct te aanvaarden. Huurprijs op aanvraag.

MAASTRICHT

Te koop, nabij Markt en Vrijthof gelegen winkelpand 40 m² b.v.o. met bovenwoning bestaande uit 3 lagen. Begane grond zeer moderne glazen pui met verdiepte etalage. Aanvaarding i.o. Vraagprijs f 289.000,- k.k.

SITTARD, Engelenkampstraat 71

Tegenover postkantoor gelegen winkel-/kantoor-/praktijkruimte ter grootte van ± 140 m² b.v.o., incl. centrale verwarming, toilet, kichenette en archief. Parkeergelegenheid op eigen terrein bespreekbaar. Huurprijs op aanvraag.

SITTARD, Handelsstraat

Nog te bouwen bedrijfsnat. b.v.o. op- en overslag. Te bouwen oppervlakte ± 2225 m² BVO, in totaliteit of gesplitst te huur. Tijdens afbouw kan met wensen van huurder rekening worden gehouden. Huurprijs f 40,-/m²/jr.

SITTARD, Kastelenweg 1-3

Centraal in woonwijk, nabij handels- en industrieterrein "Noord" gelegen KANTOOR/PRAKTIJKPAND. Opp. ± 500 m² b.v.o. met eigen ruime parkeervoorziening. Aanv. in overleg. Huurprijs f 50.000,-/jr. excl. B.T.W.

SITTARD, Dr. Nolenslaan

Op "industriepark Noord" gelegen bedrijfsterrein, grootte ± 5000 m², met hierop gebouwd **BEDRIJFSRUIMTE** (B.V.O. ± 200 m²) en luxe afgewerkt royaal **LANDHUIS**. Uitbreidingsmogelijkh. in ruime mate aanw. Uitv. gegevens op aanvraag. Prijs: f 550.000,- k.k.

SITTARD, Stationsstraat/Bergstraat

Nabij station gelegen nieuwbouw winkelruimte groot ± 750 m², met ruime parkeergelegenheid op achterterrein. Uitvoering informatie omtrent oppervlakte, huurprijs e.d. op aanvraag.

RUIJTERS

Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 04490 - 23344
6211 EX maastricht - het bat 8 - tel 043 - 256525

SPD-DAGOPLEIDING

Te Heerlen, Maastricht, Roermond, Sittard, Venlo en Weert organiseren wij reeds jaren mondelinge avondcursussen voor het Staatspraktijkdiploma voor Bedrijfsadministratie (SPD). De eerste dagopleiding voor SPD in Limburg starten wij binnenkort in Roermond. INFO, PROSPECTUS EN AANMELDING bij de directeur van de Limburgse SPD-opleidingen. Drs. S.J.M. Brouwers, Gloriet 9, 6247 BB Gronsveld, tel. 04408-2304.

SPD

Limburgse S.P.D.-opleidingen

Gerennomeerde opleidingen voor het staatspraktijkdiploma voor bedrijfsadministratie (SPD).

GEZOCHT TAFELZILVER, SIERADEN en JUWELEN

Indien U sieraden wilt verkopen doe dat dan bij Steiner Juwelen, want Steiner geeft **HOGE PRIJZEN** en **BETAALT KONTANT!** U hoeft dus geen weken te wachten zoals bij verkoop via veilingen en U krijgt daarom vaak meer dan U denkt. Sieraden verkopen is immers een kwestie van vertrouwen, vertrouwen dat Steiner waard is.

VRIJBLIJVENDE KOSTELOZE TAXATIE!
Ook voor oud goud en zilveren sieraden, munten en merk-horloges betaalt Steiner **de hoogste prijs en kontant!**

INKOOP-VERKOOP-BEMIDDELING-TAXATIES
Stokstraat 2, hoek Smedenstraat Maastricht - Tel.: 043-256282

Geopend maandag vanaf 13.00 uur, dinsdag tm zaterdag vanaf 10.00 uur.

Steiner

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

AMSTENRADE, Kemkensweg

Riant gel. vrijst. landh. met c.v., royale garage, souterrain en grote tuin met veel privacy. Perc.opp.: 3.500 m². Ind. o.a.: living met open haard, eetk., woon-eetkeuken, 3 slaapkrs., bet. badr., met ligb., douche, dubb. v.w., toilet. Zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 495.000,- k.k.

BINGELARE, Kruisstraat

Uitst. gerenoveerde herenboerderij met c.v., kelders, loods, appartementsgebouw, ondergrond, groot terras met ruime tuin, opp. ± 2000 m². Het pand biedt veel privacy. Ind. o.a.: 2 kelders, steenvolte hal, woonkamer met open haard, eetkamer, woon-eetkeuken, bijkeuken, kantoorruimte, 5 slaapkamers, 2 luxe badkrs. en zolder. Dubbele garage. E.a. luxe en degelijk afgewerkt. Tevens aparte woning en 4 appartementen. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

BORN, Graaf van Loonstraat

Halfvrijst. woonh. met c.v., garage, carport en tuin. Perc.opp.: 233 m². Ind. o.a.: living, keuken, 3 slaapkrs., badr., met douche, v.w., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 132.000,- k.k.

EIJS-WITTEM

Uitst. gel. vrijst. landh. met c.v., garage en tuin (perc. opp. 1580 m²). Ind. o.a.: Sout.: waskelder, provisiekelder, c.v.-kelder, garage, beg. gr.: ruime entree, hal, toilet, L-woonkr. met open haard ± 54 m², kantoor, keuken met app., bijkeuken, berging, mod. haard, eetk., slaapkrs., luxe badr., aparte badr. met douche. Het gehele pand is geïsoleerd. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

GELEEN, Portonnekuijstraat

Uitst. onderh. vrijst. landh. met c.v., onderkelder met inp. garage, berging en tuin met opt. privacy. Perc. opp. 146 m². Ind. o.a.: woonkr., serre, keuken met app., 3 slaapkrs., gr. hobbyruimte, badr. met ligbad, v.w. en 2e toilet, ruime zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 229.000,- k.k.

GELEEN, Prof. Zeemanstraat

Op uitst. locatie gel. vrijst. bungalow met c.v., souterrain, inpand. garage en royale tuin. Perc.opp.: 785 m². Ind. o.a.: living met parketvloer, open haard, eetk., keuken, study, 2 badkrs., 4 slaapkrs. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 295.000,- k.k.

HEERLEN, Welten

H. Uitst. gelegen patio-bungalow met cv, garage en tuin. Ind.: entree, woonkr. met o. hrd., keuken met app., bijkeuken, 4 slaapkrs., badr. met ligb., douche, v.w., 2e toilet, berging. Aanv.: i.o. Prijs f 225.000,- k.k.

HEERLEN

Günstig gel. bedrijfspand met opslagruimte en bovenwoning. Het geheel is voor div. doeleinden geschikt, o.a. winkel-kantoor. (momenteel zijn 9 kamers verhuurd. Opbrengst: f 3.600,- p.mnd.) Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

HEERLEN, Hamerstraat

H. Nabij centrum gel. dubb. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind. nr. 41: kelder, hal, keuken, kamer, overloop en toilet, 3 kamers badr. met douche en v.w. en dakterras. Ind. 41a: kelder, entree, toilet, woonkr. met o.h., keuken met app., hobbykr., 3 slaapkrs., badr. met douche, dubb. v.w. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

HEERLEN, Geleestraat

H. In centrum gel. riant appartem. met c.v. en 2 balkons. Ind.: woonkr., mod. keuken met app., luxe badr. met ligb., douche en v.w., 2 toiletten, berging c.q. bijkeuken. Aanv.: i.o. Prijs: f 190.000,- k.k.

HEERLEN, Heerenweg

H. Bouwperceel te koop. Het terrein is geschikt voor div. verse bebouwingen. Proc. grootte: 1335 m². Prijs: f 90.000,- k.k.

HOENSBROEK, Hommerteweg

H. Günstig gel. bedrijfspand met opslagruimte en bovenwoning. Het geheel is voor div. doeleinden geschikt, o.a. winkel-kantoor. (momenteel zijn 9 kamers verhuurd. Opbrengst: f 3.600,- p.mnd.) Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

HOENSBROEK, Hoogstraat

H. Goed gelegen halfv. woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: o.a.: entree, woonkr., 3 slaapkrs., badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 127.500,- k.k.

HOENSBROEK, Kouvenderstraat

H. Op loopafstand van het centrum bieden wij U te koop aan drie drive-in woningen met c.v., grote inpandige garage en tuin. Ind.: entree, garage, 1e verd.: overloop, toilet, dichte keuken, woonkr. 2e verd.: overloop, c.v.-ruimte, 3 slaapkrs., badr. met douche en v.w. Koopprijs: f 138.900,- v.o.n. (excl. renteverlies). Max. subsidie f 41.000,-.

HOENSBROEK, Overbroekerstraat

H. Rustig gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp. ± 1000 m²). Ind.: souterrain: kelder. Beg. grond: hal, woonkr. met o.h., eetkr., keuken, bijkeuken, hobbyruimte, berging, garage en div. stallen. 1e Verd.: overloop, 3 slaapkrs., badr. met ligb. en v.w. 2e Verd.: vlieztrap naar zolder. Het geheel is voor div. doeleinden geschikt en verkeert in goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 235.000,- k.k.

KERKRADE, Lindenlaan

H. Prima gelegen winkel/woonhuis met c.v. Ind.: Sout.: kelder. Beg. gr.: showroom (± 105 m²), kantoor, magazijn, 1e verd.: L-vorm. woonkr., keuken, berging, toilet, dakterras (± 32 m²). 2e Verd.: 4 slaapkrs., badr. met douche, v.w. en toilet. 3e Verd.: vliering. Het geheel is voor diverse doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: f 235.000,- k.k.

KERKRADE, Vinkerstraat

H. Rustig gel. vrijst. woonh. met grote garage (perc.opp.: 610 m²). Ind.: 2 kelders. Beg. grond: woonkr. ± 40 m², keuken, doucheruimte, bergingruimte. 1e Verd.: 4 slaapkrs., hobbyruimte, 2e Verd.: vaste trap naar 2 kamers, zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 160.000,- k.k.

LIMBRICHT, Bergveld

S. Uitst. onderh. en op goede stand gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder, grote garage en tuin. Ind. o.a.: keuken met app., royale living (± 43 m²), 3 slaapkrs., badr. met ligb., douche, dubbele v.w. en 2e toilet. Zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 259.000,- k.k.

MAASEIK-NEEROETEREN (België)

S. Vrijst. landh. met c.v., rolluiken, inp. garage voor 2 auto's, kelders, tuin met groot terras en opt. privacy. Perc.opp.: 1.150 m². Ind. o.a.: hal, woonkr., study, ruime keuken, 4 slaapkrs., badr. met ligb., v.w. en 2e toilet, ruime zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 325.000,- k.k.

NUTH, Nierhoven

H. Riant gelegen, vrijst. landh. met c.v., garage, zwembad. Perc. opp. ca. 1 ha. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

OIRSBEK, Lindelaan

S. In leuke buurt gel. vrijst. woonh. met c.v., inp. garage, kelders en tuin. Perc.opp.: ± 500 m². Ind. o.a.: woonkr. met ligb., balkon, keuken, 3 slaapkrs., badr. met douche/zitbad, v.w., apart toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 169.000,- k.k.

SCHINVELD, Kem

S. Op goede stand gel. vrijst. bungalow met c.v., kelders, royale garage en grote tuin. Perc.opp. 1.260 m². Ind. o.a.: L-vorm. living met open haard (ca. 52 m²), mod. keuken, 4 slaapkrs., grote badr. met ligbad, douche, v.w. en toilet. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 295.000,- k.k.

SCHIN OP GEUL, Valkenburgweg

H. Goed gel., vrijst. boerenwoonh. met c.v., tuin en berging/opslagruimte. Perc.opp.: ± 800 m². Ind.: kelder, entree, keuken, bijkeuken, toilet, woonkr. met mog. o.h., berging/opslagruimte. Overloop, 4 slaapkrs., doucheruimte met v.w. Zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 159.000,- k.k.

BRUNSSUM, Hemelder

H. Aan plantsoen gelegen vrijstaande woningen met toonaangevende architectuur en hoge mate van privacy. Met gunstige bezonning van de achtertuin. Ind.: L-vormige woonkamer, eethoek, open keuken (41,5 m²), bijkeuken, garage, 3 ruime slaapkamers, badkamer met ligbad en douche, v.w. en 2e toilet. De zolder is te bereiken via vaste trap. Koopprijs vanaf f 210.500,- v.o.n.

BRUNSSUM

H. Nog 2 bouwkeuzes te koop voor particuliere bouw in plan De Hemelder. Prima gelegen, met tuin op het zuiden. Perc. opp. vanaf 380 m². Prijzen vanaf f 54.600,- v.o.n. incl. BTW.

TE KOOP

bij de makelaar van Limburgse huize...

EPEN, Diependael

f 210.000,- k.k. Goed gerest. vrijst. vakwerkw. met royale tuin en kleine huiswiel (1700 m²). Schuur geschikt voor huiskinderen of kleinvee. Incl. comp. k. (ca. 4 x 2,5), woonk. met veldbrand en vakwerk (6 x 4,5), comp. en luxe badr., 2 slaapk. (mogelijkheid voor een derde). Ideaal 2e huis.

EIJSDEN-Oostmarland

f 450.000,- k.k. Gerestaureerd voormalige boerderij-complex, carremodel in Maaslandse stijl. Royaal en luxe woonhuis, evt. geschikt voor dubbele bewoning. Ruime tuin (evt. bouwplaats 15 x 25 mtr.), div. stallen en zeer ruime schuur. Voor veel doeleinden geschikt (o.a. appartementen).

EIJS-WITTEM, Mr. Dr. Froweinweg

f 135.000,- k.k. Halfvrijstaand woonhuis (gedeelteeljk mergel en vakwerk) geheel gerenoveerd. Vrijst. ruime schuur/berging met carport en royale tuin. Ind.: beg. grond: woonkeuken (3 x 3,5), bijkeuken, woon/eetk. ca. 35 m², 1e verd.: 3 slaapkrs. 1 hobbyruimte, mogelijkheid voor 4e slaapk. 2e verd.: zolder, perc.opp. ca. 620 m².

HEERLEN, Heeribaar

f 225.000,- k.k. Halfvrijstaand herenhuiskantoor. Een stijlvol ruim kantoorpand met maximaal 10 kantoorruimten (totaal 200 m²). Ook geschikt voor combinatie wonen/kantoor of wonen/winkel. Uitstekende staat van onderhoud. Eigen parkeergelegenheid. Aanvaarding direct. Perc.opp. ca. 400 m².

LEMIERS, Klaasvelderweg

f 225.000,- k.k. Vrijst. bungalow met inpandige garage. Goed gesitueerde tuin en terras. Prima staat van onderhoud. Ind.: beg. grond: ruime hal, L-vormige woonk. (parket) ca. 30 m², keuken, 3 slaapkrs., douche. Souterrain: garage, 1 slaapk., prov. kelder, hobbykelder. Perc.opp. ca. 430 m².

RANSDAAL, Dorpsplein

Vr.prijs f 215.000,- k.k. Aantrekkelijke gezinswoning in kindervriendelijke buurt. Ind. o.a.: hal met wenteltrap tot op 2e verd., toilet, royale L-vormige woonkamer (± 40 m²), comp. keuken, garage, 3 ruime slaapkrs., badr., apart toilet. Op de 2e verd. is de eventuele 4e slaapk. (met vaste wast.) c.v.-ruimte en berging. Het geheel is goed onderhouden.

SIPPENAEKEN (Big) 5 km v. Epen

f 55.000,- k.k. Landelijk gelegen bouwterrein met bijv. vrij uitzicht. Geschikt voor vrijstaand landhuis. Perc.opp. 1000 m².

VAALES, Gemmenheerweg

f 295.000,- k.k. Vrijstaande bungalow op 985 m² grond, 3 slaapkamers, luxe badkamer, garage en mooie tuin. Het pand is goed gelegen en verkeert in goede staat van onderhoud.

WIJLRE, Krommeweg

f 219.500,- v.o.n. Prachtig vrijstaand woonhuis (nieuwbouw) met 3 slaapkamers, garage en grote tuin.

Ons kantoor is ook geopend op zaterdag van 10.00-13.00 uur

VONCKEN MERTENS

MAKELAARDIJ O.G. ADVIESBURO VERZEKERINGEN

Rijksweg 9 Gulpen O4450 - 1724 / 1754

HERENHUIZEN VAN FORMAAT

In Schaesberg aan de Brandhofstraat worden slechts 4 geschakelde herenhuizen gebouwd. De woningen liggen op zeer ruime kavels met oppervlaktes variërend van 257 m² tot 271 m².

STIENSTRA

MAKELAARDIJ BV

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255* Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

Indeling:

Zeel ruime L-vormige living ca. 44 m² (incl. open keuken), bijkeuken, garage. De verdieping telt 3 slaapkamers resp. ca. 16,5 m², 8,5 m² en 7,5 m² alsmede een badkamer met ligbad, douche en 2e toilet. Via vaste trap naar hobbyzolder ca. 45 m². De woningen zijn voorzien van optimale isolatie en dubbele beglazing.

Prijzen van f 229.890,- v.o.n. tot f 234.867,- v.o.n.

OPEN HUIS

Heden 5 mei en zondag 6 mei van 14.00-16.00 uur. Adres: Brandhofstraat, Schaesberg, kavel B28

Zaterdag 5 Mei zijn onze kantoren geopend van 10.00-14.00 uur

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

S - Inlichtingen kantoor Sittard
M - Inlichtingen kantoor Maastricht
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

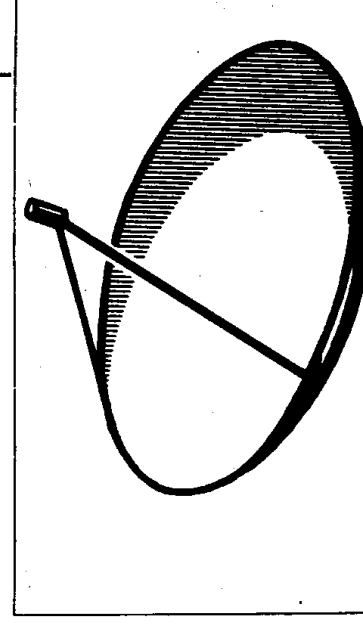
Taxaties-Verzekeringen
Hypotheek-Financieringen

Openingstijden:
werkdagen 9.00-17.30 uur
zaterdag 10.00-14.00 uur

6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 04490 - 11611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746
6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 - 218941

limburgs dagblad

televisie en radio zondag

RTL Plus

08.00 Li-La-Launebär.
09.35 Sharky. Der lustige Hai, tekenfilmserie. (Herh.).
10.00 Flucht aus dem Goldland. Serie. Afl. 3: Gerechte Strafe.
12.05 Wunderbare Jahre. Amerikaanse serie. (Herh.).
12.30 Klassik am Mittag. Met het groot RTL Orkest.
13.00 Spiel mit dem Teufel.
13.15 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Amerikaanse serie. Afl.: Der wülf ist weg.
13.25 Dr. Who. Engelse serie. Afl.: Die Macht der Fröhlichkeit (2).
13.50 Asphaltvibration. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Joel Silberg. (Herh.).
15.30 Tanzen spezial. Presentatie: Wolfgang Avenarius.
15.50 Der Gefangene von Zenda. Amerikaanse speelfilm uit 1978 van Richard Quine.
17.45 Kunst und Botschaft. Vandaag: Der Christus von Oberholzer, schilderij van Eugen Dab.
17.50 Musikrevue. Schlagermuziek gepresenteerd door Frank Papke.
18.45 RTL Aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz.
20.15 Blaue Bohnen für ein Halaleluja. Italiaanse speelfilm uit 1967 van Ferdinando Baldi. (Herh.).
21.45 Spiegel TV. Magazine.
22.15 Prime Time. Spätausgabe. Vandaag: Der Brand des Elefantenhauses von Chicago.
22.35 Tutti fruttì. Erotisch spelprogramma.
23.35 Crime Story. Amerikaanse serie. Afl.: Black Jack.
00.25 Sexy Clips.
00.50 Alfred Hitchcock zeigt. Amerikaanse serie. Afl.: Das gestohlene Herz.
01.15-01.20 Aerobics.

SAT 1

08.05 Familie Feuerstein. Afl. Freds neuer Boss. 08.30 Batman. Afl. Vorsicht, Strahlung. 09.20 Teletip Kochen. Aansl. Teletip Backen. Aansl. Ihr Horoskop. 09.30 Music News. 10.00 SAT. 1 Sport. 10.30 Auf und davon. (Herh.). 10.55 So gesehen. 11.00 Die kluge Marnie. Oostenrijkse liefdeskomedie uit 1943 van Hans Thimig. 12.45 Mitten in Europa - Deutsche Geschichten. 13.15 Berliner Gespräche. 14.05 Teletip Erziehung. 14.15 Tier und Wir. 14.40 Unsere kleine farm. 15.30 Der Feuerfisch. Nieuwzeelandse film uit 1986 van Peter Sharp. 17.10 Trautes Heim. Frans/Belgische filmkomedie uit 1973 van Benoit Lamy. 18.45 SAT. 1 Blick und Sport. 22.00 Talk im Turm. 23.15 Auf der Flucht, Amerikaanse politiserie. Afl. Kidnapping. 00.05-00.15 Programmaoverzicht.

SSVC

11.30 Programmes for primary teachers.
11.45 Children's SSV. The Family-ness.
11.55 Hartbeat. Tony Hart en Margot Wilson presenteren nieuwe ideeën en verschillende manieren om je eigen beeld te scheppen.
12.20 The Lone Ranger. Afl. Damsels in distress. The Lone Ranger gebruikt een vermomming om drie jonge dames te redden.
12.45 The Chart Show. Non stop video's van de top tien singles.
13.35 The Sportsmasters. De populaire quiz gepresenteerd door Dickie

Daves.
14.00 News and local weather report.
14.10 Popeye. Afl. Double Bill.
14.25 Grandstand. Paardwedstrijden in Badminton, golf-toernooi in St. Mellion en Turnkampioenschappen in Athene.
18.50 The new Yogi Bear show.
18.55 Highway. Gepresenteerd door Harry Secombe vanuit Stratford-upon-Avon.
19.25 News and BFG weather report.
19.40 After Henry. Afl. The dinner party. Sarah nodigt enkele vrienden uit voor een etentje maar Eleanor gaat er niet mee akkoord.
20.05 Eastenders. Zal Diane in staat zijn Taylor eens en voor altijd te verlaten.
21.00 Agatha Christie's Poirot. Afl. The adventure of the western star.
21.50 Whicker's world. Whicker gaat door met zijn kijk op het leven van andere mensen.
22.45 News and BFG weather.
23.00 Mastermind. Magnus Magnusson op zoek naar een kampioen.
23.30-00.15 That's life.

BBC Europe

09.50 Today's viewing.
09.55 Playdays.
10.15 Making sense.
11.00 Bazaar.
11.25 Take nobody's word for it.
11.50 Business Matters.
12.15 Women mean business.
12.40 Step up to wordpower.
13.05 Sign extra.
13.30 Country file.
14.00 News summary.
14.05 On the record.
15.00 Eastenders.
16.00 Newsview.
16.40 Sunday Grandstand.
18.10 All our Children: age of discovery.
19.00 The clothes show.
19.25 News and Weather.
19.40 Praise Be.
20.15 All creatures great and small.
21.05 Blackadder: Black Seal.
21.35 Mastermind.
22.05 News and weather.
22.20 That's life.
23.00 Single voices.
23.30 Everyman.
00.10 Women Mean Business.
00.35 The Sky at Night.
00.55 Monday's Viewing.
00.00-01.00 Close.

Eurosport

06.00 The Hour of Power. 07.00 Fuel Factory. 09.00 BMX. 09.30 Basketball. NBA play-offs. Met Ned. commentaar. 11.00 Motorsport. Grand Prix 500xxx, live vanuit Spanje. Met Ned. commentaar. 12.00 EK turnen voor dames vanuit Athene. Met Ned. commentaar. Aansl. afwisselend: Golf: Benson & Hedges internationaal open golftoernooi, live vanuit St. Mellion. Met Ned. commentaar; Paardesport: Horse trials vanuit Badminton, live. Met Ned. commentaar. 16.00 Volleybal. World Challenge Cup toernooi voor heren vanuit Yokohama. Met Ned. commentaar. 20.00 Spaans voetbal. Met Ned. commentaar. 21.00 WK voetbal 1970, film. Met Ned. commentaar. 11.00-01.00 Golf: Benson & Hedges internationaal open golftoernooi, vanuit St. Mellion. Met Ned. commentaar.

Super Channel

07.00 Super B.O.O.S. 11.00 The Mix. 12.00 Neues leben. 12.30 The Mix. 13.30 Hello Austria, hello Vienna. 14.00 The Mix. 15.00 It is written with Georg Vandeman. 15.30 The Mix. 16.00 Touristic Magazin. 16.30 E.R.F. 17.30 The World Tomorrow. 18.00 Financial Times Business Weekly. 18.30 The Mix. 19.30 Videofashion. 20.00 Hollywood. 20.55 Goodyear Weather Report. 21.00 The Sunday Film. 22.30 Barnaby Jones.

MTV Europe

07.00 VJ Ray Cokes. 11.30 The Big Picture. 12.00 MTV's Braun Eurotop. 12.30 Club MTV. 14.00 MTV's Afternoon Mix. 17.30 MTV Sportlight. 18.00 MTV's Greatest Hits. 19.00 XPO. 19.30 VJ Kristine Backer. 22.00 MTV Unplugged. 22.30 New Videos 23.00 Week in Rock. 23.30 Club MTV.

radio

Heerlen kanaal 59+
KIJK ELKE
DAG
LDTV
LIMBURGS DAGBLADSNEL, AKTUEEL
EN INFORMATIEFMet muziek van
SKY RADIO
Kerkkrade kanaal 64+
045-739300

gramma.
12.00 Buona Domenica. Italiaans magazine.
13.00 Hei elei kuckelei. Gevarieerd magazine in het Limburgs.
15.00 Reisbewust.
15.30 Beestenboek.
16.00 Tineke.
18.00 RTL-Veronique 6 uur Nieuws. Presentatie: Sander Simons.
18.05 Match. Sportprogramma.
18.40 Dallas. Amerikaanse serie. Afl.: War and Peace.
19.30 Journal.
19.50 Jake and the Fatman. Amerikaanse serie.
20.35 Gerald. Gevarieerde talkshow.
21.20 Colombo.
22.35 Journal.
22.45 Match. Sportprogramma.
23.45 Dallas.
00.35 Bonjour les clips.
01.00 Rete mia.
04.00 Vents D'est.
04.40 Chewing-Rock.
05.00 Classique.

Duitsland 3 SWF

08.00 Telekolleg. Cursus Engels voor beginners. Les 30. (Herh.).
08.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde. Les 3.
09.00 Telekolleg II. Informatie over de cursussen.
10.00 Telekolleg II. Cursus natuurkunde. Les 32. (Herh.).
10.30 Telekolleg II. Cursus biologie. Les 12. (Herh.).
11.00 Sehen statt Hören. Weekmagazine voor doven en slechthorenden.
11.30 Ihre Heimat - unsere Heimat. Programma voor Grieken, Spanjaarden en Joegoslaven.
12.30 Tele-Akademie. Dr. Jane Goodall vertelt over 30 jaar onderzoek bij wilde chimpansees.
13.15 Moderne Kunst. Begeleidingsprogramma bij de radiocursus Moderne Kunst. Vandaag: Von Effen und Pinups: Die Bilderwelt des Peter Blake.
14.00-14.56 Anthony und Joseph Paratore spielen. Werken van Brahms voor piano-a-quatre mains. 1. Haydn-variaties, opus 56b. 2. Sonate in f, opus 34b.
15.00 Das Land im Südwesten.
16.00 Hobbythek.
16.15 Fauna Iberica. Rafael der Kor-moran, natuurdocumentaire.
17.10 Die drei Narren und das Auto. Korte film.
17.15 Nimm's Dritte. Gevarieerd programma-overzicht.
18.00 Touristik-Tip. Vakantietips.
18.15 Clipp-Klipp. Amusementsprogramma. Met o.a. Straight up, Robert Earl Wilson en Dieter Hoff. Speciale gast: Karat.
19.00 Abendschau Blick ins Land am Sonntag.
19.30 Die 6 Siebeng'scheiten. Scholierenquiz.
20.15 Arnold Böcklin. Een biografische vertelling in beelden en muziek.
21.50 Südwest aktuell - Neues.
21.55 Fluchtlicht. Sportmagazine.
22.50 Liebe schwarz auf weiss. Afl. 3: Die verzichte Ehe einer Sexautorin.
23.20's Brettli. Afl. 8: hart an der Scherzgrenze, fragmenten uit het cabaretprogramma van Günter Grünwald.
00.05 Laatste nieuws.

● Sarah Vaughan in 'Jazz for Fun'. (Duitsland 1 - 13.15 uur)

21.50 Variété-Zauber. Hoogtepunten uit dit amusementsprogramma.
22.35 Die Krimstunde. Vier misdadverhalen van Hartmut Griesmayr.
23.35 Spieglein, Spieglein an der Wand. Wer ist die Schönste im Sowjetland? Documentaire over de Miss-

23.17 Museumschatten. Prof. Henk van Os belicht voorwerpen uit Nederlandse musea. Vandaag: Kunst op gebruiksvoorwerpen.
23.27-23.32 ●●Journal.

Nederland 2

VPRO
09.00 Knipperdeknip. Schimmenserie. Afl. 12: Kleine Sjang gaat naar de stad.
09.10 Dribbel. Animatieserie. Afl.: Dribbel gaat naar het strand. (Herh.).
09.15 Broodje Bras. Kleutermagazine.
09.30 Achterwerk in de kast international. Vandaag: Egypte.
09.45 De toren van pizzas. Jeugd magazine.
10.10 The Jeessie Mekreezie Show! Afl. 4: Herrie Stevens wordt gearresteerd wegens onfatsoenlijk gedrag op de televisie.
10.30 Gophers. 13-delige serie over een dierenfamilie. Afl. 10: Ontvoering.
11.00-12.00 Reiziger in muziek. Een programma over muziek. Presentatie: Han Reiziger.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
19.00 Onrust! Subcultureel magazine. Vandaag: Songs for Drella, een project van Lou Reed en John Cale.
20.00 (TT+●●)Journal.
20.10 De schending. Bijna vervolgen herinneringen aan 10 mei 1940, de dag dat Nederland zijn onschuld verloor, Nederlanders kijken terug op de dag dat de Duitsers ons land binnentrokken.
22.17-22.46 ●●Journal.

Nederland 3

09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
NOS
11.30 Omrop Fryslân Edukatyf. Arsjitektuer. Diel 1: De earste bouwurken.

RTLVeronique

07.00 Rete Mia. Italiaans programma.
08.00 Télékids.
11.00 Rete mia. Italiaans showpro-

20.15 Guten Abend, Deutschland, amusementsprogramma live vanuit het Friedrichstadt-Palast in Berlijn.
22.05 Heute. Met ZDF-Wahlstudio.
22.30 Ein Deutsches Haus unter japanischer Flagge. Hotel Vier Jahreszeiten Hamburg, afl. uit de reeks Hotels - Geschichte und Geschichten.
23.15 Heute, met ZDF-Wahlstudio.
23.30 ●●Faszination Musik. Grosse Dirigenten - Berühmte Orchester symfonie nr. 6 in b van Tsjajkovsky uitgevoerd door het Boston Symphony Orchestra o.l.v. Seiji Ozawa.
00.20 Heute.

Duitsland 3 West

08.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde. Les 3. (Herh.).
09.00 Telekolleg II. Cursus fysische technologie. Les 6. (Herh.).
09.30 Telekolleg aktuell. Algemene informatie over cursussen.
10.00 Telekolleg II. Cursus natuurkunde. Les 32. (Herh.).
10.30 Telekolleg II. Cursus biologie. Les 12. (Herh.).
11.00 Sehen statt Hören. Weekmagazine voor doven en slechthorenden.
11.30 Ihre Heimat - unsere Heimat. Programma voor Grieken, Spanjaarden en Joegoslaven.
12.30 Tele-Akademie. Dr. Jane Goodall vertelt over 30 jaar onderzoek bij wilde chimpansees.
13.15 TV-begeleidingscursus. Bij de radiocursus Moderne Kunst. Vandaag: Von Effen und Pinups: Die Bilderwelt des Peter Blake.
14.00 Ein Treffen für die Verständigung. Reportage over een Pools-Duits uitwisselingsprogramma voor scholieren.
15.00 Arkona, Rethra, Vineta. Documentaire over de bewoners van deze plaatsen.
17.05 Zehn Minuten Berlin.
17.15 Villa Seidmayr. Documentaire over de anonimiteit van bewoners van een fatgebouw in München.
18.00 Ferdy. Tekentijdschrift. Afl. 17: Das Kuckucksei.
18.30 Gott und die Welt. Magazin.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws (19.30-19.45 Sport im Westen).
20.00 West 3 extra-Spiel. Yeeleen, Malische speelfilm uit 1987 van Souleymane Cissé.
21.42 West 3 Aktuell.

delige documentaire serie over de abdijen in de Lage Landen en de mensen die daar wonen. Afl. 8: Trappisten: West-Vlieten - Zundert - Berkel - Enschoot.
23.15-23.25 Coda. Plastische kunst: Vrouw met keukennes, van H. Hoch (Nationaal Museum West-Berlijn), uit de reeks 100 Meesterwerken.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

10.30-11.00 Les Chrétiens dans la vie sociale, politieke uitzending. (Herh.).
12.00 Faire le point. 13.00 Journal.
13.20 Variétés à la une. (Herh.). 13.25 Jeunes solistes, programma met klassieke muziek, uitgevoerd door jonge solisten. 14.35 L'enfant de colère, tv-film van Jean Sagols. 16.05 Cinéma à la une. 16.10 Le retour de Perry Mason, tv-film van Ron Satloff. 17.00 Noubi, cabaretprogramma met de tekentijdschrift Cubitus en Bouli. 18.20 Actualités à la une. 18.30 Week-end sportif, sportmagazine. 19.30 Journal en weerbericht. 20.05 Cinéma à la une. (Herh.). 20.10 Coeur et pique, amusementsprogramma. 21.25 La bombe, Duitse tv-film van Helmut Christian

Grötz. Een onbekende man beweert een atoombom te bezitten. Hij dreigt met een kernramp, wanneer niet alle landen van de wereld onmiddellijk gaan ontwapenen. Bij de autoriteiten ontstaat paniek. Aansl.: Weerbericht. 23.00 Laatste nieuws. 23.20-23.30 Tribune économique et sociale. De FGTB.

België/Télé 21

16.00 EK atletiek voor dames. 18.45 Carré noir. Music transfer, muzikale video's uit 12 landen. 19.30 Journal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. 20.00 Jean-Pierre Melville Cyclus. L'armée des ombres, Franse speelfilm uit 1969 van Jean-Pierre Melville naar de roman van Joseph Kessel. Frankrijk 1942: Ingenieur Gerbier en zijn broer Félix zitten beiden in het verzet. Maar ze opereren volledig onafhankelijk van elkaar. 22.20 Journal. (Herh.). Aansl.: Weerbericht. 22.50-23.45 Weekend-end sportif.

TV5

16.05 TV5 Infos. 16.15 Faut pas rêver. 17.15 L'école des fans. 18.05 30 millions d'avis. 18.45 Flash varicelle. 19.00 Hotel. 19.30 TV5 Infos et Météo. 19.40 Champs Elysées. 21.00 Du côté de chez Fred. 22.00 Journal Télévisé et météo. 22.30 Sept sur Sept. 23.30-00.20 Mon oeil.

● Bart Peeters, presenter van 'Pas geveerd, het Rode Plein'. (Nederland 3 - 20.10 uur)

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
VARA
16.15 Howard's way. Engelse serie.
17.06 Een klas apart. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Conservatief en progressief. Dr. Samuels vertelt de leerlingen, dat, degene die het beste opstel van de klas zal maken, als gast zal worden uitgenodigd bij een televisieshow.
17.30 ●●Journal.
17.36 Vroeg vogels. Milieumagazine. Presentatie: Hanneke Kappen.
18.10 De grote meneer Kaktus show. Kinderprogramma met Peter Jan Rens, Anniemiek Hoogendijk en Hans van der Laarse.
18.35 (TT)Aifred J. Kwak. Afl. 21: De

Duitsland 1

09.30 Programma-weekoverzicht. (Herh.).
10.00 Schatzsucher. 7-delige serie over moderne schatzoekers. Afl. 2: Mörderische Inseln.
10.30 Besuch bei Harald Juhnke. Gesprek.
11.00 Kopfbal. Spelprogramma.
11.30 Die Sendung mit der Maus.
12.00 ●●Presseclub.
12.45 Tagesschau. Met Wochenspiegel.
13.10 Diese Woche im Ersten. Programma-weekoverzicht.
13.15 Musiktreffzüge. Jazz for fun. Vandaag muziek van Sarah Vaughan.
13.45 Hinter der Sonnen. Neben dem Mond. Fantastische sprookjes van Terry Jones. Afl. 4: Der Korngest.
14.15 Moskitto - nicht sticht besser. Kinderprogramma. Thema: Gelooft.
15.00 Tagesschau.
15.05 Die Welt der Sensationen. Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Joseph M. Newman.
16.50 ARD-Ratgeber. Recht, juridische tips.
17.25 Vesper-eucharistie. Vanuit Ingolstadt-Friedrichshofen.
17.55 Kommunalwahl in der DDR. Prognose gemeenteraadsverkiezingen in Oost-Duitsland.
18.05 Tagesschau.
18.10 Sportschau.
18.40 ●●Lindenstrasse. Serie. Afl. 231: ...und heiter die Kunst.
18.39 Die Goldene 1. Winaars van de ARD-tv-loterij.
18.40 Kommunalwahl in der DDR. Und Sportschau, gemeenteraadsverkiezingen in Oost-Duitsland (19.00 Tagesschau).
19.20 Weltspiegel. Reportage van buitenlandcorrespondenten.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 Tagesschau.
20.15 ●●Spendenaufruf des Muttergenesungswerkes.
20.20 Mord auf der Golden Gate Brücke. Amerikaanse speelfilm uit 1979 van Walter Grauman.
21.55 Kommunalwahl in der DDR. Gemeenteraadsverkiezingen in Oost-Duitsland.
22.20 Tagesschau.
22.25 Eine Welt für alle. Hundert Meisterwerke. Statuen und Masken, houtsnijwerk uit Cameroun.
22.35 Kulturreportage. Goethe, Schiller, Herder und die anderen do-

België/TV 1

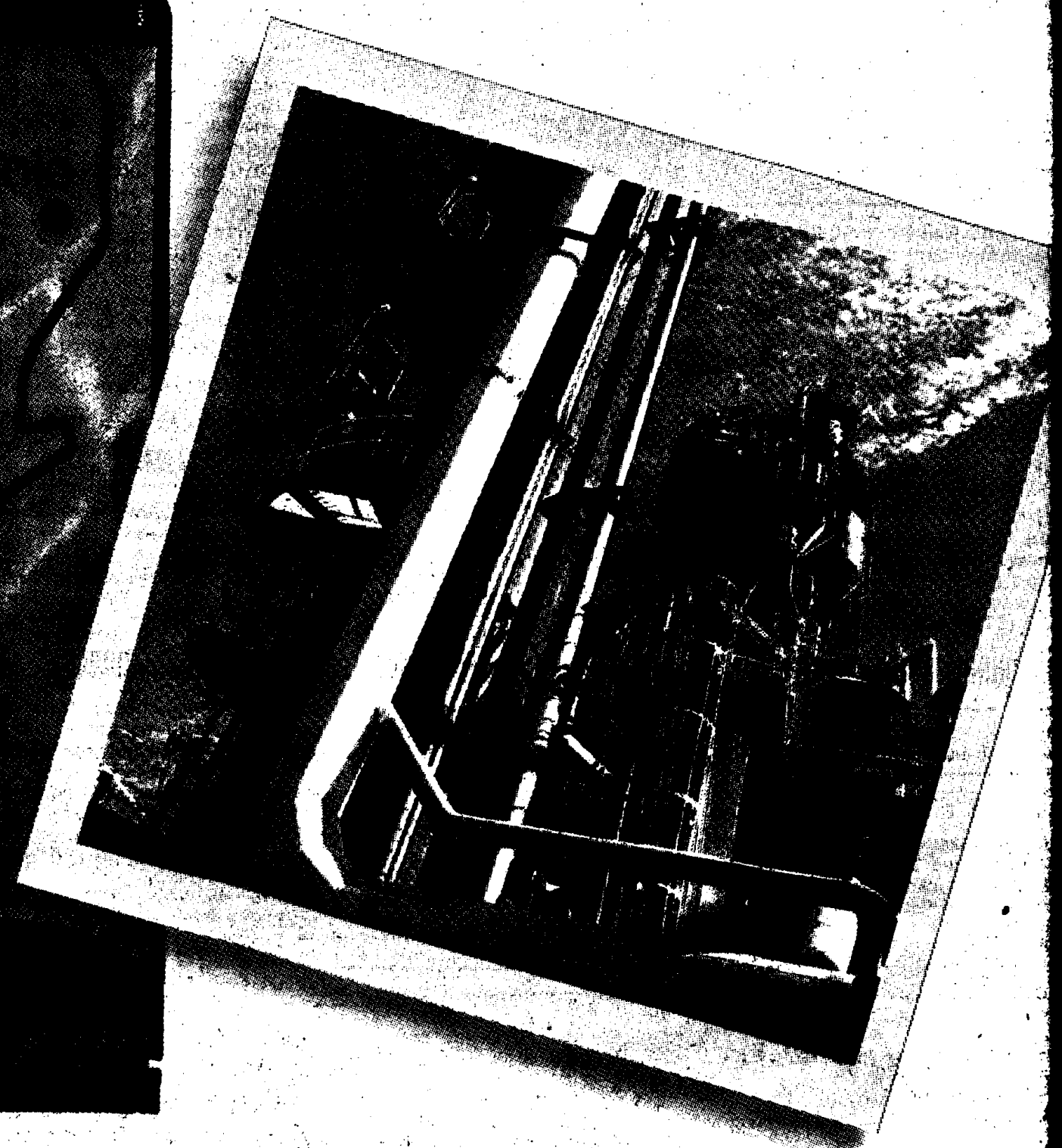
09.00 Zoetkoek met Samson. Met om.
09.00 Yakari. Belgische tekenfilmserie. Afl. 29.
09.05 Tom en Tina. Belgische tekenfilmserie. Afl. 115: In de woestijn.
09.10 Seibert. Japanse tekenfilmserie. Afl. 7: De schildpadstrijders.
09.35 Dommel. Tekentijdschrift rond de gelijknamige stripfiguur gecreëerd door Dupla. Afl. 10: Superpaard; Afslanken.
10.00 Eucharistieviering. Vanuit de St. Salvatoriekathedraal te Brugge.
11.00 De zevende dag. Praatcafé met om.
11.00 De week in beeld.
11.15 Confrontatie. Debat met vragen uit het publiek.
12.00 Zeven op zeven. Praten met studio-gasten over de afgelopen week.
12.45 Sportoverzicht.
13.00-13.30 Sunday Proms. Celloconcert in a, van Schumann, uitgevoerd door Geert de Blèvre (Laureaat Tenuit '89) en het BRT Filharmonisch Orkest o.l.v. Fernand Terby.
17.00 Over mijn lijf. Maandelijks gezondheidsmagazine met als hoofdthema: Bloedonderzoek; Portret: Een verpleegster; Medische rubriek: Kankerziekte.
17.30 Van Pool tot Eenaar (1). Toeristische quiz. Vandaag: Sierra

● De Trappisten van Berkel Enschoot in 'Abdijen der Lage Landen en de mensen die daar wonen'. (België/TV 1 - 22.50 uur)

Leone.
17.55 Nieuws
18.00 Tik tak. Animatieserie. Afl. 251.
18.05 Van Pool tot Eenaar (2). Toeristische quiz. Vandaag: Sierra Leone.
18.45 Sportweekend 1.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Nieuws. Aansl.: Verkeerstip. Vandaag: Help, mijn helm (motorongeval).
19.45 Sportweekend 2.
20.15 Weekendfilm. Berggids, Franse tv-film van Bernard Chouquet. De arme boer Gaspard begeleidt de baron de Castelnau bij het bedwingen van de bergtop La Meije. Hun concurrenten zijn Engelse alpinisten.
22.00 I.Q. Quiz.
22.30 Nieuws.
22.50 Abdijen der Lage Landen. 11-

"Ik werk bij een onderneming waar ik mijn kennis in praktijk kan brengen."

DSM biedt uitdaging. Want je werkt er aan de oplossingen van morgen. Om échte vernieuwing te bereiken moet je alle zeilen bijzetten. En het productieproces tot in het kleinste detail beheersen. Bij DSM werk je in hechte teams. Met topmensen. En met de beste gereedschappen, letterlijk en figuurlijk. Op de plek waar je al je kennis in praktijk kunt brengen: in productie, onderhoud of research. Zo komt én technisch én commercieel talent aan zijn trekken. Dank zij korte communicatielijnen zijn oplossingen er snel. En efficiënt. Ook initiatief van jouw kant wordt verwacht. Daardoor gaat je ontwikkeling verder en verder. Tot je zelf bij de besten hoort. We hebben vacatures voor HTS'ers W, CT, E, (Energie, M.+R.) TN en TN (Besturingstechniek) Materiaaltechnologie of Kunststoftechnologie en HLO'ers (Org. Prep. en Anal. Chem.) HTS'ers en HLO'ers met talent voelen feilloos aan wat we bedoelen. Geef je talent de ruimte. Bel nu DSM voor meer informatie 04490-66767 (tijdens kantooruren).

DSM geeft talent de ruimte

GEMEENTE KERKRADE

De dienst Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting en Milieu (ROVOM) omvat een vijftal sectoren, waaronder de sector Volkshuisvesting en Woonruimte. Deze sector omvat 2 afdelingen, waaronder de afdeling Volkshuisvesting. Hier is vacant de functie van

AFDELINGSHOOFD VOLKSHUISVESTING

Functie-informatie:

De te benoemen medewerker(st)er ressorteert onder het sectorhoofd en zal leidinggeven aan een drietal medewerkers en zal o.m. functioneel belast worden met:

- de uitvoering van werkzaamheden m.b.t. diverse beschikkingen en regelingen van de volkshuisvesting betreffende;
- het zorgdragen voor financieel-administratieve aspecten inzake nieuwbouw- en verbeteringsplannen;
- de planning van nieuwbouw- en verbeteringsplannen en de invulling van de contingenten nieuwbouw- en verbeteringsplannen;
- het voeren van overleg met diverse participanten voor wat betreft nieuwbouw- en verbeteringsplannen;
- werkzaamheden met betrekking tot het monumentenbeleid.

Functie-eisen:

- H.B.O.-niveau, H.E.A.O. of vergelijkbaar, bij voorkeur richting financieel-admin. gebied;
- inzicht in voorlichtings- en inspraakprocedures;
- goede schriftelijke, mondelinge en contactuele vaardigheden;
- potentiële leidinggevende capaciteiten.

Belangstellenden kunnen telefonisch nadere inlichtingen verkrijgen bij de heer drs. H.H.J. Vijgen, hoofd van de sector Volkshuisvesting en Woonruimte (tel.: 045-46575).

Het salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring.

Een psychologisch en medisch onderzoek maken onderdeel uit van de selectieprocedure.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan burgemeester en wethouders van Kerkrade, postbus 600, 6400 AP Kerkrade, binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad.

Dienst Personeel en Organisatie

Psychiatrisch Centrum Welterhof is een algemeen psychiatrisch ziekenhuis, dat ten behoeve van de subregio Oostelijk Zuid-Limburg, alsmede de gemeenten Vaals, Witten en Gulpen, de basistaken op het gebied van de psychiatrische hulpverlening verzorgt. Bovendien verricht Welterhof supra regionale functies ten behoeve van kinderen en jongeren met psychiatrische stoornissen en patiënten met verslavingsziekten.

Welterhof beschikt daartoe over een polikliniek met ca. 13.000 verrichtingen per jaar, 73 plaatsen voor deeltijdbehandeling en 349 klinische bedden. In P.C. Welterhof zijn ruim 470 medewerkers werkzaam.

P.C. Welterhof ontwikkelt momenteel in samenwerking met de GGZ-partners initiatieven ten einde het zorgaanbod aan de verzorgingsgebieden in kwalitatief en kwantitatief opzicht te optimaliseren. Voorbeelden zijn de bouw van een centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie, een verslavingskliniek en begeleidde woonvormen. Daarnaast is P.C. Welterhof betrokken bij de opzet van woon-eenheden in het kader van een ontwikkelend RIBW en faciliteiten voor dag-besteding.

In samenhang met deze beleidsvoornemens vergt de interne organisatie de nodige aanpassingen. Een samenhangend beleid voor zowel de organisatie als geheel, als voor de binnen de organisatie te onderscheiden onderdelen, zal opnieuw vormgegeven dienen te worden.

In verband met de ontwikkeling en uitvoering van extern en intern beleid zoeken wij ten behoeve van de directie een

BELEIDSMEDEWERKER M/V (full time)

TAKENPAKKET:

- ondersteunen van medewerkers bij het formuleren van beleid;
- opstellen van beleidsnota's;
- adviseren van de directie;
- uitwerken van beleidslijnen naar stappenplannen en tijdschema's;
- ondersteunen van medewerkers bij het effectueren van beleid;
- uitvoering geven aan beleidsbeslissingen.

AANSTELLINGSEISEN:

- academische opleiding, bij voorkeur in een bedrijfskundige richting;
- ervaring in de gezondheidszorg, bij voorkeur in de psychiatrie;
- ervaring in het begeleiden van veranderingsprocessen;
- uitstekend analytisch vermogen;
- vaardigheid in het oplossen van complexe problemen;
- initiatief, volharding en zelfstandigheid;
- redactionele vaardigheden;
- communicatieve eigenschappen.

ARBEIDSVOORWAARDEN:

Arbeidsvoorwaarden conform de CAO-Ziekenhuiswezen. Salarisring afhankelijk van kennis en ervaring conform functiegroep 60 of 65.

INLICHTINGEN:

Mocht u nader geïnformeerd willen worden omtrent deze functie, dan kunt u contact opnemen met de heer dr. J.M. Dijkman, directeur beheer, tel.: 045-736400 of met de heer D.P. Ravelli, psychiater, directeur behandelen, tel.: 045-736401.

SOLLICITATIES:

Belangstellenden kunnen hun schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie, onder vermelding van vakantienummer 721, richten aan de heer H. van Reen, hoofd stafafdeling personeelszaken van P.C. Welterhof, J.F. Kennedylaan 301, 6419 XZ Heerlen (tel.: 045-736436).

welterhof Psychiatrisch Centrum

Stichting Kath. Middelbaar Technisch Onderwijs voor Maastricht en Omstreken

Het bestuur van bovengenoemde stichting roept sollicitanten op voor de vacature van

Administrateur m/v aan haar Kath. Middelbare Technische School

Functie-informatie:

De te benoemen functionaris m/v moet als eerste administrateur in een volledige betrekking zorgdragen voor het ontwikkelen en het voeren van een efficiënt administratief en financieel beheer en wordt belast met de uitvoering van alle op school voortvloeiende administratieve werkzaamheden, het voorbereiden van bestuursvergaderingen en het verzorgen van de bestuurscorrespondentie.

Functie-eisen:

- een opleiding op HBO-niveau en bij voorkeur met ervaring in soortgelijke functie
- organisatorische en leidinggevende capaciteiten
- goede contactuele eigenschappen
- een goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid
- minimum leeftijd 30 jaar

Monerering: afhankelijk van opleiding en ervaring (volgens de daarvoor geldende schalen).

Eigenhandig geschreven sollicitatie met uitwerkingen, foto's, pasfoto en opgave van referenties, binnen 10 dagen te richten aan het bestuur, p/a postbus 4161, 6200 PB Maastricht.

Een psychologisch onderzoek behoort tot de mogelijkheden. Telefonische inlichtingen worden verstrekt door de directeur dr. ing. W. Hordijk, tel. 043-622541.

Kommercieel medewerker (m)

gevraagd voor de verkoop van tuindecoratiematerialen, bestratingmateriaal, zand en grind.

Onze gedachten gaan uit naar:

- leeftijd 25 - 35 jaar
- opleidingsniveau havo
- goede contactuele eigenschappen
- ervaring met persoonlijke en telefonische verkoop is een pré.

Wij verzenden graag uw schriftelijke sollicitatie vóór 12 mei a.s. en hun sollicitatie te richten aan:

directie L'ortye
De Kruisweg 72
Postbus 94, 6430 AB Heensbroek
Telefoon 045-21.23.58

BELONING

Op 25 april 1990, 's-avonds heeft brand gewoed in een fotostudio aan de Parallelweg 56-58 te Gelpen.

Degene die inlichtingen kan verstrekken, welke leiden tot opheffing inzake deze brand en haar oorzaak, wordt een beloning in het vooruitzicht gesteld.

Informatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Telefonische of schriftelijke reacties richten aan:

C.O.B.B. b.v.

Postbus 30028
3001 DA Rotterdam
010-4685222, 06-62102124
(buiten kantooruren)
010-4062080 (binnen kantooruren)

KANTOORMEUBELN

EMLY Handelssonderoening heeft in haar pakket van kantoormeubelen allen bekende merken van zeer hoge kwaliteit.

Jan de Bouvrie

directiemeubelen, vergaderstoelen, lage kasten en veel meer van de beste kwaliteit.

Voortman

straten 5012 a, complete kantoormeubelen, alsmede stalen kasten, kluizen en safes.

Ahrend

hoofden en stalen kantoormeubelen

Artfort

aluminium en stalen

Van Blerk

burg en kasten

Wilkahn

kantoormeubelen

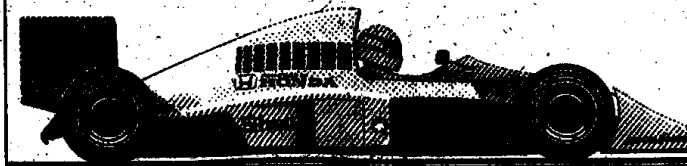
Terms inderen wil ook bij de buren en kasten op maatwerk. Dit alles van zeer hoge kwaliteit.

EMLY HANDELSONDEROENING

Handelsstraat 24B

SITTARD tel. 0445-24720

0445-24510

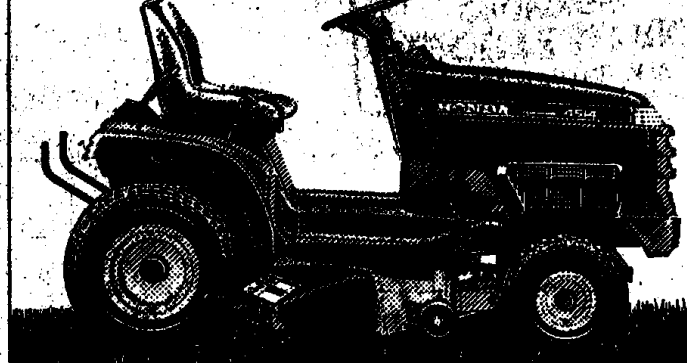

POWERED BY HONDA...

Een Formule 1 circuit is wat anders dan uw grasmat. Toch is het de basis van technologische voorsprong voor alle Honda producten. Een van de redenen waarom wij u graag Honda gazonmaaiers adviseren. Zuinigheid, milieuvriendelijkheid, betrouwbaarheid en vooral een perfect maairesultaat zijn doorslagge-

HONDA

POWER EQUIPMENT

MÉCHANISATIECENTRUM
frissen
TEL. 04406-40253*
VALKENBURG A/D GEUL
TUIN en PARK b.v.

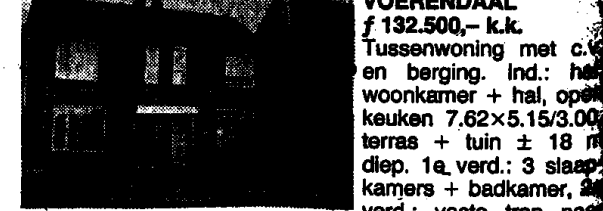
Limburgs WONEN BLAD

GULPEN

2 bouwterreinen, oppervlakte 540 m² voor het bouwen van een vrijstaande villa. Prijs op aanvraag.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding medio 1990.

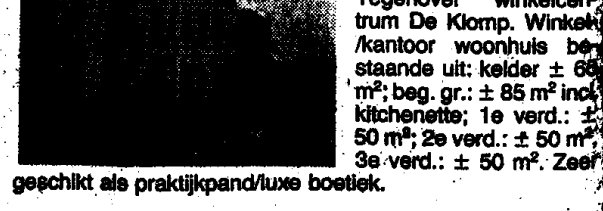
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

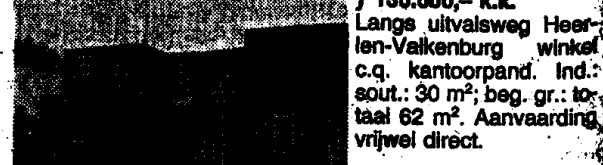
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

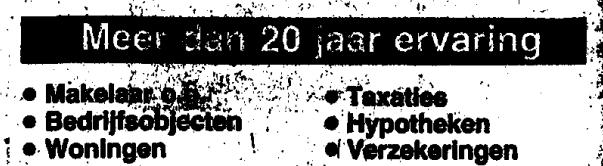
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

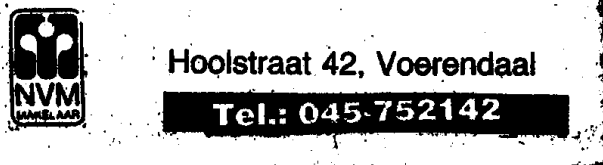
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

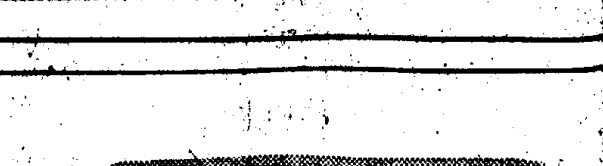
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

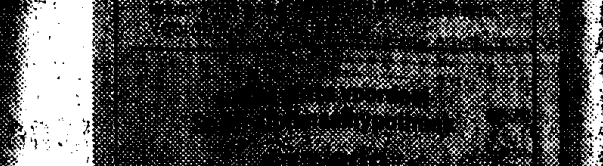
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

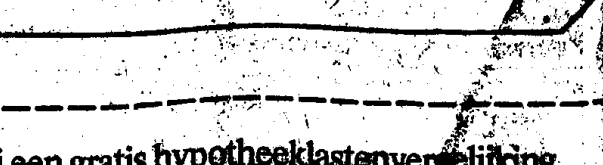
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

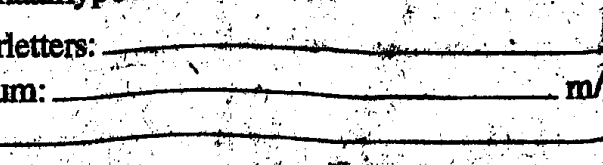
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

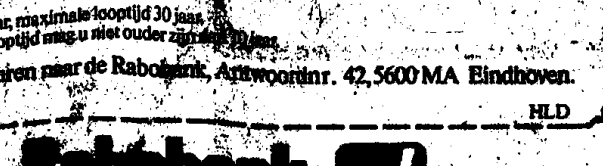
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

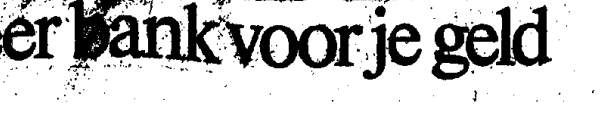
2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.

2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding in overleg.